A Legacy from the late
Dr. Hunter

SYNOPSIS
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

EXHIBENS

CLARISS. VIRORUM

SAUVAGESII, LINNÆI, VOGELII, SAGARI,
ET MACBRIDII,

SYSTEMATA NOSOLOGICA:

EDIDIT

SUUMQUE PROPRIUM SYSTEMA NOSOLOGICUM

ADJECIT

GULIELMUS CULLEN, M. D.

ET NUPER IN ACAD. EDINB. MED. PRACT. PROF. ET MEDICUS REGIUS
APUD SCOTOS PRIMARIUS, &c. &c.

EDITIO SEXTA,

EMENDATA ET PRIORIBUS ACCURATIUS EXCUSA,

IN UNO TOMO.

EDINBURGI,
PROSTANT VENALES APUD GULIELMUM CREECH:
ET APUD G. & J. ROBINSON, AC T. N. LONGMAN & O. REES,
LONDINI.

M,DCCC,III.

Edinburgi,
Excudebant Ad. Neill & Soc.

PRÆFATIO AUCTORIS

AD

QUARTAM EDITIONEM.

LECTORI

S.

PRODIT jam quartâ vice, multum, ni nos fallunt amici, expetita Synopsis hæc Nosologiæ Methodicæ. Quam, ut expectationi eruditorum pro virili satisfacerem, plurimum auctam, ubique emendatam, et usibus, ut spero, medicorum accommodatiorem, exhibui.

UT omnia fere, ad rem nosologicam spectantia jam edita, sub uno conspectu hic ponerem, ex systemate symptomatico Clar. MICH. SAGARI, anno 1776 Viennæ edito, quæ ad genera morborum definienda pertinent excerpta, hic iterum dedi; et simul, quæ ex scriptis egregii viri DAVI-

DIS

DIS MACBRIDE ad eandem finem conferre poſſent, hic primum addidi.

QUÆ porro in re noſologica ipſe conatus ſum, emendatoria, et plurimum aucta, hic protuli; quæ tamen de his ulterius hic dicenda eſſent, in Prolegomenis, initio tomi hujus operis alterius * præfixis, inveniri poſſunt; atque illuc Lectorem ablegamus.

PARS

* Pag. 183, *et ſeq.* hujus editionis.

PARS PRIMA.

GENERA

MORBORUM

DEFINITA

AB ERUDITISSIMO

FRANCISCO BOISSIER DE SAUVAGES,

EX

NOSOLOGIA METHODICA,

2 Tom. 4to.

AMSTELODAMI, 1768.

SERIES

CLASSIUM ET ORDINUM.

CLASSIS I. VITIA.

ORDO I. MACULÆ.
II. EFFLORESCENTIÆ.
III. PHYMATA.
IV. EXCRESCENTIÆ.
V. CYSTIDES.
VI. ECTOPIÆ.
VII. PLAGÆ.

CL. II. FEBRES.

ORDO I. CONTINUÆ.
II. REMITTENTES.
III. INTERMITTENTES.

CL. III. PHLEGMASIÆ.

ORDO I. EXANTHEMATICÆ.
II. MEMBRANACEÆ.
III. PARENCHYMATOSÆ.

CL. IV. SPASMI.

ORDO I. TONICI PARTIALES.
II. TONICI GENERALES.
III. CLONICI PARTIALES.
IV. CLONICI GENERALES.

CL. V. ANHELATIONES.

ORDO I. SPASMODICÆ.
II. OPPRESSIVÆ.

Cl. VI. DEBILITATES.

Ordo I. Dysæsthesiæ.
II. Anepithymiæ.
III. Dyscinesiæ.
IV. Leipopsychiæ.
V. Comata.

Cl. VII. DOLORES.

Ordo I. Vagi.
II. Dolores Capitis.
III. Dolores Pectoris.
IV. Dolores Abdominales Interni.
V. Dolores Externi et Artuum.

Cl. VIII. VESANIÆ.

Ordo I. Hallucinationes.
II. Morositates.
III. Deliria.
IV. Vesaniæ Anomalæ.

Cl. IX. FLUXUS.

Ordo I. Sanguifluxus.
II. Alvifluxus.
1. *Sanguinolenti.*
2. *Non Sanguinolenti.*
III. Serifluxus.
IV. Aerifluxus.

Cl. X. CACHEXIÆ.

Ordo I. Macies.
II. Intumescentiæ.
III. Hydropes Partiales.
IV. Tubera.
V. Impetigines.
VI. Icteritiæ.
VII. Cachexiæ Anomalæ.

GENERA
MORBORUM.

CLASSIS I. VITIA.

CHARACTER. Symptomata cutanea levidenſia, vel mechanicis chirurgiæ auxiliis curanda.

ORDO I. MACULÆ.

Coloris nativi mutationes.

GENUS I. LEUCOMA. 1
Macula opacans corneam.

G. II. VITILIGO. 2
Macula corymboſa, ſeu ex minoribus maculis compoſita, cum depreſſione cutis.

G. III. EPHELIS. 3
Maculæ acquiſitæ, umbrinæ, glabræ, corymboſæ, faciem vel tibias, rarius partes tectas, afficientes.

G. IV. GUTTA ROSEA. 4
Maculæ faciei rubræ, guttatæ, parum prominentes, aut aſperæ, et diu permanentes.

G. V. NÆVUS. 5
Macula congenita, quæ vulgo tribuitur vehementi cupiditati, qua mater initio graviditatis exagitata fuit, quandoque cum partis eminentia.

G. VI. ECCHYMOMA. 6
Macula nigricans, vel atro-rubra, aut liveſcens, ſucceſſu temporis flaveſcens, non congenita, nec aſpera, ſed plana, aut parum prominens, et ſubſolitaria.

ORD. II. EFFLORESCENTIÆ.

Tumores humorales exigui gregales, vel cutis elevatio per puſtulas, papulas, phlyctænas, varos, ſimilesve aſperitates.

 a. Puſtula

a. Puftula. Phyma parvulum apice ruptum.
b. Papula. Phyma parvulum defquamari folitum.
c. Phlyctæna. Veficula fluido ferofo plena.
d. Varus. Tuberculum durum conftans.

G. VII. HERPES. 7
Efflorefcentia ex tumoribus exiguis, rubris, aggregatis, pruriginofis, in fquamas furfuraceas, raro cruftaceas, abeuntibus.

G. VIII. EPINYCTIS. 8
Phlyctænæ atro-rubræ, aggregatæ, trium vel quatuor linearum in diametro, tibias ut plurimum afficientes, et noctu potiffimum acriter pungentes.

G. IX. PSYDRACIA. 9
Phymata eryfipelatofa.

G. X. HIDROA. 10
Exanthemata miliaria phlyctænoidea.

Ord. III. PHYMATA.

Tumores humorales, notabiles, folitarii.

G. XI. ERYTHEMA. 11
Tumor fine febre, fuperficiarius, folitarius, diffufus, rubro-rofeus, preffione evanefcens.

G. XII. OEDEMA. 12
Tumor diffufus, frigidus, pallidus, laxus, doloris expers.

G. XIII. EMPHYSEMA. 13
Tumor diffufus, elafticus, preffione crepitans, cuti concolor.

G. XIV. SCIRRHUS. 14
Phyma durum, indolens, cuti concolor.

G. XV. PHLEGMONE. 15
Tumor fphæroideus, rubore, calore, tenfione, dolore pulfatili infignis, fponte in fuppurationem vergens.

G. XVI. BUBO. 16
Tumor partim fcirrhofus, partim inflammatorius, glandulæ unius aut alterius inguinalis.

G. XVII. PAROTIS. 17
Tumor fcirrhofo-phlegmonodeus glandulæ parotidis dictæ in fuppuratum lentiffime vergens.

G. XVIII. FURUNCULUS. 18
Tumor inflammatorius, cutaneus, prominens, durus, et atro-ruber, cujus centrum, cum fuppuratus eft, occupant fibræ craffæ, que in pus non colliquefcunt.

G. XIX. ANTHRAX. 19
Phyma apice gangrænofum, ambitu inflammatum.

G. XX. CANCER. 20
Tumor durus, tuberofus, lancinans, pertinaciffimus.

G. XXI. PARONYCHIA. 21
Phlegmone extremi digiti cum dolore perterebrante.

G. XXII. PHIMOSIS. 22
Phlegmone præputii, cum hujus adducendi vel reducendi difficultate.

Ord. IV. EXCRESCENTIÆ.

Tumores a folidis adauctis, indolentes, lente crefcentes, in fuppurationem fponte non abeuntes.

G. XXIII. SARCOMA. 23
Excrefcentia carnis confiftentiam circiter obtinens.

G. XXIV. CONDYLOMA. 24
Excrefcentia firma carnibus durior, offibus mollior.

G. XXV. VERRUCA. 25
Excrefcentia cutanea prominens, condylomate minor, fenfu deftituta, indolens.

G. XXVI. PTERYGIUM. 26
Excrefcentia carnea, vel membranaceo-vafculofa ad oculi canthum exorta, alam expanfam referens, et verfus corneam fe extendens.

G. XXVII. HORDEOLUM. 27
Tumor durus vix fenfu gaudens, cuti concolor, raro rubens, in palpebrarum limbo enafcens, fphæricus, pifo ut plurimum minor.

G. XXVIII. BRONCHOCELE. 28
Excrefcentia vel tumor fcirrhofus anticæ partis colli.

G. XXIX. EXOSTOSIS. 29
Tumor offis vel totalis vel partialis.

G. XXX. GIBBOSITAS. 30
Offium pectoris indecora prominentia a tumore, luxatione, diftortione, aut alio principio oriunda.

G. XXXI. LORDOSIS. 31
Offium diftortio, unde hinc protuberant, inde vero excavantur artus, ac incurvantur offa, vel a fitu deflectunt.

Ord. V. CYSTIDES.

Protuberantiæ factæ a fluidis intra membranas proprias vel alienas maxime dilatatas contentis, vel receptacula quævis distendentibus.

G. XXXII. ANEURISMA. 32
Cystis arteriosa.

G. XXXIII. VARIX. 33
Cystis venosa.

G. XXXIV. HYDATIS. 34
Cystis lymphæductuum.

G. XXXV. MARISCA. 35
Tumores in ani margine enati, rubri, sæpe dolentes, et cruorem sæpe fundentes, sponte dein recedere soliti.

G. XXXVI. STAPHYLOMA. 36
Cystis aquosa a corneæ proptosi, et dilatatione, vel ab uveæ hernia trans foramen corneæ elapsa.

G. XXXVII. LUPIA. 37
Cystis vel folliculus materiem pultaceam non purulentam continens.

G. XXXVIII. HYDARTHRUS. 38
Cystis articuli aquosa.

G. XXXIX. APOSTEMA. 39
Cystis purulenta.

G. XL. EXOMPHALUS. 40
Cystis umbilicalis sæpius aquosa.

G. XLI. OSCHEOCELE. 41
Cystis in scroto.

Ord. VI. ECTOPIÆ.

Ptoses, Celes, Pararthremata, *Græc.*
Prolapsus, Herniæ; Aberrationes, Luxationes, *Lat.*

Partium solidarum e sua sede dimotio sensibus obvia.

G. XLII. EXOPHTHALMIA. 42

Magnitudo nimia, Prolapsus, Expressio oculi, *Lat.*

Hygrophthalmia, Elephantiasis oculi, *Boerh.* de Morb. Ocul. pars II. cap. 5.

Exophthalmia, Hydrophthalmia, Buphthalmus seu Buphthalmia, Ophthalmoptosis, Ecpiesmus *Græcorum.* *Mauchart*, diss. de Hydrophthalmia, et oculi Paracentesi inter *Haller.* Disput. Chir. tom. 1.

Grosseur

Groſſeur contre Nature, Hydropiſie, Cancer, Chute de l'œil. *Maitre-Jan*, part. II. chap. 6. ; *Saint Yves*, part. II. chap. 1.

Bulbi oculi procidentia, aucta, vel non mutata ſenſibiliter nativa ipſius magnitudine.

G. XLIII. BLEPHAROPTOSIS *Mauchartii*. 43

Blepharoptoſis, Lagophthalmus, Ectropium, Entropium, *Gr.*
Palpebræ ſuperioris caſus, Retractio, Palpebrarum introverſio, extroverſio, *Lat.*
Chute, relaxation de la paupiere ſuperieure, éraillement des paupieres, trichiaſe avec introverſion des tarſes. Vide *Platner*, Initit. Chirurg. § 577. § 584. ; *Maitre-Jan*, part. III. chap. 18. 19. 20. 21. ; *Saint Yves*, part. I. chap. 8. 9. 10. ; *Dionis*, Dem. 6. ; *Boerh.* de Morb. Ocul. part. 1 cap. 5. ; *Heiſter.* Chir. tom. 1. part. II. § 2. cap. 45. 46. 48. ; *Gorter.* Chir. repurg. lib. 5. cap. 10.

Palpebræ utriuſque vel alterutrius elongatæ, retractæ, introverſæ, vel extroverſæ ectopia.

G. XLIV. HYPOSTAPHYLE. 44

Staphyle, Kion, Imantium, Craſpedon, Columella bicornis, *Aretæi*, Acut. lib. I. cap. 8. de affectibus columellæ.
Uvulæ prolapſus, *Nenter.* tab. 25. cap. 8.
Uvula nimium producta, *Heiſter*, Chir. tom. 2. p. 659.
Uvulæ inflammatio, catarrhus, paralyſis, caſus, *Gorter*, Praxis Med. Syſt. pag. 165.
Relachement de la luette, *Dionis*, Dem. V.

Gurgulionis ſeu uvulæ laxatæ, inflammatæ, ulceratæ, incraſſatæ, attenuatæ, bicornis, procidentia.

G. XLV. PARAGLOSSE. 45

Linguæ extumeſcentia, magnitudo, inflatio, *Galen.* Method. med. libr. 14. *Valeſci de Taranta* Philon. lib. 2. cap. 59. ; *Marc. Donat.* Med. Hiſtor. Mirab. lib. 3. cap. 4.
Linguæ retractio, exertio, *Gorteri.*
Gloſſocele *Gaubii Pathol.* § 242. ; Linguæ extruſio, Idem, § 254.
Renverſement de la langue dans le goſier, *Petit.* Mem. de l'Acad. des Sc. 1742.

Linguæ motu deglutitorio in fauces revolutæ vel ore extruſæ, exundantis, exertæ ectopia.

G. XLVI. PROPTOMA. 46

Partis externæ, etiam ante lapſum conſpicuæ, et a palpebris, bulbo oculi, lingua, ac gurgulione, diverſæ procidentia.

G. XLVII. EXANIA. 47

Proctocele, *Pathol. Meth.* edit. 3.
Morbus pœnalis Gerhamenſium, lib. Regum I. cap. 5.

Prolapſus

Prolapſus ani *Auctorum*, ut *Plateri*, Prax. lib. II. cap. 2. *Nenteri*, tab. 126. &c.

Chute du fondement *Dionis*, Dem. IV. p. 392.; *Arnaud* des Hernies, tom. 1. chap. 28.; *Levret* obſ. ſur les polypes, ſect. 3. p. 165.

Sphincteris ani, et inteſtini recti inverſi, procidentia.

G. XLVIII. EXOCYSTE. 48

Prolapſus, inverſio veſicæ urinariæ *Auctorum*; *Salzmanni* diſſ. de Hern. veſicæ inter *Halleri* Diſp. Sel. tom. III.; *Solingen* de mulierum et infant. morb. chir. p. 741.

Renverſement de la veſſie urinaire. *Noel* obſ.; Recherches ſur la Hernie de la veſſie par *Verdier*; Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 2.

Membranæ tum veſicæ corpus, tum ipſius collum, interne obveſtientis procidentia per meatum urinarium facta.

G. XLIX. HYSTEROPTOSIS. 49

Hyſteroceles nudæ *Pathol. Method.* edit. 3.

Relaxatio, prolapſus, procidentia, inverſio uteri vel vaginæ *Auctorum* ut *Heiſteri* Inſt. Chir. tom. 2.; *Gunzii* de Herniis, &c.

Relachement, chute, deſcente, renverſement de la matrice ou du vagin. *Arnaud*, tom. 1. chap. 24. &c.; *Puzos* ſur les maladies de la matrice; *Sabatier*, Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 3.

Uteri vel vaginæ procidentia.

G. L. ENTEROCELE. 50

Hernia inteſtini.

G. LI. EPIPLOCELE 51

Hernia omenti.

G. LII. GASTROCELE. *Ign. la Chauſſe.* 52

Hernia ventriculi, *Fabr. Hildani* reſp. ad Doring. pag. 915.; *Blegney* Zod. med. Gall. ann. I. Febr. Obſ. 2. pag. 44.; *Gunzii* libell. de hern. cap. 20. *Ign. la Chauſſe* Diſſ. de Hernia ventrali, et *Kirſchbaum* Diſſ. de hern. ventriculi in Diſp. Chir. Haller. tom. 3. Diſſ. 68. 69.

Herniæ de l'eſtomac. *La Faye* ſur *Dionis*, page 121.; *Arnaud* Tr. des hernies, préface, p. 81.; *Sharp* Rech. Crit. chap. I.; *Garengeot*, Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 1. p. 703.

Ventriculi trans laxatos, diductos, regionis epigaſtricæ parietes, imo et per umbilici annulum, elapſi, ectopia herniofa.

G. LIII. HEPATOCELE, *Gunzii* Libell. de hern. p. 4. [53

Hernia hepatis, E. N. C. dec. I. ann. II. et dec. II. ann. VII.; *Bohnii* Chir. Rational. pag. 230.

Hernie du foye, *Arnaud* des hern. tom. 1.

Hepatis trans laxatos, diductos in umbilici vicinia abdominis parietes, vel per ipſum umbilicum, ectopia herniofa.

G. LIV.

G. LIV. SPLENOCELE, *Gunzii* Libell. de hern. p. 4. [54

Hernia lienis, *Fabr. Hildani*, Epiſt. LV. pag. 999. ; *Spigelii* de corp. hum. fabric. lib. 8. cap. 14. ; *Ruyſchii* Adverſ. Anat. dec. II. pag. 23.

Hernie de la Rate, *Arnaud* des hern. tom. 1. pag. 29.

Lienis trans laxatos, diductos abdominis in latere ſiniſtro parietes, vel per inguinalem ejuſdem lateris annulum elapſi, ectopia herniosa.

G. LV. HYSTEROCELE. 55

Hernia uteri *Sennert*, lib. 4. Med. Pract. part. II. ſect. II. cap. 17. ; *Doringii* Epiſt. ad G. Fabr. Hildanum de hernia uterina, p. 893. ; *Graaf.* de mulier. organ. cap. 8. ; *Ruyſch.* Adv. dec. II. pag. 23.

Hernie de la Matrice, *Arnaud* des hernies, tom. 1. pag. 29. ; *Sabatier* Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 3.

Uteri trans annulos inguinales, aut laxatos, diductos inferne abdominis medietatis parietes elapſi, ectopia hernioſa.

G. LVI. CYSTOCELE, *Platner.* Inſt. Chir. *Ign. la Chauſſe* de hern. ventrali. [56

Hernia cyſtica *quorundam.*

Hernia veſicæ urinariæ *Salzmanni* Diſſ. inter *Halleri* Diſp. Chir. tom. 3. Diſſ. 72. ; *Gunzii* Libell. de hern. &c.

Hernie de la veſſie urinaire *Mery.* Mem. de l'Acad. R. des Sc. 1713. ; *Garengeot* Oper. de Chir. ; *Levret* Obſ. ſur les Polypes ; *Sharp* Rech. Crit. ; *Verdier* Mem. de l'Acad R. de Chir. tom. 2.

Veſicæ urinariæ trans annulos inguinales, ſub arcubus cruralibus, et per laxatos, diductos perinæi, hypogaſtrii, necnon vaginæ parietes elapſæ, ectopia hernioſa.

G. LVII. ENCEPHALOCELE, *Corvini* Diſſ. de hern. Cerebri inter *Halleri* Diſp. Chir. tom. 2. Diſſ. XLVI. [57

Hernia cerebri, *Reiſelii* Eph. N. C. dec. II. ann. II. obſ. 115. ; *Lechelii* ibid. obſ. 158. ; *Treu* Comm. Litt. 1738, Hebd. 52. n. 3. ; *Taconi* Diſſ. de humano monſtro Bononiæ nato ; *Corvini*, ibidem.

Hernie du Cerveau, *Le Dran* Obſ. de Chir. obſ. 1.

Cerebri, cerebelli, aut utriuſque, verbo Encephali, per oſſium cranii non penitus oſſificatorum hiatum prorumpentis, ectopia hernioſa.

G. LVIII. HYSTEROLOXIA. 58

Obliquitas uteri *Rœdereri*, Elem. art. Obſtetric. § [illegible]—507. ; *Levret* Obſerv. ſur les Accouch.

Inclinatio, reclinatio, obliquitas uteri *Deventer*, cap. 46. 47. 48. ; *Ruyſchii*, Obſerv. 98.

Inclinaiſon,

Inclinaiſon, obliquité de la matrice, *Sabatier*, Mem. de l'Acad. de Chir. tom. 3. &c.

Uteri, ſæpius gravidi, et contra quam in hyſterocele ſit, abdominis clauſtris contenti, ſitus in obliquum errans.

G. LIX. APRORCHIDIUM. 59

Teſticulorum ſerior deſcenſus, vel retractio, *Felic. Plateri* Mantiſſ. Obſerv. ; *Ambr. Paræi* lib. vii. ; *Thom. Bartholini* Hiſt. Anat. ; *Morgagn.* Adverſ. IV. ; *Dionis* Oper. de Chir. Dem. IV. ; *Quelmalzii* inter Halleri Diſput. Anatom. tom. 5. diſſert. 1. ; *Verdier* ſur la Hernie de la Veſſie, Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 2.

Teſticuli unius, vel utriuſque, cujus poſt nativitatem ſedes naturalior ſcrotum eſt, ſitus in alienum aberrans.

G. LX. EXARTHREMA, *Græc.* 60

Exarthroſis, Parathrema *eorund.*

Luxatio, ſubluxatio, diſtortio, *Heiſter.* Inſt. Chir. tom. 1. ; *Boerh.* Aph. Comment. tom. 1. ; *Gorter.* Chir. repurgat. cap. 6. *Platner.* Inſt. Chir. § 1090.—1213.

Luxation, entorſe, *Petit* Malad. des Os, tom. 2. ; *Coll de Villars* Chir. tom. 5. ; *de la Faye* Princ. de Chir. ; *Duverney* Malad. des Os, tom. 2.

Separatio contigui in oſſium articulis diarthroſice, non vero immobiliter combinatis.

G. LXI. DIASTASIS, *Græcorum.* 61

Oſſium receſſus, *Latin.* ; *Petit.* tom. 2. chap. 8. et 13. ; *La Faye* Princ. de Chir. pag. 474. ; *Duverney* tom. 2. ch. 1. et 5.

Oſſium, cartilaginum, immobiliter combinatorum, ſeparatio, ſeu receſſus ab invicem partialis vel totalis.

G. LXII. LOXARTHRUS. 62

Perverſio capitis oſſium ac muſculorum appenſorum, *Duverney*, tom. 2. cap. 2.

Artus vari *Duverney*, tom. 2. cap. 2.

Gibboſitas ſcapularis *Auctorum.*

Oſſium cum motu ſenſibili articulatorum ſitus relativus in alienum conſtanter mutatus, aut obliquitas reſpectiva perſiſtens citra exarthrema et ſpaſmum.

ORD. VII. PLAGÆ.

Solutiones continui.

G. LXIII. VULNUS. 63

Solutio mechanica continui in carnibus cum labiorum hiatu, initio cruenta, dein ad inflammationem ſuppurationemque tendens.

G. LXIV.

G. LXIV. PUNCTURA. 64
Continui ſolutio intus tantum extenſa.

G. LXV. EXCORIATIO. 65
Cuticulæ vel cutis a carnibus ſubjectis ſeparatio.

G. LXVI. CONTUSIO. 66
Textûs carnoſi, potiſſimum infra cutem, ruptio per minima puncta et vaſorum contritio, ecchymoma ſæpius inferens.

G. LXVII. FRACTURA. 67
Separatio violenta et mechanica oſſis in fragmenta invicem non cohærentia.

G. LXVIII. FISSURA. 68
Separatio oſſis in duas partes rimâ tantum diſſitas, et alterutro ſaltem extremo cohærentes.

G. LXIX. RUPTURA. 69
Tendinum vel ligamentorum aut cartilaginum, ſolutio, vel vehemens diſtractio, cum vel ſine exarthremate.

G. LXX. AMPUTATURA, *Ill. Lin.* G. 241. [70
Solutio continui in partibus tum mollibus, tum oſſeis, cum artus, articuli, vel partis totali ſeparatione a reſiduo trunco.

G. LXXI. ULCUS. 71
Partium mollium eroſio purulenta, cute profundior, cum pure ichoroſo vel utcumque vitioſo.

G. LXXII. EXULCERATIO. 72
Excoriatio ulceroſa ſuppurans.

G. LXXIII. SINUS. 73
Cavitas ulceroſa, cujus fundus amplus, ſæpe multiplex, deſinit in anguſtum orificium.

G. LXXIV. FISTULA. 74
Cavitas ulceroſa, ſinuoſa, cujus parietes calloſi ſunt ut plurimum, aut fundus ad os carioſum, arthrocace corruptum, pertingit.

G. LXXV. RHAGAS. 75
Solutio continui ſicca in partium marginibus.

G. LXXVI. ESCHARA. 76
Cruſta ſicca, mortua, fluidis ſolidisque corporis humani coagmentata.

G. LXXVII. CARIES. 77
Oſſis ſuo perioſteo denudati decoloratio, aſperitas, exfoliatio et ſubſequens fragilitas ac eroſio.

G. LXXVIII. ARTHROCACE [78

Ulcus medullæ oſſium, ſæpius in epiphyſibus, cum carie, exoſtoſi, et dolore.

CL. II. FEBRES.

Pulsûs magnitudo et frequentia cum frigore in inſultu, fervore in decurſu, madore in declinatione, et ſemper virium proſtratione majori quam a.virium vitalium gradu foret exſpectandum.

ORD. I. CONTINUÆ.

Impetus febrilis a frigore ſæpius exordiens ſine exacerbatione partiali, et ſine acceſſu, non pluries quam ſemel vel bis in menſe revertens, ad uſque finem ægritudinis perſeverat.

G. I. EPHEMERA. 79

Decurſus ægritudinis intra dimidiam ſeptimanam abſolvitur. Vigor morbi ſubito accedit.

G. II. SYNOCHA. 80

Decurſus intra ſeptimanam, incrementum ſucceſſivum.

G. III. SYNOCHUS, *Galeni.* 81

Decurſus ad duas tresve ſeptimanas, cum pulsûs robore ſanum, in morbi ſtatu ſaltem, notabiliter ſuperante.

G. IV. TYPHUS, *Hippocratis* 1. et 2. de intern. affect. Fœſii 553. [82

Decurſus ultra duas ſeptimanas, ſæpius tres, cum calore et urina ſanorum ſimilibus, pulſuque quoad frequentiam ſano fere ſimili, et quoad robur non majori, artubus interea maxime proſtratis.

G. V. HECTICA, *Galeni* et *ejus ſequacium; Sydenhami*, p. 524. [83

Decurſus ultra menſem, debilitas parva, pyrexia exigua, cum pulſu poſt paſtum frequentiori.

ORD. II.

Ord. II. REMITTENTES.

Pyrexia pluries in decurſu morbi creſcit et decreſcit, non omnino recedit, typus ſæpe confuſus.

G. VI. AMPHIMERINA. 84
Remiſſio quotidianæ typum ſervat. Exacerbationes cum horrore.

G. VII. TRITÆOPHYA. 85
Remiſſionis typus tertianarius, frigus fere nullum.

G. VIII. TETARTOPHYA. 86
Remiſſio quartanæ typum ſervans.

Ord. III. INTERMITTENTES.

Pyrexia pluries in decurſu ægritudinis deſerit et recurrit, cum intervallis lucidis.

G. IX. QUOTIDIANA. 87
Acceſſus ſimiles quolibet die accidunt.

G. X. TERTIANA. 88
Acceſſus ſimiles alternis diebus revertuntur.

G. XI. QUARTANA. 89
Acceſſus ſimiles duobus interpoſitis diebus redeunt.

G. XII. ERRATICA. 90
Acceſſus ſimiles diſtantes ab invicem pluribus quam quatuor diebus, aut typi omnino incerti.

Cl. III. PHLEGMASIÆ, *Galeni.*

Pyrexia continua vel remittens, cum interna inflammatione, vel cum exanthematis.

Ord. I. EXANTHEMATICÆ.

Eruptiones cutaneæ cum pyrexia ſæpius maligna, quandoque lenta.

G. I. PESTIS. 91
Eruptio bubonum, anthracum, pyrexia typhodes.

G. II.

G. II. VARIOLA, *Haly Abbatis*, *Jouberti*, et *antiquorum.*

Eruptio puſtularum phlegmonodearum in ſuppurationem tendentium. 92

G. III. PEMPHIGUS.

Eruptio phlyctænarum avellanæ circiter magnitudine ſero dilute flavo turgidarum. 93

G. IV. RUBEOLA, ſic primitùs nominata a traductoribus *Haly Abbatis*, Practicæ, lib. 3. cap. 1. de Variolæ et Rubeolæ Medela.

Eruptio papularum in ſquamulas furfuraceas abeuntium. Præcedunt tuſſis ſicca, ſternutatio, lachrymatio, et febris catarrhalis. 94

G. V. MILIARIS. 95

Eruptio phlyctænarum milii ſemini non majorum.

G. VI. PURPURA. 96

Eruptio maculoſa purpurea, livida, vel atra, indolens, cum typho vel remittente febre.

G. VII. ERYSIPELAS. 97

Eruptio erythematis cum ſynocha febre.

G. VIII. SCARLATINA. 98

Eruptio maculoſa, rubra, pruriens, papuloſa, lata, parum uniformis, in ſquamulas furfuraceas abiens, ſed ſine præludio catarrhali, et ſæpe ad ſecundam tertiamve vicem ſe prodens ac recondens viciſſim.

G. IX. ESSERA. 99

Eruptio ut plurimum apyreta, ſuberyſipelatoſa, ſubito accedens per vices et recedens.

G. X. APHTHA. 100

Eruptio puſtuloſa, phlyctænodes, et ulceroſa, in ore aut pudendis.

Ord. II. MEMBRANACEÆ.

Pyrexia magna typo ſynochæ vel ſynochi, cum dolore viſceris cujuſdam.

G. XI. PHRENITIS. 101

Dolor capitis, dilirium audax, vis artuum pulsûsque major, pyrexia acuta.

G. XII. PARAPHRENESIS. 102

Symptomata phrenitidis et peripneumoniæ.

G. XIII.

G. XIII. PLEURITIS. [103
Dolor lateris, refpiratio et pulfus frequens, tuffis.

G. XIV. GASTRITIS. 104
Dolor epigaftrii, naufea, vomituritio, febris typhodes, vel remittens maligna.

G. XV. ENTERITIS. 105
Dolor circa umbilicum vehemens, cum meteorifmo, pyrexia acuta, ileo, vel dyfenteria.

G. XVI. EPIPLOITIS. 106
Dolor circa hypogaftrium, et umbilicum juxta epiploi extenfionem.

G. XVII. METRITIS. 107
Dolor et tumor in regione et extenfione uteri ac lumbis et inguinibus, cum febre.

G. XVIII. CYSTITIS. 108
Dolor, tumor, tenfio hypogaftrii, cum dyfuria vel ifchuria.

ORD. III. PARENCHYMATOSÆ.

Dolor obtufus, calor et tumor in vifceribus farctis, non facciformibus, cum pyrexia acuta, fuppurationis apparatu.

G. XIX. CEPHALITIS. 109
Febris acuta cum delirio fomnolento, et carphologia.

G. XX. CYNANCHE. 110
Dolor gutturis cum dyfpnœa ftrangulante, dyfphagia, et pyrexia acuta.

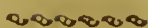
G XXI. CARDITIS. 111
Dolor fub fterno, pulfus inæqualis, frequens, palpitatio, et cardialgia, cordis anxietas.

G. XXII. PERIPNEUMONIA. 112
Pyrexia acuta, dyfpnœa gravis, gravativus pectoris dolor, tuffis cruenta, pulfus mollis.

G. XXIII. HEPATITIS, *Galeni* I. Epid. Comm. 3. [113
Dolor, tenfio, calor in regione hepatis, cum pondere, tuffi ficca, refpiratione difficili.

G. XXIV. SPLENITIS. 114
Dolor, tumor in regione lienis, tactum vix tollerans, cum febre ut plurimum remittente.

G. XXV. NEPHRITIS. 115
Dolor acutus in regione renum juxta ureteres in veficam directus, cum febre acuta, dyfuria, ifchuriave, &c.

Cl. IV. SPASMI.

Contractio invita, conſtans vel interpolata, muſculorum organis locomotivis, non vitalibus inſervientium.

Ord. I. TONICI PARTIALES.

Rigiditas et immobilitas artûs vel organi determinati.

G. I. STRABISMUS. 116
Oculi ſpaſmus axium opticorum divergentiam inferens.

G. II. TRISMUS. 117
Maxillæ inferioris ſpaſmus tonicus, vel clonicus.

G. III. OBSTIPITAS. 118
Colli ſpaſmus tonicus, capitis nativam mobilitatem et directionem mutans.

G. IV. CONTRACTURA. 119
Artus cujuſdam, ut brachii, vel cruris, conſtans, diuturna, rigiditas ſenſim xorta.

G. V. CRAMPUS. 120
Subitanea, fugax, dolorifica muſculi rigiditas.

G. VI. PRIAPISMUS. 121
Penis injucunda rigiditas.

Ord. II. TONICI GENERALES.

Rigiditas totius fere corporis.

G. VII. TETANUS. 122
Spaſmus generalis ſubito ortus, cum dyſpnœa.

G. VIII. CATOCHUS. 123
Spaſmus generalis ſenſim factus, ſine dyſpnœa.

Ord. III. CLONICI PARTIALES.

Agitatio invita et coacta cujuſdam organi, vel artûs, cujus motivum non percipitur.

G. IX. NYSTAGMUS. 124
Spaſmus clonicus oculi, palpebræve.

G. X.

G. X. CARPHOLOGIA. [125
Motus velut convulſivus manuum, quo ægri floccos e veſtibus evellere, paleas colligere, muſcas venari, &c. videntur.

G. XI. PANDICULATIO. 126
Diſtenſio ſemivoluntaria plurium vel omnium ſucceſſive membrorum, ut plurimum cum oſcitatione.

G. XII. APOMYTTOSIS. 127
Succuſſio cutis et capitis tremula, violenta, cum exſpiratione ſonora, quaſi ſtertoroſa.

G. XIII. CONVULSIO. 128
Agitatio invita artus vel muſculi brevis, et ſuperſtite in paroxyſmis animæ functionum exercitio.

G. XIV. TREMOR. 129
Artus alterna per itus et reditus frequentes motitatio cum movendi facultate concurrens.

G. XV. PALPITATIO. 130
Pulſatio in regione cordis, pulſui arteriarum numero, minimè verò intenſitate, reſpondens.

G. XVI. CLAUDICATIO. 131
Inter gradiendum cruris motus, quo centrum gravitatis trunci ſenſibiliter, dextrorſum vel ſiniſtrorſum transfertur.

Ord. IV. CLONICI GENERALES.

Spaſmi clonici vel totius corporis, vel ad plures partes extenſi.

G. XVII. RIGOR. 132
Totius cutis ſuccuſſio frigorifera.

G. XVIII. ECLAMPSIA. 133
Artuum vel muſculorum plurimorum ſpaſmus clonicus acutus, cum ſenſuum obſcuratione.

G. XIX. EPILEPSIA. 134
Spaſmus clonicus, periodicus, chronicus artuum, cum ſenſuum obſcuratione.

G. XX. HYSTERIA. 135
Artuum organorumque etiam internorum ſpaſmus clonicus, tonicusvè, paroxyſmis fugacibus leviter variantibus, cum mortis formidine intenſiſſima.

G. XXI. SCELOTYRBE. 136
Motus ſemivoluntarius vel unius lateris, vel totius corporis, inter gradiendum ; geſticulationem, aut ridiculam hiſtrionis feſtinationem, referens.

G. XXII. BERIBERIA. 137
Motus gradientium genua retrahens, cum tremore, formicationis ſenſu, vocis raucedine, Indis familiaris.

Cl. V. ANHELATIONES.

Agitatio invita, defatigans, muſculorum pectoris, unde reſpiratio difficilis, frequens, ſine febre acuta.

Ord. I. SPASMODICÆ.

Inſultus fugaces, ſed ſæpius iterati ſpaſmodicorum motuum pectoris, cum exſpiratione ſonora.

G. I. EPHIALTES. 138
Anhelatio difficilis, querula, cum inſomnio terrifico.

G. II. STERNUTATIO. 139
Concuſſio violenta pectoris, cum exſpiratione veloci narium interiora everrente et ſonora.

G. III. OSCEDO. 140
Diutina lenta profunda inſpiratio, ore hiante, ſæpius cum pandiculatione.

G. IV. SINGULTUS. 141
Concuſſio diaphragmatis cum inſpiratione ſubito interrupta, ſonora.

G. V. TUSSIS. 142
Concuſſio ſonora, violenta pectoris, cum exſpiratione ad pulmonem a quodam obice liberandum.

Ord. II. OPPRESSIVÆ.

Non fugaces, ſed conſtantes reſpirandi difficultates, cum pectoris non raró oppreſſione, frequenti anhelitu, difficultate illius ſuſpendendi, ſine metu ſuffocationis.

G. VI. STERTOR. 143
Reſpiratio inter inſpirandum, ſonum gravem, tremulum, in gutture edens, ſæpe cum alterno ſibilo.

G. VII.

G. VII. DYSPNOEA. [144

Difficultas respirandi chronica, non intermittens, sine signis hydrothoracis vel empyematis.

G. VIII. ASTHMA. 145

Difficultas respirandi periodice recurrens, chronica.

G. IX. ORTHOPNOEA. 146

Præceps ut plurimum et acuta respirandi difficultas.

G. X. ANGINA. 147

Difficultas respirandi, cum sensu obicis in gutture, et sæpe deglutitione difficili, sine phlegmasia.

G. XI. PLEURODYNE. 148

Pectoris, laterisve dolor pungitivus, cum respirandi difficultate citra phlegmasiam acutam.

G. XII. RHEUMA. 149

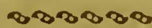
Difficultas respirandi cum sensu gravitatis in pectore, quam comitantur vel præcedunt coryza, sternutatio, raucedo, &c.

G. XIII. HYDROTHORAX. 150

Difficultas respirandi decubitu horizontali aucta, cum faciei pallore, manuum et pedum œdemate, symptomatîs ephialticis, alterutrius brachii stupore et ægritudine chronica non remittente.

G. XIV. EMPYEMA. 151

Symptomata hydrothoracis, prægressa pulmonis inflammatione suppurata, et comitante febre hectica.

CL. VI. DEBILITATES.

Impotentia clare et distincte sentiendi, appetendi, consuetâ vi artus organave movendi, necnon imaginandi, vigilandi, &c.

ORD. I. DYSÆSTHESIÆ.

Impotentia clare ac distincte sentiendi, sine sopore.

G. I. CATARACTA. 152

Visûs debilitas ob maculam opacam pone pupillam.

G. II. CALIGO. 153

Visus debilitas obicibus opacis citra pupillam positis.

G. III. AMBLYOPIA. 154

Visus debilitas respective ad situm, gradum lucis, distantiam b-jecti, oculis pellucidis.

G. IV. AMAUROSIS. 155

Visus debilitas absoluta, sine ulla organorum opacitate inassueta.

G. V. ANOSMIA. 156

Odoratus debilitas aut olfaciendi impotentia.

G. VI. AGHEUSTIA. 157

Gustus debilitas aut gustandi impotentia.

G. VII. DYSECÆA. 158

Auditus debilitus obicibus extra labyrinthum positis.

G. VIII. PARACUSIS. 159

Voces articulatas distincte audiendi difficultas vel impotentia.

G. IX. COPHOSIS. 160

Sonos etiam simplices percipiendi vel audiendi difficultas vel impotentia, obice intra vel ultra labyrinthum posito.

G. X. ANÆSTHESIA. 161

Tactus in toto corpore debilitas vel obscuritas, sine stupore et sopore.

ORD. II. ANEPITHYMIÆ.

Appetituum sensitivorum debilitas notabilis, vel suppressio insolita, sine sopore.

G. XI. ANOREXIA. 162

Appetitus esculentorum suppressio, seu famis feriatio.

G. XII. ADIPSIA. 163

Appetitus potulentorum suppressio, seu sitis feriatio.

G. XIII. ANAPHRODISIA.

Appetitus venereorum, seu libidinis, suppressio. 164

ORD. III. DYSCINESIÆ.

Impotentia motus ac sæpe sensus in organis libertati subditis, ut lingua, larynge, artubus.

G. XIV. MUTITAS. 165

Voces articulatas edendi impotentia.

G. XV. APHONIA. 166

Plenaria vocis suppressio, citra stuporem et syncopem.

G. XVI. PSELLISMUS. 167

Quasdam syllabas literasve pronunciandi impotentia.

G. XVII.

G. XVII. PARAPHONIA. [168
Vocem folitam edendi impotentia.

G. XVIII. PARALYSIS. 169
Motus aut tactus, vel utriufque, in uno tantum artu debilitas.

G. XIX. HEMIPLEGIA. 170
Debilitas motus aut tactus vel utriufque in alterutro corporis latere.

G. XX. PARAPLEXIA. 171
Debilitas fenfus et motus in dimidio corporis tranfverfim fumpti.

ORD. IV. LEIPOPSYCHIÆ.

Motuum, viriumque vitalium debilitas.

G. XXI. ASTHENIA. 172
Totius corporis gradaria feu fucceffiva debilitas, fenfubus integris.

G. XXII. LEIPOTHYMIA. 173
Virium mufcularium totius corporis fubitanea imminutio, pulfu fuperftite.

G. XXIII. SYNCOPE. 174
Motuum vitalium fubitanea debilitas, cum frigore, pallore, fenfuumque obfcuratione.

G. XXIV. ASPHYXIA. 175
Omnium motuum et fenfuum apparens ceffatio, mortem fere referens.

ORD. V. COMATA.

Senfûs omnis, appetitûs, motûs liberi, phantafiæ, memoriæque feriationes.

G. XXV. CATALEPSIS. 176
Status foporofus, cum artuum flexilitate, et ad quofvis novos fitus retinendos aptitudine.

G. XXVI. ECSTASIS. 177
Status foporofus a gravi pathemate fubito ortus, ægrum in eodem fitu quo prehenfus eft retinens, fine aptitudine cataleptica.

G. XXVII. TYPHOMANIA. 178
Apparens fopor cum pervigilio reali, vel fopor levis e quo ægri facile excitantur, cum delirio comitante.

G. XXVIII. LETHARGUS. [179
Status ſoporoſus facile excitabilis, cum ſummo imaginationis et memoriæ torpore, ac febre.

G. XXIX. CATAPHORA. 180
Status ſomnolentus facile excitabilis, ſine febre, delirio, et oblivione.

G. XXX. CARUS. 181
Sopor profundus, ſine ſtertore.

G. XXXI. APOPLEXIA. 182
Sopor profundiſſimus, cum ſtertore vel ſonora reſpiratione.

CL. VII. DOLORES.

[Cujuſvis experientiâ cognoſcendi, nullâ definitione diſtincte explicabiles ſunt].

ORD. I. VAGI.

Dolores et moleſtiæ vagæ ſæpius univerſales aut cutaneæ ad phlegmaſias non referendæ.

G. I. ARTHRITIS. 183
Articulorum dolor ſpontaneus periodicus.

G. II. OSTOCOPUS, *Gorræi* definit. 184
Oſſium dolor non erraticus et internus in artubus.

G. III. RHEUMATISMUS. 185
Dolor diuturnus in parte carnoſa artuum.

G. IV. CATARRHUS. 186
Collo vicinarum partium dolor a frigore ſuſcepto, cum tuſſi, coryza, &c.

G. V. ANXIETAS. 187
Moleſtia quæ ad continuam loci mutationem cogit.

G. VI. LASSITUDO. 188
Moleſtia cum debilitate quæ ad quietem invitat.

G. VII. STUPOR. 189
Moleſtia quæ ſenſum tactus obſcurat.

G. VIII. PRURITUS. 190
Moleſtia quæ ad ſcalpendum nos cogit.

G. IX.

G. IX. ALGOR. [191
Moleſtia qualis a ſummo aëris frigore excitatur.

G. X. ARDOR. 192
Moleſtia qualis a ſummo aëris calore producitur.

ORD. II. DOLORES CAPITIS.

Scilicet vel capillitii vel faciei.

G. XI. CEPHALALGIA. 193
Gravativus capitis dolor.

G. XII. CEPHALÆA. 194
Periodicus, diuturnus tenſivus capitis dolor.

G. XIII. HEMICRANIA. 195
Dolor alterutrius lateris frontis.

G. XIV. OPHTHALMIA. 196
Dolor oculi cum rubore, lucis intolerantia et lachrymatione.

G. XV. OTALGIA. 197
Dolor aurium.

G. XVI. ODONTALGIA. 198
Dolor maxillarum dentiumve.

ORD. III. DOLORES PECTORIS.

Dolores cordis et œſophagi, anhelationis expertes.

G. XVII. DYSPHAGIA. 199
Moleſtia deglutitionem impediens, ſine notabili reſpirationis læſione.

G. XVIII. PYROSIS.
Senſus ardoris in ventriculo et œſophago ſine febre acuta. 200

G. XIX. CARDIOGMUS. 201
Gravis pertinaxque moleſtia in præcordiis, cum ſenſu ponderis et magnæ molis pulſantis a minimo motu increſcens.

ORD. IV. DOLORES Abdominales Interni.

G. XX. CARDIALGIA. 202
Moleſtia in ſtomacho ſyncopem minitans.

G. XXI. GASTRODYNIA. 203
Quicumque dolor notabilis et conſtans in regione ſtomachi, qui continuâ animi defectione non ſtipatur ut cardialgia, nec pyrexiâ ut gaſtritis.

G. XXII.

G. XXII. COLICA. 204
Dolor inteſtinorum.

G. XXIII. HEPATALGIA. 205
Moleſtia ſenſatio, gravativa, tenſiva, aut alia quævis in regione hepatis, ſine pyrexia acuta.

G. XXIV. SPLENALGIA. 206
Dolor aut moleſtia in regione lienis ſine pyrexia acuta.

G. XXV. NEPHRALGIA, *Zwingeri.* 207
Dolor lumbi alterutrius ureteris ductum ſequens, cum nauſea, teſtis retractione in viris, cruris ſtupore in fœminis, &c.

G. XXVI. DYSTOCIA. 208
Dolor uterinus in gravidis cum conatibus parturitionis.

G. XXVII. HYSTERALGIA, *Montalti.* 209
Dolor uteri ſine niſu parturitionis.

ORD. V. DOLORES Externi et Artuum.

G. XXVIII. MASTODYNIA. 210
Dolor mammarum.

G. XXIX. RACHIALGIA, *Aſtrucii.* 211
Dolor abdominis et ſpinæ dorſi in brachiorum paralyſin aut convulſiones deſinens.

G. XXX. LUMBAGO. 212
Dolor lumborum corporis erectionem impediens.

G. XXXI. ISCHIAS. 213
Pelvis et coxendicis dolor claudicationem ſæpius inducens.

G. XXXII. PROCTALGIA. 214
Dolor podicis citra teneſmum.

G. XXXIII. PUDENDAGRA. 215
Dolor genetalium citra dyſuriam.

CL. VIII. VESANIÆ.

Error in imaginatione, appetitu, vel judicio.

ORD. I. HALLUCINATIONES.

Errores imaginationis, ſalvo intellectu, ab organorum externorum vitio.

G. I.

G. I. VERTIGO. [216

Objecta licet quiescentia e loco moveri vel in gyrum versari nobis videntur. Ipse æger sibi quandoque nutare videtur.

G. II. SUFFUSIO. 217

Objectorum, quæ non sunt, imaginaria visio.

G. III. DIPLOPIA. 218

Objectum duplicatum vel multiplicatum apparet.

G. IV. SYRIGMOS. 219

Auditio imaginaria soni, cujus nullum est extra aures principium.

G. V. HYPOCHONDRIASIS. 220

Morbus diuturnus quo affectus se in mortis periculo versari ex ructu, palpitatione, aliisque levidensibus malis, imaginatur.

G. VI. SOMNAMBULISMUS. 221

Somniantes e lecto surgunt, vigilantium munia exsequuntur, et se sæpe diversis periculis exponunt.

Ord. II. MOROSITATES.

Cupiditates aut aversationes depravatæ.

G. VII. PICA. 222

Alimentorum consuetorum aversatio, cum inassuetorum, sanisque insalubrium, appetitu.

G. VIII. BULIMIA. 223

Appetitus esculentorum copiæ majoris quam quæ digeri possit.

G. IX. POLYDIPSIA. 224

Appetitus majoris solito copiæ potulentorum.

G. X. ANTIPATHIA. 225

Quorundam objectorum tanta aversatio ut ex eorum visu, vel olfactu, æger gravia symptomata patiatur.

G. XI. NOSTALGIA. 226

Parentum patriæve tanta cupiditas, ut hac non expletâ æger gravi morbo decumbat.

G. XII. PANOPHOBIA. 227

Summus pavor inter dormiendum sine causa evidenti.

G. XIII. SATYRIASIS. 228

Effrænis, impudensque veneris cupiditas, cum libidinosa penis tentigine.

G. XIV. NYMPHOMANIA. 229

In fœminis effræne veneris desiderium.

G. XV. TARANTISMUS. 230

Effrænis choreas agendi, vel saltandi, cupiditas.

G. XVI.

G. XVI. HYDROPHOBIA. 231
Effrænis potulentorum averſatio, ſæpius a morſu animalis rabidi.

Ord. III. DELIRIA.

Errores mentis judicantis.

G. XVII. PARAPHROSYNE. 232
Delirium fugax, a veneno, aut altero morbo dependens.

G. XVIII. AMENTIA. 233
Delirium univerſale mite, ſine furore et audacia, cum morbo diuturno.

G. XIX. MELANCHOLIA. 234
Delirium particulare mite, cum mœrore, ac morbo diuturno.

G. XX. MANIA. 235
Delirium univerſale cum furore, vel audacia, et morbo diuturno.

G. XXI. DÆMONOMANIA. 236
Delirium melancholicum, quod vulgo diaboli potentiæ tribuitur.

Ord. IV. VESANIÆ ANOMALÆ.

Morbi prioribus affines.

G. XXII. AMNESIA. 237
Omnis memoriæ feriatio.

G. XXIII. AGRYPNIA. 238
Pervigilium continuum immodicumve.

Cl. IX. FLUXUS.

Ejectio fluidorum aut contentorum, quæ quantitate, qualitate, deſuetudine notabilis eſt.

Ord. I. SANGUIFLUXUS.

Sanguinis vel ſanguinolentæ materiæ ejectio ſine alvi fluxu.

G. I. HÆMORRHAGIA. 239
Fluxus ſanguinis e naribus.

G. II. HÆMOPTYSIS. 240
Sanguinis expectoratio cum tuſſi, ſine pyrexia acuta.

G. III.

G. III. STOMACACE. [241
Fluxus ſanguinis e gingivis ſæpius fœtidis putridisve.

G. IV. HÆMATEMESIS. 242
Sanguinis rejectio ex œſophago cum vomitorio conatu.

G. V. HÆMATURIA. 243
Sanguinis fluidive rubri per vias urinarias emiſſio.

G. VI. MENORRHAGIA. 244
Sanguinis per uterum aut vaginam fluxus vitioſus.

G. VII. ABORTUS. 245
Fœtûs immaturi, ſæpius cum menorrhagia, ex utero excluſio.

ORD. II. ALVIFLUXUS.

Materierum in primis viis contentarum vitioſa per os aut anum rejectio.

I. *Alvifluxus ſanguinolenti.*

G. VIII. HÆPATIRRHOEA. 246
Alvifluxus per inferiora ſeroſo-cruentus nec ater nec torminoſus.

G. IX. HÆMORRHOIS. 247
Fluxus cruentus, ex podice, vel recto mariſcis ruptis obſito.

G. X. DYSENTERIA. 248
Frequens, torminoſa, ſæpe teneſmodes, fæcum cruentarum per inferiora dejectio.

G. XI. MELÆNA. 249
Fluidi atri per ſuperiora, vel inferiora, frequens rejectio.

II. *Alvifluxus non ſanguinolenti.*

G. XII. NAUSEA. 250
Inanis vomendi conatus, et flatûs tantum per os emiſſio; affinis eſt aëri fluxibus.

G. XIII. VOMITUS. 251
Palpabilium materierum, non cruentarum, facta per os, œſophagumque rejectio frequens.

G. XIV. ILEUS. 252
Atrox circa epigaſtrium dolor, ſeu gaſtrodynia, alvi conſtipatio, et fæculentæ demum materiæ vomitio.

G. XV. CHOLERA. 253
Vomitio bilioſa aut acris aſſidua et diarrhœa violenta cum dolore abdominis, virium proſtratione, et non raro ſurarum crampis.

G. XVI. DIARRHOEA. 254
Excrementitiorum humorum frequens, vel intempeſtivo, dejectio.

G. XVII.

G. XVII. COELIACA. 255
Albefcentium aut chilacearum matericrum dejectio.

G. XVIII. LIENTERIA. 256
Celeris ftatim a paftu facta ingeftorum, vix mutatorum, dejectio.

G. XIX. TENESMUS. 257
Muci pauci frequens dejectio, cum intenfa dejiciendi cupiditate, et affiduo conatu.

Ord. III. SERIFLUXUS.

Fluxus quivis nec cruentus nec alvinus.

G. XX. EPHIDROSIS, *Hippocratis.* 258
Sudoris quantitate, qualitate, intempeftivitate peccantis, effluxus.

G. XXI. EPIPHORA. 259
Vitiofus ex oculis humoris lachrymalis, febacei, vel purulenti, effluxus.

G. XXII. CORYZA, *Hippoc. Gorræi.* Def. Med. [260
Humoris ferofi, mucofive e naribus effluxus fine ozæna, fæpius cum gravedine.

G. XXIII. PTYALISMUS. 261
Salivæ vel muci, fine expectoratione ac vomitione, ex ore effluxus, aut emiffio.

G. XXIV. ANACATHARSIS, *Hippocr. Galen.* in Aph. 8. lib. 5. [262
Muci, lymphæ, vel cujufcumque humoris facta cum tuffi expectoratio conftans et notabilis.

G. XXV. DIABETES. 263
Subito poft paftum, potulentorum, cum magna fiti, per urinæ vias, emiffio.

G. XXVI. ENURESIS. 264
Involuntaria, doloris et ardoris expers, mictio.

G. XXVII. DYSURIA. 265
Difficilis et dolorifica, fæpius ardens, urinæ emiffio.

G. XXVIII. PYURIA. 266
Purulentæ, albefcentis, aut vifcido-mucofæ materiei mictio.

G. XXIX. LEUCORRHOEA, *Caftell.* Lex. *Bonet.* Anat. Pr. Lib. 3. [267
Serofo-flavæ, vel puriformis materiæ ex utero delapfus.

G. XXX.

G. XXX. GONORRHOEA. [268
Stillicidium fluidi ſeminalis ex urethra, aut ex vagina.

G. XXXI. DYSPERMATISMUS, *D. Cuſſon.* 269
Seminis in actu venereo ſtillatitia, tarda, impedita, et ad generationem inſufficiens, emiſſio.

G. XXXII. GALACTIRRHOEA. 270
Stillicidium lactis ex mammis.

G. XXXIII. OTORRHOEA, *Linn.* gen. 271
Fluxus ex auris cavo, ambitu, aut parte poſtica.

ORD. IV. AERIFLUXUS.

Flatus, halitûsve, vitioſa emiſſio.

G. XXXIV. FLATULENTIA. 272
Flatuum ex primis viis per ſuperiora aut inferiora frequens rejectio, borborygmis ſtipata.

G. XXXV. ÆDOPSOPHIA. 273
Flatuum per urethram, vaginam, vel uterum, emiſſio.

G. XXXVI. DYSODIA. 274
Miaſmatum fœtidorum exhalatio.

CL. X. CACHEXIÆ.

Coloris, figuræ, molis in corporis habitu depravatio.

ORD. I. MACIES.

Corporis partium mollium extenuatio.

G. I. TABES. 275
Macies cum amphimerina lenta ſine tuſſi.

G. II. PHTHISIS, *Græc.* 276
Corporis emaciatio cum amphimerina lenta, tuſſi, dyſpnœa, e utplurimum puris ſputo.

G. III. ATROPHIA. 277
Macies ſine febre.

G. IV. ARIDURA, *Etmulleri.* 278
Macies unius tantum partis.

Ord. II. INTUMESCENTIÆ.

Deformitas a volumine adaucto.

G. V. POLYSARCIA. 279
Intumefcentia univerfalis ab adipe molefta et corporis agilitatem minuens.

G. VI. PNEUMATOSIS. 280
Elaftica et flatulenta cutis intumefcentia.

G. VII. ANASARCA. 281
Cutis totius intumefcentia, mollis, pallida, non elaftica.

G. VIII. PHLEGMATIA. 282
Artuum inferiorum turgefcentia mollis, non elaftica, cuti concolor, indolens.

G. IX. PHYSCONIA. 283
Intumefcentia abdominis a partibus folidis fine gravitate et fluctuatione.

G. X. GRAVIDITAS. 284
Intumefcentia abdominis ab hypogaftrio incipiens, opus generationis fubfequens et partu terminanda.

Ord. III. HYDROPES PARTIALES.

Tumores majores fed non univerfales, a fluido intra cavum capitis, abdominis, uteri, vel veficæ contento.

G. XI. HYDROCEPHALUS. 285
Tumor capitis, facie fæpius excepta, mollis aut elafticus, a fluidi intra ipfum congeftione.

G. XII. PHYSOCEPHALUS. 286
Tumor totius capitis tenfus elafticus, fub digito crepitans.

G. XIII. HYDRORACHITIS, *Morgagni.* 287
Tumor cyfticus fero turgidus, ex hiatu vertebrarum lumbarium in recens natis protuberans, cum anæfthefia.

G. XIV. ASCITES. 288
Hydrops totius abdominis a fluido non elaftico, feu gravis et fluctuofus.

G. XV. HYDROMETRA. 289
Hypogaftrii in mulieribus fucceffive crefcens tumor, uteri figuram referens, preffioni cedens, fluctuansve, ab ifchuria et graviditate diverfus.

G. XVI. PHYSOMETRA. 290
Conftans permanensque tumor levis, elafticus, uteri figuram et fedem referens, in mulierum hypogaftrio.

G. XVII.

G. XVII. TYMPANITES. 291

Hydrops totius abdominis a flatu, seu elafticus et levis.

G. XVIII. METEORISMUS. 292

Inflatio flatulenta, vel epigaftrii, vel in morbo acuto ipfius abdominis.

G. XIX. ISCHURIA. 293

Tumor hypogaftrii ex urinæ retentione fæpius intra veficam.

Species funt.

1. Ifchuriæ renales.

Ifchuria *(Nephritica)* a renum inflammatione, S. fp. 1. *Schacht.* Inftitut. med. pract. lib. 8. cap. 1. et 8. *Gort.* Syft. prax. med. de Ifchur. *Fabric. Hildan.* de Lithot. cap. 4. *Leal a Fonte*, Conf. 59. *Bonet.* Sepulchr. lib. 3. fect. 24. obf. 4. § 3. *Schenck.* lib. 3. de Ifchur. falf. cap. 4. et 5. *Etmuller* coll. pract. pag. 994.

Ifchuria *(Nephrolithica)* a renum calculo, S. fp. 2. *Schacht.* lib. citat. cap. 2. et 8. *Gort.* lib. citat. de morb. renum. *Car. Pifon.* de morb. a colluv. ferof. *Schenck.* de Ifchur. *Bonet.* Sepulchr. de urin. fuppreff. et medic. feptentrional. de Ifchur. Edinb. Eff. II. 31.

Ifchuria *(Nephroplethorica)* renalis a plethora, S. fp. 3. *River.* cent. 1. obf. 1. et 89. *Etmull. Schacht.* loco citat. *Gaub.* Pathol. de vit. mict. *Ludwig.* Inftit. Med. Clin. *Seb. Nafii* Specul. Method. Med. pag. 167.

Ifchuria *(Lunatica)* renalis lunatica, S. fp. 4. *Tulp.* obf. med. lib. 2. cap. 49.

Ifchuria *(Nephrofpaftica)* renalis fpafmodica, S. fp. 5. *Schacht. Gort.* lib. citat. *Sydenh.* Differ. Epift. tom. 1. *Raulin* des malad. vapor. Mem. de l'Acad. R. des Sc. ann. 1715.

Ifchuria *(Nephrelmintica)* renalis verminofa, S. fp. 6. *Gort.* lib. citat. *Gaub.* Pathol. de vit. mict.

Ifchuria *(Nephrothromboides)* renalis a fanguine congrumato, S. fp. 7. *Mercat.* de morb. intern. cur. cap. 12. *Etmull.* de læf. urin. fecret. pag. 314. *Fernel.* Pathol. lib. 6. cap. 13. *Gort. Gaub.* loc. citat.

Ifchuria *(Nephropyica)* a renum purulentia, S. fp. 8. *Schenck.* lib. 3. de ren. tumorib. *Gort. Gaub.* loc. citat. *Bonet.* Sepulchr. de urin. fuppreff. *Sal. Diverf.* de affect. particularib. cap. 14.

Ifchuria *(Nephrophlegmatica)* renalis pituitofa feu mucofa, S. fp. 9. *Sal. Diverf.* loc. citat. *Grafii* ephem. natur. cur. ann. 3. obf. 212. *Schacht. Gort. Gaub. Mercat.* loc. citat. *Varand.* de ren. affect. *Bonet.* Sepulchr. de Ifchur. obf. 4. 5.

Ifchuria *(Nephroplegica)* renalis paralytodea, S. fp. 10. *Sal. Diverf. Mercat.* loc. citat. *Horft.* tom. 2. lib. 4 obf. 49. *Marcel. Donat.* Hiftor. med. mirab. lib. 4. cap. 28. *Barthol.* cent. 4.

 epift.

epiſt. 18. 38. 39. *Hoechſtet.* Obſ. dec. 5. caſ. 20. *Claud.* Chaptal. pract. Monſpel.

Iſchuria *(Suppleta)* renalis ab alia evacuatione ſuppleta, S. ſp. 11.

a. A diarrhœa et ſudore, *Marcell. Donat.* Hiſt. med. mirab. lib. 4. cap. 27. *Schenck.* lib. 3. de diabete, obſ. 9.

b. Ab otorrhagia, *Sennert.* ex plat. pract. lib. 3. part. 8. ſect. 2. cap. 9.

c. A perſpiratione, *Vandermond.* Journ. de Mèd. tom. 4.

d. A ſudore, *Vandermond.* Journ. de Med. tom. 10.

2. Iſchuriæ Uretericæ.

Iſchuria *(Ureteritica)* ureteritica inflammatoria, S. ſp. 12. *Sal. Diverſ.* loc. citat. *Ludwig.* Inſtit. clin. *Gaub.* Pathol. de vit. mict. *Schacht.* Inſtit. pract. de Iſchur. ſpur.

Iſchuria *(Ureterolithica).* Iſchuria ureterica calculoſa, S. ſp. 13. *Tulp.* Obſ. med. lib. 2. cap. 45. *Monro* Eſſais d'Edimb. tom. VI. art. 68. *Bonet.* Sepulchr. lib. 3. de urin. ſuppreſſ. *Schenck.* lib. 3. de ureterib. *Sal. Diverſ.* loc. citat.

Iſchuria *(Uretero-thromboides).* Iſchuria ureterica, a ſanguinis grumo, S. ſp. 14. *Sal. Diverſ. Schacht. Gaub.* loc. cit. *Bonet.* Sepulchr. de urin. ſuppreſſ. obſ. 1.

Iſchuria *(Uretero-phlegmatica)* ureterica a pituita, S. ſp. 15. *Gort.* Prax. med. ſyſt. *Schacht. Sal. Diverſ.* loc. citat. *Bonet.* Sepulchr. de urin. ſuppreſſ. *Sebaſt. Naſ.* Spec. meth. med. loc. citat. *Epiphan. Ferdinand.* hiſt. 97.

Iſchuria *(Ureteropyica)* ureterica purulenta, S. ſp. 16. *Gort.* lib. cit. de ureter. morb. *Schacht. Sal.* loc. cit.

Iſchuria *(Ureteroſtomatica)* ab orificii ureterum inferioris clauſura, *Theod. Eller.* Miſcell. Berolin. tom. 4. pag. 381. *Verdier* ex Noel. Mem. de l'Acad. de Chirurg. tom. 2. obſ. 17. *Lieutaud.* Mem. de l'Acad. R. des Sc. ann. 1753. *Franc. Sylv. Deleboe,* Prax. med. lib. 2. *Saltzmann,* obſ. anat. pag. 62.

3. Iſchuriæ veſicales.

Iſchuria *(Cyſtitica)* a veſicæ inflammatione, S. ſp. 18. *Schacht.* Inſtit. Practic. Mem. de l'Acad. R. des Sc. ann. 1704, 1753. *Boneti* Sepulchr. lib. 3. de urin. ſuppreſſ. *Foreſt.* lib. 25. obſ. 27. 28. *Zacuti Luſitani* ex *Galeno,* Hiſt. med. princ. lib. 2. hiſt. 150.

Iſchuria *(Cyſtolithica)* a veſicæ calculo, S. ſp. 19. *Tulpii* obſerv. med. lib. 4. cap. 37. Eſſais d'Edimbourg, tom. 4. *Foreſti* lib. 25. obſ. 23. *Fabric. Hildani,* Cent. 3. obſerv. 67. *Car. Piſonis* de morb. a colluv. ſeroſ. *Boneti* Sepulchr. de urin. ſuppreſſ. obſ. 10, &c.

Iſchuria *(Cyſtoſpaſtica)* a ſphincteris veſicæ ſpaſmo, S. ſp. 20. *Mercati* de morb. intern. cur. lib. 4. cap. 22. *Sebaſ. Naſii* Specul. method,

method. med. part. 2. pag. 267. *Nenteri* de Ifchur. *Schachtii, Gorterii, Gaubii, Varendæi,* loc. citat.

Ifchuria *(Cyftoplegica)* a veficæ paralyfi, S. fp. 21. *Lieutaud.* Compend. medic. de Ifchur. *Zacut. Lufitan.* ex *Galeno,* Hift. princ. hift. 140. *Mangeti* Biblioth. medic. pract. tom. 4. *Serane* Thef. pro Reg. Cathedr. *Hollerii* de morb. intern. cap. 47. *Amat. Lufitan.* Cent. 4. cur. 10. *Pringle* Effais d'Edimbourg, tom. 1. artic. 32. (Lond. Med. Obf. I. 10).

Ifchuria (*Polyurica*) a vefica lotio diutius cohibito diftenta, S. fp. 22. *Halleri* Prælect. in *Boerhaave,* tom. 2. § 384. pag. 336. *Foreft.* lib. 25. obferv. 14. *Nenter.* de Ifchuria. *Paræi* lib. 16. cap 48. *Sennert.* Pract. lib. 3. part. 8. fect. 1. cap. 4. *Etmulleri, Riverii, Varandæi* de Ifchur., &c.

Ifchuria *(Cyftopyica)* veficalis purulenta. *Felic. Plateri Mantif.* obf. 29. *Camerar.* Ephem. natur. curiof. tom. 2. *Zacuti Lufitani* ex *Galeno,* Hift. medic. princip. hift. 148. *Hollerii* de morb. intern. cap. 47. *Sebaft. Nafii* Specul. method. med. part. 11. pag. 167. *André* des maladies de l'urethre, obf. 16. *Vandermonde* Journ. de med. tom. 9.

Ifchuria (*Cyftothromboides*) veficalis a fanguinis grumo, S. fp. 24. *Claudini* confult. 141. *Fabric. Hildani* Cent. 3. obf. 66. *Forefti* lib. 25. obf. 20. *Zacuti Lufitani* ex *Galeno* Hift. med. princip. hift. 145. et ejufdem Prax. med. admirab. lib. 2. cap. 65. *Mercati* de morb. intern. cur. cap. 12.

Ifchuria *(Cyftophlegmatica)* veficalis a muco, S. fp. 25. *Mercati* loc. citat. *Schacht.* Inftit. medic. pract. lib. 8. cap. 9. *Etmulleri* de Ifchur. veficat. *Amati Lufitani,* Cent. 6. cur. 12. *Zacuti Lufitani,* Prax. med. admirab. lib. 2. obferv. 64. *Boneti* ex *Thom. Bartholin.* de urin. fuppreff. obf. 17.

Ifchuria (*Ectopocyftica*) a veficæ ectopia, S. fp. 26.

a. Herniofa, feu a cyftocele, *Verdier* Mem. de l'Acad. de Chirurg. tom. 2. obferv. 4. 6. 9, 10. 14. *Felic. Plater.* Obf. pag. 830.

b. Proptoica, feu ab exocyfte, *Verdier* ex Noel. lib. citat. obf. 17.

Ifchuria (*Cyftoproctica*) veficalis ab inteftino recto, fcybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abfceffu, hæmorrhoidibus turgente. *Dodonæi* Obferv medic. cap. 47. *Schenck.* lib. 3. de Ifchur. obferv. 6. *Wepferi* Differt. de Apopl. pag. 391. *Vandermonde* Journ. de med. tom. 9. pag. 261. *Boneti* Sepulchret. de urin. fuppreff. obferv. 18. § 4. *Schacht. Gaubii,* loc. citat.

Ifchuria (*Hyfterocyftica*) veficalis ab utero, S. fp. 28.

a. Gravido, *Nordman.* Differt. de Ifchur. gravidar. *Mauriceau,* lib. 1. cap. 15. *Roderici a caftro,* lib. ii. cap. 15.

b. Parturiente, *Boneti* ex *Riolani* de urin. fuppreff. *Vandermonde* ex *Daran.* Journ. de med. tom. 5.

c. Hydropico, *Hippòcrat*, de morb. mulier. lib 12. *Sennrti* Pract. lib. 4. part. 1. sect. 2. cap. 10, 11. *Schenck.* lib. 4. de mol. falf. *Schachtii*, *Gaubii*, loc. citat.

d. Tumoribus diftento, *Gaubii*, *Schachtii*, loc. citat. *Sennerti* ibidem, ac fupra, cap. 13. *Knæffélii*, E. N. C. ann. 4.

e. Prociduo, *Nordmann.* Differt. citata. *Sabatier* Mem. de l'Acad. de Chirurg. tom. 3. *Sennerti* ibid. ac fupra, cap. 16.

Ifchuria (*Atretarum*) urethrocyftica a menftruis in vagina retentis, S. fp. 29. *Amyand* Tranfact. philof. ann. 1732. No. 442. art. 8. pag. 45. *Schenck.* lib. 4. de part. genit. mulier. obferv. 9. *Heifter.* Chirurg. tom. 2. pag. 951. *Aftruc.* de morb. mulier. tom. 1. lib. 1. cap. 5.

Ifchuria paradoxa, S. fp. 30. *Morgagni* Epiftol. *Le Clerc.* Journ. de med. Juill. 1755, p. 11.

4. Ifchuriæ urethrales.

Ifchuria (*Perinæalis*) urethralis a perinæi tumore, S. fp. 31. *Galen.* lib. de affect. loc. et ex eo *Zacuti Lufitan.* Hift. 149. *Vandermonde* ex *Daran.* Journ. de med. tom. 5. p. 291. *Tulp.* Obferv. med. lib. 3. cap. 10. *Foreft* lib. 26. obferv. 2.

Ifchuria (*Urethrolithica*) a calculo urethræ impacto, S. fp. 32. *Schmid.* Eph. nat. cur. decad. 1. ann. 8. obf. 89. *Winckler.* ibid. tom. 6. obf. 34. *Zacut. Lufitan.* Prax. med. admirab. lib. 2. obferv. 66. 67. 68. *Tulp.* Obfer. med. lib. 3. cap. 8. *Bonet.* Sepulchr. de urin. fuppreff. obf. 14. *Barthol.* cent. 4. epift. 5. *Heifter.* Chirurg. tom. 2. pag. 839.

Ifchuria (*Urethrophlegmatica*) a muco urethram infarciente, S. fp. 33. *Bonet.* Sepulchr. et medic. feptent. *Manget.* Biblioth. med. pract. *Amat. Lufitan.* cent. 5. obferv. 71. *Foreft.* libr. 25. obf. 25. *Varand.* de Ifchur. *Lud. Apin.* Eph. nat. cur. decad. 3. ann. 3. obferv. 69.

Ifchuria (*Urethrothromboides*) a fanguinis grumo urethram opplente, S. fp. 34. *Bonet.* Med. feptentrion. de Ifchur. et fepulchr. de urin. fuppref. obf. 11. *Foreft.* lib. 25. obf. 25.

Ifchuria (*Urethropyica*) a pure urethram obftruente, S. fp. 35. *Bonet.* Med. feptentr. de Ifchur. *Foreft.* Scholio modò citat. *Boerhaave* Præfat.

Ifchuria (*Urethrohymenodes*) a membrana in urethram impacta, S. fp. 36. Hift. de l'Acad. R. des Sc. ann. 1714, hift. pag. 22.

Ifchuria (*Urethrelmintica*) urethralis verminofa, S. fp. 37. *Joan. Petr. Albrecht.* Vid. *Bonet.* Medicinam feptentrionalem de urin. cap. 31. et *Manget* Biblioth. med. pract. tom. 4. de morb. urin. fpectant. *Vandermonde* Jour. de med. Septembre 1758, pag. 245. *Joan. Rhodii* Centur. 3. obferv. 36. Collect. Acad. tom. 3. pag. 497. obferv. 77.

Ifchuria (*Urethritica*) ab urethræ inflammatione, S. fp. 38. *Hildan.* Cent. 4. obf. 54. *Foreft.* de incert. urin. judiciis, lib. 3. cap.

cap. 3. verſus finem. *Varand.* de affectib. ren. et veſic. cap. 7. *Bonet.* Medic. Septentr. de Iſchuria, cap. 1. No. 5. *Goulard.* de malad. de l'urethre. *Heiſter.* Chirurg. tom. 2. pag. 838. Lond. Med. Obſ. vi. 24.

Iſchuria (*Carunculoſa*) a morbis, ut vocant, urethræ, S. ſp. 39. *Amat. Luſitan.* cent. 4. cur. 19. cent. 5. cur. 48. *Sharp* Recherches critic. cap. 4. *Goulard.* des Malad. de l'urethre. *Heiſter.* Chirurg. tom. 2. p. 834. *André* des maladies de l'urethre, paſſim.

Iſchuria (*Hydrocelodes*) ab urethræ ruptura in ſcrotum hiante, S. ſp. 40. *Joan. Lud. Apin.* Miſcell. nat. cur. decad. 3. ann. 3. obſ. 68.

Iſchuria (*Cryptopyica*) a penis intra corpus retractione, S. ſp. 41. *Fred. Hoffm.* Conſult. de morb. abdom. caſ. 105.

Iſchuria (*Perideſmica*) a vinculo ſtrictiori peni injecto, S. ſp. 42. *Bonet.* med. ſeptentr. de Iſchuria, cap. 1. No. 8.

Iſchuria (*Phimoſica*) urethralis a phimoſi, S. ſp. 43. *Horſt.* tom. 2. lib. 4. pag. 274. ; *Goulard.* de malad. de l'urethre, *Heiſt.* Chirurg. tom. 2. pag. 818. *Bonet.* Sepulchr. de Iſchur. obſ. 15.

Iſchuria (*Aſpadialis*) ab urethræ clauſura, S. ſp. 44. *Heiſter.* Chirurg. tom. 2. pag. 818. et 951. *Horſt.* tom. 2. obſ. 55. *Joan. Wieri* obſ. pag. 221. *Bonet.* Sepulchr. de urin. ſuppreſ. obſ. 15. Schol. et med. ſeptentr. de Iſchur. cap. 2. § 6.

Ord. IV. TUBERA.

Tumores partium ſolidarum, non hydropici.

G. XX. RACHITIS. 294
Deformitas ex articulorum tumore duro, carnium marcore, capitis mole, cum ingenio præcoci, in puerulis.

G. XXI. SCROPHULA, *J. Allen.* Synopſis. 295
Tumor ſcirrhoſus glandularum colli, meſenteriique, cum labiis et naſo craſſioribus.

G. XXII. CARCINOMA. 296
Ulcera cancroſa cum doloribus lancinantibus.

G. XXIII. LEONTIASIS. 297
Papillæ ſetaceæ vel corniculatæ cutim exaſperantes.

G. XXIV. MALIS. 298
Tumores ſæpius purulenti, vel ulcera, cum inſectis vermiformibus, paſſim enata.

G. XXV. FRAMBÆSIA. 299
Excreſcentiæ fungoſæ, mori inſtar, granuloſæ, ſæpius cum ulceribus, &c.

Ord. V. IMPETIGINES.

Morbi chronici fæpius contagiofi qui cutis excrefcentias, tumores gregales, exulcerationes, cruftas, &c. inducunt.

G. XXVI. SYPHILIS. 300
Poft impurum concubitum ulcufcula, porri, bubones, fici, primò ut plurimum in genitalibus, prægreffa non raro gonorrhœa, dein puftulæ cruftofæ, dolores nocturni, exoftofes, caries, &c. in cæteris partibus.

G. XXVII. SCORBUTUS. 301
Stomacace cum maculis lividis, flavis, purpuro-violaceis, potiffimum tibiarum.

G. XXVIII. ELEPHANTIASIS. 302
Facies deformis tuberibus callofis, ozæna, raucedo, cutis elephantina craffa unctuofa, in extremis artubus anæfthefia.

G. XXIX. LEPRA. 303
Tubercula callofa, fcabie majora, vel cruftis et fquamis diffufa, herpetica, per cutem difperfa, pruriginofa.

G. XXX. SCABIES. 304
Puftulæ cruftofæ, lentis magnitudine, pruriginofæ, manus potiffimum obfidentes.

G. XXXI. TINEA. 305
Cruftæ flavæ vel grifeæ, ulcerofæ, per caput difperfæ.

Ord. VI. ICTERITIÆ.

Totius cutis color inaffuetus, fine pyrexia acuta.

G. XXXII. AURIGO. 306
Oculorum et cutis flavedo ad auream vel aurantiam vergens.

G. XXXIII. MELASICTERUS. 307
Cutis color niger, vel atro-lividus, atro-fuliginofus.

G. XXXIV. PHOENIGMUS. 308
Rubor diffufus, vel maculofus, fine pyrexia.

G. XXXV. CHLOROSIS, *Sennerti* qui falsò nomen Hippocrati tribuit. [309
Pallor, vel fufcus color cutis, oculis minime flavis, fæpius cum pica.

Ord. VII.

ORD. VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

[Signa claſſeos et affinitas cum prioribus ordinibus.]

G. XXXVI. PHTHIRIASIS. 310
Exortus pediculorum vel inſectorum pediculis affinium ex diverſis corporis partibus, quas porrigine, ulcuſculisque defœdant, aut puncturis, pruritu diſcruciant.

G. XXXVII. TRICHOMA, *Jachii.* 311
Capilli invicem complicati, agglutinati in globos inextricabiles, ſæpius cum phthiriaſi.

G. XXXVIII. ALOPECIA. 312
Capillorum lapſus cum cuticulæ deſquamatione.

G. XXXIX. ELCOSIS. 313
Numeroſa vel ampla ulcera chronica, carioſa, fœtida, cum pyrexia lenta.

G. XL. GANGRÆNA. 314
Initio mors partis, dein ejus putrida diſſolutio.

G. XLI. NECROSIS. 315
Partis mors, ſine tumore prævio, deinde vero exſiccatio, induratio, nigredo.

PARS SECUNDA.

GENERA

MORBORUM

DEFINITA

AB ILLUSTRI

CAROLO A LINNE,

EQUITE AURÁTO, ARCHIATRO, &c. &c.

UPSALIÆ, 1763.

CLAVIS CLASSIUM.

MORBI.

Febriles (e fanguine in medullam).			
		EXANTHEMATICI.	I.
		CRITICI.	II.
		PHLOGISTICI.	III.
Temperati.			
Nervini.			
	Senfationis.	DOLOROSI.	IV.
	Judicii.	MENTALES.	V.
	Motûs.		
		QUIETALES.	VI.
		MOTORII.	VII.
Fluidi fecretionis.			
		SUPPRESSORII.	VIII.
		EVACUATORII.	IX.
Solidi.			
Interni.		DEFORMES.	X.
Externi.		VITIA.	XI.

EXANTHEMATICI.	Febris cum efflorefcentia cutis maculata.
CRITICI.	Febris cum Urinæ hypoftafi lateritia.
PHLOGISTICI.	Febris cum Pulfu duro, Dolore topico.
DOLOROSI.	Doloris fenfatio.
MENTALES.	Judicii alienatio.
QUIETALES.	Motûs abolitio.
MOTORII.	Motus involuntarius.
SUPPRESSORII.	Meatuum impeditiō.
EVACUATORII.	Fluidorum evacuatio.
DEFORMES.	Solidorum facies mutata.
VITIA.	Externa palpabilia.

SYMPTOMATA fe habent ad Morbum, ut Folia et Fulcra ad Plantam.

FEBRIS dignofcitur Pulfu citato.

I. EXAN-

I. EXANTHEMATICI.

I. CONTAGIOSI.

I. MORTA.

Phlyctænæ (273) aliquot in Abdomine ſive Artubus, magnitudine avellanæ.

Febris Diaria (11) maligniſſima, funeſtiſſima.

II. PESTIS.

Anthraces (272) ſeu *Bubones* (271) gangrænoſi (233).

Febris Synocha (12) acutiſſima, funeſtiſſima, Vertigo (74), Anxietas (89), Lipyria.

III. VARIOLA.

Puſtulæ (274) eryſipelaceæ, ſuppurantes, eſcharoticæ (280), deciduæ, cicatriſantes (317).

Febris Synochus (13), Cephalalgia (40), Lumbago (62).

IV. RUBEOLA.

Papulæ (275) uniformes, rubræ, evaneſcenti-furfuraceæ.

Febris Synocha (12), Sternutatio (154), Epiphora (172), Tuſſis (155) ſicca.

V. PETECHIA.

Sudamina (321) livido-lurida, ſuperficialia, inſenſibilia.

Febris exacerbans (23), Aſthenia (92), Agrypnia (130).

VI. SIPHYLIS.

Nodi (262) *Ulcuſcula*, *Myrmeciæ* (279).

Febris Lenta (14) nocturna, dolore oſtocopo (61), Marcore (209), Stranguria (196), Angina (46).

II. SPORADICI.

VII. MILIARIA.

Papulæ (275) rotundæ, immerſæ, diverſi-colores, confertæ, intacta facie, pruriginoſæ.

Febris Synocha (12), Sudore (207) fœtido, punctorio.

VIII. UREDO.

Sudamina (321) inæqualia, ruberrima, dilabilia, pruriginoſa, fugacia, recidivantia, furfuraceo-evaneſcentia.

Febris Hectica (24) benigna brevis.

IX.

IX. APHTHA.

Eſcharæ (280) albidæ, rotundæ, ductibus excretoriis internis innatæ.

Febris Lenta (14) obſcura, cum Somnolentia (96).

III. SOLITARII.

X. ERYSIPELAS.

Macula rubens, urens, preſſione diſſimulanda, tumidiuſcula, ſuperficialis, dilatabilis, deſquamatione finienda.

Febris Synocha (12), initio acuta, cum inquietudine.

Protypus Exanthematicorum *Eryſipelas* (10) eſt.

Dyſenteria (191) ad Contagioſos referreretur, modo Scabies (263) interna in oculos caderet.

Malignitatis ſymptomata imprimis ſunt: *Lipothymia* (93), *Delirium* (65), *Vertigo* (74), *Oblivio* (107), *Anæſtheſia* (118), *Lipyria*, *Carphologia* (135), *Anhelatio* (157), *Aphonia* (115), *Aglutitio* (164).

II. CRITICI.

I. CONTINENTES.

XI. DIARIA.

Febris terminanda intra ſeptimanam dimidiam.

XII. SYNOCHA.

Febris terminanda intra ſeptimanam unicam.

XIII. SYNOCHUS.

Febris terminanda intra ſeptimanas duas vel tres.

XIV. LENTA.

Febris protrahenda ultra ſeptimanas tres.

II. INTERMITTENTES.

XV. QUOTIDIANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nycthemeris ſingulis.

XVI. TERTIANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nycthemeris alternis.

XVII. QUARTANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nycthemeris tertiis.

XVIII.

XVIII. DUPLICANA.
Febris paroxyſmi ſimiles alternati.

XIX. ERRANA.
Febris paroxyſmi diſſimiles omnes.

III. EXACERBANTES.

XX. AMPHEMERINA.
Febris continens (14) cum Quotidiana (15).

XXI. TRITÆUS.
Febris continens (14) cum Tertiana (16).

XXII. TETARTOPHIA.
Febris continens (14) cum Quartana (17).

XXIII. HEMITRITÆA.
Febris Tritæus (21) cum Amphemerina (20).

XXIV. HECTICA.
Febris Lenta (14) cum Duplicana (18).

Protypus Criticorum Tertiana (16) *ſit, aut potius* Rheumatiſmus (62).

Apyria *eſt deflagratio febris.*

Phthiſis (208) *poſſet poſt Hecticam* (24) *collocari, ſi ordo naturalis admitteret et expectoratio.*

Lethargus (98) *cum Febricula his affinis eſt.*

III. PHLOGISTICI.

I. MEMBRANACEI.

XXV. PHRENITIS.
Inflammatio (232) *Meningum.*
Febris Synocha (12), Cephalalgia (40), Furor (68), Anxietas (89), Syringmos (72), Ophthalmia (43), Carpologia (135), Oblivio (107).

XXVI. PARAPHRENESIS.
Inflammatio (232) *Diaphragmatis.*
Febr. Peripneumonia (34), Phrenitis (25).

XXVII. PLEURITIS.
Inflammatio (232) *Pleuræ.*

Febr.

Febr. Synocha (12), Dyſpnœa (160), Tuſſis (155), Hæmoptyſis (179), Pleuritica (53).

XXVIII. GASTRITIS.

Inflammatio (232) *Ventriculi.*

Febr. Amphemerina (20), Lipyria, Anxietas (89), Vomitus (183) ingeſtorum, Cardialgia (48).

XXIX. ENTERITIS.

Inflammatio (232) *Inteſtini.*

Febr. cum evacuatione abdominis, colica (50) atroci, tenſiva, calente.

XXX. PROCTITIS.

Inflammatio (232) *Ani.*

Febr. Proctica (59) cum Teneſmo (193).

XXXI. CYSTITIS.

Inflammatio (232) *Veſicæ.*

Febr. Dolor Hypogaſtrii cum tumore inflammatorio, Dyſuria (57), Teneſmo (193).

II. PARENCHYMATICI.

XXXII. SPHACELISMUS.

Inflammatio (232) *Encephali.*

Febr. Synochus (13), Delirium (65), Carpologia (135), Aſthenia (92), Immobilitas, Anæſtheſia (118), Aphonia (115).

XXXIII. CYNANCHE.

Inflammatio (232) *Faucis.*

Febr. Synocha (12), Tuſſis (155), Aglutitio (164), Orthopnœa (162), Angina (46), Suffocatio (158), Linguæ intumeſcentia.

XXXIV. PERIPNEUMONIA.

Inflammatio (232) *Pulmonis.*

Febr. Synocha (13), Tuſſis (155), Hæmoptyſis (179), Dyſpnœa (160), Interſcapulii dolor, Cubatus ſupinus.

XXXV. HEPATITIS.

Inflammatio (232) *Jecinoris.*

Febr. Amphemerina (20), Tuſſis (155) ſicca, Aſthma (161), Singultus (153), Hypochondrii dextri tenſio calens.

XXXVI. SPLENITIS.

Inflammatio (232) *Lienis.*

Febr. Tetartophia (22), Reſpiratio interſecta (149), Hypochondrii ſiniſtri tumor pulſatorius.

XXXVII. NEPHRITIS.

Inflammatio (232) *Renis.*

Febr. Synochus (13) irregularis, Nauſea (182), Singultus (153), Ructus

Ructus (182), Urinæ varietas, Obſtipatio (166), Lumbago (62) urens, Femoris ſtupor (105).

XXXVIII. HYSTERITIS.

Inflammatio (232) *Uteri.*

Febr. Delirium (65), Spaſmus (121), Sardiaſis (125), Dolor hypogaſtrii tumorque calens.

III. MUSCULOSI.

XXXIX. PHLEGMONE.

Inflammatio (232) *Partis Externæ.*

Febris ex partis externæ tumore pulſatorio, Rubore tenſivo, calente.

Lipyria *dum externa frigent, interna fervent.*

Protypus Phlogiſticorum Phlegmone (39) eſt.

Delirium (65) *quaſi primus gradus Phrenitidis eſt.*

IV. DOLOROSI.

I. INTRINSECI.

XL. CEPHALALGIA.

Capitis totius aut portionis dolor gravativus.

XLI. HEMICRANIA.

Capitis lateralis dolor tenſivus.

XLII. GRAVEDO.

Frontis dolor preſſorius.

XLIII. OPHTHALMIA.

Oculi dolor.

XLIV. OTALGIA.

Auris dolor.

XLV. ODONTALGIA.

Dentis dolor maxillaris.

XLVI. ANGINA.

Faucis dolor cum ſuffocatione (158).

XLVII. SODA.

Oeſophagi dolor, rancidè deürens, Ructibus (182) calidis.

XLVIII. CARDIALGIA.

Cardiæ dolor ſcrobiculi ſubſyncopalis (94).

XLIX. GASTRICA.
Ventriculi dolor epigaſtrii.

L. COLICA.
Inteſtini dolor umbilicalis cum torminibus (123).

LI. HEPATICA.
Jecinoris dolor hypochondrii dextri.

LII. SPLENICA.
Lienis dolor hypochondrii ſiniſtri, ſuſpiria (150).

LIII. PLEURITICA.
Thoracis dolor lateralis punctorius.

LIV. PNEUMONICA.
Pulmonis dolor cum Orthopnœa (162), Tuſſi (155), Hæmoptyſi (180).

LV. HYSTERALGIA.
Uteri dolor.

LVI. NEPHRITICA.
Renis dolor.

LVII. DYSURIA.
Veſicæ dolor.

LVIII. PUDENDAGRA.
Genitalis dolor.

LIX. PROCTICA.
Ani dolor.

II. EXTRINSECI.

LX. ARTHRITIS.
Geniculorum dolor periodicus;
a Synovia corrupta.

LXI. OSTOCOPUS.
Articulorum dolor internus fixus;
a Perioſtio infecto.

LXII. RHEUMATISMUS.
Muſculorum dolor ad motum;
a Tunica celluloſa infecta.

LXIII. VOLATICA.
Vaſorum dolor migrans.

LXIV. PRURITUS.
Cutis titillatio occulta, *Scalpendi neceſſitatem inducens.*

Raphania (145) *dolore intenſo his affinis: Ob Spaſmos vero et Convulſiones ſequentibus.*

V. MEN-

V. MENTALES.

I. IDEALES.

LXV. DELIRIUM.
Infania acuta, tranfitoria, fymptomatica cum febre.

LXVI. PARAPHROSYNE.
Infania acuta, periodica, fine febre.

LXVII. AMENTIA.
Infania chronica, univerfalis, innocua.

LXVIII. MANIA.
Infania chronica, univerfalis, furibunda.

LXIX. DÆMONIA.
Infania chronica, partialis, furibunda, meticulofa, de Dæmonibus.

LXX. VESANIA.
Infania chronica, partialis, tranquilla.

LXXI. MELANCHOLIA.
Infania chronica, partialis, mœfta, meditabunda.

II. IMAGINARII.

LXXII. SYRINGMOS.
Perceptio *Soni* tinnitantis falfi.

LXXIII. PHANTASMA.
Perceptio *Vifibilis* objecti falfi.

LXXIV. VERTIGO.
Perceptio circumgyrationis falfæ.

LXXV. PANOPHOBIA.
Imaginatio *mali* falfi in folitudine.

LXXVI. HYPOCHONDRIASIS.
Imaginatio *fati lethalis* e levi malo, Borborygmi (123), Ructus (182) acidi, Palpitationes (132), Præcordia tremula, Perfuafio.

LXXVII. SOMNAMBULISMUS.
Imaginatio *fomniantis* fortior, qua motus voluntarii excitantur.

III. PATHETICI.

LXXVIII. CITTA.
Desiderium *non Esculenti* ingerendi.

LXXIX. BULIMIA.
Desiderium *Cibi* inexplebile.

LXXX. POLYDIPSIA.
Desiderium *Potûs* continuum.

LXXXI. SATYRIASIS.
Desiderium *Veneris* enorme.

LXXXII. EROTOMANIA.
Desiderium *Amantium* pudicum.

LXXXIII. NOSTALGIA.
Desiderium *Patriæ* Affiniumve.

LXXXIV. TARANTISMUS.
Desiderium *Choreæ (sæpe a morsura insecti).*

LXXXV. RABIES.
Desiderium *Mordendi* lacerandique innocuos *(sæpe a Morsura Mammalis).*

LXXXVI. HYDROPHOBIA.
Aversatio *Potulentorum* cum Rigore (141) et Sardiasi (125); *(sæpius præcedenti maritata).*

LXXXVII. CACOSITIA.
Aversatio *Cibi* cum horrore.

LXXXVIII. ANTIPATHIA.
Aversatio *objecti* particularis.

LXXXIX. ANXIETAS.
Aversatio *mundanarum* rerum. *(Cordis dolor).*

VI. QUIETALES.

I. DEFECTIVI.

XC. LASSITUDO.
Debilitas constans musculorum ponderosa, quietem inducens.

XCI. LANGUOR.
Debilitas successiva virium vitalium, non reparanda quiete et cibatione.

XCII.

XCII. ASTHENIA.
Debilitas fucceffiva, virium omnium.

XCIII. LIPOTHYMIA.
Defectio motûs sensûsque fubita; fuperftite Pulfu Menteque.

XCIV. SYNCOPE.
Lapfus virium vitalium fubitaneus; abolitis Pulfu, Refpiratione, Senfu, Calore.

XCV. ASPHIXIA.
Lapfus virium animalium vitaliumque perfiftens.

II. SOPOROSI.

XCVI. SOMNOLENTIA.
Sopor vigiliis protractior.

XCVII. TYPHOMANIA.
Sopor apparens cum Agrypnia (130).

XCVIII. LETHARGUS.
Somnolentia conftans, levis, febrilis, Delirio (65) oblivioso.

XCIX. CATAPHORA.
Sopor conftans allocutione evigilans.

C. CARUS.
Sopor conftans cum infenfibilitate, refpirationeque tacita.

CI. APOPLEXIA.
Sopor conftans cum infenfibilitate, Refpirationeque ftertorofa (156).

CII. PARAPLEGIA.
Sopor conftans partium fub thorace.

CIII. HEMIPLEGIA.
Sopor conftans lateris alterius.

CIV. PARALYSIS.
Sopor conftans partis alicujus.

CV. STUPOR.
Sopor tranfitorius partis alicujus cum fenfu formicationis.

III. PRIVATIVI.

CVI. MOROSIS.
Imaginationis defectus.

CVII. OBLIVIO.
Memoriæ defectus.

CVIII. AMBLYOPIA.
Visûs obscuritas sine vitio sensibili.

CIX. CATARACTA.
Visûs privatio cum vitio observabili.

CX. AMAUROSIS.
Visûs privatio sine vitio sensibili, pupilla dilata.

CXI. SCOTOMIA.
Visûs Lipothymia (93) momentanea.

CXII. COPHOSIS.
Auditûs defectus.

CXIII. ANOSMIA.
Olfactûs defectus.

CXIV. AGEUSTIA.
Gustûs defectus.

CXV. APHONIA.
Loquelæ privatio.

CXVI. ANOREXIA.
Famis defectus.

CXVII. ADIPSIA.
Sitis defectus.

CXVIII. ANÆSTHESIA.
Tactûs sensationis defectus.

CXIX. ATECNIA.
Libidinis defectus.

CXX. ATONIA.
Fibrarum Muscularium contractionis defectus.

VII. MOTORII.

I. SPASTICI.

CXXI. SPASMUS.
Artûs distentio violenta, subitanea, fugax.

CXXII. PRIAPISMUS.
Penis spastica intumescentia.

CXXIII. BORBORYGMUS.
Intestinorum contractio boans.

CXXIV. TRISMOS.
Mandibularum clausura arcta.

CXXV.

CXXV. SARDIASIS.
Oris retractio risum mentiens, fugax.

CXXVI. HYSTERIA.
Præcordiorum pressio sub pectore, cum flatulentia (165), Suffocatione (158), Anxietate (89), Palpitatione (132), verticis pressione.

CXXVII. TETANUS.
Corporis rigiditas cum sensibilitate.

CXXVIII. CATOCHUS.
Corporis rigiditas cum insensibilitate.

CXXIX. CATALEPSIS.
Corporis totius recepta forma, constans, flexilis, cum insensibilitate.

CXXX. AGRYPNIA.
Sensorii rigiditas spastica continua. (*Pervigilium*).

II. AGITATORII.

CXXXI. TREMOR.
Partium agitatio continua, chronica, absque frigoris sensu.

CXXXII. PALPITATIO.
Cordis Viscerisve motus subsultorius.

CXXXIII. ORGASMUS.
Arteriarum subsultus.

CXXXIV. SUBSULTUS.
Tendinum subsultoria elevatio.

CXXXV. CARPOLOGIA.
Digitorum tremula contractio inscia.

CXXXVI. STRIDOR.
Manducatio sonora, vacua.

CXXXVII. HIPPOS.
Palpebrarum nictitatio frequentissima.

CXXXVIII PSELLISMUS.
Loquelæ titubatio in quibusdam literis.

CXXXIX. CHOREA.
Lateris agitatio tremula, continua, inordinata.

CXL. BERIBERI.
Partium tremor (131), Genuum contractura (300), Stupor (105), Raucedo (146).

CXLI. RIGOR.
Partium vibratio periodica, cum frigoris intercutanei sensu.

CXLII. CONVULSIO

Partium agitatio violenta, periodica, cum ſenſibilitate.

CXLIII. EPILEPSIA.

Corporis agitatio periodica, chronica, cum inſenſibilitate.

CXLIV. HIERANOSOS.

Corporis agitatio continua, indolens, convulſiva, cum ſenſibilitate.

CXLV. RAPHANIA.

Articulorum contractio ſpaſtica, cum Agitatione convulſiva, Dolore violentiſſimo periodico.

VIII. SUPPRESSORII.

I. SUFFOCATORII.

CXLVI. RAUCEDO.

Vocis ſibilans elocutio ab areſcentia pneumatica.

CXLVII. VOCIFERATIO.

Voci doloroſa exaltataque exclamatio.
Ad corpus indurandum.

CXLVIII. RISUS.

Expiratio profunda, agitatoria, cum Sardiaſi (125).
Ad Sanguinem e Corde expellendum.

CXLIX. FLETUS.

Inſpiratio interſecta, ſingultuoſa, cita, ſuſpirioſa, cum mœſtitia, gemitu, lacrymis (173).
Ad Sanguinem intra pulmones inglutiendum.

CL. SUSPIRIUM

Inſpiratio profunda, agitatoria, lenta.
Ad ſanguinem e pulmonibus expellendum.

CLI. OSCITATIO.

Inſpiratio tarda, adaucta, hians, ſpaſmodica.
Ad ſanguinem propellendum per pectus.

CLII. PANDICULATIO.

Inſpiratio profunda, preſſoria, cum extenſione corporis artuumque.
Ad ſanguinem per vaſorum anaſtomoſes propellendum.

CLIII. SINGULTUS.

Inſpiratio celer, convulſiva, momentanea, iterata, ſonora.
Ad Cardiam evacuandam.

CLIV.

CLIV. STERNUTATIO.
Exſpiratio ſonora, convulſiva, celer, inſpirationi lentæ ſuccedens.
Ad ſinum Frontis evacuandum.

CLV. TUSSIS.
Exſpiratio ſonora, convulſiva, periodica.
Ad Tracheam evacuandam.

CLVI. STERTOR.
Reſpiratio ſonora, rauca, narium agitatione.
Ad mucum faucium ſubigendum.

CLVII. ANHELATIO.
Reſpiratio citatiſſima, profunda, levis, fugax.
Ad ſanguinem per pulmones accelerandum.

CLVIII. SUFFOCATIO.
Reſpiratio anguſtatione faucium continua, ſine febre.
A Tracheæ anguſtatione.

CLIX. EMPYEMA.
Reſpiratio gravis cum fluctuatione in cavo thoracis, poſt febrim.
A pure in cavum Thoracis effuſo.

CLX. DYSPNOEA.
Reſpiratio anhelofa (157), laborioſa, ſine ſenſu anguſtationis faucium.
A pulmonum ſubſtantia oppilata.

CLXI. ASTHMA.
Reſpiratio ſtertoroſa (156), laborioſa, difficilis, chronica.
A Bronchiis oppilatis.

CLXII. ORTHOPNOEA.
Reſpiratio ſuſpirioſa (150,) ſuffocatoria (158), acuta, ſubitanea.
A ſanguinis per pulmones difficili tranſitu.

CLXIII. EPHIALTES.
Reſpiratio profunda, ſuffocans (158), dormientis in dorſo cum ſomnio laborioſo.
Ab Inteſtinorum inflatione premente.

II. CONSTRICTORII.

CLXIV. AGLUTITIO.
Deglutitio impedita.

CLXV. FLATULENTIA.
Ructus (182) Crepitusque (195) impeditus, cum abdominis intumeſcentia.

CLXVI. OBSTIPATIO.
Fæcum exoneratio impedita.

CLXVII.

CLXVII. ISCHURIA.
Mictus impeditus.

CLXVIII. DYSMENORRHOEA.
Menstrua suppressa s. dolorifica.

CLXIX. DYSLOCHIA.
Lochiorum suppressio.

CLXX. AGLACTATIO.
Lactis defectus.

CLXXI. STERILITAS.
Geniturœ suppressio.

IX. EVACUATORII.

I. CAPITIS.

CLXXII. OTORRHOEA.
Auris purulentus fluxus.

CLXXIII. EPIPHORA.
Oculi lacrymalis fluxus continuus.

CLXXIV. HÆMORRHAGIA.
Naris sanguineus fluxus.

CLXXV. CORYZA.
Naris mucosus fluxus, copiosus, continuus.

CLXXVI. STOMACACE.
Oris sanguinea e gingivis cruentatio.

CLXXVII. PTYALISMUS.
Oris salivalis e glandulis copiosissimus effluxus.

II. THORACIS.

CLXXVIII. SCREATUS.
Faucis muci sonora evacuatio.

CLXXIX. EXPECTORATIO.
Pulmonis serosa e Trachea evacuatio.

CLXXX. HÆMOPTYSIS.
Pulmonis sanguinea cum Tussi evacuatio.

CLXXXI. VOMICA.
Pulmonis purulenta, copiosa, improvisa evacuatio.

III. AB-

III. ABDOMINIS.

CLXXXII. RUCTUS.
Rejectio *Flatuum* frequens.

CLXXXIII. NAUSEA.
Rejectionis *Cibi Flatuum*que conatus inanis.

CLXXXIV. VOMITUS.
Rejectio ingeſtorum convulſiva.

CLXXXV. HÆMATEMESIS.
Vomitus (184) ſanguinis.

CLXXXVI. ILIACA.
Vomitus (184) cum Obſtipatione (166) fixa, et Colica (50).

CLXXXVII. CHOLERA.
Vomitus (184) cum Diarrhœa (188), Colica (50).

CLXXXVIII. DIARRHOEA.
Dejectio *Fæcum* liquidarum frequens.

CLXXXIX. LIENTERIA.
Diarrhœa (188) Cibi immutati.

CXC. COELIACA.
Diarrhœa (188) Chymi.

CXCI. CHOLIRICA.
Diarrhœa (188) rubella, abſque Colica.

CXCII. DYSENTERIA.
Diarrhœa (188) cruenta, cum Colica (50), Teneſmo (194),

CXCIII. HÆMORRHOIS.
Dejectio *Sanguinis* cum Proctica (59), abſque Colica.

CXCIV. TENESMUS.
Dejectio *Muci* frequens, parca, cum deſiderio.

CXCV. CREPITUS.
Dejectio *Flatuum* copioſa, crebra.

IV. GENITALIUM.

CXCVI. ENURESIS.
Urinæ ſtillicidium involuntarium, indolens.

CXCVII. STRANGURIA.
Urinæ parca, guttata, frequens, doloroſa micturitio.

CXCVIII. DIABETES.
Urinæ copioſiſſimæ frequens micturitio.

CXCIX. HÆMATURIA.
Urinæ cruentæ micturitio.

CC. GLUS.
Urinæ viscosæ micturitio.

CCI. GONORRHOEA.
Genituræ stillicidium.

CCII. LEUCORRHOEA.
Muci e sinu muliebri effluxus.

CCIII. MENORRHAGIA.
Menstruatio copiosa, inordinata.

CCIV. PARTURITIO.
Fœtûs maturi enixus laboriosissimus.

CCV. ABORTUS.
Fœtûs præmatura ejectio.

CCVI. MOLA.
Massæ carneæ, intus cysticosæ, ex utero ejectio.

V. CORPORIS EXTERNI.

CCVII. GALACTIA.
Lactis effluxus.

CCVIII. SUDOR.
Seri per poros copiosa, frequens sudatio.

X. DEFORMES.

I. EMACIANTES.

CCIX. PHTHISIS.
Marcor cum Hectica (24), Tussi (155), Dyspnœa (160), Expectoratione (179) purulenta, copiosa.

CCX. TABES.
Marcor cum Hectica (24), *absque Expectoratione.*

CCXI. ATROPHIA.
Marcor cum Atonia (120), *absque Expectoratione et Hectica.*

CCXII. MARASMUS.
Marcor cum Aridura (227), *absque Atonia, Expectoratione, Hectica.*

CCXIII.

CCXIII. RACHITIS.
Marcor carnium tumentibus artuum Geniculis Capiteque; offibusque ſæpe flexilibus.

II. TUMIDOSI.

CCXIV. POLYSARCIA.
Corporis pinguedinoſa intumeſcentia.

CCXV. LEUCOPHLEGMATIA.
Corporis emphyſematoſa (229) intumeſcentia.

CCXVI. ANASARCA.
Corporis œdematoſa (230) intumeſcentia.

CCXVII. HYDROCEPHALUS.
Capitis œdematoſa (230) intumeſcentia, hiantibus ſuturis cranii.

CCXVIII. ASCITES.
Abdominis œdematoſa (230) intumeſcentia.

CCXIX. HYPOSARCA.
Abdominis nodoſa intumeſcentia.

CCXX. TYMPANITES.
Abdominis flatulenta (165) intumeſcentia, conſtans, ſonora.

CCXXI. GRAVIDITAS.
Abdominis a fœtu intumeſcentia nimia.

III. DECOLORES.

CCXXII. CACHEXIA.
Pallor corporis œdematoſus (230), cum debilitate, mœrore.

CCXXIII. CHLOROSIS.
Viridi-cinereus color faciei fœmineæ cum Citta (78).

CCXXIV. SCORBUTUS.
Opacitas faciei cum Anorexia (116), Laſſitudine (90) matutina, Stomacace (175), Labario (310).

CCXXV. ICTERUS.
Flavedo corporis cum urina luteo-tinctoria, fæcibus albidis. (*Obſtipatio Bilis*).

CCXXVI. PLETHORA.
Rubedo corporis a diſtentis vaſis ſanguineis, cum Dyſpnœa (160).

HYDROPIS nomine veniunt Anaſarca (216), *Aſcites* (218), *Hypoſarca* (219), *Hydrocephalus* (217), *Oedema* (230), *et Tympanites* (220).

XI. VI-

XI. VITIA.

I. HUMORALIA.

CCXXVII. ARIDURA.
Pars exſucca, emarcida, exantlatis humoribus, indolens.

CCXXVIII. DIGITIUM.
Articuli exſiccatio friabilis occulta.
Digiti marcor Dolore periodico intenſiſſimo.

CCXXIX. EMPHYSEMA.
Flatus intra tunicam celluloſam Partis.
Tumor elaſticus, concolor, ſubdiaphanus, indolens.

CCXXX. OEDEMA.
Lympha ſtagnans intra tunicam celluloſam Partis.
Tumor digito premente foveolam admittens, concolor, veſpertinus, indolens, Partis.

CCXXXI. SUGILLATIO.
Cruor effuſus in tunicam celluloſam.
Tumor obſoletus, latus, luridus.

CCXXXII. INFLAMMATIO.
Sanguis obſtructus in vaſis.
Tumor tenſus, calidus, ruber, pulſans, dolens.

CCXXXIII. ABSCESSUS.
Inflammatio ſuppurata, in *Pus* collecta.
Tumor mollis, æqualis, pruriens.

CCXXXIV. GANGRÆNA.
Inflammatio ſ. Suppuratio ſuffocata, *mortua* ſerpens in tunica celluloſa.
Cutis livens, molliuſcula, putris cum veſiculis ſub epidermide, ſerpente vitio, margine ſubinflammato, ſubardente.

CCXXXV. SPHACELUS.
Gangræna (234) omnium ſolidorum partis.
Mortificatio putrida ad oſſa penetrans, indolens, properans.

II. DIALYTICA.

(Solutiones Continui).

CCXXXVI. FRACTURA.
Oſſis ſolutio citra ſubſtantiæ diſſolutionem.

CCXXXVII.

CCXXXVII. LUXATURA.
Geniculi ſolutio citra ſubſtantiæ diſſolutionem.

CCXXXVIII. RUPTURA.
Tendinis ſolutio citra ſubſtantiæ diſſolutionem.

CCXXXIX. CONTUSURA.
Fibrarum ſolutio citra ſubſtantiæ diſſolutionem.

CCXL. PROFUSIO.
Sanguinis effluxus copioſus e ſubſtantiæ diſſolutione.

CCXLI. VULNUS.
Subſtantiæ diſſolutio partis mollis, hians, cruenta.

CCXLII. AMPUTATURA.
Vulnus *detruncatione* partis totalis factum.

CCXLIII. LACERATURA.
Vulnus Fibrarum Cutisque *laceratione* factum.

CCXLIV. PUNCTURA.
Vulnus *Tendinis* punctione factum.

CCXLV. MORSURA.
Vulnus punctum armis animalium *venenatis*.

CCXLVI. COMBUSTURA.
Vulnus *igne* factum, inducta Eſchara (281).

CCXLVII. EXCORIATURA.
Cutis remota a Carnibus vivis.

CCXLVIII. INTERTRIGO.
Cuticulæ eroſio madens dolensque.

CCXLIX. RHAGAS.
Fiſſura Cutis arida.

III. EXULCERATIONES.

(Suppurationes apertæ).

CCL. ULCUS.
Vulnus *Suppuratum* partis carnoſæ.

CCLI. CACOETHES.
Ulcus *ſuperficiale* ſerpens, manans, perenne.

CCLII. NOMA.
Ulcus Carnes integumentaque depaſcens, cicatricem inducens.

CCLIII. CARCINOMA.
Ulcus *Scirrhi* (284) ſuppurati.
Ulcus putridum, ſerpens, vaſis tumidis radicatum, periodice dolens.

CCLIV.

CCLIV. OZENA.
Ulcus intra antrum *Highmori.*
Ulc. ocultum e Naribus fœtens.

CCLV. FISTULA.
Ulcus cortice *callofo vaginatum.*
Ulc. finuofo penetrans, intus cortice obtectum, ore anguftatum.

CCLVI. CARIES.
Ulcus *Offis* feparato perioftio.
Ulc. connivens, cum raris punctionibus indolens, fanie paffim nigra fe prodens.

CCLVII. ARTHROCACE.
Ulcus *Medullæ* cum offis Carie (256).
Ulc. malignum, tumens, dolore oftocopo (61).

CCLVIII. COCYTA.
Animalculum venenatum intra partem receptum.
Partis ftigma dolore furiofo.

CCLIX. PARONYCHIA.
Serum corruptum fub *tendinibus* perioftioque.
Partis rubor dolentiffimus, os deftruens.

CCLX. PERNIO.
Partis uftio *Gelu* facta.
Pars albo cœrulefcens, tempeftatibus recrudefcens, fæpe exulcerans.

CCLXI. PRESSURA.
Digiti inflammatio (232) a *frigore*, in cafum unguis tendens.
Inflam. Digiti circum ungues in fuppurationem vergens.

CCLXII. ARCTURA.
Unguis curvatura lateralis cutem fecans.
Inflammat. digiti cum ulceratione laterali unguis.

IV. SCABIES.

* *Multiplicativa.*

CCLXIII. LEPRA.
Puftulæ (275), Efchara (281) ficca colorata, cum *Nodis* immerfis mobilibus indolentibus fufcis Rhagadibusque (249).

CCLXIV. TINEA.
Puftulæ (275) *Capillitii* ficcæ, efchara (281) albo-flavefcente, *Pilisque* abbreviatis erectis bulbofo-radicatis.

CCLXV. ACHOR.
Puftulæ (275) exulcerantes, manantes communi pinguedinofo.

CCLXVI.

CCLXVI. PSORA.

Pustulæ (275) ichorosæ, escharoticæ (281), noctu imprimis pruriginosæ (64).

CCLXVII. LIPPITUDO.

Pustulæ (275) excoriantes *Palpebrarum* margines.

CCLXVIII. SERPIGO.

Pustulæ (275) siccæ, obsoletæ, serpentes, subfarinaceo-desquamantes.

CCLXIX. HERPES.

Pustulæ (275) escharoticæ (281), basi communi erysipelacea (10).

CCLXX. VARUS.

Pustulæ (275) *Glandularum sebacearum* rubræ, dispersæ, chronicæ.

CCLXXI. BACCHIA.

Vari (270) *faciei* cum nodis maculisque coloratis chronicis.

** *Simplex.*

CCLXXII. BUBO.

Glandula conglomerata inflammata, in suppurationem tendens.

CCLXXIII. ANTHRAX.

Glandula subcutanea inflammata, in suppurationem malignam vergens.

Tumor rotundus, erisipelaceus (10), immersus, dolentissimus, suppurandus apice acuto, pustula purifera.

CCLXXIV. PHLYCTÆNA.

Vesicula serosa, distenta, pellucida, basi inflammata, rupta dolens.

CCLXXV. PUSTULA.

Vesicula purulenta, turgens, dehiscens pure.

CCLXXVI. PAPULA.

Tuberculum farctum, coloratum, inflammatum, vix suppurandum.

CCLXXVII. HORDEOLUM.

Tuberculum cysticosum, ovatum, in limbo palpebrarum, suppurans sæpius apice.

CCLXXVIII. VERRUCA.

Papilla nervea intumescens, indurata.

Papula durior, scabra, sicca, indolens.

CCLXXIX. CLÁVUS.

Verruca (278) callosa, in Tendinibus radicata, basi sensibilis.

CCLXXX. MYRMECIUM.
Verruca (278) madida, mollis, denudata.

CCLXXXI. ESCHARA.
Crusta mortua, ab humoribus extravasatis coagmentata, decidua.

V. TUMORES Protuberantes.

CCLXXXII. ANEURISMA.
Arteriæ dilatatio.
Tumor mollis, pulsans, concolor, rotundatus.

CCLXXXIII. VARIX.
Venæ dilatatio.
Tumor mollis, quiescens, concolor, rotundatus.

CCLXXXIV. SCIRRHUS.
Glandula indurata.
Nodus durus, asper, concolor, indolens, rotundatus, pressione insensilis.

CCLXXXV. STRUMA.
Glandula infarcta.
Nodus indolens, solidiusculus, pressione obtusè sentiens.

CCLXXXVI. ATHEROMA.
Tumor tunicatus, rotundatus, mobilis, molliusculus, indolens, absque cystide.

CCLXXXVII. ANCHYLOSIS.
Tumor *Geniculorum*, ligamenti capsulæque tensione expressa Synovia.
Tumor ad genicula, mollis, pulposus, concolor.

CCLXXXVIII. GANGLION.
Tumor *Tendinibus* innatus, ovatus, mobilis, pulposus, indolens.

CCLXXXIX. NATTA.
Tumor tunicatus, musculis inradicatus, eminens, pulposus, indolens.

CCXC. SPINOLA.
Tumor supra *vertebras lumborum* mollis, exiguus, Vertebrarum processibus dehiscentibus.

CCXCI. EXOSTOSIS.
Tumor durus ex *osse* prominente enatus.

VI. PROCIDENTIÆ.

CCXCII. HERNIA.
Intestini obtecti ultra propriam sedem protrusio,

CCXCIII.

CCXCIII. PROLAPSUS.
Viſcus nudum relaxatum, elongato propendens ultra proprium locum.

CCXCIV. CONDYLOMA.
Tunica interior relaxata gibba.

CCXCV. SARCOMA.
Caro nuda enata e vivo vulnere.

CCXCVI. PTERYGIUM.
Cuticula excreſcens e cantho oculi, ſuperficiem ejus obtegens.

CCXCVII. ECTROPIUM.
Palpebra inferior reſupinato-inverſa.

CCXCVIII. PHIMOSIS.
Præputii intumeſcentia inflammata, glandem denudans incarceransve.

CCXCIX. CLITORISMUS.
Clitoridis intumeſcentia extra ſinum pudoris.

VII. DEFORMATIONES.

CCC. CONTRACTURA.
Geniculorum fixatio rigida.

CCCI. GIBBER.
Thoracis dilatatio prominens.

CCCII. LORDOSIS.
Oſſium incurvatio.

CCCIII. DISTORTIO.
Oſſium ad latus non naturale flexio.

CCCIV. TORTURA.
Oris ad latus flexio.

CCCV. STRABISMUS.
Oculi diſtorti et inæqualiter moti.

CCCVI. LAGOPHTHALMIA.
Oculi ſurſum viſio, palpebrâ ſuperiore abbreviatâ.

CCCVII. NYCTALOPIA.
Oculi viſus nocturnus.

CCCVIII. PRESBYTIA.
Oculi viſus remotus.

CCCIX. MYOPIA.
Oculi viſus approximatus.

CCCX. LABARIUM.
Dentes vacillantes in ſuis alveolis.

CCCXI. LAGOSTOMA.
Labium ſuperius oris fiſſum.

CCCXII. APELLA.
Præputii abbreviatio abſque inflammatione.

CCCXIII. ATRETA.
Meatus corporis imperforatus.

CCCXIV. PLICA.
Capillorum contortuplicatio indiſſolubilis.

CCCXV. HIRSUTIES.
Pili copioſiores longioresque.

CCCXVI. ALOPECIA.
Pilorum defluvium.

CCCXVII. TRICHIASIS.
Ciliorum diſtortio.

VIII. MACULÆ.

CCCXVIII. CICATRIX.
Callus replens ulcerationes conſolidatas.

CCCXIX. NÆVUS.
Macula quæcunque congenita.

CCCXX. MORPHÆA.
Macula *alba*, depreſſa, lata.

CCCXXI. VIBEX.
Lineæ *ſanguinicolores* ſubcuticula.

CCCXXII. SUDAMEN.
Maculæ *rubræ*, pulicares, glabræ, pungentes, evaneſcentes.

CCCXXIII. MELASMA.
Macula *cæruleſcens* in parte tecta.

CCCXXIV. HEPATIZON.
Macula *griſea*, ſubaſpera, pruriens.

CCCXXV. LENTIGO.
Maculæ *griſeæ*, confluentes, inſenſiles.

CCCXXVI. EPHELIS.
Color *fuſcus* partis inſolatæ.

Heu mihi! tot mortes Homini, quot membra, malisque
Tot ſumus infecti, Mors ut Medicina putetur.

THEORIA.

THEORIA.

1. CORPUS vivum conſtat *Medullari* cerebroſo, et *Corticali* ſolido fluidoque.

2. VITA ſentiens movensque reſidet in medullari primordiali, continuato, multiplicativo.

3. MEDULLARE arcte cuſtoditum, nervis expanſis tentaculatum, fabricat ſuum corticale ſolidum e fluidis vegetabilium, et fluida hæc viciſſim per ſolida præparat.

4. Medullare hoc *nutritur* tenuiſſimo ſpirituoſo liquido corticali, ſed *flagrat* electrico pulmonibus hauſto.

5. Medullare ſentiens ſe pandit ad *gratum* ſalutare, et movens ſe retrahit ad *ingratum* noxium.

6. Fluidum corticale, e quo ſolida, ſolvitur deſtruiturque *Acidis* aut *Putridis*, utriſque multiplicativis. Sic vitiatur Sanguis putrido, Serum acido.

7. His dum reſiſtit ſentiens movens, oriuntur FEBRES : *Criticæ* ab aceſcente, *Phlogiſticæ* a putreſcente, at *Exanthematicæ* a vivo? peregrino multiplicabili.

8. FLUIDORUM nociva ingrata eliminare ſtudet vita per vias naturales et artificiales, et quo hæc periculoſiora, eo citius, per datam ſic portam, ſimul ejecit quævis impura ; ſed duas portas ſimul apertas non facile admittit, ne exhauriatur *.

9. Quidquid præcipue adverſum ſentit, præcipue curat vel minora majoribus adſociat †, ut tota ſe his opponat.

10. CORTICALE ſolidum deteritur vitiaturque quotidie, adeoque quotidie reparandum ; reparatur autem *Diætâ* eaque multiplici ; ab appropriata bene, ab erronea perverſe, unde defectûs, *Morbi* dicti.

11. MORBI tolluntur contraria cauſa ‡ ; hanc ut citius natura obtineat, Toxica miſceantur ingerendis, *Medicamenta* dicta.

12. CONTRARIA hæc ex *Sapidis* in fluida ſolidaque et ex *Olidis* in medullare agentibus dignoſcenda ſunt : E contrariis itaque ſaporibus et odoribus primaria medicamenta eruenda ; in his itaque *Clavis Materiæ Medicæ.*

* Evacuationes duæ ſimul et ſemel poſſunt vix ſtare.

† Dolor dolorem trahit.

‡ Morbi morbis curantur.

 QUA-

QUALITATES MEDICAMENTORUM.

I. SAPIDA.

Agunt in *Corticale* Vitale:

		in *Fluidis.*	in *Solidis.*		
1	AQUOSA.	Mundificantia, Abforbentia,	Humectantia. Exficcantia	SICCA.	1
2	ACIDA.	Refrigerantia, Balfamica,	Attenuantia. Tonica	AMARA.	2
3	DULCIA.	Edulcorantia, Incidentia,	Impinguantia. Corrodentia	ACRIA.	3
4	VISCOSA.	Invifcantia, Penetrantia,	Lubricantia. Abftergentia	SALSA.	4
5	PINGUIA.	Obtundentia, Infpiffantia,	Emollientia. Adftringentia	STIPTICA.	5

II. OLIDA.

Agunt in *Medullare* Animatum.

Senfum	*Excitant*	AROMATICA,	*Sopiunt*	VIROSA.
Motum	*Spaſticant*	ORGASTICA,	*Evacuant*	NAUSEOSA.
Judicium	*Acuunt*	SPIRITUOSA,	*Confundunt*	TETRA.
Libidinem	*Provocant*	AMBROSIACA,	*Suffocant*	HIRCINA.

PARS

PARS TERTIA.

DEFINITIONES

GENERUM

MORBORUM

A CLARISSIMO

RUDOLPHO AUGUSTO VOGEL,

PHILOS. ET MEDIC. D. HUJUSQ. PROFESS. &c. &c.

GÖTTINGÆ, 1764.

TABULA CLASSIUM MORBORUM.

I.	Febres.	Innati caloris augmentum præternaturale, cum oris ſiccitate et gravitate corporis.
II.	Profluvia.	Humorum evacuatio, ab ordine, quantitate, aut qualitate naturali abhorrens.
III.	Epischeses.	Excernendorum ſuppreſſiones.
IV.	Dolores.	Senſationes moleſtæ, corporis et animi tranquillitatem turbantes.
V.	Spasmi.	Solidorum mobilium contractiones, vel agitationes.
VI.	Adynamiæ.	Senſationum, motuum, naturaliumve functionum defectus, aut imminutiones.
VII.	Hyperæstheses.	Senſationes auctæ, vel perverſæ.

VII. Ca-

VIII. CACHEXIÆ.	Male colorata corporis conſtitutio, cum debilitate.
IX. PARANOIÆ.	Mentis aberrationes.
X. VITIA.	Mutationes in ſuperficie corporis conſpicuæ.
XI. DEFORMITATES.	Aberrationes ſolidorum ab ordine, poſitura, habitu, figura, numero, aliiſque qualitatibus.

I. FE-

I. FEBRES.

I. INTERMITTENTES.

Æſtus ad ſummum 18 horas perdurat, dein aliquandiu ceſſat, poſteaque revertitur prævio frigore.

I. *SIMPLICES.*

I. QUOTIDIANA.

Quolibet die aut nocte recurrit.

II. TERTIANA.

Uno die vel nocte una invadit, ſequente intermittit, tertio repetit.

III. QUARTANA.

Uno die vel una nocte invadit, deinde biduum intermittit, quarto iterum redit.

IV. QUINTANA.

Singulo quinto die redit.

V. SEXTANA.

Singulo ſexto die repetit.

VI. SEPTANA.

Singulo ſeptimo die revertitur.

VII. OCTANA.

Quolibet octavo die redit.

VIII. NONANA.

Quovis nono die recurrit.

IX. DECIMANA.

Quovis decimo die recurrit.

X. VAGA.

Alio poſt decimum diem, ſed haud fixo, recurrit.

XI. MENSTRUA.

Viris circa fluxum hæmorrhoidalem, vel etiam citra illum, fœminis circa catamenia accidit.

II. *DU-*

II. *DUPLICATÆ.*

XII. TERTIANA duplex.
Quotidie accedit, interdum quoque bis uno die vacuo, acceſſionis vero tempora alternis diebus reſpondent.

XIII. QUARTANA duplex.
Inter quatuor dies tertium tautum a febre vacuum habet, et acceſſionis tempora alternatim præcedenti inſultui reſpondent.

III. *TRIPLICATÆ.*

XIV. QUARTANA triplex.
Quotidiana, paroxyſmis quarto quovis die conſpirantibus.

II. CONTINUÆ

Nec interdiu, nec noctu intermittunt, ſed remiſſiones ſaltem inferunt cum exacerbationibus, quæ vel quotidie, aut tertio die, aut quarto, aliove accedunt.

I. *SIMPLICES.*

XV. QUOTIDIANA continua.
Quotidie cum frigore accidit, calor vero per totum reliquum tempus durat.

XVI. SYNOCHUS.
Facie rubra, cute humida, pulſu magno et frequenti, criſi perfecta terminantur intra 21 dies. Species ejus *Ephemera* eſt.

XVII. AMATORIA.
Febris paucarum horarum a magno frigore incipiens, ex vehementi concubitûs expectatione.

XVIII. PHRENITIS.
Febris acuta, dolor capitis, delirium conſtans et vehemens.

XIX. EPIALA.
In qua frigoris ſenſus perpetuus cum rigore contingit.

XX. CAUSOS.
Febris ardentiſſima, tertio quoque die acerbior, cum immenſa ſiti, et ſicciſſima atque nigra lingua.

XXI. ELODES.

Febris cum profufiffimo ac perpetuo fudore inde a primo die, et magno virium lapfu. *Typhodes* et *Sudor Anglicanus* ejus fpecies funt.

XXII. LETHARGUS.

Febris in qua fopor et ab expergefactione delirium, mox opprimente iterum fopore.

XXIII. TYPHOMANIA.

Febris ex phrenitide et lethargo mixta.

XXIV. LEIPYRIA.

Febris in qua extrema algent, interna uruntur, pulfus parvus et obfcurus.

XXV. PHRICODES.

Febris cujus decurfum crebri horrores rigoresve interpellant.

XXVI. LYNGODES.

Febris in qua æger a principio ufque ad crifin fingultit.

XXVII. ASSODES.

Febris in qua æger fere irrequietus eft, et implacide molefteque habet, vel faftidio agitatur.

XXVIII. CHOLERICA.

Febris cum vomitu frequenti atque torminofa alvi dejectione.

XXIX. SYNCOPALIS.

Febris cui frequens lipothymia fe intermifcet.

XXX. HYDROPHOBIA.

Febris cum averfatione liquidorum, fingultu, convulfione, et delirio.

XXXI. OSCITANS.

Febris cum perpetua ofcitatione.

XXXII. ICTERICODES.

Auriginofa febris, quæ cutem colore flavo inquinat, citra hepatis inflammationem.

XXXIII. PESTILENTIALIS.

Febris pandemia, contagiofa, acutiffima, in qua bubones, aut certe carbunculi, aut veficulæ oriuntur, cum leipyria, ingenti fiti, fpiritu, fudore, et dejectionibus fœtidis, delirio, naufea, vomitu, pulfuque parvo ac obfcuro.

XXXIV. SIRIASIS.

Febris infantibus propria, in qua cutis ficca, pallida, inappetentia, oculi concavi, fontanellæ fubfidentia.

II. *COM-*

II. *COMPOSITÆ.*

1. *Exanthematicæ.*

XXXV. VARIOLOSA.

Synochus contagiofa, a vomitu, cephalalgia, et lumbagine incipiens, in qua tertio die maculæ erumpunt, fenfim in puftulas purulentas, efcharoticas, deciduas, abeuntes.

XXXVI. MORBILLOSA.

Synochus contagiofa, cum tuffi ficca et madore oculorum, in qua maculæ rubellæ, latefcentes, paulum elevatæ erumpunt, quæ deinceps in tenuiffimas fquamulas folvuntur.

XXXVII. MILIARIS.

Phricodes, dolor rheumaticus in aliqua corporis parte, aut fenfus punctorius in dorfo, crure, ac inteftinis, aut ftupor in digitis, puftulæ prurientes milii feminis magnitudine, rubræ vel albæ, fero primum limpido, deinceps fubalbo perlarum colore non diffimili, plenæ, facie intacta, fudor multus fœtidus.

XXXVIII. PETECHIALIS.

Febris maligna, exanthemata morfibus pulicum fere fimilia, flavefcentia, rubra, vel livida.

XXXIX. SCARLATINA.

Synochos, maculæ coccineæ crebriores ac latiores, quam morbilli, nodulis fubflavis, ad inftar capitis acicularum, ornatæ, fugaces, in fquamulas dehifcentes.

XL. URTICATA.

Synochos quotidiana continua mitior, tubercula puncturis urticarum fimilia, rubra, prominentia, fugacia.

XLI. BULLOSA.

Maligna, veficulæ fero fublimpido repletæ, magnitudine nucis avellanæ et majores, in variis corporis partibus, facie non excepta, citra cutis inflammationem erumpentes.

XLII. VARICELLA*.

Variolæ fpuriæ; ephemera, puftulæ variolis fimillimæ, prurientes, primo die erumpentes et fuppurantes, tertio reficcatæ, et in fquamulas deciduæ, toto morbo intra feptem dies ad fummum terminato.

XLIII.

* Hæc *Varicella* facillime illudere Medicis fub fpecie variolofæ poteft, nifi ad decurfum accuratiffime attendant; unde dein bis vel ter laborare homines variolis exiftimantur.

XLIII. PEMPHINGODES.

Febris quæ pustulas in ore, phlyctides dictas, generat.

XLIV. APHTHOSA.

Maligna cum ulcusculis in ore superficialibus, fungosis, mucosis, quas aphthas vocant.

II. *INFLAMMATORIÆ.*

XLV. PHRENISMUS.

Vera inflammatio cerebri aut membranarum ejus; quam ex dolore capitis et vehementi delirio febrili vulgo definiunt, quæ signa vero admodum ambigua.

XLVI. CHEMOSIS.

Vehemens adnatæ oculorum inflammatio, ut super corneam feratur, acerbus dolor, perversio palpebrarum, cephalalgia, agrypnia.

XLVII. OPHTHALMITES.

Inflammatio interiorum oculi membranarum, et præcipue choroideæ; dolor in oculo fere intolerabilis cum febre, cephalalgia, agrypnia, delirio. Vulgo *Plegmone* dicitur.

XLVIII. OTITES.

Inflammatio auris internæ; dolor immanis in aure, febris, cephalalgia, agrypnia, delirium.

XLIX. ANGINA.

Faucium inflammatio; febris continua, respirandi ac deglutiendi difficultas, præfocationis metus.

L. PLEURITIS.

Pleuræ inflammatio; febris continua, dolor in latere thoracis pungens, tussis sicca, dyspnœa.

LI. PERIPNEUMONIA.

Pulmonum inflammatio; febris continua, dolor thoracis obtusus, gravativus, tussis humida aliquando cruenta, difficultas anhelitûs angustiave.

LII. MEDIASTINA.

Mediastini inflammatio; febris continua, incendium in thorace, offendiculum quoddam ad sternum in inspiratione, respiratio frequens, tussis cum sputis coloratis, orthopnœa; an semper?

LIII. PERICARDITIS.

Pericardii inflammatio; omnia ut in mediastina, urgente morbo syncope.

LIV. CARDITIS.

Cordis inflammatio, symptomata fere ut in peripneumonia, sed graviora,

graviora, dolor vehemens in regione cordis, palpitatio, pulſus frequens ac inæqualis, hydrophobia; an ſemper?

LV. PARAPHRENITIS.

Diaphragmatis inflammatio; febris continua, dyſpnœa, dolor è regione ventriculi cinguli inſtar ventrem ſupra lumbos ambiens, delirium.

LVI. GASTRITIS.

Ventriculi inflammatio; febris, leipyria, dolor et ardor in epigaſtrio, ſitis, vomitus ingeſtorum, ſingultus.

LVII. ENTERITIS.

Inteſtini inflammatio; febris aſſodes, phricodes, cruciatus ventris intolerabilis, flatuum et ſtercoris retentio, aut dyſenteria.

LVIII. HEPATITIS.

Jecinoris inflammatio; febris continua, hypochondrii dextri dolor tenſivus, tuſſis ſicca, icterus, interdum vomitio bilis et per alvum dejectio.

LIX. SPLENITIS.

Lienis inflammatio; febris continua, hypochondrii ſiniſtri diſtentio atque tumor, dolor pulſans, moleſtus dexter decubitus.

LX. MESENTERITIS.

Meſenterii inflammatio; febris varia occulta et lenta phricodes aut quotidiana continua, dolor colicæ ſimilis, egeſtiones chyloſæ et ichoroſæ, nullo doloris ſenſu defluentes.

LXI. OMENTITIS.

Omenti inflammatio; febris continua cum dolore et tumore in regione epigaſtrica et hypogaſtrica.

LXII. PERITONITIS.

Peritonæi inflammatio; febris aſſidua, tumor ventris, et dolor punctorius.

LXIII. MYOCOLITIS.

Muſculorum abdominalium inflammatio; ſymptomata ut in peritonite.

LXIV. PANCREATICA.

Pancreatis inflammatio. Notæ deficiunt.

LXV. NEPHRITIS.

Renis inflammatio; febris acuta, dolor ardens in regione renis, urina pauca, flammea, vel nulla, ſtupor cruris vicini, dolor teſtis vicini, ructus, vomitio.

LXVI. CYSTITIS.

Veſicæ urinariæ inflammatio; febris levior, hypogaſtrii dolor ardens, preſſorius, frequens meiendi ſtimulus, iſchuria, teneſmus.

LXVII.

LXVII. HYSTERITIS.
Uteri inflammatio; febris continua, delirium, tumor hypogaſtrii inflammatorius, dolor in lumbis et inguine.

LXVIII. ERYSIPELACEA.
Ephemera, eryſipelatis expulſionem efficiens.

LXIX. PODAGRICA.
Continua, ſynochos, cum dolentiſſimo rubore in pede.

LXX. PANARITIA.
Continua, panaritii gravioris comes.

LXXI. CYSSOTIS.
Ani inflammatio, dolor, teneſmus.

III. *SYMPTOMATICÆ.*

LXXII. APOPLECTICA.
Continua apoplexiæ ſuperveniens.

LXXIII. CATARRHALIS.
Veſpertina, catarrhis ſocia.

LXXIV. RHEUMATICA.
Quotidiana continua rheumatiſmo juncta, multus ſudor, interdum puſtulæ purulentæ.

LXXV. HÆMORRHOIDALIS.
Ephemera, dolor ſpinæ, hæmorrhoides, aut ſaltem varices dolentes circa quartum diem erumpentes, quo febris finitur.

LXXVI. LACTEA.
Ephemera, aliquot diebus a partu incidens.

LXXVII. VULNERARIA.
Graviori vulneri ſuperveniens.

LXXVIII. SUPPURATORIA.
Partium internarum inflammationibus, dum in ſuppurationes tranſeunt, ſuperveniens, continua.

LXXIX. LENTA.
Febricula quotidiana in morbo longo.

LXXX. HECTICA.
Quotidiana continua vehementior in morbo longo, cum ſudore colliquativa et phthiſi.

II. PROFLUVIA.

I. *HÆMORRHAGIÆ.*

LXXXI. HÆMORRHAGIA.
Sanguinis e vulnere profusio.

LXXXII. EPISTAXIS.
Sanguinis e naribus profusio.

LXXXIII. HÆMOPTOE.
Sanguinis ex ore et faucibus eruptio.

LXXXIV. HÆMOPTYSIS.
Sanguinis e pulmonibus aut trachea rejectio per tussim.

LXXXV. STOMACACE.
Gingivarum cruentatio.

LXXXVI. ODONTIRRHOEA.
Sanguinis ex alveolo dentis evulsi eruptio.

LXXXVII. OTORRHOEA.
Sanguinis . aure effluxus.

LXXXVIII. OPHTHALMORRHAGIA.
Sanguinis ex oculo ejusve cantho aut palpebris eruptio.

LXXXIX. HÆMATEMESIS.
Vomitus cruentus; sanguinis e ventriculo per vomitum rejectio.

XC. HEPATIRRHOEA.
Fluxus hepaticus; diarrhœa aquosa rubella instar loturæ carnium recentium.

XCI. CATARRHEXIS.
Sanguinis puri ex alvo profusio.

XCII. HÆMATURIA.
Mictio e renibus cruenta, quæ sanguine urinæ exquisite permixto perfunditur, ut ea quasi dilutus et tenuis sit sanguis.

XCIII. CYSTIRRHAGIA.
Mictio cruenta e vesica dolorifica, qua sanguis urinam non æqualiter perfundit, ac in imo subsidens in grumos concrescit; ejus quoque portio aut grumus interdum citra urinam excidit. *Hæmorrhoides vesicæ* appellant.

XCIV. STYMATOSIS.
Hæmorrhagia penis sine urina, nulloque voluntatis arbitrio.

XCV.

XCV. HÆMATOPEDESIS.
Sudor ſanguineus; ſanguinis tenuis e poris cutis eruptio.

XCVI. MENORRHAGIA.
Sanguinis inordinata et larga ex vulva profuſio.

XCVII. ABORTIO.
Sanguinis ex utero gravido profluvium, cum fœtu immaturo aut mola ſubſequente.

II. *APOCENOSES.*

XCVIII. CATARRHUS.
Tuſſis frequens, acris, cum raucitate.

XCIX. EPIPHORA.
Lachrymæ involuntarium profluvium.

C. CORYZA.
Catarrhus narium cum ſeri tenuioris deſtillatione.

CI. OTOPUOSIS.
Puris ex aure effluxus; catarrhus auris ſordidus.

CII. OTOPLATOS.
Humiditatis olidæ retro aurem excretio.

CIII. PTYALISMUS.
Copioſa ſalivæ profuſio.

CIV. VOMICA.
Subitanea, copioſa puris aut ſanguinis nigri e pulmonibus rejectio per tuſſim.

CV. DIARRHOEA.
Copioſum ſinceriorum humorum ex alvo profluvium, ſine vehementi ſenſu doloris.

CVI. PUORRHOEA.
Puris ſinceri ex alvo excretio.

CVII. DYSENTERIA.
Frequens, pauca, torminoſa ac teneſmodes alvi dejectio.

CVIII. LIENTERIA.
Lævitas inteſtinorum qua, quæ per alvum deſcendunt, alimentis aſſumptis ſubſtantia et colore finitima.

CIX. COELIACA.
Lævium æqualium et quaſi chyli aut cremoris ſpecie dejectio.

CX. CHOLERA.
Vomitus bilioſi multi alvique dejectiones, cum periadynia.

CXI. PITUITARIA.
Mera pituitæ, loco ſtercoris, excretio diuturna, cum contabeſcentia.

CXII. LEUCORRHOIS.
Pituitæ ſinceræ et cruentæ ex alvo excretio teneſmodes, periodica.

CXIII. ENEURESIS.
S. incontinentia urinæ; mictio urinæ involuntaria conſtans, ſine acrimoniæ et doloris ſenſu.

CXIV. DIURESIS.
Immodica urinæ prorſus aqueæ excretio, in morbo ſpaſtico, periodica.

CXV. DIABETES.
Immodicum urinæ profluvium diuturnum, ſub quo corpus contabeſcit.

CXVI. PUOTURIA.
Mictio purulenta.

CXVII. CHYLARIA.
Urinæ mucoſæ, albæ, paucæ, et quaſi verminoſæ, excretio. *Glus Linn.*

CXVIII. GONORRHOEA.
Invita ſeminis, liquoris, proſtatarum, ichoris, citra venerem, citra libidinis inſomnia, citraque colis tentiginem, profuſio.

CXIX. LEUCORRHOEA.
Fluor albus; nimia muci aut ichoris ex vulva profuſio.

CXX. EXONEIROSIS.
Pollutio; involuntaria, at jucunda, ſeminis ex rigido cole profuſio.

CXXI. HYDROPEDESIS.
Sudor immodicus.

CXXII. GALACTIA.
Lactis ex mammis ſtillicidium.

CXXIII. HYPERCATHARSIS.
Immodica purgatio ex operatione violentioris medicamenti colliquantis, urentis, ſtimulantis.

CXXIV. ECPHYSE.
Flatuum ex urethra aut uteri vagina eruptio.

CXXV. DYSODIA.
Exhalatio fœtida ex toto corpore aut ejus parte.

III. EPI-

III. EPISCHESES.

CXXVI. GRAVEDO.

Catarrhus narium impeditus cum carebaria, voce haud bene ſonora, ſpiritu nonnihil difficili, qui nec niſi hiante ori duci poteſt.

CXXVII. FLATULENTIA.

Flatuum impedita ſupra infraque expulſio, cum intumeſcentia ventris.

CXXVIII. OBSTIPATIO.

Stercoris excretio impedita.

CXXIX. ISCHURIA.

Urinæ ſuppreſſio.

CXXX. AMENORRHOEA.

Menſtrui ſanguinis ex utero fluxus, ex toto vel ex parte cohibitus.

CXXXI. DYSLOCHIA.

Lochiorum ſuppreſſio aut imminutio.

CXXXII. DEUTERIA.

Secundinarum retentio.

CXXXIII. AGALAXIS.

Lactis defectus.

IV. DOLORES.

CXXXIV. ANXIETAS.

Moleſta ſenſatio circa præcordia, quæ præſentem rerum ſtatum faſtidit.

CXXXV. BLESTRISMUS.

Incontinens corporis jactatio et inquietudo.

CXXXVI. PRURITUS.

Dolorifica voluptas in cute, hominem ad ſcalpendum excitans.

CXXXVII. CATAPSYXIS.

Senſus frigoris dolorificus in parte muſculoſa aut cutanea.

CXXXVIII. RHEUMATISMUS.

Cutis et muſculorum dolor. *Lumbago, iſchias, gloſſagra,* et *pleurodyne Sauvag.* ſunt ſpecies.

CXXXIX. ARTHRITIS.
Articulorum dolor; cujus ſpecies *chiragra* et *gonagra*.

CXL. CEPHALALGIA.
Capitis dolor brevis.

CXLI. CEPHALÆA.
Capitis dolor longus.

CXLII. CLAVUS.
Capitis dolor in vertice cum ſenſu frigoris.

CXLIII. HEMICRANIA.
Capitis dolor tenſivus alterutrum ejus latus occupans.

CXLIV. CAREBARIA.
Moleſtia capitis velut gravitas quædam.

CXLV. ODONTALGIA.
Dolor dentium.

CXLVI. HÆMODIA.
Dentium ſtupor cum dolore.

CXLVII. ODAXISMUS.
Gingivarum dolor infantilis in dentitione.

CXLVIII. OTALGIA.
Dolor auris internæ et externæ.

CXLIX. ACATAPOSIS.
Deglutitio difficilis.

CL. CIONIS.
Dolorifica uvulæ craſſities.

CLI. HIMANTOSIS.
Ejuſdem ſolito major longitudo et gracilitas.

CLII. CARDIOGMUS.
Anxietas cordis dolorifica, cum ſenſu ponderis et pulſatione.

CLIII. MASTODYNIA.
Mammarum dolor.

CLIV. SODA.
Dolor urens calidus e ventriculo in fauces aſſurgens.

CLV. PERIADYNIA.
Ventriculi dolor.

CLVI. PNEUMATOSIS.
Dolorifica ventriculi a flatibus diſtentio.

CLVII. CARDIALGIA.
Ventriculi dolor vehemens ſpaſticus, cum nauſea ſæpeque vomitu.

CLVIII. ENCAUSIS.
Ardor in ſtomacho cum inextinguibili ſiti.

CLIX. NAUSEA.
Inane vomendi defiderium.

CLX. COLICA.
Dolor fpafticus inteftinorum cum obftipatione, naufea, et vomitu.

CLXI EILEMA.
Dolor in inteftino fixus velut clavi muro impacti.

CLXII. ILEUS.
Coliça acuta cum vomitu demum excrementorum.

CLXIII. STRANGURIA.
Urinæ denfæ rubræ mictio parca, frequens, ardore in urethra exceptâ.

CLXIV. DYSURIA.
Urinæ ftillicidium dolorificum citra ardorem in urethra.

CLXV. LITHIASIS.
Difficilis mictio a calculo in organis uropoëticis, cum arenulis in urina fubfidentibus.

CLXVI. TENESMUS.
Impetuofa, dolorifica defidendi cupiditas, qua nihil præter pauca mucofa et cruenta egeritur.

CLXVII. CLUNESIA.
Dolor in podice. *Proctica Sauvagef.* et *Linn.*

CLXVIII. CEDMA.
Dolor in partibus genitalibus. *Pudendagra Linn.*

CLXIX. HYSTERALGIA.
Dolor ventris, parturientium fimilis.

CLXX. DYSMENORRHOEA.
Profluvium fanguinis uterini menftruum dolorificum.

CLXXI. DYSTOCIA.
Partus laboriofus, difficilis.

CLXXII. ATOCIA.
Partus difficillimus, qui fine arte prorfus abfolvi non poteft.

CLXXIII. PRIAPISMUS.
Colis erectio dolorifica permanens, citra libidinis ftimulum.

CLXXIV. PSORIASIS.
Durities fcroti cum intenfa prurigine, et interdum quoque exulceratione.

CLXXV. PODAGRA.
Dolor rheumatico-arthriticus in pede acutus.

CLXXVI. OSTEOCOPUS.
Dolor in offe fixus.

CLXXVII. PSOPHOS.
Strepitus offium.

CLXXVIII. VOLATICA.
Dolor per tractum majorum cutis vaforum oberrans.

CLXXIX. EPIPHLOGISMA.
Ardor alicujus partis velut a pruna obortus. In aure dicitur *Pyrofis*

V. SPASMI.

CLXXX. TETANUS.
Totius corporis aut folius cervicis diftentio rigida, dolorifica, acuta, qua flecti haud poffit.

CLXXXI. OPISTHOTONUS.
Eadem diftentio, fed qua corpus in pofteriora curvatur.

CLXXXII. EPISTHOTONUS.
Eadem, fed qua corpus in anteriora curvatur.

CLXXXIII. CATOCHUS.
Tetanus cum privatione fenfuum.

CLXXXIV. TREMOR.
Levior totius corporis aut membri fingularis concuffio, fine frigoris fenfu.

CLXXXV. FRIGUS.
Cum extremæ partes membrorum inalgefcunt.

CLXXXVI. HORROR.
Totius corporis algor cum tremore.

CLXXXVII. RIGOR.
Idem et violentior cum trifmo et fenfu frigoris in interioribus partibus.

CLXXXVIII. EPILEPSIA.
Agitatio convulfiva univerfalis, chronica, periodica, cum oppreffione fenforiorum, exituque fpumæ ex ore.

CLXXXIX. ECLAMPSIA.
Epilepfia acuta.

CXC. HIERANOSOS.
Agitatio corporis vel artuum convulfiva, continua, chronica, cum integritate fenfuum.

CXCI.

CXCI. CONVULSIO.
Agitatio corporis vel artuum violenta, periodica, cum integritate fenfuum.

CXCII. RAPHANIA *Linn.*
Convulfio cum fpaftica articulorum contractione et dolore immani, periodica.

CXCIII. CHOREA.
Convulfio faltatoria aut procurfiva. *Tarantifmus* eft fpecies.

CXCIV. CRAMPUS.
Digitorum manuum pedumque, aut crurum extenfio vel contractio violenta, dolorifica, brevis.

CXCV. SCELOTYRBE.
Immanis continuaque crurum contractio et obrigefcentia.

CXCVI. ANGONE.
Faucium præfocatio acuta, fine inflammatione. *Angina convulfiva et Suffocatio hyfterica* ejus funt fpecies.

CXCVII. GLOSSOCELE.
Linguæ violenta, acuta, extrufio.

CXCVIII. GLOSSOCOMA.
Linguæ violenta, acuta, revulfio.

CXCIX. HIPPOS.
Oculorum conftans agitatio; malum ab ortu contractum.

CC. ILLOSIS.
Oculorum perverfio acuta.

CCI. CINCLESIS.
Palpebrarum nictitatio perpetua.

CCII. CATACLASIS.
Alterutrius oculi occlufio fpaftica, acuta.

CCIII. CILLOSIS.
Cilii fuperioris perpetuus tremor.

CCIV. STERNUTATIO.
Membranæ narium agitatio convulfiva, impetuofam aëris infpirationem, fimilemque mox expulfionem per nares cum ftrepitu inducens.

CCV. TUSSIS.
Convulfiva et fonora aëris e pulmonibus expulfio.

CCVI. CLAMOR.
Vocis anxia exaltatio.

CCVII. TRISMUS.
Stridor dentium inter fe collifforum.

CCVIII. CAPISTRUM, *f. Spaſmus Maxillæ inferioris.*
Immobilitas ejus, qua os arcte clauditur.

CCIX. SARDIASIS. *f. Spaſmus Cynicus.*
Spaſmus muſculorum faciei et oris, quo in obliquum torquentur.

CCX. GELASMUS, *f. Riſus Sardonius.*
Involuntarius riſus, ſub quo animus non gaudio, ſed dolore atque iracundia plerumque effertur.

CCXI. INCUBUS.
Suffocatio in inſomnio terrifico, reſpirationem offendens, vocemque intercipiens.

CCXII. SINGULTUS.
Inſpiratio convulſiva ſubitanea velociſſima, ſonora recurrens.

CCXIII. PALPITATIO.
Cordis, viſceris, muſculi, tendinis, arteriæve, temporaria agitatio.

CCXIV. VOMITUS.
Violenta contentorum in ventriculo per os rejectio.

CCXV. RUCTUS.
Violenta flatus ventriculi incluſi per os exploſio.

CCXVI. RUMINATIO.
Cum cibus e ventriculo in os viciſſim maſticandus iterumque deglutiendus, citra voluntatem, impellitur.

CCXVII. OESOPHAGISMUS. *f. Spaſmus Oeſophagi.*
Ciborum deglutitorum in œſophago ſubſiſtentium remora dolorifica.

CCXVIII. HYPOCHONDRIASIS.
Anxietas præcordialis, cum ſpaſmis ventriculi ac inteſtinorum, variisque congeſtionibus conjuncta, chronica.

CCXIX. HYSTERIA.
Eadem in mulieribus.

CCXX. PHLOGOSIS, *f. Æſtus volaticus.*
Subitus fugaxque æſtus cum rubore faciei.

CCXXI. DIGITIUM.
Primæ phalangis digitorum invita et conſtans incurvatio.

VI. ADY-

VI. ADYNAMIÆ.

CCXXII. LASSITUDO.
Ingrata et gravativa ſenſatio impotentiæ ad motum.

CCXXIII. ASTHENIA.
Languor aut debilitas corporis.

CCXXIV. TORPOR.
Senſus motusque imminutus in parte carnea.

CCXXV. ADYNAMIA.
Impotentia, qua ſe ægri nullo modo movere aut in lecto erigere poſſunt.

CCXXVI. PARALYSIS.
Senſus motusve aut utriuſque defectus in ſingulari parte externa.

CCXXVII. PARAPLEGIA.
Omnium partium ſub collo, aut ſaltem medii corporis artuumque inferiorum, paralyſis.

CCXXVIII. HEMIPLEGIA.
Paralyſis alterutrius lateris.

CCXXIX. APOPLEXIA.
Subita functionum animalium ceſſatio, cum ſtertore et magno pulſu.

CCXXX. CATALEPSIS, *ſ. Catoche.*
Subita functionum animalium ceſſatio, in qua correptus vigilantis formam figuramque retinet, articulique eum ſitum, qui ipſis datur.

CCXXXI. CARUS.
Veternus ſopor, liberam reſpirationem ſine ſtertore conſervans, ex quo ægri vix excitantur.

CCXXXII. COMA, *ſ. Cataphora.*
Sopor in quo ægri vellicati evigilant, et mox in ipſum relabuntur.

CCXXXIII. SOMNOLENTIA.
Inclinatio in ſomnum juſto major.

CCXXXIV. HYPOPHASIS.
Albi oculorum inter dormiendum ſubapparitio.

CCXXXV.

CCXXXV. PTOSIS.
Impotentia attollendi palpebram ſuperiorem.

CCXXXVI. AMBLYOPIA.
Viſûs imbecillitas, integro oculo.

CCXXXVII. MYDRIASIS.
Pupillæ dilatatio, quæ viſioni nocet.

CCXXXVIII. AMAUROSIS.
Cæcitas ſine ſenſibili oculorum labe, præter mydriaſin.

CCXXXIX. CATARACTA.
Cæcitas cum obſcurata lente, retro pupillam conſpicua.

CCXL. SYNIZESIS.
Cæcitas cum pupillæ coalitione.

CCXLI. GLAUCOMA.
Cæcitas turbatis humoribus et oculo flaccido.

CCXLII. ACHLYS.
Corneæ obſcuritas, viſum imminuens aut tollens.

CCXLIII. NYCTALOPIA.
Viſus noctu ſaltem contingens.

CCXLIV. HEMERALOPIA.
Viſus noctu abolitus.

CCXLV. HEMALOPIA.
Viſus dimidiatus.

CCXLVI. DYSICOIA.
Imbecillitas auditûs.

CCXLVII. SURDITAS.
Auditus abolitus.

CCXLVIII. ANOSMIA.
Odoratus abolitus.

CCXLIX. APOGEUSIS.
Guſtus abolitus.

CCL. ASAPHIA.
Vocis obſcuritas.

CCLI. CLANGOR.
Vox acuta cum ſtridore.

CCLII. RAUCITAS.
Vox aſpera et obſcura, quæ vix niſi a prope adſtantibus exaudiri poteſt.

CCLIII. APHONIA.
Vocis privatio.

CCLIV. LEPTOPHONIA.
Vitium vocis nimium gracilis.

CCLV. OXYPHONIA.
Vox acuta, qualis edi ſolet cum ejulatu et planctu.

CCLVI. RHENOPHONIA.
Vox naſalis, quæ ex naribus haud ſimul editur.

CCLVII. MUTITAS.
Loquelæ privatio.

CCLVIII. TRAULOTIS, *Blæſitas.*
Vitioſa literarum *ſ* et *r* pronunciatio.

CCLIX. PSELLOTIS, *Balbuties.*
Cum inter pronunciandum aut litera aut ſyllaba, aufertur et eliditur.

CCLX. ISCHNOPHONIA.
Vitium pronunciationis, quo ſyllaba ſyllabæ cito copulari non poteſt.

CCLXI. BATTARISMUS.
Vitium pronunciationis, quo ſermo præcipitatur, unaque ſyllaba aliquoties cum celeritate repetitur.

CCLXII. SUSPIRIUM.
Inſpiratio lenta, profunda, gemibunda.

CCLXIII. OSCITATIO.
Inſpiratio tarda, profunda, aperto ore.

CCLXIV. PANDICULATIO.
Oſcitatio cum artuum extenſione.

CCLXV. APNOEA.
Reſpiratio adeo rara et parva, ut plane ſpiritus periiſſe videatur.

CCLXVI. MACROPNOEA.
Reſpiratio per longa intervalla contingens.

CCLXVII. DYSPNOEA.
Reſpirandi difficultas continua, levior.

CCLXVIII. ASTHMA.
Reſpiratio difficilis periodica, chronica, cum ſenſu anguſtiæ in faucibus.

CCLXIX. ORTHOPNOEA.
Reſpiratio ſuffocatoria acuta, non niſi erecto cervice peragenda.

CCLXX. PNIGMA, *Catarrhus ſuffocativus.*
Difficillima reſpiratio, cum ſubitanea ſenſuum motûsque interceptione, ſtertore, pulſuque intermittente.

CCLXXI. RENCHUS, ſ. *Stertor.*
Sonus ex naribus editus.

CCLXXII.

CCLXXII. RHOCHMOS, f. *Ronchus.*
Sonus ftertorofus intra fauces.

CCLXXIII. LIPOTHYMIA.
Subita fensûs motûsque interceptio, cum fudore frigido, tinnitu aurium, pulfu ac refpiratione debili.

CCLXXIV. SYNCOPE.
Eadem gravior, nullo pulfu, nulla refpiratione perceptibili, abolitoque omni fenfu, et extincto calore.

CCLXXV. ASPHYXIA.
Abolitio pulsûs.

CCLXXVI. APEPSIA.
Concoctionis ciborum in ventriculo privatio.

CCLXXVII. DYSPEPSIA.
Tarda difficilisque concoctio.

CCLXXVIII. DIAPHTHORA.
Ciborum corruptio in ventriculo.

CCLXXIX. ANOREXIA.
Inappetentia fine faftidio ciborum.

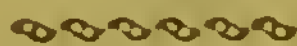
CCLXXX. ANATROPE.
Inappetentia naufeabunda.

CCLXXXI. ADIPSIA.
Sitis defectus.

CCLXXXII. ACYISIS.
Sterilitas muliebris; conceptionis defectus.

CCLXXXIII. AGENESIA.
Rei venereæ impotentia in viro; libidinis defectus.

CCLXXXIV. ANODYNIA.
Doloris defectus.

VII. HYPERÆSTHISES.

CCLXXXV. ANTIPATHIA.
Certarum rerum vifu, olfactu, aut guftu percipiendarum, talis averfatio, ut ex earundem perceptione gravia fymptomata inducantur.

CCLXXXVI. AGRYPNIA.
Somni defectus.

CCLXXXVII.

CCLXXXVII. PHANTASMA.
Perceptio corporum ante oculos obſervantium, quæ non adſunt.

CCLXXXVIII. CALIGO.
Qua ſubito viſui omnia nigra ſe repræſentant.

CCLXXXIX. HÆMALOPIA.
Qua omnia rubra apparent.

CCXC. MARMARYGE.
Fulgor ante oculos corruſcans.

CCXCI. DYSOPIA.
Viſus duplicatus.

CCXCII. SUSURRUS.
Soni non exiſtentis perceptio.

CCXCIII. VERTIGO.
Imaginatio, qua omnia homini cum ſemetipſo circumagi videntur.

CCXCIV. APOGEUSIA.
Sapor in ore depravatus.

CCXCV. POLYDIPSIA.
Continuum potûs deſiderium.

CCXCVI. BULIMUS.
Vehemens fames, cum lipothymia.

CCXCVII. ADDEPHAGIA.
Voracitas.

CCXCVIII. CYNOREXIA.
Fames canina; addephagia cum vomitu ſubſequente.

CCXCIX. ALLOTRIOPHAGIA.
Rerum non eſculentarum devoratio arbitraria.

CCC. MALACIA.
Earundem anxia appetentia.

CCCI. PICA.
Certi cibi aſſumendi, aut rei olfaciendæ, vehemens deſiderium.

CCCII. BOMBUS.
Murmur ex flatibus, quod auribus percipitur.

CCCIII. CELSA.
Senſus flatûs, vaporis, aut formicarum oberrantium ſubter cute.

VIII. CA-

VIII. CACHEXIÆ.

CCCIV. CACHEXIA.

Corpus grave atque iners, colore pallido ſqualidum.

CCCV. CHLOROSIS.

Cachexia in virginibus, colore ex pallido vireſcente.

CCCVI. ICTERUS.

Cachexia cum flavo cutis colore, urina obſcure rubra, tingente immiſſa linteamina colore croceo.

CCCVII. MELANCHLORUS.

Cachexia cum ſubnigro cutis colore, urina de nativo ſtatu haud decedente.

CCCVIII. ATROPHIA.

Extenuatio corporis, aut partis ejus, ſine febre lenta et hectica.

CCCIX. TABES.

Extenuatio corporis cum febre lenta vel hectica, at ſine dyſpnœa et tuſſi.

CCCX. PHTHISIS.

Extenuatio corporis cum febre lenta vel hectica, dyſpnœa, et tuſſi*.

CCCXI. HYDROTHORAX.

Cachexia cum dyſpnœa et effuſione aquæ intra pectus, ſtrepitum concuſſione intus facientis.

CCCXII. RACHITIS.

Atrophia infantum cum epiphyſium protuberantia.

CCCXIII. ANASARCA.

Totius corporis intumeſcentia, aquoſa, mollis, digiti impreſſi veſtigium aliquamdiu retinens, cum pallore cutis.

CCCXIV. ASCITES.

Tumor abdominis, ſcroti, et crurum aquoſus, cum atrophia ſuperiorum partium.

Abdomen impulſum ſonum collectæ permotæque intus aquæ præbet.

CCCXV. HYDROCYSTIS.

Hydrops ſaccatus pleuræ, peritonæi, aut viſceris abdominalis.

CCCXVI.

* In *atrophia* ſola pinguedo abſumitur, nec æque reſtituitur; in *tabe* et *phthiſi* caro ſimul minuitur.

CCCXVI. TYMPANITES.

Tumor abdominis renitens, pulfatione fonitum edens, cum obftipatione et atrophia.

CCCXVII. HYSTEROPHYSE.

Tumor hypogaftrii ab utero flatu diftento.

CCCXVIII. SCORBUTUS.

Cachexia cum laffitudine, maculis artuum lividis, ftomacace, ulceribus.

CCCXIX. SIPHYLIS.

Cachexia contagiofa ex contagio venereo, cum tumoribus offium et ulceribus faucium partiumque obfcœnarum, prægreffis plerumque bubonibus aut gonorrhœa.

CCCXX. LEPRA *Græcorum, f. Pfora.*

Pertinaciffima fcabies totius corporis vel partis, ficca, dura, afpera, ferpentibus puftulis furfuracea.

CCCXXI. ELEPHANTIASIS, f. *Lepra Arabum.*

Mutatio cutis in tumores lividos, duros, faniem fœtidam cruftofam emanantes.

CCCXXII. ELEPHANTIA *Arabum.*

Eadem duntaxat in pede valde tumido et duro.

CCCXXIII. PLICA, *f. Rhopalofis.*

Vitium capillorum capitis aut pubis, quo ab humore glutinofo ita in cirrhos contorquentur, ut explicari nullo modo poffint.

CCCXXIV. PHTHIRIASIS.

Morbus pedicularis, quo pediculi variis in corporis partibus copiofe emergunt.

CCCXXV. PHYSCONIA.

Intumefcentia abdominis lônga, a magnitudine habituve vifceris mutato.

CCCXXVI. PARACYISIS.

Graviditas a natura abhorrens retardatione aut alieno fitu fœtûs extra uterum.

CCCXXVII. GANGRÆNA.

Inflammatæ partis livor et mortificatio fœtida, cum puftulis ichorofis; fenfus doloris hebes.

CCCXXVIII. SPHACELUS.

Perfecta mortificatio, qua pars fenfum motum et innatum calorem tota amifit, fitque prorfus nigra, mollis, putris, et caderofa.

IX. PARANOIÆ.

CCCXXIX. ATHYMIA.
Animi abjectio, conſternatio, triſtitia, deſperatio.

CCCXXX. DELIRIUM, *Paraphroſyne.*
Mentis alienatio in febre haud conſtans, nec furibunda. *Carpologia* ejus eſt ſpecies.

CCCXXXI. MANIA.
Inſania longa, ridicula aut furibunda. *Furorem uterinum* et *ſatyriaſin* pro ſpeciebus habeo.

CCCXXXII. MELANCHOLIA.
Inſania longa cum mœſtitia ac timore. *Noſtalgia* ejus ſpecies eſt.

CCCXXXIII. ECSTASIS.
Inſania, quæ brevi tempore durat.

CCCXXXIV. ECPLEXIS.
Exceſſus mentis qui ex repentina aliqua perturbatione ab externa cauſa affertur.

CCCXXXV. ENTHUSIASMUS.
Eſt veluti cum quidam in ſacris faciendis mente capiuntur, ſi qua viderint audiverintve.

CCCXXXVI. STUPIDITAS, *Moroſis, Fatuitas.*
Mentis imminuta et infirmata functio, ſeu quædam ignavia, citra delirium et ſoporem.

CCCXXXVII. AMENTIA, *Anoia.*
Imaginationis vel mentis occaſus atque privatio, qua jam ab ipſo ortu affecti vix mentis inopia loqui diſcunt.

CCCXXXVIII. OBLIVIO.
Memoria privatio.

CCCXXXIX. SOMNIUM.
Viſum, quod in ſomno occurrit, tanquam verum ſit exiſtimatum. *Pavor* ejus eſt ſpecies.

CCCXL. HYPNOBATASIS.
Somnium in quo homo aſſurgit, ambulat, et diverſa vigilantium opera exercet.

X. VI-

X. VITIA.

I. *INFLAMMATIONES.*

CCCXLI. OPHTHALMIA.
Inflammatio albi oculorum.

CCCXLII. BLEPHAROTIS.
Inflammatio palpebrarum.

CCCXLIII. ERYSIPELAS.
Inflammatio lata cutis, quæ ſplendet et leviter ac æqualiter tumet.

CCCXLIV. HIEROPYR.
Eryſipelas cum eminentibus ardentibus puſtulis. *Zoſter* dicitur, ſi abdominis cutem occupat.

CCCXLV. PARONYCHIA.
Inflammatio dolorifica in ſummitate digitorum.

CCCXLVI. ONYCHIA.
Inflammatio digiti lateralis ab ungue profundius in cutem demerſo.

CCCXLVII. ENCAUSIS.
Inflammatio cutis ab uſtione.

CCCXLVIII. PHIMOSIS.
Inflammatio, aut œdematodes tumor præputii, quo glans nudari non poteſt.

CCCXLIX. PARAPHIMOSIS.
Inflammatio præputii, retro glandem adducti, ut eam tegere non poſſit.

CCCL. PERNIO.
Cutis rubor ardens, pruriens, a frigore; in exulcerationem tendens.

II. *TUMORES.*

CCCLI. PHLEGMONE.
Tumor dolens renitens inflammatorius cum rubore, ovi ſaltem gallinacei magnitudine.

CCCLII. FURUNCULUS.
Tuberculum acutum apoftematodes, ovum columbinum magnitudine non excedens.

CCCLIII. ANTHRAX.
Quafi malignus furunculus, qui partem mox adurit, puftulas circum fe ardentiffimas ciet, tandem crufta nigra vel cinerea obducitur, et corruptæ carnis lobum excutit, qua excidente ulcus cavum fordidumque manet.

CCCLIV. ABSCESSUS.
Collectæ in inflammato loco materiæ in pus aut in alienam fubftantiam converfio.

CCCLV. ONYX.
Abfceffus inter corneæ laminas.

CCCLVI. HIPPOPYON.
Abfceffus intra oculum.

CCCLVII. PHYGETHLON.
Phlegmone in glandulis emergens.

CCCLVIII. EMPYEMA.
Abfceffus in thorace, latus aut partem ejus in tumorem attollens, cum febre hectica, prægrefsâ pleuritide vel peripneumoniâ.

CCCLIX. PHYMA.
Tumor glandularum, fimplici phlegmone atque phygethlo minor, planior, minusque rubens ac dolens.

CCCLX. ECTHYMATA.
Tubercula ex cute fubito erumpentia, modo colorem cutis non excedentia, modo rubra fugaciffima.

CCCLXI. URTICARIA.
Tubercula puncturis urticarum fimilia, rubra, prurientia, fugacia, acuta.

CCCLXII. PARULIS.
Tuberculum dolens inflammatum in gingivis.

CCCLXIII. EPULIS.
Tuberculum in gingivis fine inflammatione.

CCCLXIV. ANCHYLOPS.
Tumor durus inflammatorius apoftematodes in cantho oculi interno.

CCCLXV. PARAGLOSSA.
Lingua tumida.

CCCLXVI. CHILON.
Labium tumidum et inflammatum.

CCCLXVII. SCROFULA.
Tumor glandularum colli et meſenterii indolens, obduratus.

CCCLXVIII. BUBON.
Tumor glandulæ inguinalis.

CCCLXIX. BRONCHOCELE.
Tumor glandulæ thyreoideæ.

CCCLXX. PAROTIS.
Tumor glandulæ ejuſdem nominis.

CCCLXXI. GONGRONA.
Collum tumidum.

CCCLXXII. SPARGANOSIS.
Tumor mammarum in lactantibus a lactis copia.

CCCLXXIII. COILIMA.
Intumeſcentia abdominis ſubita, flatulenta.

CCCLXXIV. SCIRRHUS.
Tumor durus, indolens, concolor, renitens.

CCCLXXV. CANCER.
Tumor durus, dolore lancinante gravis, inæqualis, liveſcens aut nigricans.

CCCLXXVI. SARCOMA.
Carnis incrementum tuberculi tumorisve ſpecie.

CCCLXXVII. POLYPUS.
Sarcoma intra nares, prælongum, pluribus appendicibus adhærens.

CCCLXXVIII. CONDYLOMA.
Tuberculum durum, pene indolens, in ani margine. Ejus ſpecies *Ficus* et *Thymus* a figura ita dictæ.

CCCLXXIX. GANGLION.
Tumor durus, concolor, indolens, tendini inſidens.

CCCLXXX. RANULA, *Batrachus.*
Tumor ad frenulum linguæ folliculoſus, materiam ſpiſſam aut tofaceam complexus.

CCCLXXXI. TERMINTHUS.
Tuberculum rotundum, nigrum, præſertim in tibiis enaſcens, humorem glutinoſum et ſubrubrum exulceratione emittens.

CCCLXXXII. OEDEMA.
Tumor frigidus, laxus, mollis, indolens, circumſcriptus aut diffuſus, preſſo digito cedens.

CCCLXXXIII. ENCEPHALOCELE.
Cerebrum per hiatum calvæ extrorſum eminens.

CCCLXXXIV. HYDROCEPHALUM.
Capitis monſtroſus tumor a collecta aqua in cute aut ſubter calvaria.

CCCLXXXV. HYDROPHTHALMIA.
Totius oculi tumor cum aliquo dolore, adeo ut is palpebris operiri non poſſit.

CCCLXXXVI. SPINA *bifida.*
Tumor aquoſus exiguus, in nucha aut inferiore ſpinæ loco, poſterioribus vertebrarum dehiſcentibus proceſſibus emergens.

CCCLXXXVII. HYDROMPHALUS.
Tumor umbilici ab humore in eodem conſiſtente.

CCCLXXXVIII. HYDROCELE.
Tumor tunicarum, quibus teſtis comprehenditur, aquoſus.

CCCLXXXIX. HYDROPS *Scroti.*
Tumor tunicæ ſcroti celluloſæ aquoſus.

CCCXC. STEATITES.
Abdominis intumeſcentia pinguedinoſa, graviditatem mentiens.

CCCXCI. PNEUMATOSIS.
Totius corporis intumeſcentia a flatu.

CCCXCII. EMPHYSEMA.
Tumor mollis, frigidus, in ſingulari parte ab aëre celluloſam cutis habitum ingreſſo formatus.

CCCXCIII. HYSTEROPTOSIS.
Uteri vel vaginæ procidentia, protuberantiam intra aut extra vaginam faciens.

CCCXCIV. CYSTOPTOSIS.
Membranæ veſicæ urinariæ interioris protuberantia extra urethram.

CCCXCV. ARCHOPTOMA.
Inteſtini recti procidentia.

CCCXCVI. BUBONOCELE.
Tumor in inguine ex annulo muſculi obliqui ab ingreſſo inteſtino omentove, vel utroque conjunctim.

CCCXCVII. OSCHEOCELE.
Idem in ſcroto tumor.

CCCXCVIII. OMPHALOCELE.
Idem ex umbilico.

CCCXCIX. MEROCELE.
Tumor ab inteſtino infra ligamentum Poupartii elapſo.

CCCC.

CCCC. ENTEROCELE *Ovularis.*
Hernia inteftinalis foraminis ovalis, in fuperiori et interna femoris parte prope perinæum.

CCCCI. ISCHIATOCELE.
Tumor ab inteftino, per hiatum intra ligamenta facro-ifchiatica elapfo.

CCCCII. ELYTROCELE.
Hernia in vagina uteri eminens.

CCCCIII. HYPOGASTROCELE.
Hernia inteftini ventralis.

CCCCIV. CYSTOCELE.
Prominentia veficæ per mufculi obliqui annulum, fub qua urina nonnifi preffo exterius tumore redditur.

CCCCV. CYRTOMA.
Tumor particularis abdominis a flatibus.

CCCCVI. HYDRENTEROCELE.
Tumor ex herniofo et hydropico compofitus.

CCCCVII. VARIX.
Tumor venæ mollis, lividus, aut niger.

CCCCVIII. ANEURISMA.
Tumor arteriæ mollis et pulfans.

CCCCIX. CIRSOCELE.
Tumor arteriarum venarumque fpermaticarum inæqualis, renitens.

CCCCX. GASTROCELE.
Hernia ventriculi; tumor inter cartilaginem xiphoiden et umbilicum inque ipfo illo, poft paftum auctus, dolore ftomachi, vomitionibusque ftipatus.

CCCCXI. HEPATOCELE.
Hernia ab hepate facta ventralis, vel umbilicalis congenita.

CCCCXII. SPLENOCELE.
Hernia a liene, ventralis aut inguinalis.

CCCCXIII. HYSTEROCELE.
Hernia uteri ventralis vel inguinalis.

CCCCXIV. HYGROCIRSOCELE.
Aquofus et varicofus tumor vaforum teftis.

CCCCXV. SARCOCELE.
Teftis farcoma aut fchirrhus.

CCCCXVI. PHYSOCELE.
Tumor a flatu herniam mentiens.

CCCCXVII. EXOSTOSIS.
Tumor in offe circumfcriptus.

CCCCXVIII. HYPEROSTOSIS.
Tumor totius offis.

CCCCXIX. PÆDARTHROCACE.
Tumor offis, dolore gravis, in exulcerationem tendens.

CCCCXX. ENCYSTIS.
Tumor frigidus, indolens, membrana inclufus, et materiam fpiffam complexus. *Atheroma*, *Steatoma*, *Teftudo*, *Talpa*, *Meliceris* ejus fpecies.

CCCCXXI. STAPHYLOMA.
Protuberantia corneæ obfcuratæ.

CCCCXXII. STAPHYLOSIS.
Procidentia uveæ ex cornea difrupta.

CCCCXXIII. FUNGUS.
Tumor ad articulum mollis, œdematodes.

CCCCXXIV. TOFUS.
Tuberculum ad articulum, tofaceam materiam complexum, in morbo articulari.

CCCCXXV. FLEMEN.
Tumor pedis circa talos.

III. *EXTUBERANTIÆ* *.

CCCCXXVI. VERRUCA.
Tuberculum fupra cutim durum, afperum, feffile vel penfile. Unde fpecies *Acrohordon*, *Acrothymium*, *Myrmæcium*.

CCCCXXVII. PORRUS.
Verruca in obfcœnis mollis, madida, tactu dolens.

CCCCXXVIII. CLAVUS.
Tuberculum album, rotundum, callofum, in digitis plantisque pedum.

CCCCXXIX. CALLUS, *f. Tylloma*.
1. Obdurata fumma cutis ex labore in palmis aut pedum plantis. 2. Tunica pallida, dura, quæ fine fenfu eft, in ulcere.

CCCCXXX. ENCANTHIS.
Intumefcentia carunculæ lacrymalis.

CCCCXXXI. PLADAROTIS.
Tuberculum fungofum, molle, in interiori palpebra.

CCCCXXXII.

* Extuberantiæ fupra cutim eminent; tumores intra aut fubter eam exiftunt.

CCCCXXXII. PINNULA.
Excrefcentia corneæ tunicæ inhærefcens.

CCCCXXXIII. PTERYGIUM.
Excrefcentia, membranulæ forma, rubra fupra album oculi.

CCCCXXXIV. HORDEOLUM, *Crithe.*
Tuberculum calidum in abfceffum fere definens, quod e palpebræ margine atque e cilio prorumpit.

CCCCXXXV. GRANDO.
Tuberculum durum, palpebræ fere fuperiori innafcens.

CCCCXXXVI. VARUS, *Ionthos.*
Tuberculum in facie durum, exiguum, rubrum, fere callofum, difperfum, multiplex.

CCCCXXXVII. GUTTA, *Rofacea.*
Varus quafi confluens, cum rubedine afpera maculofa.

CCCCXXXVIII. EPHELIS.
Afperitas quædam et durities mali coloris in facie.

CCCCXXXIX. ESOCHE.
Tuberculum intus in ano latens.

CCCCXL. EXOCHE.
Idem foris eminens.

IV. *PUSTULÆ et PAPULÆ.*

CCCCXLI. EPINYCTIS.
Puftula ardens alba, fubrubra aut fublivida, fanie fubcruentâ repletâ, ciceris aut fabæ magnitudine, circa quam vehemens inflammatio et dolor.

CCCCXLII. PHLYCTÆNA.
Puftula fubflavo humore diftenta, lucida, illi fimilis, quæ ab ambuftione erumpit, non manifefto dolens. In capite *Pfydracium* vocatur.

CCCCXLIII. HERPES, *Serpigo.*
Papula ardens, cutem ferpentibus minimis puftulis erodens. *Purpura fcorbutica*, quam vocant, veriffima *ferpigo* eft.

CCCCXLIV. SCABIES.
Durities cutis rubicundior, ex qua puftulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam ficciores, faniem rodentem, exulcerantem, cruftas formantem, et contagiofam complexæ.

CCCCXLV. AQUULA.
Puftula palpebrarum, vel pinguis quædam materia, cuti earundem fubftrata.

CCCCXLVI.

CCCCXLVI. HYDROA, *Boa*, *Sudamina*.
Puſtulæ milii magnitudine, aquoſæ ſine rubore et ſine ullo dolore, ex ſudoribus repente ſparſim toto corpore emergentes.

CCCCXLVII. VARIOLA.
Puſtula purulenta ex macula rubra in ſynocho emergens, contagioſa.

CCCCXLVIII. VARICELLA.
Puſtula ſimilis acuta, ex macula rubra in ephemera erumpens, non contagioſa.

CCCCXLIX. PURPURA.
Puſtula pruriens, ſeminis milii magnitudine, rubra vel alba, lucida, acuta.

CCCCL. ENCAUMA, *Phlyzacion*.
Puſtula ab uſtione contracta.

V. *MACULÆ*.

CCCCLI. ECCHYMOMA.
Macula a ſanguine per cutem quaſi effuſo livida vel nigra. Illa *Pelioma*, hæc *Melaſma* ſpeciatim dicitur.

CCCCLII. PETECHIÆ.
Maculæ pulicum morſui ſimiles, magnitudine et colore, interdum tamen etiam lividæ, in febre acuta.

CCCCLIII. MORBILLI.
Maculæ acutæ, rubellæ, lateſcentes, et plerumque confluentes, inque ſquamas defluentes, in febre acuta.

CCCCLIV. SCARLATÆ.
Maculæ latiores ac rubicundiores quàm morbilli, ſubflavis nodulis ornatæ, in febre acuta.

CCCCLV. LENTIGO.
Macula lentis magnitudine fuſca, multiplex, in facie potiſſimum et in manibus emergens.

CCCCLVI. URTICARIA.
Maculæ ſubtumidæ, rubentes, prurientes, fugaces.

CCCCLVII. STIGMA.
Macula coloris coccinei.

CCCCLVIII. VIBEX.
Linea coccinea, qualis relinquitur e flagellis.

CCCCLIX. VITILIGO.
Macula fœda, fere ſubaſpera, diſperſa, ſerpens, alba (*Alphos*) aut nigra (*Melas*).

CCCCLX.

CCCCLX. LEUCE.
Alphos in qua albi et lanugini ſimiles pili.

CCCCLXI. CYASMA.
Macula fuſca in fronte, labiis, aut manibus gravidarum.

CCCCLXII. LICHEN, *Impetigo.*
Macula ſubrubra aſpera, dura, ſicca, cum ingenti prurigine.

CCCCLXIII. SELINE.
Macula alba in ungue.

CCCCLXIV. NEBULA.
Macula alba in cornea.

VI. *DISSOLUTIONES.*

1. *Apoſpaſmata.*

CCCCLXV. VULNUS.
Solutio partis ſolidæ, mollis, a cauſa mechanica, cum effluxu ſanguinis.

CCCCLXVI. RUPTURA.
Solutio partis ſolidæ, mollis, internæ, ab interna cauſa, cum hæmorrhagia.

CCCCLXVII. RHAGAS.
Solutio cutis linearis arida.

CCCCLXVIII. FRACTURA.
Diſſolutio oſſis tranſverſa out obliqua.

CCCCLXIX. FISSURA.
Eadem recta, et ut ligni in longitudinem.

CCCCLXX. PLICATIO.
Oſſium longorum concuſſio et contorſio citra fracturam.

CCCCLXXI. THLASIS.
Calvaria depreſſa citra fracturam.

CCCCLXXII. LUXATIO.
Dimotio oſſis ex articulo ſuo perfecta.

CCCCLXXIII. SUBLUXATIO.
Cum os ab oſſe paulum recedit, eaque inter ſe dehiſcunt.

CCCCLXXIV. DIACHALASIS.
Suturæ dimotio.

CCCCLXXV. ATTRITIO, *Ecthlimma.*
Diſſolutio cuticulæ et cutis a compreſſione.

CCCCLXXVI PORRIGO, *Pityriasis.*
Resolutio cutis in tenues squamulas, deciduas.

CCCCLXXVII. APOSYRMA.
Cutis abrasio, dilaceratio.

CCCCLXXVIII. ANAPLEUSIS.
Ossis corrupti squamula.

CCCCLXXIX. SPASMA.
Species solutionis continui tendinum, ligamentorum, citra rupturam, membri mobilitatem dolorificam inducens.

CCCCLXXX. CONTUSIO.
Cutis musculorumque conquassatio dolorifica, plerumque cum ecchymomate, at citra vulnus aut substantiæ manifestam deperditionem.

CCCCLXXXI. DIABROSIS.
Erosio cutis a re acri et mordaci interna vel externa.

CCCCLXXXII. AGOMPHIASIS.
Dentium vacillatio.

CCCCLXXXIII. ESCHARA.
Cutis pars dehiscens a viva carne, et in crustam emortuam mutata.

CCCCLXXXIV. PIPTONYCHIA.
Unguis destructio et casus.

2. *Exulcerationes.*

CCCCLXXXV. CACOETHES.
Ulcus fere magnum oris tumentibus atque callosis.

CCCCLXXXVI. THERIOMA.
Ulcus in quo caro computrescit, atque mollis et cadaverosa reddita tetrum odorem exhalat.

CCCCLXXXVII. CARCINOMA.
Cancri conversio in ulcus, quod nigrum est, putridum, deterrimi odoris, et vehementer dolet.

CCCCLXXXVIII. PHAGEDÆNA.
Ulcus serpens, sed solam cutem rodens ac depascens.

CCCCLXXXIX. NOMA.
Ulcus quod non afflictam tantum partem, sed et vicinas exedit et absumit.

CCCCXC. SYCOSIS.
Ulcus, in quo multa caro excrescit.

CCCCXCI. FISTULA.
Ulcus altum, angustum, callosum.

CCCCXCII. SINUS.

Ulcus altum, quod ab angufto ore orfum intus curvatum ampliatur, fine callo.

CCCCXCIII. CARIES.

Ulcus in offe cum fubftantiæ et perioftei corruptione, qua os fpongiofum et friabile redditur.

CCCCXCIV. ACHORES.

Ulcufula capitis manantia, plurimis ac minimis foraminulis, unde tenuis et glutinofa fanies exit, cutem perforantia.

CCCCXCV. CRUSTA *lactea.*

Achores in facie.

CCCCXCVI. FAVUS, *Cerion.*

Ulcus multis foraminibus, fed majoribus ac in achore, pervium, ex quibus melli fimilis humor exit. Frequentius in capite, rarius in partibus mufculofis, articulis, et plantis pedum, oritur.

CCCCXCVII. TINEA.

Ulcus capitis, quod denfiffimam, duriffimam, aridiffimamque cruftam facit, ferpens, pilis abbreviatis.

CCCCXCVIII. ARGEMON.

Exulceratio in cornea.

CCCCXCIX. ÆGILOPS.

Anchilops in ulcus converfum.

D. OZÆNA.

Ulcus narium putridum, e quo graveolens mucus exftillat.

DI. APHTHÆ.

Ulcera oris aut pudendorum, fuperficiaria, mucofa.

DII. INTERTRIGO.

Excoriatio cutis madens ac rubens, a fudoris vel urinæ acrimonia.

DIII. RHACOSIS.

Excoriatio fcroti laxati.

VII. *CONCRETIONES.*

DIV. ANCYLOBLEPHARON.

Palpebrarum inter fe conglutinatio.

DV. SYNIZESIS.

Pupillæ concretio.

DVI. DACRYOMA.

Punctorum lacrymalium coalitus.

DVII. ANCYLOGLOSSUM.
Linguæ concretio cum partibus fubjectis, loquelam, fuctum, deglutitionemque impediens.

DVIII. ANCYLOSIS.
Articulorum rigor, quo flexus eorundem aut extenfio prohibetur.

DIX. CICATRIX.
Callus a conglutinato vulnere ulcereve relictus. *Leucoma* in cornea dicitur.

DX. DACTYLION.
Digitorum concretio.

XI. DEFORMITATES.

DXI. PHOXOS.
Cui caput acuminatum et faftigiatum.

DXII. GIBBER.
Protuberantia fpinæ dorfalis, omoplatæ, offiumve thoracis. Ejus fpecies *Cyphofis*, *Lordofis*, *Scoliofis*, et *Seifis*.

DXIII. CAPUT *obftipum*.
Incurvatio colli.

DXIV. STRABISMUS.
Oculorum diftortio et inæqualis motus.

DXV. MYOPIASIS.
Qua propinqua cernimus, remota vel parum vel nihil omnino.

DXVI. LAGOPHTHALMUS.
Vitium fuperioris palpebræ, fi illa parum defcendit, oculumque non claudit.

DXVII. TRICHIASIS.
Obverfio ciliorum ad oculum.

DXVIII. ECTROPIUM.
Vitium palpebræ inferioris, quo parum furfum attollitur, fed hiat, aut extrorfum everfa eft.

DXIX. ENTROPIUM.
Palpebræ inferioris inverfio introrfum.

DXX. RHOEAS.
Defectus carunculæ lacrymalis, epiphoram faciens.

DXXI.

DXXI. RHYSSEMATA.
Rugæ et ſordes, quæ in ſenili facie cernuntur.

DXXII. LAGOCHEILOS, *Labium leporinum.*
Diviſum ſemel vel bis labium.

DXXIII. MALACOSTEON.
Oſſium mollities.

DXXIV. HIRSUTIES.
Præternaturalis pilorum in parte generatio.

DXXV. CANITIES.
Capillorum color albus ante legitimam ætatem.

DXXVI. DISTRIX.
Exilitas pilorum, modum excedens.

DXXVII. XIRASIA.
Lanuginoſa pilorum ſuperficies, quaſi pulvere ſint conſperſi.

DXXVIII. PHALACROTIS.
Pilorum caſus, qui tabeſcentibus et ex morbo graviore convaleſcentibus evenit.

DXXIX. ALOPECIA.
Pilorum defluvium, aream relinquens. *Ophiaſis* ejus ſpecies, item *Calvities* et *Pelada.*

DXXX. MADAROSIS.
Ciliorum defluvium.

DXXXI. PTILOSIS.
Eadem cum duritie calloſa palpebrarum.

DXXXII. RODATIO.
Ciliorum decurtatio.

DXXXIII. PHALANGOSIS.
Ciliorum duplex vel triplex acies.

DXXXIV. COLOBOMA.
Defectus particulæ in parte aliqua corporis.

DXXXV. CERCOSIS.
Clitoris prælonga.

DXXXVI. CHOLOSIS.
Claudicatio, quando crus vel longius vel brevius ſit.

DXXXVII. GRYPOSIS.
Unguium aduncatio.

DXXXVIII. NÆVUS.
Tuberculum, maculave congenita.

DXXXIX.

DXXXIX. MONSTROSITAS.
Deformitas multiplex congenita.

DXL. POLYSARCIA.
Corpulentia excedens.

DXLI. ISCHNOTIS.
Exceſſiva corporis gracilitas.

DXLII. RHICNOSIS.
Cutis corrugatio cum extenuatione corporis.

DXLIII. VARUS.
Cui crura introrſum verſa.

DXLIV. VALGUS.
Cui crura extrorſum diſtorta.

DXLV. LEIOPODES, *Plancus, Plautus.*
Cui pedum medium ab interiori parte non eſt cavum, ſed planum.

DXLVI. APELLA.
Cui præputium citra inflammationem ita contractum eſt, ut glandem non tegat.

DXLVII. HYPOSPADIÆOS.
Cui glans non antice, ſed inferne ſub frenulo perforata.

DXLVIII. URORHOEAS.
Cui urina ex urethra in perinæo exeſa effluit.

DXLIX. ATRETA.
Cujus anus aut naturalia occluſa.

DL. SANIODES.
Cui thorax tabulæ ritu eſt anguſtus.

DLI. CRIPSORCHIS.
Cujus unus teſtis aut ambo abſconditi.

DLII. HERMAPHRODITUS.
Cui vitioſa naturalium conformatio, ita ut utriuſque ſexus adeſſe videantur.

DLIII. DIONYSISCUS.
Cui prope tempora duæ eminentiæ oſſeæ, quaſi cornua, naſcuntur.

DLIV. ARTETISCUS.
Qui membri alicujus defectum patitur.

DLV. NEFRENDIS.
Qui dentibus caret.

DLVI. SPANOPOGON.
Qui raram habet barbam, et cui è mento pili excidunt.

DLVII. HYPERARTETISCUS.
Cui membrum aliquod ſuperfluum.

DLVIII. GALIANCON.
Cui brachium altero brevis.

DLIX. GALBULUS.
Cui flavedo corporis congenita.

DLX. MOLA.
Maſſa carnea, fibroſa, vaſculoſa, ex utero excreta. Ovum deforme.

Nec ſilentio prorſus tranſeunda ſunt vitia quædam occulta, quæ non niſi in cadaverum ſectione ſe offerunt; velut hydrops pericardii, concretiones viſcerum, oſſeſcentiæ cartilaginum, membranarum, muſculorumque, varices venarum majorum, hydatides, polypi cordis et vaſorum, poſitura viſcerum perverſa, bullæ aëreæ in venis et pulmonum ſuperficie, aneuriſmata aortæ, anguſtiæ præternaturales vaſorum et ductuum, ipſorumque concretiones.

PARS QUARTA.

SYSTEMA MORBORUM SYMPTOMATICUM.

AUTORE

CLAR. JO. BAPT. MICH. SAGAR,

MED. DOCT. &c. &c.

VIENNÆ, 1776.

CLAVIS CLASSIUM
ET
ORDINUM.

CLASSIS I. VITIA.

Symptomata externa levidenfia, palpabilia, abfque notabili cachexia, pyrexia.

Ord. I. Maculæ.
II. Efflorescentiæ.
III. Phymata.
IV. Excrescentiæ.
V. Cystides.
VI. Ectopiæ.
VII. Deformitates.

Cl. II. PLAGÆ.

Continui folutiones, morbi proprie chirurgici, perfæpe fat graves.

Ord. I. Solutiones recentes plerumque cruentæ.
II. Solutiones artificiales recentes cruentæ.
III. Solutiones incruentæ.
IV. Solutiones anomalæ.

Cl. III. CACHEXIÆ.

Coloris, figuræ, molis, in corporis habitu ſine notabili febre, depravatio.

Ord. I. Macies.
II. Intumescentiæ.
III. Hydropes partiales.
IV. Tubera.
V. Impetigines.
VI. Icteritiæ.
VII. Cachexiæ anomalæ.

Cl. IV. DOLORES.

Senſationes moleſtæ ad febres non referendæ.

Ord. I. Dolores vagi.
II. Dolores capitis.
III. Dolores pectoris.
IV. Dolores abdominis.
V. Dolores externarum.

Cl. V. FLUXUS.

Exitus inſolitus cujuſvis ſolidi, vel fluidi, e corpore, eſt character hujus claſſis.

Ord. I. Sanguifluxus.
II. Alvifluxus ſanguinolenti.
III. Alvifluxus non ſanguinolenti.
IV. Serifluxus.
V. Aerifluxus.

Cl. VI. SUPPRESSIONES.

Meatuum impeditio, hinc excretionum conſuetarum in ſanitate retentio.

Ord. I. Suppressiones egerendorum.
II. Suppressiones ingerendorum.
III. Suppressiones imi ventris.

Cl. VII.

Cl. VII. SPASMI.

Contractio invita conſtans, vel interpolata, muſculorum motum localem efficientium.

Ord. I. Spasmi tonici partiales.
II. Spasmi tonici generales.
III. Spasmi clonici partiales.
IV. Spasmi clonici generales.

Cl. VIII. ANHELATIONES.

Motus ſpaſmodici iterati, defatigantes, pectoris cum reſpiratione ſonora, moleſta, abſque pyrexia notabili.

Ord. I. Anhelationes spasmodicæ.
II. Anhelationes oppressivæ.

Cl. IX. DEBILITATES.

Impotentia ſentiendi, appetendi, imaginandi, organa artuſque movendi, more ad ſanitatem neceſſario.

Ord. I. Dysæsthesiæ.
II. Anepithymiæ.
III. Dyscinesiæ.
IV. Leipopsychiæ.
V. Comata.

Cl. X. EXANTHEMATA.

Febris cum efflorefcentia cutis varia maculoſa, puſtuloſa, phlyctænoidea, et aſthenia.

Ord. I. Exanthemata contagioſa.
II. Exanthemata non contagioſa.

Cl. XI. PHLEGMASIÆ.

Febris cum pulſu duro, dolore topico, inflammatione partis externæ vel internæ, ſanguine miſſo cruſtâ inflammatoriâ tecto, urinâ plus tinctâ.

Ord. I. Phlegmasiæ muſculoſæ.
II. Phlegmasiæ membranaceæ.
III. Phlegmasiæ parenchymatoſæ.

Cl. XII. FEBRES.

Frigus, calor, pulſus frequens, reſpiratio aucta, viribus artuum imminutis, depravatis, vel viribus vitalibus pulſu et reſpiratione vix mutatis, virium artuum ſumma proſtratio.

Ord. I. Febres continuæ.
II. Febres remittentes.
III. Febres intermittentes.

Cl. XIII. VESANIÆ.

Error mentis in imaginatione, appetitu, judicio, aut memoria.

Ord. I. Hallucinationes.
II. Morositates.
III. Deliria.
IV. Vesaniæ anomalæ.

CLASSIS I.

Ord. I. MACULÆ.

Mutationes coloris nativi.

Genus I. LEUCOMA. 1
Macula corneæ pelluciditatem vitians, opacans.

G. II. VITILIGO. 2
Macula corymbosa cum cutis depressione, locum fixum non servans in quo nascatur.

G. III. EPHELIS. 3
Maculæ umbrinæ glabræ, corymbosæ, raró partes tectas afficientes, acquisitæ.

G. IV. NÆVUS. 4
Macula congenita eminens, vel non, supra libellam cutis.

G. V. ECCHYMOMA. 5
Est macula nigricans, vel atro-rubra, cœrulea, livescens, in gilvum successive desinens colorem, nata a sanguine in adiposam sub cute effuso.

Ord. II. EFFLORESCENTIÆ.

Aspredines, cum cuticulæ elevatione ultra libellam cutis, humorales, exiguæ, gregales, absque pyrexia.

G. VI. PUSTULA. 6
Phyma aut vesicula colorata suppurans, diametri linearis, fastigiata, pure dehiscens, quandoque in crustam abiens; est seu *furunculus* linearis diametri.

G. VII. PAPULA. 7
Phyma parvulum seu efflorescentia desquamanda, nec suppurans.

G. VIII. PHLYCTHÆNA. 8
Vesicula parva fluido seroso plena, quæ deinde sponte rumpitur et fundit serum.

G. IX.

G. IX. BACCHIA. 9

Maculæ rubræ, vel efflorefcentiæ nafi et partium adjacentium eidem, guttatæ, plus minus prominentes, afperæ, furfurafcentes, diuturnæ ; hoc genus ambigit inter maculas et efflorefcentias.

G. X. VARUS. 10

Tumor pifi magnitudine, plerumque fat durus, non fuppurandus, aut defquamandus, pertinax in glandulis febaceis. L.

G. XI. HERPES. 11

Papularum prurientium corymbus in fquamas furfuraceas fatifcentium.

G. XII. EPINYCTIS. 12

Phlyčthænarum atro-rubrarum congeries, maxime in tibiis, noctu potiffimum acriter prurientium.

G. XIII. HEMEROPATHOS. 13

Papulæ rutilæ crura obfidentes, extra lectum illico apparentes, importune prurientes, in lecto evanefcentes, diuturnæ.

G. XIV. PSYDRACIA. 14

Efflorefcentia eryfipelatofa abfque febre notabili.

G. XV. HYDROA. 15

Exanthemata granis milii magnitudine et formâ fimilia fubitò exorta, phlyčthænoidea, fugacia, abfque afthenia, pyrexia, et prægreffa oppreffione præcordiorum, miliaria multis habita.

ORD. III. PHYMATA.

Tumores humorales folitarii.

G. XVI. ERYTHEMA. 16

Phyma rubrum calens, diffufum, fine febre.

G. XVII. OEDEMA. 17

Phyma album, frigidum, indolens, molle, foveam ex preffione fervans plerumque.

G. XVIII. EMPHYSEMA. 18

Phyma cuti concolor elafticum, ex preffione aut percuffione crepitans.

G. XIX. SCIRRHUS. 19

Phyma durum, indolens, gravans, frigidum, in partibus glandulofis enatum, dum externum cuti quoque concolor obfervatur.

G. XX. INFLAMMATIO. 20

Eft tumor fphæroideus rubore, calore, tenfione, dolore pulfatili infignis, folitarius, plerumque fat extenfus, in fuppurationem

fponte

ſponte vergens; eryſipelas non ſuppurat, et phlegmone habet ſemper pyrexiam conjunctam manifeſtam; inflammatio ſæpius in phlegmone tranſit, vel phlegmone eſt gradus major inflammationis.

G. XXI. BUBO. 21

Phyma ſcirrhoſo-phlegmonoideum in glandulis inguinalibus.

G. XXII. PAROTIS. 22

Tumor ſcirrhoſo-phlegmonoideus parotidis glandulæ, in ſuppurationem lentiſſime vergens.

G. XXIII. FURUNCULUS. 23

Tumor inflammatorius cutaneus, ſeu ſubcutaneus, prominens, profunde ruber, ſphæroideus, cujus centrum occupat vortex fibroſus digere neſcius; ordinariò juglandis habet magnitudinem.

G. XXIV. ANTHRAX. 24

Phyma apice gangrænoſum, et in radio inflammatum.

G. XXV. CANCER. 25

Phyma ſcirrhoſum lancinans, vel phyma lancinans venis varicoſis profunde rubris, nigris, lividis, obſitum, cinctum, facile ſanguinantibus.

G. XXVI. PARONYCHIA. 26

Inflammatorius tumor extremi digiti, cum dolore ſæpius pertebrante, calore, tenſione, et ſubinde cum rubore.

G. XXVII. PHIMOSIS. 27

Tumor fere ſemper inflammatorius præputii glandem incarcerans, aut excludens ad coronam hancce vinciendo.

ORD. IV. EXCRESCENTIÆ.

Tumores a ſolidis adauctis, per ſuccum nutritium copioſiorem advectum, &c. in hos converſum.

G. XXVIII. SARCOMA. 28

Excreſcentia carnis conſiſtentiam fere habens, plerumque rubra.

G. XXIX. CONDYLOMA. 29

Eſt excreſcentia eminens, vel non eminens, firmior carnibus et cute, mollior contrà oſſibus, non elaſtica.

G. XXX. VERRUCA. 30

Excreſcentia cutanea prominens, vix ſenſibilis, indolens, præruptâ ſeu aſperâ ſuperficie.

G. XXXI.

G. XXXI. PTERYGIUM. 31

Eſt excreſcentia carnea, vel membranaceo-vaſculoſa ad oculi canthum in globo oculi exorta, alam expanſam utcunque referens, verſusve corneam ſeſe extendens, creſcens.

G. XXXII. HORDEOLUM. 32

Tumor durus, aut excreſcentia plus minus mollis, plerumque cuti concolor, ferme ſenſu carens, in limbo palpebrarum enata, magnitudine ſæpius granum hordei vel piſi æquans.

G. XXXIII. TRACHELOPHYMA. 33

Eſt tumor varius, non purulentus, neve inflammatorius, anticæ partis colli.

G. XXXIV. EXOSTOSIS. 34

Tumor oſſis partialis, vel aliquando totius oſſis, ut ſubinde in minoribus fit, ad oſſa accedens.

ORD. V. CYSTIDES.

Tumores capſulati fluido referti.

G. XXXV. ANEURYSMA. 35

Cyſtis arterioſa cruore referta, ex pulſu et ſitu noſcenda.

G. XXXVI. VARIX. 36

Dilatatio venæ rubra, nigreſcens, ad preſſionem recedens, iterumque ſubitò rediens hac ceſſante, plerumque pruriens, mordicans.

G. XXXVII. MARISCA. 37

Tumor in margine ani, ex ſanguine in textum vaſorum minimorum varicoſorum effuſo efformatus, ruber, dolens, variæ formæ et magnitudinis. Vide Hæmorrhoidem. L.

G. XXXVIII. HYDATIS. 38

Cyſtis lymphæductuum dilatatorum, lympham vel ſerum continens.

G. XXXIX. STAPHYLOMA. 39

Cyſtis corneæ, ex dilatatione ejuſdem, ectopia uveæ in cameram oculi anteriorem prolapſæ : hoc genus magis ad Ectopias ſpectat. Vide Caliginem. L.

G. XL. LUPIA. 40

Eſt cyſtis materiem, pultis vel mellis conſiſtentiam referentem, continens, haud purulentam, indolens, cuti concolor, loco mobilis.

G. XLI. HYDARTHRUS. 41

Hydrops vel in capſa articulari, vel in cellulis vicinis, haud in tunica propria; tumor eſt fluctuans ſine coloris mutatione, pulſatione.

G. XLII.

Sagarus.]

[42

G. XLII. APOSTEMA.

Cyſtis purulenta, vel ichoroſo-purulenta; noſcitur ex fluctuatione, prægreſsâ inflammatione, albedine, remiſſione doloris et pulſationis.

G. XLIII. EXOMPHALUS. 43

Cyſtis umbilicalis, fluido quopiam repleta, abſque ectopia.

G. XLIV. OSCHEOPHYMA. 44

Cyſtis ſcroti variis fluidis turgens.

Ord. VI. ECTOPIÆ.

Partium ſolidarum e ſua ſede dimotio, ſenſibus obvia, continentibus has relaxatis.

G. XLV. EXOPHTHALMIA. 45

Ectopia oculi.

G. XLVI. BLEPHAROPTOSIS. 46

Eſt palpebræ utriuſque, vel alterutrius, morboſa elongatio, retractio, intro vel extra verſio, cum ſymptomatis cuique ectopiæ propriis.

G. XLVII. HYPOSTAPHYLE. 47

Eſt procidentia ſeu elongatio uvulæ relaxatæ, inflammatæ, ulceratæ, incraſſatæ, attenuatæ, vel bicornis.

G. XLVIII. PARAGLOSSA. 48

Eſt linguæ magnitudo minuta, vel aucta; vel plane ſoluto, aut elongato frenulo, in fauces ejuſdem revolutio.

G. XLIX. PROPTOMA. 49

Eſt procidentia appendicum externarum inſolita et morboſa, diverſa a prædictis.

G. L. EXANIA. 50

Sphincteris ani, vel et inteſtini recti inverſi procidentia extuberans, rubra, reducibilis ſemper extra ſtrangulationem.

G. LI. EXOCYSTIS. 51

Veſicæ inverſa membrana interior, ſoluta a reliquis per urethram foras pendet, et en exocyſtis!

G. LII. HYSTEROPTOSIS. 52

Eſt uteri procidentia tumorem ſiſtens in vagina, vel quandoque extra genitalia pendentem, undique liberum, menſes ſtillantem, ſaltem initio reponibilem, cum doloribus hypogaſtrii, inguinum, urinæ difficultate, animi deliquiis; hæc omnia tactus obſtetricius definit.

G. LIII. COLPOPTOSIS. 53

Tumor in ſinu muliebri, vel extra pendens, annularis, mollis, perforatus

perforatus (prolabitur ſubinde una tantum ruga vaginæ), per quod foramen digitus immiſſus altius orificium uteri, uterumque in ſua quaſi ſede abſque colpocele deprehendit, reponibilis; torquet inſuper ægram dyſuria, teneſmus.

G. LIV. GASTROCELE. 54

Eſt tumor in ſcrobiculo cordis vulgo dicto, vel ad minus ſupra umbilicum, inſolitus, herniofus, ventriculum, aut alia viſcera illapſa, continens, cuti concolor, reponibilis, in decubitu dorſali ſponte recedens, indolens, ex relaxatione integumentorum undecunque orta natus, vomitum cauſſans.

G. LV. OMPHALOCELE. 55

Tumor herniofus ad umbilicum, reponibilis, cuti concolor, indolens plerumque, ex relaxatione integumentorum et peritonæi natus, varia viſcera continens.

G. LVI. LAPAROCELE. 56

Tumor herniofus, ventralis ſeu abdominalis, in quocunque loco abdominis aliis herniis non dicato.

G. LVII. MEROCELE. 57

Tumor herniofus, in ſuprema et anteriore parte femoris, ad exitum vaſorum cruralium in fœminis præcipue obſervabilis, proprietates herniarum habens: vidi merocelen etiam in viro.

G. LVIII. BUBONOCELE. 58

Tumor herniofus emergens per annulum vaſorum ſpermaticorum, ſenſim enatus, cuti concolor et indolens, abſente ſtrangulatione.

G. LIX. OPODEOCELE. 59

Eſt tumor herniofus in ſummo femine adlatus, genitalium egrediens per ſinuoſitatem oſſis iſchii ſuperiorem, vaſis tranſmittendis dicatam; in fœminis prope alterum vulvæ labium viſitur hæc ectopia; reponibilis, cuti concolor, mollis; dum parvus eſt tumor, vix obſervatur, ſubin eſt elaſticus. T. I. Auctorum Chirurgicorum Pariſ. p. 709. Conſule L.

G. LX. ISCHIOCELE. 60

Eſt hernia emergens per inciſuram oſſis ſacri, ſeu hiatum inter os ſacrum et tuber oſſis iſchii, decubitu prono reponibilis; rarum genus, et ſat adhuc obſcurum.

G. LXI. COLPOCELE. 61

Eſt tumor herniofus in vagina emergens, reponibilis, in decubitu ſupino natibus elevatis ſponte recedens, plerumque indolens, abſque ſignis aliorum tumorum qui hic enaſci ſolent.

G. LXII. PERINÆOCELE. 62

Tumor herniofus in perinæo ad unam vel alteram, aut plane utramque, ut vidi in parvula puella, partem, raphes, mollis, reponibilis, cuti concolor; ſubin eſt effectus dyſtociæ; ſpecies

hujus

hujus generis veficalis, inteftinalis, omentalis, patent unà cum therapeia ex prioribus.

G. LXIII. PERITONÆORIXIS. 63

Sunt herniæ omnes jam defcriptæ ob rupturam peritonæi natæ; rixis verò peritonæi figna funt, crepitus in violentia aliqua majore peritonæum lacerante, herniæ alicujus fubita et magna protuberantia, eruptio; dolor in loco rixis major aut minor; fpecies funt hujus generis tot, quot genera jam numeravi herniarum. Hernia eft extenfio præternaturalis peritonæi et integumentorum cavum formans, recipiens vifcera adjacentia; præter prædictas hernias dantur herniarum varietates: Sic dantur herniæ partiales inteftinales, ubi media pars fiftulæ inteftinalis cavum herniofum ingreditur, altera parte libera in abdomine manente; dantur herniæ accretæ, in quo cafu pars illapfa cavi herniofi peritonæo accrefcit; cavum herniofum quandoque præter vifcera illapfa liquorem in abdomine collectum continet; fæpius quoque partes cavum herniofum ingreffæ incarcerantur a fpaftice contracto annulo, unde ileus nafcitur, quem vide fuo loco. Peritonæorixis pertinet quidem ad rupturam; fed, propter affinitatem ejufdem cum herniis, hic eandem fubjunxi.

G. LXIV. ENCEPHALOCELE. 64

Eft cerebri, aut cerebelli, vel utriufque fimul, per hiatus offium cranii necdum fat cohærentium, ectopia herniofa, relaxata pariter lamina utraque duræ matris et piæ externa tenuiffima pellucida; fymptomata fubin non magna, fubin contrà graviffima cauffans.

G. LXV. HYSTEROLOXIA. 65

Eft uteri gravidi, vel non gravidi, in abdomine fitus feu directio aberrans a directione naturali axeos fuæ, nofcenda ex orificii uterini directione mutata, palpo externo abdominis, tum aliis fymptomatis inconfuetis; ut ifchuria, dyfuria, enurefi, obftipatione, &c.

G. LXVI. PARORCHIDIUM. 66

Eft tefticuli unius, vel utriufque, a fitu naturali aberratio.

G. LXVII. EXARTHREMA. 67

Eft feparatio contigui in offium articulis per diarthrofin combinatorum, nofcenda ex impotentia ad motum, mutatione nativæ conformationis, dolore, protuberantia infolita, cavitate, mufculorum tenfione, converfione artus, accurtatione membri, vel prolongatione.

G. LXVIII. DIASTASIS. 68

Offium receffus junctorum per raphen, harmoniam, fynchondrofin, aut fyndefmofin, cognofcibilis cavitate infolitâ uno in

loco,

loco, in altero verò tumore, mutatione pofituræ, et reliquis fymptomatis, oculo et tactui patentibus.

G. LXIX. LOXARTHRUS. 69

Eft offium articulatorum fitus relativus in alienum conftanter mutatus, feu obliquitas refpectiva perfiftens citra exarthrema et fpafmum. Vide Subluxationem et Diftorfionem.

G. LXX. GIBBOSITAS. 70

Eft offium pectus, vel pelvim componentium, indecora prominentia a tumore, luxatione, diaftafi, torfione, preffione, aut alio principio nata.

G. LXXI. LORDOSIS. 71

Offium longiorum fiftuloforum circa medium inflexio, incurvatio, ectopia a linea recta.

Ord. VII. DEFORMITATES.

Sunt vitia quæ vix fanitatem lædunt.

G. LXXII. LAGOSTOMA. 72

Labium oris fiffum.

G. LXXIII. APELLA. 73

Eft præputii, vel alterius appendicis mollis, brevitas, parvitas.

G. LXXIV. POLYMERISMA. 74

Partium numerum ordinarium exceffus.

G. LXXV. EPIDOSIS. 75

Appendicum mollium incrementum inconfuetum fanum : Species funt, penes prælongi, auriculæ pendentes, præputia longiffima, clitorifmus, caro pubis fœminarum Africanarum, nafones, labia tumida oris, &c.

G. LXXVI. ANCHYLOMERISMA. 76

Eft partium concretio.

G. LXXVII. HIRSUTIES. 77

Pili copiofiores, longiores, vel in locis ubi non folent crefcere obvii, dant ideam hujus generis.

Cl. II.

Cl. II. PLAGÆ.

Char. Classis. Continui ſolutiones, morbi proprie chirurgici perſæpe ſat graves.

Ord I. SOLUTIONES

Recentes, quaſi ſemper cruentæ.

G. I. VULNUS. 78
Eſt continui ſolutio molli in parte hians, labiata, cruenta, ab inſtrumento mechanico ſcindente facta : corneæ vulnus cruorem non fundit.

G. II. PUNCTURA. 79
Continui ſolutio intus extenſa tantum, eaque inſtrumento pungente facta caſualiter.

G. III. SCLOPETOPLAGA. 80
Eſt vulnus a glandibus e bombardis, aut ſclopetis exploſis illatum, vaginatum, decurſum glandis deſignans, oblongum, vexatum.

G. IV. MORSUS. 81
Eſt plaga recens, quam animalia dentibus inferunt mordendo.

G. V. EXCORIATIO. 82
Eſt epidermidis a cute, vel cutis a carnibus ſeparatio, detractio.

G. VI. CONTUSIO. 83
Eſt partis cujuſcunque mollis, vel ſolidæ, in minimis vaſculis, fibris attritio, fractio, ſolutio.

G. VII. RUPTURA. 84
Membranarum, tendinum, aut ligamentorum dialyſis per tenſionem facta, vires horum excedentem : Conſule chirurgos, et de utero rupto Cl. Henricum Crantz, ingenii excitatiſſimi virum ; huc pertinet peritonæorixis.

Ord. II. SOLUTIONES

Recentes, cruentæ, et artificiales.

G. VIII. OPERATIO. 85
Eſt ſtudioſa ſolutio continui ad aliquid eximendum, ut lithotomia ;

mia; operatio reipſa eſt vulnus ſtudioſa et dextrâ manu factum chirurgi, morbum relinquens hujus claſſis.

G. IX. AMPUTATIO. 86

Vulnus detruncatione partis totalis factum.

G. X. SUTURA. 87

Eſt ſtudioſis puncturis mediante acu factis, filisque per puncturas trajectis, ſolutorum mollium contractio, adductio; ſutura ſicca fit emplaſtris, quæ huc non ſpectat, quum non ſit plaga.

G. XI. PARACENTESIS. 88

Eſt artificialis punctura in aliquod cavum corporis, plerumque acu triquetrâ cannulatâ facta.

Ord. III. SOLUTIONES

Incruentæ, nec ad priores referendæ, pus, ſaniem, cariem, &c. ſiſtentes.

G. XII. ULCUS. 89

Eſt vulnus ſuppuratum partis mollis, vel ſolutio continui mollis antiqua, pus, ichorem, aut ſaniem quamcumque alens, fundens.

G. XIII. EXULCERATIO. 90

Eſt excoriatio ſuppurans, ſeu ulcus ſuperficiale: reliqua, quæ ad hoc genus ſpectare videntur, ex ulcere patent.

G. XIV. FISTULA. 91

Eſt ulcus cortice calloſo vaginatum, ore anguſtatum, oblongum.

G. XV. SINUS. 92

Eſt cavitas ulceroſa ampla, ſæpe multiplex, ore anguſto non calloſo, vel plane nullo donata.

G. XVI. ESCHARA. 93

Cruſtam ortua ſicca partis, mollis ſæpius cauſticis facta, eſt eſchara, ſenſûs et vitæ expers.

G. XVII. CARIES. 94

Oſſis eroſio cava, aſpera, perioſtio denudata, plerumque nigra; unde os evadit fragile, friabile, vel exfoliabile: Species numerat hoc genus ſequentes; eſt nimirum caries ſicca, humida, exfoliabilis, ſyphilitica, ſcorbutica, ſcrophuloſa, varioloſa.

G. XVIII. ARTHROCACE. 95

Ulcus medullæ ab interioribus ſponte natum, cum oſſis carie, exoſtoſi, et perſæpe dolore; ſpecies numerat hoc genus fere totidem quot caries; vulgo vocatur Spina ventoſa: Conſule ſuper hac Petit de morbis oſſium.

Ord.

Ord. IV. SOLUTIONES

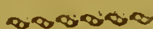
Anomalæ, quæ prioribus includi renuunt.

G. XIX. RHAGAS. 96
Eſt ſolutio continui ſicca in partium mollium marginibus, ut labiis oris; ſpecies includit Rhagas veneream, malignam, peſtiferam, frambœſiacam, ulceroſam, benignam, lixivialem, glacialem, &c.

G. XX. AMBUSTIO. 97
Eſt plaga a flamma ignis, corporibusque ex igne candentibus, liquidis ferventibus, aut radiis ſolis in focum coactis, noſtro corpori illata, ſuccedentibus phœnigmo, phlyćthænis, vel eſcharâ.

G. XXI. FRACTURA. 98
Eſt diviſio oſſium in fragmenta ſeparabilia.

G. XXII. FISSURA. 99
Diviſio oſſium rimam referens; hæcceve non penitus ſeparans.

CLASSIS III.

Ord. I. MACIES.

Diminutio voluminis corporis ex conſumptione pinguedinis, vel ſanguinis defectu.

G. I. TABES. 100
Eſt macilentia univerſalis, cum pyrexia lenta et habituali, citra tuſſim purisve anacatharſin.

G. II. PHTHISIS. 101
Corporis emaciatio, cum amphimerina lenta, tuſſi, dyſpnœa, et ut plurimum puris ſputo: Ab initio rarius in phthiſi adeſt puris ſputum, in Statu contrà et fine ſemper. Quid eſt proprie pus?

G. III. ATROPHIA. 102
Eſt macies ſine tuſſi, ancatharſi, et febre notabili; raro equidem eſt atrophia ſine omni febricula. Conſule definitionem febris.

G. IV. HÆMATAPORIA. 103

Macies seu cachexia ex inopia sanguinis. Descriptio: Virium debilitas, pertinax aurium sibilus, anorexia, facies lurida epidelio tecta, pallidissima, alvi fluxus, diabetes, sudores profusi, lipothymiæ, tibiæ tumidæ, subin hydrothorax his succedens, vigiliæ, suspiria, animi abjectio, mœror, mortis timor, urina pallida, venæ abditæ, pulsus vacuus, sanguinis profluvia prægressa, sunt signa hæmataporiæ; aliquando aër evolutus locum sanguinis in vasis occupat.

G. V. ARIDURA. 104

Macies, exsiccatio unius tantum artûs, vel partis corporis, sine febre.

Ord. II. INTUMESCENTIÆ.

Deformitas ex volumine, mole, auctis.

G. VI. PLETHORA. 105

Intumescentia universalis, proportionata, et æquabilis, ex abundantia sanguinis. Descriptio: Amplitudo et ventris cultus, pulsus plenus aut suppressus, venarum amplitudo conspicua: Æstus et gravitas tótius corporis, respirandi difficultas, lassitudo spontanea, stupor artuum, somni turbati, partes epidelio tectæ ruberrimæ, temperamentum sublaxum, sanguineum.

G. VII. POLYSARCIA. 106

Intumescentia universalis, mollis, pallidula, ab adipe nimium aucto.

G. VIII. PNEUMATOSIS. 107

Intumescentia universalis ab aëre, ad attactum crepitans, elastica, lævis.

G. IX. ANASARCA. 108

Intumescentia universalis œdematosa, non elastica, vestigium digiti impressi servans, pallida, frigida, haud crepitans.

G. X. PHLEGMATIA. 109

Intumescentia œdematosa artuum inferiorum mollis, cuti concolor, indolens, foveam digiti impressi servans, non elastica.

G. XI. PHYSCONIA. 110

Est intumescentia abdominis a partibus solidis præternaturalis, sine graviditate, fluctuatione, et elasi, ad tactum dura, resistens, parenchymatica.

G. XII. GRAVIDITAS. 111

Intumescentia abdominis ex imo hypogastrio incipiens, in axi-

que

que ejusdem ascendens, opus generationis subsequens, partu terminanda; pathemata gravidarum, menostasia, mutationes oris tincæ, motus infantis sensibilis, sunt totidem characteres hujus generis.

ORD. III. HYDROPES PARTIALES.

Tumores a fluidis in cavitatibus congestis, ut abdomine, &c.

G. XIII. HYDROCEPHALUS. 112
Hydrops capitis a sero.

G. XIV. PHYSOCEPHALUS. 113
Est tumor totius capitis emphysematosus elasticus, sub digito premente crepitans.

G. XV. HYDRORACHITIS. 114
Tumor cysticus ex hiatu vertebrarum lumbarium, vulgo spina bifida, in recens natis protuberans cum anæsthesia; est verus hydrops thecæ spinalis, A.

G. XVI. ASCITES. 115
Gravis, sphæroidea, et fluctuosa abdominis intumescentia, non elastica, cum polydipsia, urina pauca, lixiviali, lateritia.

G. XVII. HYDROMETRA. 116
Tumor hypogastrii sine graviditate, ab utero fluidis distento, rotundus, fluctuans, leges gravitatis sequens; dolor inguinum, spirandi difficultas, menostasia, rigores, mammarum mollities, phlegmatia, et tactus orificii uterini, diagnosin firmant.

G. XVIII. PHYSOMETRA. 117
Est constans tumor hypogastrii a flatu uterum distendente, rotundus, elasticus, lævis, in sede uteri.

G. XIX. TYMPANITES. 118
Est intumescentia totius abdominis, lævis et elastica, a pulsatione sonum edens, cum ructibus, borborygmis, constipatione, et doloribus abdominis; chronicus est hic morbus.

G. XX. METEORISMUS. 119
Est intumescentia flatulenta epigastrii, hypochondriorum, vel totius abdominis, fugax et plerumque indolens.

ORD. IV. TUBERA.

Tumores partium ſolidarum externi, non hydropici, cachexia.

G. XXI. RACHITIS. 120
Eſt deformitas nata ex articulorum tumore duro, carnium marcore et flacciditate, capitis mole, ſterni protuberantia; ingenium præcox in infantibus, oſſiumve flexilitas et lordoſis.

G. XXII. SCROPHULA. 121
Tumores ſubſcirrhoſi glandularum colli, meſenteriive, cum labiis naſoque craſſioribus; ſcrophula ordinariò mollior eſt ſcirrho.

G. XXIII. CARCINOMA. 122
Ulcera cancroſa, ſordida, labiis duris everſis, ſcirrhoſis, ex quibus ichor manat acris et rodens; adſunt inſuper dolores lacinantes, excreſcentiæ fungoſæ, venæ adjacentes varicoſæ non inepte pedes cancri referentes, et febris hectica.

G. XXIV. LEONTIASIS. 123
Cognoſcitur ex mutatione formæ humanæ in ferinam aliquatenus; unde aſpectus hominis ferinus.

G. XXV. MALIS. 124
Morbus eſt, qui cognoſcitur tumoribus, ulceribus, quæ inſecta vermiformia vel horum larvæ excitârunt, in quibus nidulantur, et ex apertis prodeunt.

G. XXVI. FRAMBOESIA. 125
Morbus contagioſus, aliquando et congenitus apud Americanos, cujus præcipuum ſymptoma ſunt excreſcentiæ fungoſæ mori fructus referentes, quibus ſeſe adjungunt ulcera dyſepulota, exoſtoſes, caries, anchyloſes, et macies.

ORD. V. IMPETIGINES.

Morbi contagioſi, chronici, qui cutis excreſcentias, tumores gregales, exulcerationes, cruſtas, inducunt; plures foventur a viru inoculabili.

G. XXVII. SYPHILIS. 126
Ulcuſcula, porri, ficus, bubones, tophi, nodi, poſt vel cum gonorrhœa plerumque; dein puſtulæ cruſtoſæ, dolores nocturni, oſtocopi, exoſtoſes, caries, macies, et color luridus, morbum adeſſe loquuntur.

G. XXVIII. SCORBUTUS. [127
Cognofcitur ex maculis lividis, flavis, cœruleis tibiarum, ftomacace, facie lurida, urina pelliculâ tecta.

G. XXIX. ELEPHANTIASIS. 128
Facies deformis, tubera callofa, ozæna, raucedo, cutis elephantina craffa et unctuofa, rictus fatyrorum, anæfthefia in artubus, conftituunt characterem hujus generis.

G. XXX. LEPRA. 129
Cognofcitur ex puftulis verrucofis, duris, craffis, herpetofis, vel fquamis ficcis in corymbos difpofitis, prurientibus, efcharoticis, rhagadibus: dum plures funt ficcæ puftulæ, *ficca;* ubi vero, e contra, plures humidæ et exulceratæ, *humida* dicitur lepra.

G. XXXI. SCABIES. 130
Cognofcitur ex puftulis, vel phlycthænis, lentis vel fecalis grani magnitudine, lympham aut faniem continentibus, quæ fcalpendo ruptæ cruftas prurientes formant; contagiofus hic morbus et inoculabilis flexuras artuum maxime occupat.

G. XXXII. TINEA. 131
Incipit a puftulis vel phlycthænis capitis aut faciei diverfi-coloribus, quæ ruptæ in cruftas humidas vel ficcas abeunt corymbofæ; videtur nimirum effe fcabies capitis, et nihil aliud.

ORD. VI. ICTERITIÆ.

Cognofcuntur ex totius cutis colore inaffueto, pallido, flavo, nigro, rubro, lurido, fine pyrexia notabili.

G. XXXIII. AURIGO. 132
Flavedo cutis ad aureum, vel aurantium tendens colorem, præcipue vero fcleroticæ membranæ.

G. XXXIV. MELASICTERUS. 133
Color cutis et fcleroticæ niger, atro-lividus, fuliginofus, conftituunt characterem hujus generis, cum mœftitia et perturbatione mentis.

G. XXXV. PHOENIGMUS. 134
Morbus hicce apyretus rubedine cutis diffufa maculata, vel punctata, notatur.

G. XXXVI. CHLOROSIS. 135
Pallor faciei totiusve corporis, cum afthenia, et fæpius pica, fine aurigine fcleroticæ; color eft albus, cinereus, fufcus, cereus, luridus, aut virefcens, cum fclerotica femper albiffima perfeverante.

ORD. VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

Nofcuntur ex fignis claffeos et affinitate cum prioribus generibus.

CLASSIS IV.

Ingrata et molestá sensatio, aut imaginatio, qualis ex nervearum partium laceratione, rosione, ustione, pressione, distractione, oritur, reliqua symptomata superans hanc definit classem.

Ord. I. DOLORES VAGI.

Sæpius universales, aut cutanei ad phlegmasias non referendi.

G. I. ARTHRITIS. 142
Articulorum dolor spontaneus, periodicus, a synovia corrupta.

G. II. OSTOCOPUS. 143
Est dolor constans et notabilis ossium, a periostio interno potissimum affecto, ex pressione non exacerbans, fixus.

G. III. RHEUMATISMUS. 144
Dolor diuturnus in parte carnosa, tendinosa artuum, vagabundus, sæpius sine coryza, rheumate, catarrho, erysipelate, et sine febre notabili; acutus rheumatismus facit genus inter phlegmasias *Myositin* a me dictum; sanguis missus rheumatismo laborantium est gelatinosâ crustâ tectus, et urina sæpe ad sulphureum colorem accedit.

G. IV. CATARRHUS. 145
Colli collove vicinarum partium dolor a frigore suscepto, cum tussi, coryza, levi partium intumescentia, et pyrexia vespertina exigua, seu amphimerina catarrhali.

G. V. ANXIETAS. 146
Molestia ad loci mutationem assiduam cogens ægrum, quem habet.

G. VI. LASSITUDO. 147
Est ingrata sensatio, juncta cum debilitate, quæ ad quietem cogit virium reparandarum gratiâ.

G. VII. STUPOR. 148
Est molesta sensatio cum obscuritate tactûs.

G. VIII.

G. VIII. PRURITUS. 149
Molesta sensatio ad scalpendum cogens.

G. IX. ALGOR. 150
Molestia qualis a summo aëris frigore excitatur, jam cum phricasmo, rigore, vel concussione corporis, jam sine his symptomatibus.

G. X. ARDOR. 151
Molestia qualis a summo aëris calore producitur.

ORD. II. DOLORES CAPITIS,

Faciei, vel Capillitii.

G. XI. CEPHALALGIA. 152
Est capitis gravitas vel sensatio molesta, quæ refert caput interius distensum, turgidum, et quasi gravatum, malum haud chronicum.

G. XII. CEPHALÆA. 153
Est dolor capitis chronicus, et, juxta Stahlianos, tensivus; videtur solâ diuturnitate a cephalalgia differre receptissimum hoc genus.

G. XIII. HEMICRANIA. 154
Est morbus, cujus præcipuum symptoma est dolor in alterutro capitis latere, potissimum ad tempora, frontem, ac oculos, isque vehemens sæpe et periodicus quandoque.

G. XIV. OPHTHALMIA. 155
Cognoscitur ex oculi dolore, rubore, intolerantia lucis, et lacrymatione, vel siccitate.

G. XV. OTALGIA. 156
Dolor in aure.

G. XVI. ODONTALGIA. 157
Dolor dentium maxillarumque, cum vigiliis et sæpius ptyalismo, maxillæ aut genarum tumore.

ORD. III. DOLORES PECTORIS,

Anhelationis expertes.

G. XVII. PYROSIS. 158
Ardor œsophagi ad ventriculum usque extensus, sine febre, vulgo Soda dicitur.

G. XVIII.

Sagarus.]

G. XVIII. CARDIOGMUS. [159
Eſt gravis pertinaxque moleſtia in præcordiis, cum ſenſu ponderis auctæve molis et pulſatione, quæ ad minimum motum augentur: Aneuryſmati cordis, auricularum, ſinuum, et arteriarum, tribuitur cardiogmus, ſeu dolor cordis.

ORD. IV. DOLORES ABDOMINIS

Interni.

G. XIX. CARDIALGIA. 160
Moleſtia ad epigaſtrium et ventriculum relata, ſyncopen minitans.

G. XX. GASTRODYNIA. 161
Notabilis et durans in regione ventriculi dolor, ſine ſyncope et pyrexia.

G. XXI. COLICA. 162
Eſt dolor potiſſimum inteſtini craſſi regiones occupans in abdomine, hujusque officia turbans, ſine febre notabili, cum pulſu plerumque ſuppreſſo, rariore, et obſtipatione.

G. XXII. HEPATALGIA. 163
Moleſta ſenſatio gravativa, tenſiva, aut quævis alia in regione hepatis, ſine pyrexia acuta.

G. XXIII. SPLENALGIA. 164
Eſt dolor pertinax gravativus, tenſivus, in regione lienis, cum aliquali dyſpnœa, pulſu in inſpiratione intermittente, tumore et duritie, ſine pyrexia.

G. XXIV. NEPHRALGIA. 165
Dolor fixus in regione renum et ureterum, ſine pyrexia acuta.

G. XXV. HYSTERALGIA. 166
Dolor in regione uteri, ſine parturitionis niſu et plegmaſia notabili.

ORD. V. DOLORES EXTERNARUM

Partium locales.

G. XXVI. MASTODYNIA. 167
Dolor mammarum.

G. XXVII. RACHIALGIA. 168
Atroces dolores abdominis, ad lumbos et dorſum ſerpentes, preſſione non creſcentes, cum umbilici ſubin retractione, alvi conſtipatione,

ſtipatione, convulſione, manuum torpore, pareſi, paralyſi, ac contracturis artuum, definiunt hunc morbum.

G. XXVIII. LUMBAGO. 169

Eſt dolor lumborum corporis erectionem impediens, ſine nauſea, ureterum dolore, femoris ſtupore, urinæve vitiis; dolor eſt in muſculis ſpinæ dorſi aut ligamentis.

G. XXIX. ISCHIAS. 170

Dolor conſtans coxendicis, pelvis, et capitis femoris, nec non muſculorum ejuſdem; hinc difficultas gradiendi, ſtandi, claudicatio, frigus partis; conatus ad deponendam alvum dolorem augent iſchiadicum.

G. XXX. PROCTALGIA. 171

Eſt dolor podicis.

G. XXXI. PUDENDAGRA. 172

Dolor partium genitalium tum in viris tum in fœminis.

G. XXXII. DIGITIUM. 173

Eſt dolor periodicus articuli cujuſdem digiti, cum emaciatione et oſſis friabilitate, ſine omni phlegmaſia. Vide illuſt. De Sauvages, T. I. p. 150.

CL. V. FLUXUS.

CHAR. CLASSIS. Exitus inſolitus cujuſvis fluidi vel ſolidi e corpore.

ORD. I. SANGUIFLUXUS.

Sanguinis, vel ſaltem ſanguinolentæ materiæ ejectio ſeu effluxus, quacunque via, præter alvinam.

G. I. HÆMORRHAGIA. 174

Eſt fluxus ſanguinis e naribus.

G. II. HÆMOPTYSIS. 175

Eſt ſanguinis expectoratio ſeu anacatharſis, cum tuſſi ſine notabili pyrexia.

G. III. STOMACACE. 176

Stomacace laborantibus ſanguis diſſolutus promanat e gingivis laxis, ſordidis, et fœtidis, ſponte, vel ad levem harum attactum.

G. IV.

G. IV. HÆMATEMESIS. [177

Eſt ſanguinis rejectio ex œſophago, cum vomitorio conatu, anxietate magna, et animi deliquiis; obſervantur et fæces alvi ſanguine tinctæ, nigricantes.

G. V. HÆMATURIA. 178

Eſt effluxus ſeu minctio cruoris, urinæ cruentæ ex veſica, vel ſeminis ſanguinolenti ex urethra, in viris et mulieribus.

G. VI. METORRHAGIA. 179

Sanguinis ex utero aut vagina fluxus morboſus, nimius.

G. VII. ABORTUS. 180

Eſt fœtûs immaturi, id eſt, ante nonum menſem graviditatis ſaltem aliquot ſeptimanis excluſio, ſubin cum metorrhagia: Symptomata ſunt, laſſitudo, anorexia, frigus, mammarum flacciditas, lumbago, hyſteralgia, lipothymia, &c.

ORD. II. ALVIFLUXUS

Sanguinolenti.

G. VIII. HEPATIRRHOEA. 181

Eſt alvi fluxus per inferiora ſanguinolentus, nec ater, nec torminoſus.

G. IX. HÆMORRHOIS. 182

Eſt ſanguifluxus ex tuberculis, mariſcis rubris, duris, dolorificis, finem, inteſtini recti obſidentibus, vel in recto latentibus; ſentiunt poſteriora tubercula ægri in recto ſæpius obſtipati, et digitus immiſſus inteſtino hæc offendit; ſanguis in depoſitione alvi præcedit, vel ad minus comitatur, excrementa.

G. X. DYSENTERIA. 183

Eſt frequens torminoſa mucoſo-cruenta alvi dejectio.

G. XI. MELÆNA. 184

Eſt fluxus materiei nigricantis, atro-rubræ, ano vel cato frequens.

ORD. III. ALVIFLUXUS

Non ſanguinolenti.

G. XII. NAUSEA. 185

Eſt inanis vomendi conatus, et tamen maximis licet niſibus nihil niſi flatus aut mucus exiguus exantlatur; adeſt anorexia, gaſtrodynia,

ſtrodynia, motus oſſis hyoidis ad ſuperiora, ptyaliſmus; capitis ad anteriora inclinatio, tremor labii inferioris, &c.

G. XIII. VOMITUS. 186

Eſt palpabilium materierum non cruentarum per os œſophagumque rejectio frequens ex ventriculo; cauſa eſt antiperiſtaltica ventriculi contractio, concurrente diaphragmatis et muſculorum abdominalium preſſione, cum ſimultanea expiratione; pulſus eſt contractus, rigidus, et frequens.

G. XIV. ILEUS. 187

Gaſtrodynia, obſtipatio, anxietas, et vomitus demum fæculentæ materiæ, determinant hunc morbum; atrocia circa umbilicum tormina, ructus, nauſea, ſingultus, inteſtinorum volutatio, virium proſtratio, pertinax alvi obſtipatio, et vomitus demum fæculentus, ſunt ſymptomata principalia hujus morbi.

G. XV. CHOLERA. 188

Eſt ſyndrome ex vomitu, diarrhœa, gaſtrodynia, proſtratione virium, et ſubin ſurarum crampo.

G. XVI. DIARRHOEA. 189

Eſt recrementorum et excrementorum ut plurimum fluxilium frequens per anum dejectio notabilis et conſtans, adeoque morboſa.

G. XVII. COELIACA. 190

Eſt albeſcentium, aut chyliacearum materierum per alvum frequens dejectio, plerumque profuſa, cum torminibus et proſtratione virium.

G. XVIII. LIENTERIA. 191

Alimenta parum aut nihil mutata per alvum dejiciunt, et quidem plerumque paulo poſt ingeſtionem, lienterici.

G. XIX. TENESMUS. 192

Muci frequens et pauca dejectio per anum, cum intenſa dejiciendi cupiditate, conatuque eidem proportionali; ſtimulum et dolorem ſentiunt ægri in inteſtino recto.

G. XX. PROCTORRHOEA. 193

Eſt fluxus mucoſi ſubalbi, flaveſcentis, quandoque ſtriis ſanguineis tincti, humoris ex vaſis hæmorrhoidalibus externis, vel in recto latitantibus, qui humor ordinario ſpiſſior eſt, dum ex internis vaſis ſtillat, ſcybalaque præcedit: Vide Lieutaud, T. 1. p. 396. N° 4. Pruritum præterea et ardorem hoc fluore madentes et fœtentes in podice ſentiunt, queruntur. Species non adeo magni momenti in praxi poſſunt eſſe proctorrhœa externa, interna, periodica, ſanguinolenta, hujus generis, quod etiam proctoleucorrhœa vocari poteſt, ob ſimilitudinem cum leucorrhœa.

ORD. IV.

ORD. IV. SERIFLUXUS.

Fluidi nec ſanguinolenti, nec per alvum, effluxus morboſi.

G. XXI. EPHIDROSIS. 194
Eſt ſudoris quantitate, qualitate, aut intempeſtivitate peccantis, excedentis effluxus.

G. XXII. EPIPHORA. 195
Eſt oculis conſtans effluxus humoris ſeroſi, lacrymalis, ſebacei, aut purulenti, morboſus.

G. XXIII. CORYZA. 196
Eſt humoris ſeroſi mucoſive e naribus fluxus morboſus, ſine, vel cum ozæna, concomitante plerumque gravedine capitis.

G. XXIV. PTYALISMUS. 197
Eſt ſalivæ mucive, ſine anacatharſi ac vomitione, ex ore effluxus, emiſſio, aut ſputatio uber et conſtans.

G. XXV. ANACATHARSIS. 198
Eſt muci, lymphæ, aut puris facta cum tuſſi e pectore per os rejectio frequens, notabilis, et morboſa.

G. XXVI. DIABETES. 199
Subita potûs omnis per urinæ vias emiſſio, vel urinarum utcunque coctarum nimia profuſio, cum ſiti, anorexia, et polydipſia.

G. XXVII. ENURESIS. 200
Involuntaria et inopportuna doloris et ardoris expers minctio, quæque ſæpius inſciis accidit.

G. XXVIII. PYURIA. 201
Eſt purulentæ, albæ, flavæ, mucoſæ, aut lutulentæ materiæ cum urinis minctio.

G. XXIX. LEUCORRHOEA. 202
Eſt ſeroſæ, flavæ, puriformis, mucoſæ, fœtidæ, atræ, &c. materiæ ex utero aut vagina delapſus, effluxusve morboſus.

G. XXX. LOCHIORRHOEA. 203
Eſt lochiorum alborum nimius fluxus puerperam debilitans.

G. XXXI. GONORRHOEA. 204
Eſt ſtillicidium fluidi ſeminalis, vel puriformis, ex urethra, ſine minctione.

G. XXXII. GALACTIRRHOEA. 205
Eſt ſtillicidium lactis e mammis, vel locis inſolitis.

G. XXXIII. OTORRHOEA. 206

Eſt fluxus ſeroſus, purulentus, fœtidus, ex cavo auris, meatu auditorio, vel ambitu auriculæ.

ORD. V. AERIFLUXUS.

Sunt flatûs halitûsve inſolitæ et vitioſæ emiſſiones per os vel anum, &c.

G. XXXIV. FLATULENTIA. 207

Eſt morbus flatuum per os, vel anum, frequenti emiſſione et borborygmis deſignatus.

G. XXXV. ÆDOPSOPHIA. 208

Eſt flatuum ex veſica per urethram, vel ex utero per vaginam, emiſſio.

G. XXXVI. DYSODIA. 209

Eſt fœtidorum vaporum e corpore exhalatio odoratum offendens; exhalant tales vapores e naribus, ore, vulva, inguinibus, axillis, et pedibus.

CLASSIS VI.

CHAR. CLASSIS. Meatuum impeditio; hinc ſolitarum in ſanitate excretionum impedimentum et emanſio; *Suppreſſorios* morbos vocavit ill. Linnæus.

ORD. I. SUPPRESSIONES

Humorum ſeroſorum.

G. I. ADIAPNEUSTIA. 210

Tranſpirationis naturalis, et liquoris cutis organa humectantis, ſuppreſſio.

G. II. STERILITAS. 211

Eſt geniture ſuppreſſio, conceptûs impeditio.

G. III. ISCHURIA. 212

Urinæ ſecretæ a renibus retentio ſeu ſuppreſſio, cum tumore hypogaſtrii, vel ſecretionis in renibus ſuppreſſio, cum ſtupore renum,

renum, fingultu, anorexia, vomitu, ptyalifmo urinofo, ephridrofi.

G. IV. DYSURIA. 213

Difficilis et dolorifica, guttata fæpius et ardens mictio; eft ergo fluxus urinæ pro parte fuppreffus, et non in integrum, ut in ifchuria.

G. V. AGLACTATIO. 214

Lactis defectus.

G. VI. DYSLOCHIA. 215

Eft lochiorum fuppreffio.

ORD. II. SUPPRESSIONES INGERENDORUM.

Conftrictio meatuum ingerenda admittentium, fine phlegmafia.

G. VII. DYSPHAGIA. 216

Eft deglutitionis fuppreffio, impeditio, abfque notabili refpirationis læfione et phlegmafia.

G. VIII. ANGINA. 217

Eft refpiratio impedita, cum fenfu obicis in gutture, abfque phlegmafia, five dein adfit dyfphagia, five non.

ORD. III. SUPPRESSIONES

Imi ventris.

G. IX. DYSMENORRHOEA. 218

Menftrua fuppreffa, dolorifica, cum lumbagine, cephalalgia, dyfpnœa, palpitatione cordis, &c. conftituunt characterem hujus generis; fluxus menftruus periodicus a tribus ad 8 dies protelari folet; quantitas fanguinis a quinque ad 10 uncias limitatur; circa 13 annum ætatis incipit, et ad 45 plerumque producitur; fanguis refert fanguinem victimæ.

G. X. DYSTOCIA. 219

Dolorifica, laboriofa ultra modum fœtûs exclufio aut fecundinarum, vel penitus impoffibilis.

G. XI. DYSHÆMORRHOIS. 220

Eft fuppreffio fuetarum hæmorrhoidum: dum fluxus hæmorrhoidum fuetarum periodicus fæpius fupprimitur, ex quacunque occafione, ante annum circiter 60, 65, quo hic fons fponte ficcari folet; oriuntur lumbago, ifchias, vertigo, cephalalgia, tenfio cervicis, anxietas, dyfpnœa, colica, &c. Hæmorrhoidum

dum fluxus, qui ultra 65 annum ætatis protelatur, jam morbosus haberi debet et ſupprimi minuive ; ſenectus enim hunc fluxum non fert. Hæmorrhois rariſſime cum conſtantia ſanitatis obſervatur ; hinc vix pro beneficio haberi poteſt, licet morbos graviores prævertere dicatur.

G. XII. OBSTIPATIO. 221

Fæcum alvi exoneratio impedita. *Carolus Linnæus.* Eſt nimirum ſegnis, difficilis, rara fæcum alvi excretio, vel plane nulla etiam medicamentis prolici poſſunt excrementa : Medici aſſiduo curant obſtipationem, et tamen hanc nec in numero morborum tolerant ; ecquidem raro eſt morbus per ſe, ſæpiſſime vero ſymptoma hoc alios morbos comitatur et auget.

Cl. VII. SPASMI.

Char. Classis. Contractio conſtans, vel interpolata, muſculorum motum localem efficientium, eaque invita.

Ord. I. SPASMI TONICI PARTIALES.

Rigiditas organi, vel artûs, determinati.

G. I. STRABISMUS. 222

Oculi alterutrius ſpaſmus tonicus, axium opticorum divergentiam, vel convergentiam nimiam inferens, ſeu eſt ſpaſmus tonicus oculi, unde hujus axis cum alterius axi ad unum objectum non convergit.

G. II. TRISMUS. 223

Eſt ſpaſtica contractio tonica, aliquando viſa fuit ſolum clonica maxillæ inferioris, vulgo *trctura oris* dicitur ; ruſticus venerat ad me pedes triſmo tonico laborans pro conſilio, contra hunc morbum ; datur igitur ſolitarius hicce morbus ; vide *Tetanum.*

G. III. OBSTIPITAS. 224

Eſt colli ſpaſmus, vulgo dicitur *torticollis*, tonicus, vel clonicus, capitis mobilitatem et directionem mutans.

G. IV.

G. IV. CONTRACTURA. [225
Eſt artûs unius vel plurium conſtans, diuturna rigiditas, inflexilitas.

G. V. CRAMPUS. 226
Eſt ſubitanea, fugax, et dolorifica muſculi rigiditas, cum dolore ſubiн atroci.

G. VI. PRIAPISMUS. 227
Eſt penis ingrata et ſine appetitu libidinis rigiditas, ſeu erectio.

Ord. II. SPASMI TONICI GENERALES.

G. VII. TETANUS. 228
Spaſmus generalis tonicus ſubito ortus, cum dyſpnœa; rigent muſculi omnes, et corpus inflexile ſervant, cum dyſpnœa et rubore faciei; vel rigent muſculi ſoli poſteriores corporis, aut anteriores, et corpus flectunt horribiliter, et plerumque flexum ſervant diutius.

G. VIII. CATOCHUS. 229
Spaſmus generalis tonicus ſenſim factus, ſine dyſpnœa, agitatione pectoris, faciei rubore, chronicus.

Ord. III. SPASMI CLONICI PARTIALES.

Agitatio invita et coacta cujuſdem organi aut artûs, cujus motivum ab ægro non percipitur.

G. IX. NYSTAGMUS. 230
Spaſmus clonicus oculi, vel palpebræ.

G. X. CARPHOLOGIA. 231
Eſt ſpaſmus clonicus manuum, quo ægri floccos e tegumentis evellunt, paleas colligunt, muſcas venantur; ſymptoma hoc a ſuffuſione natum plerumque eſt lethale.

G. XI. SUBSULTUS. 232
Eſt motus palpitans aut tremulus tendinum, pone carpos potiſſimum obſervabilis.

G. XII. PANDICULATIO. 233
Eſt ſpaſmus artûs ſucceſſive extendens plures, vel omnes, in oſcitatione.

G. XIII. APOMYTTOSIS. 234
Eſt ſuccuſſio cutis et capitis, cum trunci totius agitatione tremula et violenta; adeſt ſimul exſpiratio ſonora, quaſi ſtertoroſa.

G. XIV. CONVULSIO. 235

Eſt agitatio invita artûs, vel muſculi brevis, cum ſuperſtite exercitio animi.

G. XV. TREMOR. 236

Artuum aut capitis alterna, per itus et reditus frequentes, motitatio per breviſſima ſpatiola, cum movendi voluntate concurrens, qua ceſſante, ceſſat quoque tremor.

G. XVI. PALPITATIO. 237

Eſt pulſatio in regione cordis inſolita, cum pulſu intermittente, caprizante, tremulo, ſubduro, inæquali, inordinato, debili, quandoque et dyſpnœa ad quemlibet motum notabili; habeo ægram, cujus pulſus ſub actuali palpitatione remittit, vel intermittit, in 5 annum jam hoc ex morbo languentem; ſubin tremorem in præcordiis patitur, cum pulſu caprizante tremulo; notum eſt, quod regularis pulſatio cordis non dicatur palpitatio.

G. XVII. CLAUDICATIO. 238

Eſt vitioſus gradiendi modus, quo truncus ſingulis paſſibus huc vel illuc nimium inclinat, unde crus indecore movetur, trahitur.

ORD. IV. SPASMI CLONICI GENERALES.

G. XVIII. PHRICASMUS. 239

Eſt ſucuſſio invita totius cutis, imo ſæpius totius corporis, frigorifera.

G. XIX. ECLAMPSIA. 240

Eſt morbus convulſivus clonicus acutus, quandoque remittens. cum ſenſuum feriatione in paroxyſmo; pollices intro non premunt, ſpuma ex ore non eructat, ſpaſmi ſunt tremuli artuum omnium; vulgo vocatur hic morbus *apoplexia puerilis*.

G. XX. EPILEPSIA. 241

Eſt morbus ſpaſmodicus clonicus, intermittens, ſeu periodicus, chronicus, cum variorum membrorum invita agitatione, dyſpnœa, ſpumæ oris eruptione, pugnorum conſtrictione, et ſenſuum feriatione externorum et internorum, ſine aſphyxia. *Symptomata* · Subitaneus caſus, oblivio omnium, clamor, mugitus, ſtridor dentium, truculentia oculorum, ſpuma oris, pugnorum conſtrictio, totius corporis agitatio.

G. XXI. HYSTERIA. 242

Eſt artuum organorumque externorum internorumque ſpaſmus clonicus tonicusve, paroxyſmis fugacibus, leviter variantibus, cum puſillanimitate, ſenſibilitate animæ ſumma, mortis formidine

midine intensa, teneritudine partium convulsarum remanente, attactum fugiente, et urina hyalina. Signa pathognomica hujus morbi statuit Ill. Astruc, agitationem matricis, pnycem, constrictionem pectoris, et glomum fluctuantem in abdomine.

G. XXII. SCELOTYRBE. 243

Est motus semivoluntarius unius lateris, vel totius corporis in gressu, situ erecto, aut comestione, gesticulationem, aut ridiculam histrionis festinationem, referens; hunc morbum vocavit *Sydenhamus*, *Choream Sancti Viti*.

G. XXIII. BERIBERIA. 244

Est motus gradientium genua spastice retrahens, cum tremore artuum, formicationis sensu, vocis raucedine, stupore dolorifico artuum, qui morbis Indis est familiaris. In ovibus olim lupum videntibus beriberiam spasmum vidi, stantes hæ vel gradientes tristes momentaneè retrahunt genua, ad situm naturalem illico reditura.

Cl. VIII. ANHELATIONES.

Char. Classis. Est agitatio invita, defatigans, musculorum pectoris; cum respiratione difficili, laboriosa, sonora, frequenti; sine febre notabili, et sine phlegmasia.

Ord. I. ANHELATIONES SPASMODICÆ.

Sunt symptomata fugacia spasmodica, sæpius repetentia, quæ consistunt in ex vel inspirationibus sonoris.

G. I. EPHIALTES. 245

Morbus hic recurrens afficit dormientes cum anhelatione et insomnio, corporis cujusdam pectus opprimentis; unde respiratio horum querula, gemebunda, et anxia.

G. II. STERNUTATIO. 246

Est violenta, sonora, et subitanea exspiratio, in nares posticas immisso aëre, ad nares everrendas, sub-convulsiva capitis et trunci corporis concussione, ad anteriora flexione. Species sunt

 sternutationis,

ſternutationis, *catarrhalis, rubeoloſa, verminoſa, ſpontanea, febricoſa, epidemica, critica, medicamentoſa*, &c.

G. III. OSCEDO. 247

Eſt aëris copioſi profunde inſpirati, diutina, lenta, et invita naturalis exſpiratio, cum magno oris hiatu; ſæpe concurrit et pandiculatio.

G. IV. SINGULTUS. 248

Eſt concuſſio diaphragmatis invita, cum inſpiratione ſubitò interrupta, ſonora.

G. V. TUSSIS. 249

Eſt concuſſio ſonora, violenta, invita pectoris, cum exſpiratione ad pulmonem quodam obice liberandum.

Ord. II. ANHELATIONES SUPPRESSIVÆ.

Hæ fiunt cum metu ſuffocationis, ſuntque pleræque conſtantes.

G. VI. STERTOR. 250

Eſt reſpiratio ſonum gravem et tremulum in gutture edens, ſæpius ſibilo ſtipata.

G. VII. DYSPNOEA. 251

Eſt difficultas reſpirandi aſſidua et chronica, ſine ſignis empyematis, hydrothoracis.

G. VIII. ASTHMA. 252

Eſt chronica, periodica reſpirandi difficultas.

G. IX. ORTHOPNOEA. 253

Eſt morbus continuus acutus, ſubitaneâ anhelatione ſublimi, et fere ſuffocatoriâ, ſtipatus.

G. X. PLEURODYNE. 254

Anhelatio, cum pectoris dolore, ſine phlegmaſia, cum exigua vel nulla febre.

G. XI. RHEUMA. 255

Cognoſcitur ex difficultate reſpirandi, cum ſenſu gravitatis in pectore, quam comitatur coryza, ſternutatio, raucedo, cephalalgia, tuſſis, ſine pyrexia notabili, et ſine ſanguine inflammato; *endemius hic morbus.*

G. XII. HYDROTHORAX. 246

Eſt genus anhelationis chronicum continuum, ſtipatum phlegmaſiâ pedum, pallore faciei, œdemate manuum, ſubitâ in ſomno ſuffocatione, alterutrius manûs ſtupore, ſine ſignis empyematis;

matis; hæc fymptomata jam adfunt omnia, jam tantum aliqua; anhelatio crefcit pro inclinatione corporis.

G. XIII. EMPYEMA. 257
Eft difficultas refpirandi a pectoris reclinatione crefcens, quam præceffit phlegmafia pectoralis non refoluta, fed fuppurata; comitatur amphimerina tabida notabilis, macies, decubitus horizontalis et in latus fanum difficilis, gravitas fupra diaphragma, fudores profufi, rubor genarum, et multa fymptomata hydrothoracis: Species funt, *peripneumonicum*, *vomical*, *pleurale*, *mediaftinale*, *diaphragmaticum*, *intercoftale*; quas fpecies fufficiat hic nominâffe, quum earundem hiftoria necdum fatis provecta fit.

Cl. IX. DEBILITATES.

Char. Classis. Eft impotentia clare et diftincte fentiendi, appetendi, confuetâ vi artus organave movendi, nec non imaginandi, vigilandi, fenfibus internis et externis utendi.

Ord. I. DYSÆSTHESIÆ.

Impotentia clarè et diftinctè fentiendi.

G. I. AMBLYOPIA. 258
Eft vifûs debilitas refpectiva ad fitum, gradum lucis, diftantiam objecti, oculis pellucidis; vel eft debilitas vifûs abfoluta, vel refpectiva, fine opacitate corneæ, aut vitio internarum partium oculi.

G. II. CALIGO. 259
Eft imminutio partialis, vel totalis deletio vifûs, propter repagulum opacum citra feu ante pupillam oculo inhærens, aut palpebris.

G. III. CATARACTA. 260
Eft vifûs debilitas, vel abolitio, ob maculam opacam, poft pupillam pofitam, feu opacitatem lentis cryftallinæ.

G. IV. AMAUROSIS. 261
Eft vifûs fuppreffio, abolitio, vel defectus, cum pupillæ ferme plenaria immobilitate, fine fenfibili oculorum vitio aut opacitate externis.

G. V. ANOSMIA. 262

Eſt imminuta, vel ſuppreſſa, facultas percipiendi odores.

G. VI. AGHEUSTIA. 263

Eſt ſuppreſſio facultatis, qua diverſos ſapores percipimus, cum vel ſine anorexia.

G. VII. DYSECOEA. 264

Eſt audiendi difficultas, ſeu gravis auditus et obſcura perceptio ſonorum.

G. VIII. PARACUSIS. 265

Eſt debilitas ſeu confuſio auditûs, qua affecti clare percipiunt voces, ſed non diſtincte diverſos ſonos et articulatas voces audiunt, vel alios ſonos clare et diſtincte audiunt, alios tantum clare ſine diſtinctione.

G. IX. COPHOSIS. 266

Eſt obſcura, vel nulla ſonorum perceptio, ſeu impotentia percipiendi ſonos totalis, vel partialis.

G. X. ANÆSTHESIA. 267

Eſt ſensûs omnis privatio, ſuperſtitibus motu muſculari et rerum neceſſariarum appetitu aliquantum minutis, ſine omni ſopore.

ORD. II. ANEPITHYMIÆ.

Appetituum ſenſitivorum debilitas, ſeu imminutio notabilis.

G. XI. ANOREXIA. 268

Eſt notabilis debilitas, imminutio, ſeu ceſſatio famis in jejunis animantibus.

G. XII. ADIPSIA. 269

Eſt ſitis debilitas, ſeu imminutio, aut abolitio.

G. XIII. ANAPHRODISIA. 270

Eſt debilitas, vel abolitio appetitûs venerei, ſeu impotentia: Vide *Sterilitatem*.

ORD. III. DYSCINESIÆ.

Impotentia exercendi motus ſolitos voluntati ſubjectos.

G. XIV. MUTITAS. 271

Eſt impotentia proferendi voces articulatas.

G. XV.

G. XV. APHONIA. [272

Eſt plenaria vocis ſuppreſſio, citra ſtuporem, ſyncopen, et comata; muti inarticulatam vocem habent, aphoni contrà nullam.

G. XVI. PSELLISMUS. 273

Eſt difficultas ſeu impotentia quaſdam ſyllabas literasve recte pronunciandi: faciunt hoc puellæ quædam naviter, ut magis placeant procis.

G. XVII. CACOPHONIA. 274

Eſt vocis vitium et inſuavitas atque aſperitas.

G. XVIII. PARALYSIS. 275

Eſt unius tantum artûs, vel articuli, frigida plerumque laxa immobilitas, abſque dolore, cum vel ſine anæſtheſia; *pareſis* eſt ſenſim invadens debilitas movendi artûs, ſeu eſt imperfecta paralyſis; movent enim hi artus, ſed difficulter; colicam pictonum aliasque rachialgiæ ſpecies comitatur, vel ſequitur, pareſis, lente accedit paretica debilitas, et non eſt tanta, quanta obſervatur paralyticorum; actu obſervo pareſin in brachiis egregii chirurgi Chriſtophori Nohrer, ex colica pictonum laborantis.

G. XIX. HEMIPLEGIA. 276

Cognoſcitur ex ſumma debilitate, vel integra motûs muſcularis ſuppreſſione unius lateris corporis, cum laxitate, frigiditate, indolentia artuum et mentis integritate, ſine vel cum anæſtheſia.

G. XX. PARAPLEXIA. 277

Eſt paralyſis artuum inferiorum, vel omnium artuum, cum enureſi, anaphrodiſia, quandoque et anæſtheſia ac maraſmo.

Ord. IV. LEIPOPSYCHIÆ.

Virium vitalium, pulſûs, et reſpirationis debilitas ſeu imminutio; *pulſus eſt perpendiculum vitæ.*

G. XXI, ASTHENIA. 278

Eſt debilitas omnium artuum, ſuperſtite actionum vitalium minutarum tenore, ſuperſtitibusque ſenſibus, ſine dolore.

G. XXII. LIPOTHYMIA. 279

Eſt ſubitanea et brevis virium muſcularium et ſenſuum dejectio, ſeu eclipſatio, ſuperſtite pulſu et cognoſcendi aliquâ facultate adſtantes, cum aurium tinnitu, calore, vertiginoſaque capitis turba.

G. XXIII.

G. XXIII. SYNCOPE. 280

Eſt ſubitanea virum omnium animalium, et vitalium ſenſuumve, imminutio tanta, ut æger per tempus ſui conſcius non ſit, cum lenta lenive reſpiratione, pulſu obſcuro, ſudore frigido, et aliquali interiorum calore.

G. XXIV. ASPHYXIA. 281

Eſt ſubitanea eclipſis omnium actionum naturalium, animalium, et vitalium, cum mortis imagine: Vide Cl. *Lanciſium* circa mortes ſubitaneas.

Ord. V. COMATA, seu MORBI SOPOROSI.

Omnium ſenſuum feriationes, maximæ debilitates.

G. XXV. CATALEPSIS. 282

Eſt ſenſuum omnium motuumque muſcularium ſuppreſſio, pulſu et reſpiratione pacatis, placidis, lentis, minutis, vel obſcuris, cum mira ad quoſvis ſitus ſuſcipiundos et retinendos artuum flexilitate, aptitudine; retinent figuram, in qua ipſos prehendit morbus, et omnem recipiunt ſervantque, quam illis dederis; morbus eſt recurrens, et fors tantum mulierum.

G. XXVI. ECSTASIS. 283

Eſt ſtatus ſoporoſus a gravi pathemate, vel mentis attentione profunda ortus, ægrum in eodem ſitu, quo prehenſus eſt, retinens, ſine aptitudine cataleptica.

G. XXVII. TYPHOMANIA. 284

Eſt ſopor apparens, cum pervigilio delirioſo reali. muſſitatione; vel eſt ſopor levis è quo ægri facile excitantur, cum delirio comitante.

G. XXVIII. LETHARGUS. 285

Eſt ſtatus ſoporoſus facile exitabilis, cum ſummo imaginationis et memoriæ torpore, oblivione, et febre.

G. XXIX. CATAPHORA. 286

Eſt ſomnolentia facile excitabilis, ſine febre, oblivione, ſtertore, delirio.

G. XXX. CARUS. 287

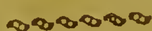
Eſt ſomnus altiſſimus, vix aut ne vix excitabilis, ſine ſtertore, cum reſpiratione tacita pacatiſſima; morbus ſæpius eſt acutus; ſemi-apertis oculis plerumque dormiunt omnino immobiles.

G. XXXI. APOPLEXIA. 288

Eſt ſomnus profundiſſimus, vix aut ne vix excitabilis, cum ſter-

torofa

torosa respiratione, faciei tumore, omnium artuum laxitate, et pulsu plerumque duro, forti.

Cl. X. EXANTHEMATA.

Char. Classis. Febris cum asthenia, efflorescentia cutis maculata varia, pustulosa, papulosa, plyctenoidea, &c. vel cavi oris, sæpius maligna.

Ord. I. EXANTHEMATA CONTAGIOSA.

G. I. PESTIS. 289
Eruptio purpuræ, bubonum, anthracum, pemphigi, cum pyrexia typhode, maligna, dat characterem pestis: Vide celebrem Loimographum *Diemerbroeckium*.

G. II. VARIOLA. 290
Præludium variolæ patefit cephalalgiâ, lumbagine, nauseâ, vomituritione, eclampsiâ, et febre continuâ inflammatoriâ: erumpunt dein pustulæ phlegmonoideæ suppurantes, escharoticæ, deciduæ, cicatrisantes; variola sæpissime epidemicus morbus habet IV stadia, nempe contagium, eruptionem, seu inflammationem pustularum, suppurationem, tandem exsiccationem.

G. III. PEMPHIGUS. 291
Est phlegmasia sæpius acuta, exanthematica, stipata bullis seu vesiculis avellanam circiter magnitudine æquantibus, sero flavo turgidis, per cutim sparsis: An *Hippocratis* (T. 1. p. 684.) ichores constituerint pemphigum? Tomo citato, p. 798. *Hippocrates* scripsit: 'πυρετοι οἱ δε πεμφιγωδεις.' Et *Claudius Galenus*, sexto epidemiorum, T. 1. Classe 3. pag. 311. Basilea 1561, inter reliquas interpretationes hujus febris, etiam hanc admisit, quæ est character hujus generis; nihil ergo novi pemphigus.

G. IV. PURPURA. 292
Sunt maculæ pulicum morsibus similes, faciei parcentes, pressione non evanescentes, carentes stigmate aculei a pulice infixi, coloris purpurei, lateritii, nigri, lividi, sine tumore, aspredine,

afpredine, cum febre amphimerina, vel tritæophya, putrida, afthenia, lingua plerumque rubra, lateritia, molli.

G. V. RUBEOLA. 293

Poft præludium catarrhofum, coryzam, epiphoram, tuffim, cephalalgiam, fomnolentiam, et palpebrarum tumorem, erumpunt papulæ corymbofæ rubræ, pulicum morfus æmulantes, afperæ, uniformes, evanefcenti-furfuraceæ die 4ta, cum exiguo levamine fymptomatum contagii in facie, collo, thorace, trunco reliquo, et artubus; quandoque fexto die in facie jam afperantur, ficcantur, et in tenuiffimum furfurem fatifcit epidermis; et hoc eft initium tertii ftadii, quod ordinario 8va vel 9na die, unà cum morbo, finitur; febris comitatur rubeolam continua; rubeolam porro inoculat atmofphæra morbillofa bronchiis, facco lacrymali, et finubus fex in nares patentibus; medici contrà feminatores rubeolæ goffypium furfure morbillofo repletum fublimi vulnufculo, cujusque brachii imponunt, emplaftro omnia tegunt, et 6ta die poft appofitum hunc apparatum incipiunt ægrotare.

G. VI. SCARLATINA. 294

Eft efflorefcentia maculofa, ruberrima, pruriens, papulofa, irregularis, diffufa, defquamabilis, fine præludio catarrhali efflorefcens, cum febre plerumque judicatoria. Stadia tria fcarlatinæ obfervamus, præludium nofcimus inde, quod febris plerumque judicatoria, cum horrore et frigore, prehendat infantes, fub finem æftatis, fine præludio catarrhali et fine vomitu; quarto vel citius die, facies intumefcit modice, pectus, &c. erumpunt exanthemata paulo ante defcripta, et hoc eft ftadium fecundum; poft 3 vel 4 dies incipit ftadium tertium, in quo evanefcunt exanthemata, et epidermis fub forma fubtilis pollinis defquamatur.

ORD. II. EXANTHEMATA NON CONTAGIOSA.

G. VII. MILIARIS. 295

Eruptio phlyctænarum milii femine rarò majorum, cum fudore vapido; febris continua, vel remittens, putrida; præludit oppreffio præcordiorum, gaftrodynia gravans, pulfus fuppreffus, urina minus tincta, lingua plerumque alba, mollis, afthenia; perftant in cute 4, 5, 6, 7, 9, 11, &c. diebus, et cum pruritu, fudore, folvuntur, in farinam fubtilem difparent. *Hippocrates*, T. 1. p. 697. defcribit miliarem et quidem criticam, feu fervantem mulieres omnes, quarum cutim obfederat hæc efflorefcentia. *Silenus* infuper indubiè 8va die morbi miliari rubra maculatus fuit, T. 1. p. 674.

G. VIII.

G. VIII. ERYSIPELAS. [296

Eſt eruptio erythematis cum febre continua, vel amphimerina potius dicenda, tumiduli, ſuperficialis, dilatabilis, deſquamabilis; ſiſtit nimirum maculas latas, amplas, ſubtumidulas, non ſuppurabiles; ſanguis miſſus cruſtâ inflammatoriâ non eſt tectus, ſed pelle alba, tenui, et ſat tenaci; dolor erythematis eſt calens, rodens. Tria ſtadia obſervantur eryſipelatis: *Primum* abſolvit gravedo, horror, inappetentia, laſſitudo, cum febricula amphimerina; die 2da, 3tia, vel 4ta, incipit ſecundum ſtadium, eruptio, nempe, erythematis, quod ordinario in 4tam uſque diem augetur; in tertio ſtadio collabitur ſucceſſive tumor, calor, et dolor erythematis, et epidermis deſquamatur, quod opus plerumque 4 diebus Natura abſolvit.

G. IX. ESSERA. 297

Conſtituunt hoc genus maculæ rubellæ impruriginoſæ, non faſtigiatæ ultra libellam cutis, magnitudinis grani tritici, zeæ, ſubito erumpentes ferme ſine febre, et poſt 4, 5, 7, 9, 11, 14, dies ſponte et ſine deſquamatione epidermidis diſparentes; quandoque ſunt paucæ, ſubin contrà numeroſæ; ægri ſunt plerumque orthoſtadii; præcedit eruptionem nox inquieta, leves anxietates; cutis, exſtante eſſerâ, non eſt aſpera ad attactum, nec rubedo eſt diffuſa; maculæ aliæ ſunt majores, aliæ minores, ſub epidermide latentes; hujus morbi meminit *D. Allen*, p. 407. ubi tamen non hunc, ſed alium deſcripſit; Cl. *D. Lieutaud*, T. 1. p. 614. unam ſpeciem deſcripſit hujus generis.

G. X. APHTHA. 298

Cognoſcitur aphtha papulis ſeu phlycthænis linguæ, faucium, oris ſuperficiem occupantibus, ſubrotundis, plerumque ſemilinearibus, colore albis in diſco, cum radio ſæpius rubro, vel rubris, brunneis, flavis, lividis, nigris, et febre tritæophya, vel obſcura hectica, aut penitus nulla; adeſt ſimul ſomnolentia, dolor urens oris, et difficultas in maſticatione, ſuctione, ac deglutitione. Aphtha 4 ſtadia habet, diſtinctè, ſi non omnibus ſpeciebus, in febrili obſervabilia: Stadium *primum* ſeſe prodit laſſitudine ſpontaneâ, levi dyſpnœâ, gaſtrodyniâ, anxietate exiguâ, ſomnis turbatis, et calore oris: Stadium *ſecundum* propullulatio papularum nobis adeſſe loquitur: In ſtadio *tertio* elevantur papulæ ſeu maculæ in phlycthænas miliares, *quæ probabiliter ſunt idem cum miliaribus cutis*: Stadium *quartum* abſolvit deſquamatio epidelii, cum dolore ſenſibiliſſimo linguæ et faucium ſuperficiali.

Cl. XI. PHLEGMASIÆ.

Char. Classis. Febris quaſi ſemper continua, cum pulſu duro, dolore topico, alicujus partis inflammatione, ſanguine cruſta inflammatoria tecto, urina plus colorata, lingua ſubſicca, ſicca, calente, &c. *Hippocrates*, T. 1. p. 810. 811. reliquit: Lingua concolor attingentibus ipſam humoribus: Quapropter per hanc humores cognoſcimus.

Ord. I. PHLEGMASIÆ MUSCULOSÆ.

G. I. PHLEGMONE. 299

Cognoſcimus phlegmonem ex febre acuta continua inflammatoria, pulſu duro, ſanguine cruſtâ inflammatoriâ tecto, et partis externæ inflammatione; pars externa phlegmone affecta calet, rubet, dolet, tumet, eſt ſimul tenſa reſplendens ſphæroidea; cutis ipſa et partes ſub ipſa contentæ inflammatæ ſunt; phlegmone in ſuppurationem tendit, neutiquam vero eryſipelas.

G. II. CYNANCHE. 300

Eſt phlegmaſia acuta pharyngis, laryngis, dyſpnœam et dyſphagiam inducens, cum pyrexia acuta, faucium rubore, calore, dolore, tumore, quæ adeſſe docet inſpectio in fauces, depreſſâ linguâ.

G. III. MYOSITIS. 301

Febris acuta inflammatoria, dolores in diverſis muſculis artuum, eorundemque involucris, diu noctuque diſcruciantes, motum vetantes ferme omnem, ad noctem exacerbantes; ſanguis miſſus eſt tectus cruſta inflammatoriâ ſubgelatinoſâ, vel pelle tenui tenaci; hic morbus vulgo audit Rheumatiſmus acutus.

G. IV. CARDITIS. 302

Adeſt dolor conſtans ſub ſterno in regione cordis urens, flammam vitæ extinguens, cum palpitatione, frequentibus animi deliquiis, pulſu jam magno, duro, per momenta, jam parvo, frequente,

frequente, inæquali, inordinato, intermittente; febre acuta typhode, et anxietatibus; cor manu tenentes ægri fugitivis oculis et mille jactationibus agitati, ſibi comburi, illudque mori quæruntur, clamant.

Ord. II. PHLEGMASIÆ MEMBRANACEÆ.

G. V. PHRENITIS. 303

Eſt phlegmaſia acuta, cum pyrexia et delirio perpetuo, a cephalalgia atroci plerumque incipiens; delirium quandoque eſt audax, urina plerumque citrina, cum nebula ſublimi.

G. VI. DIAPHRAGMITIS. 304

Eſt phlegmaſia cum dolore obſcuro ad coſtas ſpurias, oppreſſione pectoris, ſputis ſæpe cruentis, orthopnœa, anxietate; cingulum præcordia ſtringens queruntur ægri; angulos oris ſemivoluntarie ſæpe retrahentes delirant; quandoque lethargo, vel cataphorâ, laborant; pulſus eſt inæqualis, inordinatus, intermittens, durus; hypochondria intro tracta, reſpiratio ſine motu diaphragmatis; facies jam pallet, jam rubet; calor eſt urens ad præcordia internus; ſcripſi ſicut obſervavi in meis ægris: Vide *Hippocratem*, T. 2. p. 101. IX.

G. VII. PLEURITIS. 305

Eſt phlegmaſia cum pyrexia acuta, dyſpnœa, dolore pectoris plerumque punctorio, et tuſſi moleſta dolorem augente, ſine gravitate in medio pectore; ſedes morbi in 300 pleuriticis denatis a *P. Servio Romano* in pleura pulmonali inventa eſt; invenit, nimirum, pleuram pulmonis ſuperficiem inveſtientem, cum ſuperficialibus et extremis vaſis pulmonis, inflammatam.

G. VIII. GASTRITIS. 306

Eſt phlegmaſia ſtipata dolore epigaſtrii, ardore, tenſione, ſiti, nauſcâ, vomitione, ſingultu, et pyrexiâ acutiſſimâ.

G. IX. ENTERITIS. 307

Eſt phlegmaſia acuta, cujus ſymptomata ſunt tenſio tumida et valde dolorifica, tactum non tolerans, partium abdominis inteſtinis reſpondentium, cum pyrexia, meteoriſmo, quandoque et ileo, vel dyſenteria.

G. X. EPIPLOITIS. 308

Bis obſervavi hanc phlegmaſiam, ſemel in viro ruſtico 30 annorum, et ſemel in quadragenaria muliere, cum ſequente charactere: Febris erat mitis amphimerina, virium non adeo magna proſtratio ruſticus venerat ipſus 4ta die morbi pro conſilio ad me), lingua alba tumidula, ſanguis miſſus coriaceus, obſtipatio non pertinax, dolor obtuſus infra peritonæum ad attactum paululum acutus, tumor omenti, reſpiratio ſuſpirioſa,

riosa, pulsus durus naturali celeritate et frequentiâ non multum major, sitis mediocris, urinæ flavæ, appetitus aliquis, aliquis et somnus.

G. XI. CYSTITIS. 309

Est phlegmasia, cujus præcipua symptomata sunt intumescentia ovalis in pelvi, cum tensione, dolore tactum non tolerante, dysuria, vel ischuria et pyrexia amphimerina; adsunt insuper vigiliæ, sitis, subin delirium, extremorum frigus, tenesmus, vel obstipatio; pulsum observavi tensum, subdurum, naturali frequentiâ et celeritate non multum majorem; in sanguine misso crustam tenuem albam, subgelatinosam, clysmatum difficilem injectionem: Scribo sicut observavi.

ORD. III. PHLEGMASIÆ PARENCHYMATOSÆ.

G. XII. CEPHALITIS. 310

Est phlegmasia, in qua mentis stupor, somnolentia, sopor cataphoricus, carphologia adsunt, cum pyrexia acuta typhode; pulsus successive mollescit, cum frequentia sine celeritate; ægri sunt admodum debiles; lingua plerumque mollis, sudor quasi perpetuus; caput sæpe manibus impetunt, fricant etiam, deliri. Ter observavi jam hunc morbum, et post mortem in cujuslibet ægri cadavere suppurationem cerebri inveni; respirabant hi ægroti cum sonitu sine stertore.

G. XIII. PERIPNEUMONIA. 311

Pyrexia acuta, dyspnœa gravis, sensus oppressionis gravativæ sub sterno, calor et anxietas in pectore, tussis cruenta, facies rubra, lingua rubra tumidula; pulsus in incremento magnus, sub inspiratione remittens, vel penitus intermittens, ad finem morbi mollis.

G. XIV. HEPATITIS. 312

Est phlegmasia acuta, cujus symptomata sunt tensio dolorifica hypochondrii dextri sub costis spuriis, cum sensu ardoris ac gravitatis, dyspnœa, tussi sicca, faciei colore flavescente, siti, anorexia, sæpius et singultu, vomitione et tumore hepatis; pulsus est subdurus, tensus; urinæ ictericiæ, biliosæ; serum sanguinis missi et crusta, subflava; febris quasi semper remittens.

G. XV. SPLENITIS. 313

Cognoscitur hæc phlegmasia febre remittente, sæpius tetartophyâ, tumore, duritie in regione lienis, dolore tactum fugiente pulsatili, calore, dyspnœâ, pulsu in inspiratione intermittente in carpo sinistro magis, et absentiâ symptomatum nephriticorum;

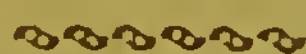
phriticorum; frigent hi ægri artubus; calor internus non eſt adeo magnus; ſanguis miſſus, eſt cruſtâ inflammatoriâ tectus; cibi adeſt faſtidium, decubitus in latus ſiniſtrum difficilis, ſitis et anxietas: Semel obſervavi hunc morbum ſicut illum hic deſcripſi.

G. XVI. NEPHRITIS. 314

Eſt phlegmaſia, pyrexiâ acutâ, dolore renum inflammatorio, urinæ ardore, mictione frequenti ſtipata; dolor ſequitur ureteres, teſtis retrahitur, rotatur, crus ſtupet, plerumque adeſt vomitio, ſine augmento doloris æger poteſt corpus ad anteriora flexum erigere.

G. XVII. METRITIS. 315

Hanc phlegmaſiam adeſſe noſcimus tumore, ardore, dolore, gravitate in regione uteri, et pyrexiâ acutâ; digiti in vaginam immiſſi os uteri tactum non fert, idem valde calet; adeſt dolor ad inguina, femora, diaphragma, qui ad claviculas extenditur, cum dyſpnœa, nauſea, vomitione, ſingultu, obſtipatione, iſchuria, vel dyſuria, horrore perpetuo, frigore extremorum, delirio, jactatione, ſpaſmis, dolore oculorum; pulſus varius, animi deliquia, ſopòr, tetanus, catalepſis obſervantur, cum febre plerumque remittente.

Cl. XII. FEBRES.

Char. Classis. Pulſus frequens, celer, fortis; reſpiratio celeritate, magnitudine, frequentiâ aucta, viribus artuum minutis; vel virium vitalium augmentum, aut ſaltem in ſtatu ſanitatis perſeveratio, viribus artuum notabiliter minutis.

Ord. I. FEBRES CONTINUÆ.

Pyrexia ſemel creſcit, et ſemel decreſcit, in decurſu ægritudinis.

G. I. JUDICATORIA. 316

Ingruit tota febris ſubitò, cum frigore, calore, capitis dolore, &c.

L pulſu

pulſu aliquo critico, aut evacuationibus criticis, vires artuum parum ſunt minutæ, vires contrà vitales multum auctæ, criticæ; abſolvitur 4 diebus.

G. II. HUMORARIA. 317

Cognoſcitur hæc febris pulſu irritationis, incremento ſucceſſivo uſque IV. V. VII. vel IX. diem, duratione morbi uſque VII. IX. XI. vel XIV. diem, notabili debilitate artuum, vehementibus ſymptomatibus, et humorum augmento, aut vitio, unde noſcitur.

G. III. FRIGERARIA. 318

Eſt febris continuæ genus, quæ decurrit ad XVII. XXI. vel XXX. diem, incrementum habet longius præcedente; ingruit cum pulſu irritationis; pulſu et reſpiratione auctis, viribus artuum multum minutis; notabili frigore ſæpe et rigore, unde *Frigeraria;* lingua eſt ſordida, excreta omnia fœtida, a ſtatu naturali multum diſtantia; hæc eſt febris propriè *putrida.*

G. IV. TYPHUS. 319

Eſt febris continuæ genus, quæ plerumque ultra tres ſeptimanas durat, cum calore jam magno, jam nullo, urina et pulſu ſanorum ſimilibus, artuum ſumma debilitate; pulſus quandoque rarior eſt quam pulſus ſanus, color cutis pallidus, ſqualidus, exanthemata varia huic morbo ſuperveniunt epigenomena.

G. V. HECTICA. 320

Eſt febris continua, quæ chronicorum morborum more ſenſim extendi ſuevit per plures ſeptimanas, imo menſes, ſine notabili virium proſtratione, cum exigua pulſûs frequentia; urina ſæpius eſt turbida, pelliculam innatantem pinguem gerit; pulſus eſt ſubdurus, poſt paſtum frequentior, calor ad attactum eſt mordens; ſudores nocturni: febris hæc, nullam habens exacerbationem notabilem, differt ab omni amphimerina, phthiſi, et tabe, quia ſuppurationem pro cauſa non habet; ægri ſunt plerumque orthoſtadii.

Ord. II. FEBRES REMITTENTES.

Sunt febres continuæ cum exacerbationibus quotidianis, tertianis, quartanis, &c.

G. VI. AMPHIMERINA. 321

Eſt febris continua, cum exacerbationibus quotidianis ſibi ſimilibus.

G. VII. TRITÆOPHYA. 322

Eſt febris continua, cum exacerbationibus tertianis.

G. VIII

G. VIII. TETARTOPHYA. [323
Eſt febris continua, cum exacerbationibus quartanis, ſeu quartanæ typum ſervantibus.

Ord. III. FEBRES INTERMITTENTES.

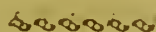
Pyrexia in decurſu ægritudinis pluries penitus deſerit ægrum, et redit cum intervallis mediis lucidis, ſervatâ periodo.

G. IX. QUOTIDIANA. 324
Febris intermittens, cujus paroxyſmi ſimiles redeunt nycthemeris ſingulis.

G. X. TERTIANA. 325
Eſt febris intermittens, cujus paroxyſmi alternis diebus ſibi ſimiles repetunt, ſeu circuitum ſervant: urinæ lateritiæ ſunt optimum ſignum febrium intermittentium.

G. XI. QUARTANA. 326
Eſt febris intermittens, cujus paroxyſmi ſibi ſimiles quartâ quavis die abeunt, et revertuntur; inter quoſlibet duos paroxyſmos intercedunt duæ dies apyretæ.

G. XII. ERRATICA. 327
Hæc febris diſtinguitur ab aliis generibus per acceſſus ſimiles pluribus diebus ab invicem diſtantes quam duobus, nec proinde ad priora genera referri poteſt.

Cl. XIII. VESANIÆ.

Char. Classis. Morbus mentis, ſeu error in imaginatione, appetitu, judicio, vel memoria.

Ord. I. HALLUCINATIONES.

Imaginationes deceptivæ, ex errore organi, vel mentis, natæ.

G. I. VERTIGO. 328
Eſt hallucinatio, qua objecta, licet quieſcentia, e loco moveri, nutare, vel in gyrum verſari, nobis videntur, ipſeque æger

quandoque ſibi nutare videtur; dicta phænomena etiam clauſis oculis pleriquc patiuntur.

G. II. SUFFUSIO. 329

Eſt genus morbi imaginarii, cujus præcipuum ſymptoma eſt hallucinatio viſûs circa objecta videntis corpora, quorum prototypus extra oculos non exiſtit: Suffuſio repræſentat corpora quæ non ſunt, et Vertigo motum corporum, quo actu non aguntur.

G. III. DIPLOPIA. 330

Eſt hallucinatio, qua affecti idem objectum geminatum, aut multiplicatum, videntur ſibi videre.

G. IV. SYRIGMUS. 331

Eſt error imaginationis ſonos, qui extra aurem non ſunt, ſibi repræſentantis, a commotione vibratoria organorum acouſticorum per principia in aure latentia natos.

G. V. HYPOCHONDRIASIS. 332

Eſt delirium circa propriam valetudinem, natum ex philautia, ſalvo ratiocinio de reliquis, delirant et deſperant de ſua valetudine recuperanda ob ructus, borborygmos, palpitationes, tremorem præcordiorum, fugaces vertigines, flatulentiam, &c. Hinc hi perſuaſi ſatum lethale ſibi imminere, omnia ſymptomata et minimas mutationes in corpore ſuo ſcrupuloſe obſervant, narrant, et deſcribunt medicis, ſuisque querulis, alios mox et alios defatigant, ingenio cæterum et appetitu pollentes.

G. VI. SOMNAMBULISMUS. 333

Eſt dormientium hallucinatio, ſomniantes, nempe, ob imaginationem vividiſſimam, ſopitis ſomno ſenſibus, motus muſculares exercent, ſurgunt e lecto, variis periculis ſeſe exponunt, tecta ſcandunt, iter ſuſcipiunt.

ORD. II. MOROSITATES.

Cupiditates, vel averſationes depravatæ.

G. VII. PICA. 334

Eſt alimentorum inaſſuetorum, vel rerum indigeſtibilium, appetitus, cum aſſuetorum averſatione.

G. VIII. BULIMIA. 335

Eſt appetitus majoris alimentorum digeſtibilium et ſolitorum copiæ, quam quæ a viribus ventriculi digeri poteſt.

G. IX. POLYDIPSIA. 336

Eſt potulentorum appetitus immodicus.

G. X.

G. X. ANTIPATHIA. [337

Eſt averſatio quorundam objectorum tanta, quod homo ex eorum viſu, odoratu, auditu, &c. gravia ſymptomata patiatur.

G. XI. NOSTALGIA. 338

Eſt deſiderium videndi parentes, cognatos, ſolumque natale adeundi, adeo ardens, ut hac ſola anhelatione occupati penitus langueant; horumque animæ commercium cum corpore ferme ſublatum ſit; unde languent omnes ſenſus, et appetitus alii; hectica febris hos miſeros conſumit, et ad lethum ducit, ſi adeundi patriam cognatos copia denegetur; olim in Croatia Criſii laboravi hoc malo cum apoſitia, et obſtipatione, intumueram ex anaſarca pervigil et debilis; redux ad patriam ſine omni pharmaco convalui; deſideramus varia ardentiſſime.

G. XII. PANOPHOBIA. 339

Eſt ſummus pavor inter dormiendum ſine cauſa evidenti ortus; clamant hi, gemunt, tremunt, ſudant; hoc genus non multum differt ab ephialte.

G. XIII. SATYRIASIS. 340

Eſt morbus proprius viris, cujus præcipuum ſymptoma eſt effrænis impudensque veneris cupiditas, cum libidinoſa penis tentigine; priapiſmus caret cupiditate libidinoſa.

G. XIV. NYMPHOMANIA. 341

Hujus generis character eſt effræne, audax, et impudens in fœminis veneris deſiderium.

G. XV. TARANTISMUS. 342

Hic morbus ſcribitur in Apulia eſſe endemius, cujus præcipuum ſymptoma eſt inexplicabilis ſaltandi, choreas agendi, cupiditas; a tarantulæ morſu excitari hunc morbum judicat Baglivius, quod Ill. Serao et experimenta Romana inficiantur.

G. XVI. HYDROPHOBIA. 343

Eſt morbus, cujus præcipium ſymptoma eſt incredibilis potulentorum omnium averſatio, impoſſibilis deglutitio; vitant inſuper lucem et aëris motum.

G. XVII. RABIES. 344

Eſt morbus in lupis et canibus obſervatus, cujus præcipuum ſymptoma eſt effrænis cupiditas mordendi obvios omnes, licet innocuos, ſine hydrophobia; conſtat enim repetitâ apud Gallo-Provinciales experientiâ, canes luposque rabidos bibiſſe, manducâſſe, et flumen tranaſſe; hic nihilominus morbus ſæpius eſt ſymptoma hydrophobiæ: Vide diſſertationem Illuſt. *de Sauvages* de Rabie. Rabies porro datur *canina*, *maniaca*, et *dæmonomaniaca*: Vide *Hydrophobiam*.

Ord. III. DELIRIA.

Delirium eſt ortus idearum non reſpondens objectis in ſenſus incidentibus, ſed internæ cerebri diſpoſitioni a qua naſcuntur ideæ delirantium.

G. XVIII. PARAPHROSYNE. 345
Eſt delirium fugax a veneno, vel alio morbo dependens, cujus comes et ſymptoma eſt.

G. XIX. AMENTIA. 346
Eſt inſania chronica, univerſalis, mitis, ſeu ineptitudo ad recte ratiocinandum et judicandum, cum ſenſu et perceptione objectorum, aſt ſine attentione.

G. XX. MELANCHOLIA. 347
Eſt inſania chronica partialis, mœſta, meditabunda; delirant melancholici ſine furore, et ſine febre, de uno potiſſimum objecto conſtanter, delirant circa ſemetipſos, aut ſuum ſtatum, de reliquis objectis adhuc ſat bene ratiocinantes; mihi videtur cauſſa hujus morbi latere in abdomine, ganglia ſemilunaria afficere, et plexus nervorum abdominales.

G. XXI. DÆMONOMANIA. 348
Eſt delirium ſine febre, reipſà tale, vel tantum ſimulatum, quo magi, ſagæ, præſtigiatores ſe tanquam a dæmone obſeſſos oſtentant, varia phænomena leges naturales excedentia præſtare, exhibere volunt.

G. XXII. MANIA. 349
Eſt delirium apyretum circa quævis objecta, cum furore, audacia, ac robore; maniaci habent plerique lucida intervalla; ſubin eſt mania periodica; unde Lunatici; ſanguis maniacorum viſcidus, ſeroque carens, fibræ muſculares rigidæ.

Ord. IV. VESANIÆ ANOMALÆ.

Morbi prioribus affines.

G. XXIII. AMNESIA. 350
Eſt memoriæ imminutio aut plenaria abolitio.

G. XXIV. AGRYPNIA. 351
Pervigilium immedicum vel continuum, ex quo vires imminuuntur; anxietas, inquietudo, anorexia, cephalalgia, aliaque moleſta ſymptomata, oriuntur.

PARS

PARS QUINTA.

TABULÆ NOSOLOGICÆ

AB EXIMIO MEDICO

DAVIDE MACBRIDE

COMPOSITÆ,

EX EJUS OPERE CUI TITULUS,

" A Methodical Introduction to the Theory and
" Practice of Physic."

LONDON, 1772.

TABULÆ NOSOLOGICÆ.

ERUDITUS auctor morbos in quatuor classes, in Universales, scilicet, Locales, Sexuales, et Infantiles, distribuere voluit; distributionem tamen non nisi per primam classem prosecutus est.

Morbos in hac classe comprehendendos in novem tabulas sive ordines disposuit, quos hic recensere volumus.

Ord. I. FEBRES.

Genus I. FEBRIS CONTINUA.

Species 1. Continua simplex.

Varietates sunt A. Continua simplex plethorica.
B. Continua simplex a frigore.
C. Continua simplex a calore.
D. Continua simplex a dolore.
E. Continua simplex catarrhalis.

Sp. 2. Continua inflammatoria.

Var. A. Continua inflammatoria cephalalgica.
B. Continua inflammatoria soporosa.
C. Continua inflammatoria pleuritica.
D. Continua inflammatoria rheumatica.
E. Continua inflammatoria dysenterica.

Sp. 3. Continua nervosa.

Var. A. Continua nervosa communis seu febricula.
B. Continua hydrocephalica.

Sp. 4.

Sp. 4. Continua putrida.

Var. A. Continua putrida carceraria.
B. Continua putrida maligna Hungarica.
C. Continua putrida maligna Ægyptiorum.
D. Continua putrida icteriodes Carolinenſis.
E. Continua putrida icteriodes Canadenſis.

Sp. 5. Continua miſta

Var. A. Continua miſta depuratoria.
B. Continua miſta ſudatoria.
C. Continua miſta comatoſa.
D. Continua miſta varioloſa.
E. Continua miſta hyemalis.
F. Continua miſta verminoſa.

G. II. FEBRIS INTERMITTENS.

Sp. 1. Quotidina.

Var. A. Quotidiana ſimplex.
B. Quotidiana duplicata.
C. Quotidiana hyſterica.
D. Quotidiana cephalalgica.

Sp. 2. Tertiana.

Var. A. Tertiana legitima.
B. Tertiana ſpuria.
C. Tertiana pleuritica.
D. Tertiana aſthmatica.
E. Tertiana carotica.
F. Tertiana cardialgica.
G. Tertiana duplex.
H. Tertiana duplicata.
I. Tertiana urticata.
K. Tertiana hemiplegica.
L. Tertiana rheumatica.

Sp. 3. Quartana.

Var. A. Quartana legitima.
B. Quartana ſplenetica.
C. Quartana hepatica.
D. Quartana metaſtatica.

Sp. 4. Erratica.

Var. Quintana, ſextana, &c.

G. III. FEBRIS REMITTENS.

Sp. 1. Remittens inflammatoria.

Var. A. Remittens inflammatoria catarrhalis.
B. Remittens inflammatoria peripneumonica.
C. Remittens inflammatoria ardens.

Macbride.]

Sp. 2. Remittens putrida.

Var. A. Remittens putrida biliosa.
B. Remittens putrida anginosa maligna.
C. Remittens putrida paludosa.

G. IV. FEBRIS EXANTHEMATICA.

Sp. 1. Variola.

Var. A. Variola simplex.
a. Variola simplex discreta.
b. Variola simplex confluens.
c. Variola simplex chrystallina.
d. Variola simplex verrucosa.
B. Variola complicata.
a. Variola complicata inflammatoria.
b. Variola complicata chrystallina.
c. Variola complicata nigra seu sanguinea.
d. Variola complicata dysenterica.

Sp. 2. Morbilli.

Var. A. Morbilli regulares.
B. Morbilli anomali.
C. Morbilli variolosi.

Sp. 3. Scarlatina.

Var. A. Scarlatina benigna.
B. Scarlatina maligna.

Sp. 4. Erysipelas.

Sp. 5. Miliaria.

Var. A. Miliaria simplex.
B. Miliaria catarrhalis.
C. Miliaria inflammatoria.
D. Miliaria serosa.
E. Miliaria putrida seu petechialis.

Sp. 6. Aphtha.

Sp. 7. Pemphigus.

Sp. 8. Pestis.

G. V. HECTICA.

Sp. 1. Phthisis.

Var. A. Phthisis sicca.
B. Phthisis mucosa.
C. Phthisis hæmoptoica.
D. Phthisis scrofulosa.
E. Phthisis scorbutica.
F. Phthisis asthmatica.
G. Phthisis syphilitica.

H. Phthisis

H. Phthifis arthritica.
I. Phthifis hypocondriaca.
K. Phthifis chlorotica.

Sp. 2. Tabes.

Var. A. Tabes hepatica.
B. Tabes mefenterica.
C. Tabes dorfalis.
D. Tabes fcrofulofa.
E. Tabes fcorbutica.
F. Tabes afthmatica.
G. Tabes fyphilitica.
H. Tabes arthritica.
I. Tabes hypochondriaca.
K. Tabes chlorotica.

ORD. II. INFLAMMATIONES.

G. I. INFLAMMATIO EXTERNA.

Sp. 1. Phlegmone.

Sp. 2. Eryfipelas.

Sp. 3. Furunculus.

Sp. 4. Anthrax.

Sp. 5. Ophthalmia.

Sp. 6. Cynanche.

Var. A. Cynanche tonfillaris.
B. Cynanche trachealis.
C. Cynanche fuffocatio ftridula, *Croup*.
D. Cynanche maxillaris.

G. II. INFLAMMATIO INTERNA.

Sp. 1. Phrenitis.

Sp. 2. Otitis.

Sp. 3. Carditis.

Sp. 4. Pleuritis.

Var. A. Pleuritis fimplex.
B. Pleuritis complicata.

Sp. 5. Peripneumonia.

Var. P. pneumonia fimplex.
B. Peripneumonia complicata.

Sp. 6.

Sp. 6. Paraphrenitis,

Sp. 7. Hepatitis.

Sp. 8. Splenitis.

Sp. 9. Epiploitis.

Sp. 10. Gaſtritis.

Var. A. Gaſtritis exanthematica.
B. Gaſtritis a veneno.
C. Gaſtritis traumatica.

Sp. 11. Enteritis.

Var. A. Enteritis dyſenterica.
B. Enteritis herniofa.
C. Enteritis a veneno.

Sp. 12. Meſenteritis.

Sp. 13. Nephritis.

Sp. 14. Cyſtitis.

ORD. III. FLUXUS.

G. I. ALVI FLUXUS.

Sp. 1. Cholera.

Var. A. Cholera ſpontanea.
B. Cholera verminoſa.
C. Cholera arthritica.

Sp. 2. Dyſenteria.

Var. A. Dyſenteria putrida.
B. Dyſenteria inflammatoria.

Sp. 3. Diarrhœa.

Var. A. Diarrhœa ſtercoroſa.
B. Diarrhœa bilioſa.
C. Diarrhœa ſeroſa.
D. Diarrhœa verminoſa.

Sp. 4. Lienteria.

Sp. 5. Cæliaca.

Sp. 6. Hepatirrhœa.

Sp. 7. Melæna.

G. II.

G. II. HÆMORRHAGIA.

Sp. 1. Epiſtaxis.

Var. A. Epiſtaxis critica.
B. Epiſtaxis activa.
C. Epiſtaxis paſſiva.

Sp. 2. Hæmoptyſis.

Var. A. Hæmoptyſis accidentalis.
B. Hæmoptyſis habitualis.
C. Hæmoptyſis periodica.
D. Hæmoptyſis traumatica.

Sp. 3. Hæmatemeſis.

Sp. 4. Hæmaturia.

Sp. 5. Hæmorrhois.

G. III. FLUXUS HUMORALIS.

Sp. 1. Ephidroſis.

Sp. 2. Diabetes.

Var. A. Diabetes verus.
B. Diabetes hyſtericus.
C. Diabetes arthriticus.
D. Diabetes febricoſus.

ORD. IV. DOLORES.

G. I. ARTHRITIS.

Sp. 1. Arthritis regularis.

Sp. 2. Arthritis irregularis.

Sp. 3. Arthritis complicata.

Var. A. Arthritis rheumatica.
B. Arthritis chlorotica.
C. Arthritis melancholica.
D. Arthritis ſcorbutica.
E. Arthritis ſyphilitica.
F. Arthritis aſthmatica.
G. Arthritis cardialgica.
H. Arthritis exanthematica.
I. Arthritis rachitica.

G. II.

G. II. RHEUMATISMUS.

Sp. 1. Rheumatiſmus acutus.

Sp. 2. Rheumatiſmus chronicus.

Var. A. Rheumatiſmus dyſentericus.
B. Rheumatiſmus arthriticus.
C. Rheumatiſmus ſcorbuticus.
D. Rheumatiſmus ſyphiliticus.
E. Rheumatiſmus hyſtericus.

Sp. 3. Lumbago.

Sp. 4. Sciatica.

G. III. OSTOCOPUS.

Sp. 1. Oſtocopus ſpina ventoſa.

Sp. 2. Oſtocopus cancroſus.

Sp. 3. Oſtocopus ſyphiliticus.

Sp. 4. Oſtocopus ab oſteoſarcoſi.

Sp. 5. Oſtocopus ſcorbuticus.

G. IV. DOLOR CAPITIS.

Sp. 1. Cephalalgia.

Sp. 2. Cephalæa.

Sp. 3. Hemicrania.

G. V. ODONTALGIA.

Sp. 1. Odontalgia catarrhalis.

Sp. 2. Odontalgia carioſa.

Sp. 3. Odontalgia ſcorbutica.

Sp. 4. Odontalgia arthritica.

Sp. 5. Odontalgia hyſterica.

G. VI. OTALGIA.

Sp. 1. Otalgia inflammatoria.

Sp. 2. Otalgia purulenta.

Sp. 3. Otalgia verminoſa.

Sp. 4. Otalgia ab intruſis.

Sp. 5. Otalgia catarrhalis.

G. VII.

G. VII. PLEURODYNE.

Sp. 1. Pleurodyne plethorica.
Sp. 2. Pleurodyne flatulenta.
Sp. 3. Pleurodyne a ſpaſmate.
Sp. 4. Pleurodyne parapleuritica.
Sp. 5. Pleurodyne verminoſa.

G. VIII. DOLOR VENTRICULI.

Sp. 1. Pyroſis.

Var. A. Pyroſis a ſaburra.
B. Pyroſis bilioſa.
C. Pyroſis ulceroſa.

Sp. 2. Cardialgia.

Var. A. Cardialgia ſaburralis.
B. Cardialgia a veneno.
C. Cardialgia ſputatoria.
D. Cardialgia bradypepta.
E. Cardialgia arthritica.
F. Cardialgia verminoſa.

Sp. 3. Gaſtrodynia.

Var. A. Gaſtrodynia ab ingluvie.
B. Gaſtrodynia flatulenta.
C. Gaſtrodynia bilioſa.
D. Gaſtrodynia a veneno.
E. Gaſtrodynia a xyphoide.
F. Gaſtrodynia ab extraneis.

G. IX. COLICA.

Sp. 1. Colica flatulenta.
Sp. 2. Colica inflammatoria.
Sp. 3. Colica bilioſa.
Sp. 4. Colica iliaca.
Sp. 5. Colica nervoſa.

G. X. LITHIASIS.

Sp. 1. Lithiaſis nephritica.
Sp. 2. Lithiaſis cyſtica.

G. XI. ISCHURIA.

Sp. 1. Ifchuria renalis.

Var. A. Ifchuria renalis ab inflammatione.
B. Ifchuria renalis fpafmodica.
C. Ifchuria renalis mucofa.
D. Ifchuria renalis calculofa feu arenofa.

Sp. 2. Ifchuria veficalis.

Var. A. Ifchuria veficalis calculofa.
B. Ifchuria veficalis inflammatoria.
C. Ifchuria veficalis fpafmodica.
D. Ifchuria veficalis paralytica.
E. Ifchuria veficalis polyurica.
F. Ifchuria veficalis purulenta.

Sp. 3. Ifchuria urethralis.

Var. A. Ifchuria urethralis carunculofa.
B. Ifchuria urethralis urethro lithica.
C. Ifchuria urethralis hydrocelodes.

G. XII. PROCTALGIA.

Sp. 1. Proctalgia inflammatoria.
Sp. 2. Proctalgia fiftulofa feu purulenta.
Sp. 3. Proctalgia hæmorrhoidalis.
Sp. 4. Proctalgia cancrofa.
Sp. 5. Proctalgia intertriginofa.

Ord. V. SPASMI.

G. I. TETANUS.

Sp. 1. Tetanus epifthotonos.
Sp. 2. Tetanus opifthotonos.

G. II. CATOCHUS.

G. III. TRISMUS.

Sp. 1. Trifmus fpontaneus vel primarius.
Sp. 2. Trifmus fecundarius.

G. IV. HYDROPHOBIA.

Sp. 1. Hydrophobia fpontanea.
Sp. 2. Hydrophobia fecundaria.

G. V. CONVULSIO.

Sp. 1. Convulſio ab inanitione.

Sp. 2. Convulſio traumatica.

Sp. 3. Convulſio verminoſa.

Sp. 4. Convulſio plethorica.

G. VI. EPILEPSIA.

G. VII. ECLAMPSIA.

G. VIII. HIERANOSUS.

ORD. VI. ADYNAMIÆ.

G. I. COMA.

Sp. 1. Apoplexia.

Var. A. Apoplexia ſanguinea.
B. Apoplexia ſeroſa.
C. Apoplexia traumatica.
D. Apoplexia temulenta.

Sp. 2. Carus.

Sp. 3. Lethargus.

Sp. 4. Catalepſis.

G. II. PARALYSIS.

Sp. 1. Hemiplegia.

Sp. 2. Paraplegia.

G. III. DELIQUIUM.

Sp. 1. Leipothymia.

Sp. 2. Syncope.

Sp. 3. Aſphyxia.

ORD. VII. ANHELATIONES.

G. I. DYSPNOEA.

Sp. 1. Dyſpnœa pituitoſa.

Sp. 2. Dyſpnœa a tuberculis.

Sp. 3. Dyſpnœa calculoſa.

Sp. 4. Dyfpnœa phyfconialis.

Sp. 5. Dyfpnœa fcorbutica.

G. II. ORTHOPNOEA.

Sp. 1. Orthopnœa idiopathica.

Var. A. Catarrhus fuffocativus.
B. Peripneumonia notha.

Sp. 2. Orthopnœa fympathica.

Var. A. Orthopnœa hyfterica.
B. Orthopnœa ftomachica.

G. III. ASTHMA.

Sp. 1. Afthma humidum.

Sp. 2. Afthma ficcum.

G. IV. HYDROTHORAX.

G. V. EMPYEMA.

Ord. VIII. MENTALES.

[Morborum qui fub hoc titulo recenferi poffint nullam tabulam hic oppofuit clariff. Auctor; et, ob hanc caufam, ut videtur, quod dubitat an genera maniæ et melancholiæ, fub hoc titulo vulgo recenfita, revera aliter differant quam idem natura morbus qui fub diverfa facie diverfis temporibus compareat.]

Ord. IX. CACHEXIÆ.

G. I. POLYSARCIA.

G. II. HYDROPS.

Sp. 1. Anafarca.

Sp. 2. Hydrocephalus.

Sp. 3. Hydrops pectoris.

Sp. 4. Afcites.

G. III. ICTERUS.

Sp. 1. Icterus fpafmodicus.

Sp. 2. Icterus a preſſura.

Sp. 3. Icterus calculoſus.

G. IV. EMPHYSEMA.

Sp. 1. Emphyſema primarium.

Sp. 2. Emphyſema ſecundarium a vulneribus thoracis.

G. V. TYMPANITES.

G. VI. PHYSCONIA.

G. VII. ATROPHIA.

G. VIII. OSTEOSARCOSIS.

G. IX. SARCOSTOSIS.

G. X. MORTIFICATIO.

Sp. 1. Sphacelus.

Sp. 2. Necroſis.

G. XI. SCORBUTUS.

G. XII. SCROFULA.

G. XIII. CANCER.

G. XIV. LUES VENEREA.

PARS SEXTA.

GENERA MORBORUM PRÆCIPUA DEFINITA,

ADDITIS SPECIEBUS

CUM HARUM EX SAUVAGESIO SYNONYMIS,

A

GULIELMO CULLEN.

EDINBURGI, 1792.

PROLEGOMENA.

RES eſt inter medicos ſatis nota, morbos quoſdam naturâ ſive cauſâ proximâ diverſos, externâ tamen facie, ſive ſymptomatis, adeo ſimiles eſſe, ut alii ab aliis difficillime internoſcantur. Cùm autem morbi naturâ diverſi remedia diverſa, quandoque etiam contraria, poſtulent, ſummi eſt momenti ut medicinam facientes morbum quemque, a quovis alio, certo dignoſcant.

Dum medici vero, in ipſo artis uſu verſati, de morbis diſtinguendis ſæpe incerti ſint, merito queruntur, in ſcriptis de re medica, non ſemper inveniri quæ hanc ambiguitatem ſolvere valeant. Sæpe quidem obſervatum eſt, deſcriptiones, ſive hiſtorias, quas vocant, morborum, in ſcriptis medicorum reperiundas, plerumque mancas et imperfectas eſſe; et nemo eſt, ut opinor, qui non facile agnoſcat, hiſtorias morborum pleniores, magis exactas, et characteribus melius diſtinctas, quàm quas adhuc habuimus, deſideratas eſſe.

Putàrunt quidem multi, medicos veteres Græcos et Romanos, in obſervandis et notandis morborum phænomenis, diligentes et ſolertes fuiſſe, atque in horum ſcriptis hiſtorias morborum complures quæ nobis utiles eſſe poſſint exſtare. Mihi vero videtur vel ineptam et ſuperſtitioſam antiquitatis venerationem, vel quandam eruditionis oſtentationem, ſcriptis medicorum veterum in hac re æſtimationem nimiam conciliâſſe. Minime quidem diſſimulandum, in ſcriptis illis quædam quæ morborum characteres verè delineant ſubinde reperiri. Quæ

autem ejufmodi ibi occurrunt, quantumcunque a recentioribus æftimata, parum profecto nos docuiffent, et attentionem noftram penitus fortaffis effugiffent, nifi res eædem nobis ex propria obfervatione prius innotuiffent. Revera, neotreici libros veterum raro, ad primam rerum notitiam comparandam, evolvunt, fed plerumque, ut propria tantum inventa et obfervationes horum autoritate fuffulciant, perfcrutantur. Mihi quidem perfuafum eft, vel hiftorias morborum plerafque, quæ in fcriptis veterum jam inveniuntur, ad morbos regionis a noftra plurimum diverfæ pertinere, ideoque nobis parum utiles effe; vel fcripta eorum adeo mutilata et corrupta ad nos perveniffe, ut ad ufus noftros parum conferre queant. Fatendum faltem, notitiam morborum ex fcriptis veterum hauriendam multo minorem effe, quàm qua opus eft ad illam, de qua diximus, ambiguitatem eximendam.

Nec nifi ferò admodum et lentè ad hanc rem expediendam progreffi funt recentiores. Seculo enim decimo fexto, Galeni fequaces, in inftauranda veterum doctrina, tanta eum laude verfati, in horum fcriptis explicandis et illuftrandis fere folum occupati; parum omnino ad emendandam vel amplificandam morborum hiftoriam contulerunt.

Nec ejufdem ævi medici chemici, Galenicorum adverfarii acerrimi, in illa re plus fecerunt. Medicamentis enim inveniendis, et promifcue adhibendis, folum intenti, a morborum ftudio hominum animos prorfus avertebant.

Hinc quidem factum eft, quod ab inftauratis literis feculo decimo quinto, ufque ad tempora Sydenhami, nullæ fere morborum hiftoriæ plenæ vel accuratæ confcriptæ fint. Sydenhamus vero, fagacitate et judicio quibus maxime pollebat, majorem in notandis et defcribendis morborum phænomenis diligentiam adhibendam effe protinus fenfit, et in hunc finem ad fedulam obfervationem fe accinxit, qua plures tandem et meliores, quàm antea quifquam, morborum defcriptiones protulit.

Ad hujus exemplum, et ad normam methodi, per obfervationes et experimenta, philofophandi, tunc temporis invalefcentis, evenit, ut ab eo tempore plures medici, in hiftoriis morborum augendis et accuratius reddendis, operam collocaverint.

A

A tempore igitur Sydenhami in hac re multum laboris nec fruſtra impenſum eſt; rem tamen minime adhuc abſolutam eſſe cenſeo. Multa parum accurata, multa erronea, multa denique prorſus falſa, hiſtoriis morborum, quas jam habemus, ineſſe, novit quiſque in his aliquantulum verſatus; et novit etiam ex variis cauſis hæc vitia ſubrepſiſſe. Scriptores enim, alii ad theorias ſibi placentes ſtabiliendas, alii ad fidem remediis ab ipſis ſive inventis ſive multum laudatis conciliandam; vel veritatem, præconceptis occæcati, non percipiebant, vel etiam fictis et falſis corrumpebant. Plures, re omni quovis modo mirabili capti, quod ipſi facile crediderunt, alios credere cupientes, rem omnem præter modum amplificârunt. Plures denique, ut obſervationibus, hodie adeo expetitis, famam ſibi compararent, hiſtorias in muſeo fictas pro veris tradiderunt. Hæc omnia, ſi ſpecialius indigitarem, de imperfecta hactenus morborum hiſtoria ſatis clare conſtaret; ſed hæc omnia impræſentiarum prætermitto, et unum ſolummodo, in hiſtoriis morborum conſcribendis, vitium, ad rem noſtram maxime pertinens, indicatum volo.

Multi optimæ etiam fidei medici, in morbis obſervandis diligenter verſati, in hiſtoriis eorum conſcribendis ſæpe nimium fecerunt. Non ſolum enim ſymptomata morbi cujuſvis ſemper præſentia et inſeparabilia, ſed plura etiam, et cuncta quidem quovis tempore morbum comitantia, recenſuerunt. Ita ſymptomata rarius, nec neceſſario cum morbo conjuncta, et plura omnino adventitia et fortuita, notârunt; dum ſimul illa inuſitata et fortuita ab uſitatioribus et inſeparabilibus diſtinguere penitus neglexerunt. Hinc, hiſtoriam morborum pleniſſimam reddere conantes, quæ ad diſtinctionem cujuſque ab alio quovis conferre poſſent, omiſerunt, immo difficiliorem reddiderunt.

De hacce in hiſtoriis morborum redundantia ſæpe conqueſti medicinam facientes, pathognomonica quæ dicuntur deſiderarunt; hoc eſt, ut notentur ſymptomata illa pauca, quæ cuique morbo adeo propria ſunt, ut ab illis ſolis quiſque morbus ab alio quovis illico et certo dignoſcatur. Hujuſmodi autem pathognomonica in ſcriptis medicis nondum data, neque unicuique morbo aſſignata ſunt; nec, quantum video, niſi per Noſologiam Methodicam, rite inſtitutam, aſſignari queunt.

Dudum

Dudum quidem Sydenhamus et ſolers Baglivius, quo facilius et certius morbi diſtinguerentur, morbos omnes, per normam methodi botanicæ, ad genera et ſpecies, appoſitis characteribus idoneis, referri voluerunt : Id eſt, ut inſtitueretur Noſologia Methodica. Hoc etiam conſilium alii ſummæ famæ medici comprobârunt, et quiſque, ni fallor, in artis uſu occupatus factum fuiſſe vehementer optaret. Nihil tamen hujuſmodi protinus tentatum fuit ; an quidem ex fructu inde capiendo parum perſpecto, an vero ex difficultate operis prævifa, non conſtat ; ſed revera nihil omnino tentatum fuit, donec celeberrimus Franciſcus Boiſſier de SAUVAGES, circa annum 1732, rem aggreſſus ſit.

Quæ quidem, exeunte ſeculo decimo ſexto, Felix Platerus in morbis ſecundum ſymptomata ordinandis conatus eſt, quodammodo huc referri poſſunt ; conatus autem iſti inconditi adeo et imperfecti erant, ut quenquam eoſdem proſecuturum eſſe vix expectandum fuit ; et revera ante Sauvageſium nemo, quantum novimus, ulla ex parte proſecutus eſt. Haud diſſimulandum quidem, Platerum Sauvageſio quædam ſuggeſſiſſe ; pauca tamen, nec fauſta admodum, et quæ nemini uſui fuiſſent, niſi Sauvageſius, cum meliore ſpe, opus multo longius provexiſſet.

Ipſe quidem Sauvageſius primum lente et titubanter progrediebatur ; et, re iterum atque iterum tentatâ, non niſi poſt multam lectionem, et aſſiduam per triginta annos meditationem, Noſologiam methodicam ſuam, anno 1762 editam, protulit.

Interea, duo alia, in Noſologia methodica, tentamina facta ſunt ; alterum a celeberrimo viro, et in diſtributione rerum methodica plurimum exercitato, Carolo a LINNE ; alterum ab erudito Profeſſore Gottingenſi, Rudolpho Auguſto VOGEL. A neutro tamen, utpote veſtigiis Sauvageſii preſſè nimis inſiſtente, opus multum promotum fuiſſe videtur.

Cùm de utilitate hujuſmodi tetaminum, jamdudum mihi perſuaſum ſit, ſimulac ad medicinæ praxin docendam in hac alma Academia admotus fui, mei officii eſſe putavi alumnos noſtros ad Noſologiæ methodicæ ſtudium allicere ; et quo facilius

cilius hoc efficerem, libellos quotquot ad id conferre poſſent, hic edendos, et in diſcipulorum manus tradendos, curavi.

Ex opere Sauvageſii, aliis rebus non admodum utilibus referto, ea tantum quæ ad genera et ſpecies morborum diſtinguendas pertinerent excerpſi, et cum his Linnæi et Vogelii libellos integros conjunctos edidi.

Auctores hi aliquid laudis ſine dubio merentur; quanquam enim eorum opera, rem ex toto confeciſſe minime videantur, nec multum utilitatis tyronibus inexpertis afferre queant; in arte tamen verſatis, et in dignoſcendis morbis aliquatenus exercitatis, nonnihil commodi exinde oriri poſſit.

Difficile quidem erit, hanc rem protinus perfectam reddere, nec, ut opinor, niſi tentaminibus repetitis fieri poteſt. Non ſolum igitur mihi licitum, ſed mei muneris eſſe, opus hoc Noſologicum, quantum poſſem, promovere arbitratus ſum; eoque conſilio methodum quodammodo novam tentavi, et unà cum ſupra dictis edidi. Hanc, etſi nequaquam omnibus numeris abſolutam, prioribus tamen in quibuſdam magis accuratam inventam fore ſpero.

Qui ante nos huic ſtudio operam dederunt, minus conſultò, ut mihi videtur, rem agreſſi ſunt; morborum enim ſpecies parum perſpectas habentes, ad ſuprema claſſium et ordinum genera conſtituenda illico ſe accinxerunt. A natura vero, ſpecies ſolum datæ ſunt; et generum conſtitutio eſt mentis humanæ excogitatio, quæ, donec ſpecies omnes bene notæ et perſpectæ fuerint, fallax et incerta erit; et in generibus quidem conſtituendis, niſi ad ſpecies ſemper reſpiciamus, labor noſter vanus et futilis evadet.

Conſtitutio generum ſupremorum, in quovis rerum ſyſtemate, neutiquam adhuc abſoluta eſt. Claſſes enim, vel etiam ordines, omnino naturales, vel in ſyſtemate vegetabili, vel in animali, nondum ubique conſtitutæ ſunt. De foſſilibus methodus etiam difficilior, et de morbis fortaſſis omnium difficillima erit. Videamus igitur quomodo hanc rem quam optime tractare poſſimus.

Cùm res diſtinguendæ, numero quàm plurimæ ſint, tum ad inveſtigationem, tum ad reminiſcentiam, utiliſſimum et neceſſarium eſſe videtur, ut ad genera quædam ſuprema referantur;

rantur; cùm verò ſpecies rerum non admodum numeroſæ ſint, et quarum ſigillatim recenſitarum reminiſci, memoriæ in pleriſque hominibus vires non exeedat, eas, ſummâ ſolicitudine, ad claſſes et ordines referre vix opus eſſe videtur.

Ita Illuſtris De Buffon quadrupedia, quorum ſpecies numero paucæ ſunt, ad claſſes et ordines referre haud neceſſarium eſſe cenſuit, et quæ in hunc finem alii tentârunt, frivola eſſe, et ad denominationem ſtudioſos plurimum turbantem duxiſſe, putavit.

Illuſtri tamen et egregio viro prorſus aſſentire nequeo. Etiamſi enim inſtitutio claſſium et ordinum morborum, neque pro inveſtigatione eorum ſatis perfecta reddi queat, neque pro numero valde neceſſaria ſit; quodammodo tamen tentandam, et ad majorem accurationem diligenter perducendam eſſe, puto.

Enimvero, ſi ab illuſione quæ ex characteribus claſſium et ordinum oriri queat, cavemus, et, ni fallor, cavere plerumque licet, etiam claſſium et ordinum inſtitutionem, in multis ad pleniorem et magis exactam ſpecierum diſtinctionem conferre poſſe contendo. Etſi enim ejuſmodi inſtitutionem, ubique certam et accuratam ſemper aſſequi haud liceat, ipſos tamen conatus ad illam aſſequendam magnopere ex re fore putarem, quippe qui ad diſquiſitiones utiles, tum in pathologia, tum in morborum hiſtoria, ſæpe obvenientes, ſubinde ducant. Certe, cùm de natura morborum diſquirere velimus, diſtinguendi ſunt, tum per ſymptomata cuique propria, tum per illa cum aliis quibuſdam communia, quod nihil aliud eſt, quàm morbos, utì alia quæcunque in rerum natura diſtingui debent, per genera et ſpecies diſtinguere, et hujuſmodi diſtinctio generum, tum ſupremorum tum proximorum, notationem neceſſariò exigit.

Quantacunque tamen ex inſtituendis morborum claſſibus et ordinibus utilitas provenire poſſit, certe fatendum eſt, Noſologos, huic rei præcipue intentos, ſucceſſus optatos nondum obtinuiſſe; et ex hujus ſtudii adeo imperfecti conſpectu, ni fallor, accidit, quod totam rem Noſologicam alii deſpexerint, alii vero impoſſibilem judicaverint.

Qui impoſſibilem putant, certe falluntur. Diſtinctionem morborum aliquando difficilem eſſe, fatentur omnes; poſſibilem autem in plerifque eſſe, fateri etiam oportet; nam, ſi quis hoc negaverit, idem fecerit, ac ſi nullam eſſe artem medicam dixiſſet. Si revera tamen medici morbos a ſe invicem dignoſcere poſſint, certe quibus indiciis id faciant, etiam dicere queunt. Hæc autem indicia nulla alia eſſe poſſunt, quam quæ morbum quemque per genus et ſpeciem definiant, quæ rurſus per methodum Noſologicam, rite inſtitutam, ſolummodo exponi queant.

Diſtinctionem itaque morborum, hactenus ſæpe dubiam, per Noſologiam methodicam magis certam fieri poſſe, affirmare nullus dubito. Porro obſervandum, quoties hujuſmodi diſtinctionem morborum exponere conati fuerimus, id commodi oriturum, quod hujus diſtinctionis vel defectus, vel errores, facillime percipientur, et cùm percepti, vel ad obſervationes jam factas accuratius conſiderandas, vel ad obſervationes poſtea diligentius faciendas, ducent; quin et plurimum valebunt, tùm ad Noſologiam methodicam, tum ad diſtinctionem morborum, tandem perfectiorem reddendam.

Quamvis morborum characteres hactenus propoſiti ſæpe erronei, ſæpe deficientes ſunt; tentamina tamen omnia jam facta exhibere cupiens, in tertia Synopſis editione ex ſyſtemate ſymptomatico cl. Michaelis SAGAR, quæ ad genera morborum definienda pertineant, excerpſi, et in hac quarta editione, ingenioſi Davidis MACBRIDE, Tabulas Noſologicas addidi, et cæteris ſuprà memoratis ſubjunxi. Hæc autem tentamina omnia ſimul edita ſunt, ut juxta poſita facilius conferri poſſint, et ut collata vel optimos et maxime idoneos characteres indicent, vel ad erroneos corrigendos, et ad diſtinctiones magis exactas obtinendas, lectores ducant.

Hujuſmodi ſtudium plurimis medicis neceſſarium fore facile credo; nam morborum titulis inhærentes, notiones parum accuratas et determinatas habent; et, quantum video, ad magis exactas, niſi noſologiæ methodicæ ſtudio, duci vix poſſunt.

Ex iis quæ jam diximus, tum utilitatem tum neceſſitatem Noſologiæ Methodicæ manifeſtam fore ſpero; et ſimul patebit,

bit, quare antehac, et nunc etiam, eandem colere allaboravi. Proximum eſt, ut in hiſce prolegomenis, quas in hoc ſtudio regulas ipſe obſervavi, et ab aliis obſervandas vellem, nunc exponam.

Prima et præcipua noſtra cura fuit, ut morborum ſpecies in ipſis ægris præſentes detegerentur et dignoſcerentur. Cùm verò ſpecies niſi ſimul genus indicaretur, vix recte definiri poſſint; et cùm genera plurima a Noſologis indicata unius tantum ſpeciei ſint; inde factum eſt, quod noſtri etiam labores, in generibus præſertim diſtinguendis, impenſi videantur. Ad ſpecies tamen ſemper reſpeximus; et ad eas dignoſcendas, characteres generum a nobis datos ubique utiles fore ſperamus.

In generibus morborum recenſendis, pauciora, quàm in aliis ſyſtematibus dicta ſunt, recenſui; quod ſi recte feci, id ſtudioſis, multitudine rerum contemplanda facile turbatis, imprimis commodum eſſe puto. Etiamſi enim numerum generum minuens aliquando erraverim, id tamen tuto tentatum fuiſſe cenſeo; cùm enim diſcipuli noſtri genera facile et ſatis certo diſtinguenda recte perſpexerint, illos genera forte omiſſa facile poſtea agnituros eſſe, credo.

Genera morborum vero apud nos, quàm apud alios Noſologos, neceſſario pauciora ſunt; quia plura, pro diverſis ab aliis habita et recenſita, a nobis, utpote nullâ, quantum nobis videtur, re diverſâ, ſub uno titulo comprehenſa ſunt; et hujus rationes poſtea locis idoneis tradendæ venient. Interea notandum, plura genera, quæ primo intuitu omiſſa videantur, nequaquam ex oculis ſtudioſorum ſublata eſſe, cùm generis illius, ad quod pertinere nobis videntur, utì ſynonyma recenſeantur, et locum ſuum in Indice adhuc retineant.

Deinde, genera morborum a nobis, quàm ab aliis enumerata et definita, pauciora ſunt; quia nulla, niſi idiopathica et primaria, notanda eſſe duximus; dum plura ab aliis memorata, ſympathica tantum ſunt, ſive ſymptomata nuſquam per ſe exiſtentia; et neutiquam igitur pro morbis primariis agnoſcenda. Ita *Carphologia, Pandiculatio, Rigor, Sternutatio, Oſcedo, Singultus, Stertor, Anxietas, Laſſitudo, Stupor Pruritus, Algor*, et *Ardor*, a Sauvageſio, et alia ab aliis, pro generibus

bus recenſita, a nobis penitus omittuntur; et recte, ni fallor, niſi quot ſymptómata, totidem genera morborum, ponere velimus.

Denique, genera morborum apud nos pauciora ſunt; quia, ex claſſibus VITIORUM et DEFORMITATUM, plura a nobis omittuntur; vel quod morbi adeo leves ſint, ut medicorum attentionem et curam non mereantur; vel quod congeniti et immutabiles medicorum artem penitus eludant. Ita *Lentigo*, *Leuce*, *Cyaſma*, *Seline*, et *Cicatrix*, ex claſſe VITIORUM; et *Phoxos*, *Gibber*, *Rhyſſemata*, *Canities*, *Coloboma*, *Nævus*, *Monſtroſitas*, *Rhicnoſis*, *Varus*, *Valgus*, *Leiopedes*, *Saniodes*, *Cripſorchis*, *Hermaphroditus*, *Dionyſiſcus*, *Galiancon*, *Galbulus*, et alia ex claſſe DEFORMITATUM, apud Vogelium recenſita, recte a nobis omiſſa putamus. Ejuſmodi vitia et deformitates, fortaſſis in pathologia, ſive hiſtoria generali, mutationum quas, quavis occaſione, ſubit corpus humanum notari poſſent; Noſologiam autem methodicam iis adeo frivolis onerare, vel eandem tam multis novis et inutilibus appellationibus turbare, minime idoneum videtur. Judicet itaque lector, quàm meritò gloriatur cl. Sagar, ſe generum numerum auxiſſe.

Quod, modò memorata omiſerim, venia forſitan, mihi facile dabitur. Sunt autem alii morbi, memoratu quidem digni, quos omiſſos non adeo facile condonabit ſtudioſus. Hujuſmodi omiſſiones agnoſco, et quidem doleo; ſed variæ rationes, ut quidam morbi hic omitterentur, effecerunt. Primò, fieri poteſt, ut quidam obſervationem noſtram penitus effugerint; dein, ſunt alii ſatis noti, quibus, in noſtro ſyſtemate, locus idoneus nuſquam inventus eſt; denique, ſunt alii quorum hiſtoria apud medicos adeo ſit imperfecta, ut nec locus nec character idoneus iis aſſignari queat. Ne tamen ejuſmodi genera penitus omitterentur, ad calcem operis, omiſſorum, quotquot noverim, catalogum ſubjunxi, ut poſteri perſpicaciores, ea diligentius perpendentes, characteres et locum iis aſſignent.

Eodem conſilio, ne ſcilicet tyronibus contemplanda præter neceſſitatem multiplicarentur, non genera ſolum, ſed ſpecies morborum etiam ad minorem numerum redegi. Hoc magis periculoſum videri poteſt, cùm nullam ſpeciem, quæ revera exiſtat, recte omittere liceat. Ne quidem ad recenſionem ſpe-

cierum

cierum ipfe accederem, difficultas operis me dubium, et timidum antehac diu cohibuit; et id tantum tentare aufus fum, ut fpecies, a Sauvagefio recenfitas, ferie paulo luculentiore et emendatiore traderem: Re autem amplius et curatius perpenfâ, fpecies jam recenfurus, numerum eorum, apud Sauvagefium recenfitarum, multum minuendum effe, arbitratus fum.

Solus quidem Sauvagefius, nam Sagarum nihil moror, in recenfione fpecierum quicquid præftitit: at, licèt egregius vir, plurimis obfervationibus undique collectis, multum de re medica meritus fit; haud tamen diffimulandum, illum in multis graviter errâffe, dum fpecies revera eafdem, fub diverfa appellatione repetitas, pro diverfis ponebat; et præfertim dum fpecies fympathicas, tam fæpe idiopathicis immifcebat, qua ratione earum numerum totum præter modum auxit. Hos ut tollerem errores, quod potui feci, numerofis nempe apud Sauvagefium fpeciebus, rectè, quantum ego judico, ad pauciores redactis.

Quod ut efficerem, primò fpecies plures, utì diverfas a Sauvagefio recenfitas, pro una eademque habui, et fub uno titulo pofui; atque hujus rei rationes locis fuis idoneis pofthac tradendæ funt.

Deinde, cùm fpecies idiopathicas folum pro veris et genuinis enumerare velim, quotquot pro fymptomaticis habere potui, totidem ex numero fpecierum apud Sauvagefium fuftuli. Cùm autem, in recenfione fpecierum fymptomaticarum aliquis ufus fit, earum recenfionem, feorfum tamen, denuo appofui.

Deniquc, alia et præcipua ratio, qua fpecierum, à Sauvagefio recenfitarum, numerum minuendum effe cenfui, ea eft, qua plures ab eo pro diverfis pofitas, pro fpecierum varietatibus, tantum habui et enumeravi.

Hoc autem eft, quod in Nofologia Methodica maxime difficile videtur, dicere nimirum, quid pro ipfa fpecie morbi, quid pro ejufdem fpeciei varietate tantùm, habendum fit. Cùm autem criteria illa, quæ in Zoologia et Phytologia, ad fpecies a varietatibus certius diftinguendas adhiberi poffint, in Nofologia Methodica nequaquam invenienda fint; varietates

tates morborum a fpeciebus diftinguere ubique difficilius erit. Quamobrem varietates plures recenfere, tutiffimum et fere neceffarium effe duxi. Ejufmodi vero diftinctionem, in artis ufu utiliffimam fore ratus, illam adhibere ubique annifus fum; quod fi non in omnibus, cum æque certa cognitione, cum aliqua faltem verifimilitudine, diligenter quæ fequuntur penfitatis, fæpe feciffe videor.

Cùm morbus aliquis, quo plures homines laborant, fymptomata cujufdam fpeciei characteriftica omnia et fola, in unoquoque oftendit; quantumvis hæc in alio minus, in alio magis vehementia fint, hoc fpeciem diverfam exhibere non putamus; et, in univerfum, morbos gradu folum differentes, non nifi ejufdem fpeciei varietates præbere cenfemus.

Tunc igitur de varietate a fpecie diftinguenda quæftioni tantum locus eft, cùm in diverforum hominum morbis, vel ex folitis cujufvis fpeciei fymptomatis, quædam abfint, vel iifdem quædam addita fint.

Cùm ex fymptomatis folitis quædam abfint, quoties inter fymptomata, quæ magis, et ea quæ minus, effentialia funt diftinguere liceat, ex horum abfentia non nifi varietatem adeffe concludimus.

Cùm vero fymptomatis characterifticis alia quædam addita fint, fi addita pro fymptomatis fymptomatum, potius quàm pro fymptomatis caufæ haberi queant, varietatem tantum conftituunt.

Denuo, cum fymptomata addita, in fpecie data, prorfus infolita fint, et fimul conditiones morbi præcipuas parum vel nihil mutari videantur, hæc quoque varietatem tantum præbere cenfenda.

Cùm morbi genus quoddam, ex principiis diverfis oriri queat, idem, ex diverfitate principii, fpecie diverfum evadere poteft, nec femper tamen; nam, quotiefcunque diverfitas illa parva fuerit, et fimul fymptomata parum ab ea fuerint mutata, hoc etiam non nifi varietatem exhibere, putamus.

Morbi genus itidem, pro diverfa ejus fede, diverfæ fpeciei fieri poteft; quotiefcunque vero fedes diverfa, neque partis ftructuræ, neque functionis ratione differat, hujufmodi fedis diverfitas etiam pro varietate tantum habenda eft.

N Porro,

Porro, cùm de morbis invicem diſtinguendis hic agatur, obſervari vellem, res duas eſſe, quæ ad ſimilitudinem et affinitatem morborum, in diverſis hominibus indicandam, plurimum facere poſſint.

Altera eſt, quod principii quædam ſimilitudo, morborum inde in diverſis hominibus genitorum ſimilitudinem arguit; ita, quando morbi diverſorum hominum, ex uno eodemque principio oriantur; quando, etiam principium illud, ad morbum gignendum, in unoquoque neceſſarium ſit; denique, quando idem principium, ubique fere ejuſdem qualitatis et vis eſſe videatur, tum demum morbos, ex ejuſmodi principio genitos, ejuſdem vel ſimillimæ naturæ eſſe, judicare licet.

Hoc de morbis contagioſis pleriſque valere mihi videtur. Ex his enim ſunt, qui in pluribus hominibus ab eadem ſpecifica contagione oriuntur; nec, in eorum aliquo morbus, niſi ab illa contagione applicata, oriri unquam obſervatur; et ſimul illius contagionis vires et qualitates, ubique fere, eædem eſſe videntur. Quod ad proxime dictum ſpectat, id quibuſdam dubium videri poteſt; ſed cùm ejuſdem contagionis effectus, per ſecula plura jam obſervati, ſemper et ubique admodum ſimiles ſint, eam qualitate et viribus eandem eſſe, merito concludimus; et, ob hoc præſertim, quod effectus iſti, quatenus diverſi videantur, plerumque hominis infecti conditioni cuidam, potius quàm contagioni, qualitate vel viribus diverſæ, tribui poſſunt.

Morbos, itaque, eadem contagione ſpecificâ ortos, ſimillimæ naturæ eſſe credendum; ejuſmodi morbos etiam vix, niſi unicam ejuſdem generis ſpeciem, præbere; immo, earum diverſitatem quandam aliquando obſervatam, non niſi ejuſdem ſpecici varietatem indicare, ſuſpicandum eſt.

Hæc omnia, non ſolum de exanthematis contagioſis, ſed etiam de pleriſque febribus epidemicis, dicta velim. Hanc autem opinionem, de ſimilitudine febrium epidemicarum proferens, a gravis auctoritatis viro SYDENHAMO, hujuſmodi febres ſpecierum plurium eſſe ſtatuente, diſſentire cogor. Recte quidem, an ſecus, multum dubito; et poſteris litem dirimendam relinquo, hoc ſimul præmonito, plurimum medicinam facientibus inter futurum, de alterutrius ſententiæ veritate

tate ſibi ſatisfacere, vel potius quos limites utrique ſint ponendi, ſtatuere.

Altera res, quæ ſimilitudinem morborum, in diverſis hominibus, oſtendere poſſit, eſt ſimilitudo remediorum quibus ſanantur. Similitudo quidem morborum in ſimilitudine cauſæ eorum proximæ, qualiſcunque ſit, revera conſiſtit; cùm remedia vero morbis medeantur, tantum quatenus cauſas eorum proximas tollant, morbos, qui iiſdem omnino remediis ſanantur, ejuſdem naturæ eſſe oportet.

Hujuſmodi ratiocinatio, tum ad phlegmaſiarum miſſione ſanguinis, tum ad febrium intermittentium cortice Peruviano ſanatarum, ſimilem naturam indicandam, plurimum certe facere poteſt. Hanc autem doctrinam, utcunque in praxi medica aliquando utilem, fallacem tamen, neque in praxi, neque in Noſologia methodica, niſi caute admodum, adhibendam eſſe cenſeo. Apud vulgus medentium quidem, remedia eadem quibuſque fere ejuſdem generis, ſpeciebus, et harum varietatibus adhiberi, et hinc genera plura nullo modo ſpecie differre, videantur. Sed peritiores norunt, morbos, aliquo modo diverſos, rarius quàm putatur, ab iiſdem prorſus remediis ſanari: Bene etiam norunt, ex promiſcua remediorum adhibitione fieri, quod eadem remedia adeo ſæpe fruſtranea, ſanationes ſaltem minus perfectæ ſint. Porro, norunt expertiſſimi, ad recte medendum, omnino opus eſſe, ut remedia, non ſolum generi ſed ſpeciei cuique, et ſæpe etiam varietatibus quibuſdam, apprime ſint accommodata.

Ad artem medicam breviorem, et exinde faciliorem, reddendam, ſpecies morborum quaſcunque, a varietatibus ſuis diſtinguendas eſſe, arbitratus ſum. Hanc tamen diſtinctionem in pluribus quodammodo incertam eſſe fateor, et, in Noſologia methodica, tutiſſimum fore puto, varietates morborum pleraſque notare et recenſere. Hoc itaque præſtare ubique annitus ſum, aliis ſapientioribus, qui poſthac huic operi ſe immiſcere velint, relinquens, diſcriminationem magis certam ſtatuere.

Expoſitâ jam qua ratione morborum, tum generum, tum ſpecierum, numerum minuere laboravi; ſupereſt, ut quo mo-

do eorum, quæ admisi, characteres constituendi sunt, nunc exponam.

Imprimis igitur, notas externas, sensibus nostris facile obvias, ubique selegi, neglectis, vel potius rejectis, de statu corporis interno conjecturis quibuscunque. Porro, ex notis quæ sensibus sunt obviæ, illas medici potius quàm ægri sensibus percipiendas, semper prætuli; quum tamen has, utcunque fallaces, penitus negligere vel omittere non liceat.

Secundò, ea symptomata pro notis characteristicis præcipue seligenda putavi, quæ perpetuò cum morbo præsentia sunt, et hoc quidem semper annitendum esse puto. Cùm vero plurimi morbi sub eorum decursu, aliam atque aliam omnino formam capiant, in his, ex serie rerum, et symptomatum sibi invicem succedentium, character sæpe necessariò petendus est.

In hac re autem tractanda, duplex quæstio exoritur. Prima est, An ex morbi principio characteris partem desumere liceat?

Ad hanc responderi possit, quod, etiamsi de principiis morborum apud medicos judicium sæpe fallax, et prorsus falsum sit, nec temere idcirco ad morbos distinguendos adhibendum; cùm eadem tamen aliquando satis certe nota sint, et facile observanda, hujusmodi principia in Nosologia, pro notis characteristicis recte adhiberi posse censeo.

Altera quæstio hic exoriens est, Quatenus ex serie symptomatum, sub decursu morbi occurrentium, characterem ejus petere liceat? Ad hanc etiam possit responderi, quod, cùm plures morbi, utì exanthemata et febres intermittentes, nisi post decursum aliquot dierum, ex serie symptomatum sibi invicem succedentium, nullo modo dignosci queant; ut hujusmodi morbi distinguantur, ex serie illa character necessario sumendus est. Characteres autem, non nisi post longum morbi decursum, fortassis non nisi post morbum finitum, statuendi, nequaquam in Nosologia usurpari debent. Ita apud Illust. LINNÆUM *Febrium continentium*, quas vocat, characteres a diuturnitate totius morbi desumpti prorsus inepti sunt.

In constituendis morborum characteribus, regula tertia est, quod, cùm quisque fere morbus, ex plurium symptomatum concursu solum dignoscatur, ex iis pro notis characteristicis

quot

quot ſufficiant, nec plura tamen, adhibenda ſunt. Priores Noſologi mihi videntur, in characteribus quos dederint, plerumque nimis breves et deficientes fuiſſe; et forſan mihi vitio verti poteſt, quod aliquando ſim in iiſdem nimis longus et redundans. Nuſquam quidem volens fui redundans; ut vero eſſem copioſus ubique me conatum fateor, prudentiſſimum fore ratus etiam ad redundantiam appropinquare, quippe poſteris multo facilius erit, quod nimium eſt tollere, quàm quod deficiat ſupplere.

In characteribus denique morborum conſtituendis, quæritur etiam, an ex defectu functionis cujuſlibet, quæ in ſano unoquoque exercetur, vel ex abſentia ſymptomatum, in aliis generibus vel ſpeciebus apparentium, notas quaſdam deſumere liceat? Sauvageſius quidem defectus functionum, utpote nihil poſitivum indicantes, pro morbis noluit admittere; plures igitur, qui a Linnæo ſub ordine *conſtrictoriorum*, et a Vogelio ſub claſſe *epiſcheſium*, recenſentur, penitus omiſit.

Sed, pace tanti viri, dixerim, quanquam defectus, ſi ſtrictius loqui velimus, nihil poſitivum indicet; defectum tamen functionis, quam exercet quiſque ſanus, ſtatum corporis humani exhibere, quem ut diſtinguamus utiliſſimum eſt, atque etiam neceſſarium, et ejuſmodi ſtatus pro morbo recte haberi poteſt. Porro, etiamſi in quibuſdam defectus iſti aliquando ſine moleſtia vel morbi ſymptomate obſerventur; in pleriſque tamen magnam moleſtiam, et ſymptomata plurima pariunt. In his igitur, defectum functionum, ſæpe ſymptomatum cauſam manifeſtam, pro morbo haberi licet, et ex ejuſmodi defectu, in plurimis morbis horum notas characteriſticas petere licet, et oportet. Sauvageſius ipſe in hac re parum ſibi conſtare videtur, *Debilitatum* claſſem inſtituens, et *Amneſiam*, *Agrypniam*, *Iſchuriam*, et alia etiam tanquam genera recenſens.

Quod notas ex abſentia ſymptomatum, in aliis congeneribus apparentium, ſpectat; eas nequaquam bonas, et, ubicunque fieri poteſt, evitandas cenſeo. In pluribus vero vitari, quantum video, non poſſunt; nec a quovis Noſologo adhuc fuerunt vitatæ.

Cùm ſecundum has regulas, characteres morborum conſtituendi ſint, plurimum refert, eoſdem ſermone accurato et lu-

culento exprimere; nec minus, morbum quemque apto nomine infignire.

Norunt eruditi, Ill. Linnæum methodum plantarum perfectiorem reddidiffe, eo, quod botanices linguam, ufurpatis ubique vocibus maxime idoneis et definitis, magis accuratam effecit; nec quidem dubito quin delineatio morbi, ad inftar delineationis plantæ, a Linnæo exhibitæ, in Nofologia multum profutura fit. In Nofologia autem, ac in botanice, non æque neceffarium effe videtur; tum quod tam multæ rerum circumftantiæ, in Nofologia, ac in botanice, notandæ non veniunt; tum quod fymptomatologia, in quibufcunque fere Pathologiæ generalis fyftematibus exhibita, plurimum in hac re jam præftitit. Fatendum quidem, fymptomatologias vulgo prolatas, nec adeo plenas effe, nec adeo exactas, ac optandum effet; et, fi pleniores fierent, atque ubique voces magis idoneæ et accurate definitæ ufurpatæ effent, ad Nofologiam perficiendam certe plurimum conferre poffet. In hujufmodi vero tentamine cavendum eft, ne diftinctiones nimium fubtiles et dubiæ adhibeantur, uti ab auctore *Obfervationum Clinicarum*, quæ Warfaviæ annis 1767 et 1768 prodierunt, factum fuiffe opinor. Ipfe quidem hujufmodi nihil tentavi, tum quod plus exegiffet, quàm per longum tempus mihi fuppetivit otii, tum quod mihi minus neceffarium videtur, qui voces apud medicos ufitatiffimas, et in fenfu vulgo recepto, ubique fere ufurpandas curaverim.

Quod ad denominationem morborum attinet, in Claffium, Ordinum, et Generum nominatione, eas, quantum potui, regulas obfervavi, quæ in Linnæi *Criticis Botanicis*, et in ejufdem *Philofophia Botanica*, ab ill. auctore traduntur.

Quando notiones novæ funt proferendæ, etiam nova nomina imponenda funt, et ejufmodi aliquando, parcius licèt, adhibuimus. Cùm vero nomenclaturam medicam, diuturno ufu confirmatam, fine gravi caufa mutare non liceat; ne factum effet ubique curavimus: quod tamen Ill. Linnæum fæpe, nullâ urgente neceffitate, feciffe, et Vogelium appellationibus novis, frivolis, ineptisque, Nofologiam deturpâffe, obfervavimus.

Ut

Ut clarior et certior habeatur morborum notitia, appellationibus ſelectis, ſynonyma, tum aliorum Noſologorum, tum auctorum maxime celebrium, ubique appoſuimus. Hoc diligentius feci, ut inde norint ſtudioſi, ex quibus præcipue ſcriptis, morborum ſcientia optime obtineri poſſit.

In recenſendis ſpecierum ſynonymis, appellationes, quibus Sagarus uſus ſit, omiſi, tum quod ipſe aliorum auctorum ſynonyma ubique omittens, nos de ſpeciebus, quas indicare voluit incertos, ſæpe reliquit; tum quod, in recenſione ſpecierum, illum profecto minus peritum fuiſſe, et regulas Noſologiæ methodicæ optimas quaſque neglexiſſe, nobis videtur.

Synonyma veterum medicorum adhuc omiſi, non quod eorum ſcripta prorſus negligenda eſſe putaverim, ſed quod ego, neque ſatis certo, neque cum fructu, ſynonyma eorum indicare potuerim.

SERIES

CLASSIUM ET ORDINUM *.

CLASSIS I. PYREXIÆ.

ORD. I. FEBRES.
II. PHLEGMASIÆ.
III. EXANTHEMATA.
IV. HÆMORRHAGIÆ.
V. PROFLUVIA.

CL. II. NEUROSES.

ORD. I. COMATA.
II. ADYNAMIÆ.
III. SPASMI.
IV. VESANIÆ.

CL. III.

* Classium institutionem primo a SAUVAGESIO datam, LINNÆUS, VOGELIUS, et SAGARUS, in omnibus fere, secuti sunt. Cùm vero ex eorum classibus plures sint, utì VITIORUM, ANHELATIONUM, DOLORUM, et FLUXUUM, neque naturales, nec quovis modo idoneæ, ejusmodi institutionem sequi non potui. Aliam itaque simpliciorem, et in universum, ut mihi videtur, aptiorem, hic protuli. Hæc fortasse etiam minus absoluta videri possit, quod inter morbos totius systematis, in primis tribus classibus recensitos, et illos partis singularis, sive LOCALES, in classe quarta collocatos, distinctio non ubique facilis erit. Hoc quidem, rarius licèt, aliquando fieri posse concedimus. Sed nihil præstantius nobis nunc suppetit; et, ob rationes in Prolegominis (pag. 187. ad calcem) allatas, de perfecta classium institutione non admodum soliciti sumus.

Cl. III. CACHEXIÆ.

Ord. I. Marcores.
II. Intumescentiæ.
III. Impetigines.

Cl. IV. LOCALES.

Ord. I. Dysæsthesiæ.
II. Dysorexiæ.
III. Dyscinesiæ.
IV. Apocenoses.
V. Epischeses.
VI. Tumores.
VII. Ectopiæ.
VIII. Dialyses.

CL. I. PYREXIÆ.

CHARACTER. Poſt horrorem pulſus frequens, calor major, plures functiones læſæ, viribus præſertim artuum imminutis *.

SYNONYMA. Morbi febriles *Auctorum.*

ORD. I.

* Quod hic, et pluribus quæ ſequuntur locis, nobis forſitan vitio verti poſſit, quodammodo hic obiter excuſare liceat. Ita, dici poteſt, pyrexias aliquando videri, quas nullus præceſſerat horror, et pyrexias in quibus neque pulſus frequentior, neque calor major, quàm in ſanis eſſe ſolet; characterem ideo datum neque verum, neque ubique adhibendum. Iſtiuſmodi pyrexias, rariſſime licèt, aliquando videri negare nolo; ſed, in characteribus claſſium, ad ſpecies dignoſcendas adhibendis, ut ſingulæ claſſis notæ in nnaquaque ſpecie conſpiciantur, haud neceſſarium videtur, et ſufficit, ſi earum pleræque in ſpecie quavis adſint.

Character idoneus quiſque, plurium notarum ſive ſymptomatum concurſum notare debet, et male quidem cum veteribus Vogelius calorem auctum ſolum, et recentiores Sylvius et Cel. Boerhaavius pulſuum velocitatem ſolam, pro charactere pyrexiæ, ſive febris ut vocant, poſuerunt. Certe, qui dicunt febrem adeſſe, etſi pulſus nihilo naturali frequentior ſit, ex aliis quàm velocitate pulſuum ſignis febrem adeſſe judicant; quod etiam plurium ſymptomatum notationem, in quovis charactere neceſſarium eſſe, oſtendit.

Porro, hic obiter obſervari velim, pulſuum velocitatem ſolam, pyrexiam vel febrem adeſſe nequaquam ſemper indicare; cùm a cauſis externis plurimis pulſus ſit naturali velocior, ſine morbo, ſive quavis functionum læſione. Hiſce de pyrexiæ charactere quæſtionibus, in charactere a nobis hic dato, quantum potuimus, proſpectum eſt. Sed, in aliis claſſium et ordinum characteribus adeo felicem eſſe vix licet; et in characteribus pleriſque, ſi ad ſpecies pleraſque character recte adhiberi poſſit, paucas exceptiones non moror. Utilem plerumque fuiſſe mihi ſufficit, ubique perfectum fore non ſpero.

Ord. I. FEBRES.

Prægreſſis languore, laſſitudine, et aliis debilitatis ſignis, pyrexia, ſine morbo locali primario.

Febres *Auctorum* S. Cl. II. V. Cl. I. *Sag.* Cl. XII.
Morbi febriles critici L. Cl. II.

Sect. I. *INTERMITTENTES.*

Febres, miaſmate paludum ortæ, paroxyſmis pluribus, apyrexiâ, ſaltem remiſſione evidente interpoſitâ, cum exacerbatione notabili, et plerumque cum horrore redeuntibus, conſtantes: Paroxyſmo quovis die unico tantum *.

Intermittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. III. L. Cl. II. O. II. V. Cl. I. O. I. *Sag.* Cl. XII. O. III.
Remittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. II. *Sag.* Cl. XII. O. II †.
Exacerbantes L. Cl. II. O. III.
Continuæ V. Cl. I. O. II ‡.

Continuæ

* Qui perpenderit quæ de febribus *remittentibus*, quæ videntur continuæ, a *continuis*, ſtrictius dictis, diſtinguendis, mox dicenda ſunt, facile videbit quamobrem, tum intermittentium tum continuarum characterem antea datum, hic mutare neceſſarium habui.

† Febrium *remittentium*, quaſi a febribus *intermittentibus* exquiſitis prorſus differentium, ordinem ſeparatum inſtituerunt Noſologi Sauvageſius, Linnæus, et Sagarus; minus recte tamen, ſi mihi judicare fas ſit. *Remittentes* enim, quæ dicuntur, ex eodem principio, miaſmate nempe paludum, ac *intermittentes*, oriuntur; iiſdem in locis, et eodem anni tempore, utraque ſimul epidemice graſſatur; utraque iiſdem prorſus remediis ſanatur; et ſæpiſſime in eodem homine idem, qui videtur, morbus, nunc intermittentis nunc remittentis typum exhibet. Morbi idcirco, cauſis, ſanatione, et typo ſimillimi, nec ad ordinem, nec ad ſectionem diverſam diſtrahendi erant.

‡ Magis inconſulto adhuc Vogelius *remittentes* omnes cum *continuis* ſociavit. *Continuæ*, quas vocamus, omnes quidem remiſſiones et exacerbationes oſtendunt; ſed a *remittentibus* ad *intermittentes* merito referendis, plurimum aliis multis differunt, ut mox dicetur.

Continuæ periodicæ *Sennert.* de febr. Lib. II. cap. 13.
Continuæ remittentes, *Boerh.* Aph. 727.
Compofitæ ex acuta periodo, *Junck.* Tab. 82.
Continuæ remittentes, proportionatæ, *Torti.* Therap. Spec. L. V. cap. 1.
Continentes *Mortoni*, Exerc. II.

Genus I. TERTIANA.

Paroxyfmi fimiles intervallo quadraginta octo circiter horarum: Acceffionibus meridianis.

Tertiana *Auctorum*, S. G. 88. L. 16. V. 2. *Sag.* p. 704. *Hoffm.* Tom. II. pag. 11. *Stahl.* de tertiana febris genium univerfum manifeftante, Halæ 1706. Ejufd. Cafual. magn. Caf. 21. Cafual. min. Caf. 96. *Cleghorn's* difeafes of Minorca, cap. III. *Senac*, de recond. febr. natura. Edinb. Med. Eff. vol. iv. art. 24.

Tertiana eft vel

I. *Interpofitâ apyrexiâ*, quæ

1. Variat paroxyfmi duratione.

A. Tertiana paroxyfmis haud ultra horas duodecim extenfis.

Tertiana legitima, S. fp. 1. *Sennert.* de febr. L. II. cap. 18. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.
Tertiana vera, *Clegh.* Min. p. 140.

B. Tertiana paroxyfmis ultra horas duodecim extenfis.

Tertiana notha five fpuria, S. fp. 2. *Sennert.* de febr. L. II. c. 18. *Clegh.* Min. p. 140. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

2. Variat paroxyfmorum recurfu.

C. Tertiana quotidie revertens, paroxyfmis inæqualibus, alternis fimilibus.

Tertiana

Tertiana duplex, S. ſp. 13. *Sennert.* de ſebr. L. II. c. 21. V. G. 12. *Clegh.* Min. p. 141.
Duplicana L. 18.

D. Tertiana alternis diebus revertens, paroxyſmis eodem die binis.

Tertiana duplicata, S. ſp. 14. *Jones*, de febr. interm. P. II. cap. 6. *River.* Cent. IV. obſ. 16.

E. Tertiana quotidie revertens, paroxyſmis altero die binis, altero unico tantum.

Tertiana triplex, S. ſp. 15. *Clegh.* Min. p. 142. Semitertiana *Hoffm.* II. p. 40.
Semitertiana primi ordinis *Galeni*, *Spig.* de ſemitertiana, L. II. cap. 4.

F. Tertiana quotidie revertens, interpoſitâ remiſſione inter diem imparem et parem magis, inter parem et imparem minus, notabili.

Hemitritæus, *Celſi* L. III. cap. 3.
Semitertiana, *Clegh.* Minorc. p. 143 *.
Semitertiana ſecundi ordinis, *Galeni*, *Spig.* L. 2. c. 5.
Amphimerina hemitritæus, S. ſp. 8.
Amphimerina pſeudo-hemitritæus, S. ſp. 9 *.

3. Variat ſymptomatibus.

G. Tertiana affectibus ſoporoſis ſtipata.

Tertiana carotica, S. ſp. 10. *Werlhof.* de febribus, et auctores ab eo allegati, p. 6.
Tertiana hemiplegica, S. ſp. 20. *Werlhof.* ibid.
Quotidiana ſoporoſa, S. ſp. 8. *Car. Piſ.* obſ. 175. 176.
Febris caput impetens, *Sydenh.* Ep. ad R. Brady.

H. Tertiana ſpaſmis et motibus convulſivis ſtipata.

Tertiana aſthmatica. S. ſp. 6. *Bonet.* Polyalth. Vol. I. p. 250.
Tertiana hyſterica, S. ſp. 8. *Wedelii* A. N. C. Dec. I. A. II. obſ. 193.

Hyſteria

* Fortaſſis hemitritæa quævis ad remittentes relegari poſſit; et, licèt affines ſeparare nolui, limites non ſatis certe ponendos eſſe fateor.

Hyſteria febricoſa, S. G. 135. ſp. 8. A. N. C. Dec. I. Ann. II. obſ. 193.
Tertiana epileptica, S. ſp. 16. *Calderæ* Trib. med. p. 225. *Lautter.* Hiſtor. med. bienn. Cap. II. caſ. 2.
Quotid. epileptica, S. ſp. 3. *Edinb. Eſſays*, Vol. V. P. II. art. 49.
Ecclampſia febricoſa, S. G. 133. ſp. 17.
Epilepſia febricoſa, S. G. 134. ſp. 9.
Tertiana tetanodes *Medici* Beobacht. I. Band. p. 24.
Tetanus febricoſus, S. G. 122. ſp. 10. *Störk*, Ann. Med. II. p. 163.

I. Tertiana efflorefcentiâ cutis ſtipata.

Tertiana petechialis, S. ſp. 3. *M. Donati*, L. III. cap. 14. *Lautter.* Hiſt. Med. cap. II. caſ. 10.
Tertiana ſcorbutica, *Wedel.* A. N. C. Dec. I. A. II. Obſ. 193.
Tertiana urticata, S. ſp. 22. *Planchon.* Jour. de med. 1765. *Clegh.* Minorc. p. 157.
Tertiana miliaris, S. ſp. 21. *Walthieri* de med. German. apud *Roncalli* Europ. med. p. 151.

K. Tertiana phlegmaſiâ ſtipata.

Tertiana pleuritica, S. ſp. 4. *Valeſii* in epid. L. 1. Sect. 3. *Lautt.* hiſt. med. cap. II. caſ. 5. 9.
Pleuritis periodica, S. G. 103. ſp. 14.
Tertiana arthritica, S. ſp. 5. *Morton* Exerc. I. cap. IX. hiſt. 22. *Lautt.* loc. cit. caſ. 19.

4. Variat aliis morbis complicata.

Tertiana ſcorbutica, S. ſp. 9. *Etmuller*, prax. L. 1. Sect. XVI. cap. 2. *Timæi* L. VIII. caſ. 15.
Tertiana ſyphilitica, S. ſp. 17. *Deidier* de morb. vener. Sect. IV.
Tertiana verminoſa, S. ſp. 18. *Stiſſer.* in act. Helmſtad. *Lancis* de noxis palud. L. II. cap. 5. et 6. Illuſt. *Pringle* Diſeaſes of the army, p. 98. *Ramazzini* conſt. epidem. rural. ann. 1690. Sect. XI. *Van den Boſch.* Conſt. epid. verminoſ. ann. 1760, &c.

5. Variat ratione principii *.

Tertiana

* Nullum quidem febrium intermittentium principium ſufficiens præter miaſma paludum agnoſcimus; ſed, cùm miaſma hoc non ſemper validum ſit ad morbum arceſſendum, niſi aliæ poteſtates excitantes

Tertiana accidentalis, S. ſp. 12. *Sydenham*, cap. 5.
Tertiana a ſcabie, S. ſp. 11. *Juncker*, tab. 80. *Hoffm.* II. p. 12.

II. *Interpoſitâ remiſſione tantum* *.

Tritæophya, S. G. 85. *Sag.* p 695.
Tritæus, L. 21.
Hemitritæa, L. 23.
Tertianæ remittentes et continuæ *Auctorum*.
Tertianæ ſubintrantes, proportionatæ, ſubcontinuæ *Torti* Therap. Special. Lib. III. cap. 1.
Tertiana ſubcontinua, S. ſp. 19.
Quotidiana deceptiva, S. ſp. 2.
Amphimerina ſemiquintana, S. ſp. 24.
Tritæophya deceptiva, S. ſp. 10.

Ex tertianis comitatis *Torti* loc. cit. præcipuæ ſunt:

A. Tertiana cholerica ſive dyſenterica, *Tort.* ibid. *Lautter*, Hiſt. med. caſ. 6. 16. 17. 20. *Morton*, App. ad Exerc. II.
B. Tertiana ſubcruenta ſive atrabilaris *Tort.* ibid. Hæc a *Cleghornio* nunquam viſa eſt.
C. Tertiana cardiaca *Tort.* ibid. *Lautter*, Hiſt. med. caſ. 15. 18. 23.
Amphimerina cardiaca, S. ſp. 5. †.
Tritæophya aſſodes, S. ſp. 6.

Febris

citantes ſimul agere concurrant; has poteſtates excitantes pro parte principii hic admittimus, licèt neutiquam morbum excitâſſent, ſi miaſma paludum non antea applicatum fuiſſet.

* Tertianæ Remittentes variant adeo, tum typi tum ſymptomatum ratione, et formæ earum diverſæ adeo ſæpe in eodem homine inter ſe commutantur, ut in iis denominandis nihil fere quod perpetuum ſit efferri poſſit. Tertianas autem, quas *comitatas* dixit Torti, eas ſcilicet quæ ſymptomate quodam peculiari et gravi comitantur, recenſui; dein, ut cætera ad hanc rem pertinentia intelligantur, auctores plures qui de tertianis remittentibus optime ſcripſerunt, et exempla earum præcipua exhibuerunt, enumeravi.

† Amphimerinas inter et Tritæophyas, utì inter quotidianas et tertianas duplices, diſtinctio ſæpe difficilis. Sed quotidianas tertianis multo rariores, et œconomiam animalem in ſebres typi tertiani maxime proclivem eſſe, norunt experti; hinc plures amphimerinas ad tertianas remittentes retuli. Judicent autem autoptæ.

Febris continua aſſodes, V. 27.

D. Tertiana diaphoretica, *Tort.* ibid.
Tritæophya typhodes, S. ſp. 4.
Tritæophya elodes, S. ſp. 5. *.
Febris continua elodes, V. 21.

E. Tertiana ſyncopalis *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 11. 12. 13. 15. 16.
Tritæophya ſyncopalis, S. ſp. 1.
Amphimerina ſyncopalis, S. ſp. 4.
Amphimerina humoroſa, S. ſp. 6.
Febris continua ſyncopalis, V. 29.

F. Tertiana algida, *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 13.
Amphimerina epiala, S. ſp. 3.
Amphimerina phricodes, S. ſp. 7.
Tritæophya leipyria, S. ſp. 9.
Tertiana leipyria, S. ſp. 23. *Valcarenghi* Med. Ration. p. 18.
Febris continua epiala et leipyria, V. 19. et 24.

G. Tertiana lethargica, *Tort.* ibid.
Tritæophya carotica, S ſp. 7. *Lautter*, 1. 7. 14.
Tertiana apoplectica *Morton*, Exerc. 1. cap. IX. Hiſt. 25.
Tertiana ſoporoſa *Werlhof.* de febr. p. 6.
Febris epidemica Urbevetana *Lanciſ.* de noxis pal. effluv. I. II. c. 3.

Tertianarum remittentium exempla præcipua, nobis nota, ſunt ſequentia.

Cauſos *Hippocratis.* De Morb. Vulg. L. III. Sect. 3.
Tritæophya cauſus, S. ſp. 2.
Febris ardens *Boerhaavii*, Aph. 738?
Remittens ardens ſive cauſis, *Macbride*, p. 360.
Tertiana perniciofa, quæ ſimulatâ tertiani circuitus effigie lethalis, et mille accidentibus periculoſiſſimis implicata, exiſtit. *Lud. Mercatus* de febribus, Lib. VI.
Tertiana peſtilens, *P. Sal. Diverſus* de febre peſtilent. cap. X.
Tertiana maligna peſtilens *Riverii*, L. XVII. Sect. II. c. 1. et Sect. III. c. 3.
Morbus Hungaricus *Lang. Lemb.* L. I. Ep. 4. *Sennert.* de feb. L. IV. cap. 14. *Jordan.* de peſtis phæn. cap. 19.

* De typo febris ſudatoriæ *Boyeri Meth. à ſuivre dans les malad. epidem.* quam huc retulit Sauvageſius, ex ipſius Boyeri deſcriptione mihi non liquet, et ad typhum referri mallem.

Languor Pannonicus *Cober.* obf. caftr. Hung. 1. obf. 6. &c.

Amphimerina Hungarica, S. fp. 10.

Vide poftea, notas ad Typhum.

Hemitritæus peftilens, *Schenck* obf. L. VI. ex *Corn. Gemma.*

Febres peftilentes Ægyptiorum, *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Febris tertiana epidemia, *Bartholin.* Hift. anat. cent. II. 56.

Febres epidemicæ Autumni ann. 1657 et 1658, *Willis* de febr. cap. 16.

Febres fynoches epidemica ab ann. 1658 ad 1664, et poftea ab ann. 1673 ad 1691. *Morton.* App. ad *Exerc.* II.

Febres autumnales incipientes, *Sydenh.* de morb. acut. ad ann. 1661—1664, et in epift. ad *H. Paman* ad 1678, et feq.

Affectus epidemicus Leidenfis, *Fr. Sylvii* Prax. med. app. tract. X. et oratio de affectûs epidem. caufis.

Morbus epidemius Leidenfis 1669, *Fanois*, Diff. apud *Haller.* Difp. tom. V.

Tertianæ perniciofæ et peftilentes et febres caftrenfes epidemiæ *Lancifi* de nox. palud. effluv.

Febres intermittentes anomalæ et mali moris, *Hoffm.* II. p. 38.

Febris cholerica minus acuta, *Hoffm.* II. p. 112.

Febris epidemica Leidenf. ann. 1719. *Koker* apud *Haller*, Difp. tom. V.

Amphimerina paludofa, S. fp. 19.

Febris paludum Illuft. *Pringle* Difeafes of the army, Ed. 4ta, 8vo, p. 179.

Bononienfis conftitutio hiemalis 1729, *Beccari* in A. N. C. Vol. III. Obf. 48.

Amphimerina biliofa, S. fp. 22.

Remittens biliofa, *Macbride*, p. 360.

Febris Caftrenfis, Illuftr. *Pringle* loc. cit. p. 174.

Febris putrida epidemica, *Huxham* de aëre ad ann. 1729.

Febris biliofa Laufanenfis, Cl. *Tiffot.* de febr. biliof.

Tritæophya Wratiflavienfis, S. fp. 3. *Hahn.* Epidemia verna Wratiflav. in app. ad A. N. C. vol. X.

Tritæophya Americana, S. fp. 12

Febris anomala Batav. *Grainger* de febr. anomala.

Morbus Naronianus *Pujati* de Morb. Naron.

Febris continua remittens, *Hillary's* Dif. of Barbadoes, variis annis, Lond. Med. Obf. IV. 24. V. 2.

Febris A. 1772. et feq. ad urbem novam Avenionenfem, Soc. Royale de Medicine I. Hiftoire, p. 213.

Febris intermittens irregularis Tolofæ 1772. Soc. Royale I. Mem. p. 14.

Febris

Febris intermittens et remittens a l'Isle Jourdain, A. 1777. Soc. Royale II. Hist. p. 145.
Febris remittens Indiæ Orientalis, *Lind.* Med. Edin. Diss. Inaug. 1768. Lond. Med. Obs. Vol. IV. art. 12.
Febris critica et febr. biliosa æstatis, *Rouppe* de morb. navig.
Febris remittens regionum calidarum, Cl. *Lind.* Med. Haslar. Essay on the diseases of hot climates.

Tertiana remittens symptomatica est,

Tritæophya lactea, S. sp. 8.
Febris lactea, *Etmulleri* Coll. consult. cas. 57.

G. II. QUARTANA.

Paroxysmi similes intervallo septuaginta duarum circiter horarum: Accessionibus pomeridianis.

Quartana *Auctorum* S. G. 89. L. 17. V. 3. *Sag.* 711. *Hoffm.* II, p. 23. *Junck.* tab. 81.

Est vel,

I. *Interpositâ apyrexiâ.*

1. Variat typo.

A. Quartana paroxysmis quarto quoque die singulis; aliis diebus nullis.

Quartana legitima, S. sp. 1. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

B. Quartana paroxysmis quarto quoque die binis; aliis diebus nullis.

Quartana duplicata, S. sp. 4. *Bonet.*

C. Quartana paroxysmis quarto quoque die tribus; intermediis diebus nullis.

Quartana triplicata, S. sp. 16.

D. Quartana quæ ex quatuor diebus tertium tantum a febre vacuum habet, paroxyſmis quarto quoque die ſimilibus.

Quartana duplex, S. ſp. 3. V. 13.

E. Quartana quotidie accedens, paroxyſmis quarto quoque die ſimilibus.

Quartana triplex, S. ſp. 5. V. 14. *Barthol.* H. anat. c. 1. 95.

2. Variat ſymptomatibus.

Quartana cataleptica, S. ſp. 7. *Bonet.* Polyalth. vol. 1. p. 805.
Quartana comatoſa, S. ſp. 15. *Werlhof.* de febr. C. *Piſonis* Obſerv. de morbis a colluvie ſeroſ. obſ. 166, 167, 168, 169. 171, 172, 173, 174.
Quartana epileptica, S. ſp. 8. *Scholzii* Conſ. 379. 380.
Quartana hyſterica, S. ſp. 10. *Morton.* Pyret. Exerc. I. cap. IX. H. 10. 11.
Quartana nephralgica, S. ſp. 9.
Quartana metaſtatica, S. ſp. 17.
Quartana amens, S. ſp. 12. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.
Quartana ſplenetica, S. ſp. 2. *Etmuller.* Coll. conſult. caſ. 25.
Quartana hepatica, *Macb.* p. 354.

3. Variat aliis morbis complicata.

Quartana ſyphilitica, S. ſp. 6. *Plateri* obſ. L. III. p. 676. *Edinb. Eſſ.* art. XLVII. obſ. 8.
Quartana arthritica, S. ſp. 11. *Muſgr.* de arthr. ſympt. cap. IX. H. 4. et 5.
Arthritis febriſequa, S. ſp. 10.
Arthritis febricoſa, S. ſp. 10. *Werlhof.* de febr. *Cockburn* de morbis navigantium, obſ. 19.
Quartana ſcorbutica, S. ſp 14. *Barthol.* de med. Dan. diſſ. IV. *Tim.* L. VIII. caſ. 18.

II. *Interpoſitâ remiſſione tantum.*

Tetartophya, S. G. 85. *Sag.* 323. L. 22.
Quartana remittens *Auctorum.*

Varietates

Varietates ſunt,

Tetartophya ſimplex, S. ſp. 1. *.
Amphimerina ſemiquartana, S. ſp. 23.
Tetartophya ſemitertiana, S. ſp. 5.
Tetartophya maligna, S. ſp. 6. *Lautter.* Hiſt. med. caſ. 21. *M. Donat.* L. III. cap. 14. ex *M. Gatenaria. Horſt.* L. 1. obſ. 15.
Tetartophya carotica, S. ſp. 4. *Werlhof.* de febr. *Bianchi* Hiſt. hep. pars III. conſt. ann. 1718. p. 751.
Tetartophya ſplenalgica, S. ſp. 2. †.
Tetartophya hepatalgica, S. ſp. 3. *Car. Piſ.* in præfat. p. 33.
Amphimerina ſpaſmodica, S. ſp. 16.

E R R A T I C Æ.

Ad Tertianam vel Quartanam Erraticas S. pertinere putamus ‡; et hic ideo earum varietates ſubjunximus.

Erratica quintana, S. ſp. 1. *Tulp.* L. III. 52. *Foreſt.* L. III. obſ. 43. ex quartana ill. *Van Swieten*, Comm. p. 505.
Erratica ſeptana, S. ſp. 2. *Boerh.* apud ill. *Van Swieten* ibid. *M. Don.* L. 3. 14.
Hebdomadaria *Schenkii* ex *Gibalto.*
Septimana, ill. *Morgag.* XLIX. 36.

* Quartanam continuam morbum rariſſimum eſſe, teſtantur ſcriptores medici omnes; ſed illius exemplum ex *Franc. Joelis* operum tomo 3. citat Sauv. In loco autem citato, nihil ad rem pertinens inveni; ſed tomi quinti pag. 63. hæc verba proferuntur. Febris quartanæ "Species veteres duas conſtituunt. *Quartanam continuam*, (quæ mihi ſeptuagenario nunquam viſa eſt, et ideo eam aut rariſſimam aut nullam eſſe judico), et *Interpolatam*, quæ frequentiſſima eſt."

† Huc febrem Fernelianam *Raym. Fortis* refert Sauv., et vult febrem ita a *Forte* dictam fuiſſe, quod câ mortuus ſit ipſe Fernelius: Sed quodammodo hic erràſſe Sauvageſius mihi videtur. Nam febres quaſdam Fernelianas vocat Fortis, Tom. II. cent. II. obſ. 35. et 36. non quod e genere remittentium fuerint, ſed quod viſceris cujuſdam, hepatis præſertim, labe comitatæ ſint; et mortuus quidem eſt Fernelius ex inflammatione lienis. Sed quod hic morbus quartanæ typum unquam exhibuit, non dicitur a *Plantio*, qui in vita Fernelii, operibus ejus præfixa, de eo morbo narrat.

‡ Vide Senacum de recondita febrium natura L. 1. Cap. 1.

Erratica octana, S. sp. 3. *Etmuller* prax. L. I. Sect. XV. cap. 2. Cyrilli in *Etmuller*, p. 187. 188. 365. *Valles* Controv. L. V. c. 25. *P. Sal. Div.* in not. ad D. A. de *Altomari*, cap. XII. *Zacut. Lus.* P. M. L. III. obs. 34. *Schultzius* in E. N. C. D. I. ann. IV. et V. ob. 70. *Arnold.* de febr. Stomach. epid. § IV. apud *Haller.* Diss. Pract. Vol. V. *De Haen* de divis. febr. div. iv. p. 9.

Hemicrania lunatica, S. sp. 10.

Erratica nonana, S. sp. 4. *Zac. Lus.* ibid.

Erratica decimana, S. sp. 5. *Zac. Lus.* ibid.

Ephemera dichomene, S. sp. 11. *M. Don.* L. III. 14 ex *Gentili.*

Erratica vaga, S. sp. 6. *River.* cent. III. obs. 32. *Etmuller*, L. I. S. XV. c. 2.

G. III. QUOTIDIANA.

Paroxysmi similes intervallo viginti quatuor circiter horarum: Paroxysmis matutinis.

Quotidiana *Auctorum*, S. G. 87. L. 15. V. 1. *Hoffm.* II. 33. *Junck.* tab. 79.

I. *Interpositâ apyrexiâ.*

1. Varat solitaria.

A. Universalis.

Quotidiana eâdem horâ matutinâ rediens.

Quotidiana simplex, S. sp. 1.
Quotidiana legitima, *Sennert* de febr. cap. 18.

B. Partialis.

Quotidiana partialis, S. sp. 10. *Cnoffel.* E. N. C. D. I. A. III. obs. 205. *Edin. Med. Ess.* vol. I. art. 31. vol. II. art. 19.

Quotidiana cephalalgica, S. sp. 6. *Morton.* Pyret. exerc. I. Hist. 27. *Van Swieten in Boerh.* p. 534. Soc. Royale, II. Mem. p. 38.

Cephalalgica intermittens, S. sp. 7.

Cephalæa febricosa, S. sp. 4.

Quotidiana ophthalmica, *Morton*, ibid. hist. 17. *Van Swiet.* ibid.

Ophthalmia febricosa, S. sp. 23.

2. Variat

2. Variat comitata.

Quotidiana ifchiadica, S. fp. 5. *Edinb. Eff.* vol. V. art. 49.
Ifchias intermittens, S. fp. 1.
Quotidiana nephralgica, S. fp. 7. *Morton*, ibid. hift. 28.
Nephralgia febricofa, S. fp. 13.
Quotidiana uretico-fputatoria, *B. Scharf.* E. N. C. D. II. A. II. obf. 104.
Quotidiana epileptica, S. fp. 4. *Edinb. Eff.* loc. cit.
Hyfteralgia febricofa, S. fp. 9.

Vefpertinæ vel fymptomaticæ videntur fequentes.

Quotidiana hyfterica, S. fp. 3.
Quotidiana catarrhalis, S. fp. 9.
Quotidiana ftranguriofa, S. fp. 11.

II. *Interpofitâ remiffione tantum.*

Amphimerina, S. G. 84. L. 20. Sag. G. 321.
Quotidiana continua, V. 15.
Quotidianæ remittentes et continuæ *Auctorum.*
Amphimerina latica, S. fp. 1.
Febris continua lymphatica, *Etmuller* Coll. conf. caf. 32. *Riv.* obf. cen. I. ob. 57.
Amphimerina fingultuofa, S. fp. 14.
Febris continua Lyngodes, V. 26.

Amphimerinæ S. cæteræ vel ad tertianas pertinere, quorfum plures fuprà retuli, vel fymptomaticæ et vefpertinæ effe, videntur. Hujufmodi funt,

Amphimerina catarrhalis, S. fp. 2.
Amphimerina anginofa, S. fp. 12.
Amphimerina tufficulofa, S. fp. 13.
Amphimerina peripneumonica, S. fp. 15.
Amphimerina variolofa, S. fp. 20.
Amphimerina miliaris, S. fp. 11.
Amphimerina arthritica, S. fp. 21.

De Ampherina mimofa Bontii et phrenitica ejufdem, S. fp. 17. 18. non liquet.

Sect. II. *CONTINUÆ* *.

Febres, ſine intermiſſione, nec miaſmate paludum ortæ, ſed cum remiſſionibus et exacerbationibus, parum licèt notabilibus, perſtantes: Paroxyſmis quovis die binis †.

Continuæ, S. Cl. II. O. I. V. Cl. I. O. II. *Sag*. 666. *Macb*. p. 303. *Boerh*. 727.

Continentes,

* *Quæ ſine exacerbatione partiali, et ſine acceſſu, non pluries quàm ſemel vel bis in menſe revertens, ad uſque finem ægritudinis perſeverat*, Febrem Continuam eſſe, dixit Sauvageſius; et hujuſmodi febres, cum ſcholis medicis pleriſque, *Continentes* vocat Linnæus. Hujuſmodi autem febrem in quadraginta annorum praxi ſatis frequenti, vix unquam certo vidi, et fere ſemper in febribus, maxime continuis, exacerbationes et remiſſiones, etiam quotidie, ſatis manifeſtas obſervavi. Mecum quidem ſentire videtur Vogelius, uti ex ejus continuarum charactere ſatis patebit; nec diſſentit expertiſſimus De Haen, uti videre eſt in libro ejus de diviſione febrium, Diviſ. IV. Schol. 1.; et apprime ſententiam noſtram confirmat Brendelius, verbis ſequentibus: "*Omnes namque febres noſtræ, acutæ, et inflammatoriæ, et exanthematicæ, et malignæ, reliquæve hujus generis, ſunt continuæ remittentes, et luculenta intenſionum remiſſionumque ſpatia integrant.*" *Brendel.* Opuſcul. P. II. Diſſ. XI. ſect. 5.

Porro, etſi in febribus quibuſdam exacerbationes et remiſſiones parum notabiles, et perinde obſervatu difficiles ſint, eaſdem tamen revera fieri cenſeo; et ob hoc præſertim, quod in febribus quibuſcunque, ex paroxyſmis pluribus manifeſto conſtantibus, paroxyſmus quiſque, inter nycthemeræ ſpatium, curſum ſuum, ex exacerbatione et remiſſione conſtantem, ſemper abſolvat, ita ut in his rebus œconomiam animalem circuitus diurni legi cuidam ſubjici videatur. Huic etiam in ſanitate parere ſolet, et huic in febribus hecticis quibuſque ad amuſſim ſubjicitur. Veriſimillimum itaque videtur, eundem circuitum, quem toties obſervavimus, in febribus quibuſcunque locum habere; nec febrem quamcunque continentem revera in rerum natura dari.

† Cùm continuam quamque ex paroxyſmis repetitis conſiſtere ponimus, ſæpe ambiguum fieri poſſit, utrum febris data ex continuarum ſit, an ex remittentium ordine, et ut rite determinetur, tum intermittentium, ad quas omnes auctorum remittentes pertinere putamus, tum continuarum, definitionem aliam quàm antea nunc dedi. In pleriſque caſibus, ut opinor, definitiones nunc datæ ſatis facile et certo adhiberi poſſint. Sed ſagacioribus quibuſvis examinandum relinquo, an vel definitiones noſtræ recte dentur, vel ſi quid rectius dari queat. Febrem quamque continuam ex paroxyſmis quovis die binis conſtare credimus; cum autem in quibuſdam, tum intermittentibus

Continentes, L. Cl. II. O. I. *Stahl.* Caf. magn. 35. Caf. min. 87. *Junck.* 58. *Sennert.* de febr. L. II. cap. 2. et 10.

G. IV. SYNOCHA *.

Calor plurimum auctus; pulfus frequens, validus, et durus; urina rubra; fenforii functiones parum turbatæ.

Synocha, S. G. 80. L. 12. *Junck.* 58.
Synocha, five febris acuta fanguinea, *Hoffm.* II. 105.
Synochus, V. 16.
Continua non putris, *Boerh.* 729.
Ephemera, S. G. 79. *Boerh.* 728. *Junck.* 57.
Diaria, L. 11.
Febris inflammatoria *Auctorum.*

Varietates funt,

Synocha plethorica, S. fp. 1.
Synocha fanguinea, *Sennert.* de febr. L. II. cap. 11.
Ephemera plethorica, S. fp. 1.
Ephemera a frigore, S. fp. 3.

Ephemera

tentibus tum remittentibus, itidem paroxyfmi duplicati videantur, ex illa nota fola febres continuæ dignofci non poffunt. Ex illa nota fola quidem ut dignofcantur nequaquam volui; nam in cafu quovis ambiguo, vel a principio, vel a typo, vel ortu ab intermittentibus, remittentem quamvis cognofci poffe puto. Videant porro in his rebus verfati, annon a principio, fæpe manifefto et maxime frequenti, contagione nimirum humana, febres continuæ fæpe certe cognofci poffint.

* Febrium continuarum divifio, a Galeni temporibus, in hunc ufque diem, eadem fere ufitata eft, et vel ex putredinis gradu parum accurate definito, vel ex duratione morbi, defumpta fuit; utraque tamen nota, pofterior præfertim, quæ præcipue ufi funt Nofologi Sauvagefius, Linnæus, et Sagarus, manifefto inepta eft. Vide *Prolegomena*, (pag. 193. et pag. 196. et 197.) Aliam itaque divifionem a differentia fymptomatum, et a natura morborum, quantum de ea judicare liceat, defumptam, inftitui; fecutus fimul illam apud Britannos nunc maxime ufitatam divifionem febrium continuarum in *Inflammatorias* et *Nervofas*. Has autem appellationes, utpote quodammodo theoreticas, vitavi. Nomina quibus ufus fum apud medicos dudum recepta funt; et fi forfitan fenfu vulgo recepto, in quo medici ipfi parum conftantes fuerunt, iis non ufus fum, parum curo, dum definitiones fubjunctæ ab errore quovis præcavere poffint.

Ephemera a calore, S. ſp. 4.
Synochus pleuritica, S. ſp. 5.
Febris pleuritica Ann. 1765. *Sydenh.* ſect. V. c. 1. 5.
Synochus rheumatiſans, S. ſp. 7. *Sydenh.* ſect. V. c. 2.
Synochus hiemalis, S. ſp. 8. *Sydenh.* in P. S. ad tractat. de hydrope.

Symptomaticæ ſunt,

Ephemera nauſeativa, S. ſp. 2.
Ephemera a phlogoſi, &c. S. ſp. 6.
Synocha dolorum, S. ſp. 7. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 1. Var. D.
Ephemera lactea, S. ſp. 5.
Ephemera menſtrua, S. ſp. 8.
Synocha catarrhalis, S. ſp. 5. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 1. V. E.
Synocha ſcorbutica, S. ſp. 6.
Synochus ſcorbutica, S. ſp. 13.
Synocha cephalalgica, S. ſp. 8. M. Tab. O. I. G. 1. Sp. 2. V. A.

G. V. TYPHUS.

Morbus contagioſus; calor parum auctus; pulſus parvus, debilis, plerumque frequens; urina parum mutata; ſenſorii functiones plurimum turbatæ; vires multum imminutæ.

Typhus, S. G. 82. *Sag.* 677.

Species ſunt,

I. Typhus *(petechialis)* plerumque cum petechiis.

Variat gradu *.

1. Typhus

* Morbos gradu ſolum differentes nominibus diverſis inſignire nequaquam convenit; cum autem nuperis temporibus apud medicos uſitatum ſit, febrem quandam, quaſi ab aliis quibuſvis differentem, nomine Febris *Nervoſæ* appellare; huic opinioni quodammodo morem gerens, ſub titulo *Typhi mitioris*, variorum auctorum febres ad recentiorum nervoſas aliquomodo referendas recenſui. In hac re autem, cùm limites neutiquam accurate ponendi ſunt, me accuratum fuiſſe non dixerim.

Minus

1. Typhus mitior.

Febris maligna hectica five lues νευρώδης convulfiva, *Willis* de morb. convulfiv. cap. 8. *.
Febris peftilens *Fracaftor.* de morb. contag. L. II. cap. 4.
Febris peftilens fine charactere veneni *Foreft.* L. VI. obf. 26.
Febris hectica peftilens *Foreft.* L. VI. obf. 32.
Febris nova ann. 1685. *Sydenham.* Sched. monitor.
Febris putrida nervofa Wintringh. Comm. Nofolog. ad ann. 1720, 1721.
Febris lenta nervofa. *Huxham* on fevers, chap. 8. Ed. Med. Eff. II. 18. IV. 23. V. 48. *Macb.* p. 304. Soc. Royale I. Mem. p. 23.
Febris contagiofa. *Lind* on fevers and infection *paffim.*
Typhus nervofus, S. fp. 2.
Typhus comatofus, S. fp. 3.
Tritæophya typhodes *Mangeti*, S. fp. 11. *Raym. Fort.* de febribus, p. 24. M. 304.

2. Typhus gravior.

Febris peftilens, *P. Sal. Diverf.* de febre peftilenti.
Febris peftilens Ægyptiorum *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.
Typhus Ægyptiacus, S. fp. 6.
Cephalitis Epidemica, ann. 1510. S. fp. 6.
Febris peftilens maligna *Sennert.* de febribus, L. IV. cap. 10.
Febris maligna peftilens *River.* L. XVII. fect. III. cap. 1.
Febris peftilens maligna, ann. 1643. *Willis*, de febribus, cap. 14.
Febris Senegallenfis, Lond. Med. Obf. II. 21.
Typhus carcerum, S. fp. 1.

Febris

' Minus adhuc placuit, ad mentem vel veterum vel recentiorum inter febrium genera aliquod fub nomine Febris *Putridæ* recenfere. In omni *typho* humorum in putredinem proclivitatem adeffe puto; fed vario tantum gradu adeft, ita ut major minorve putredo fpeciem variare, nequaquam mutare, poteft. Sufficiat fub titulo *Typhi gravioris* eas, quæ præfertim putridæ adpellatæ funt, febres indigitâffe, uti ex appofitis variorum auctorum appellationibus fatis patebit.

* Hoc eft exemplum, ni fallor, primum appellationis Νευρώδης, vel nervofæ, febribus quibufvis datæ; quam protinus Angli, non tamen nifi nuper admodum aliarum regionum medici, ufurpati funt.

Febris nautica peſtilentialis *Huxham* de aëre ad ann. 1740.
Miliaris nautica, S. ſp. g.
Febris putrida contagioſa in carceribus genita, *Huxham* de aëre ad ann. 1742.
Miliaris purpurata, S ſp. h.
Febris carcerum et noſocomiorum. Illuſt. *Pringle*, Diſeaſes of the army, p. 294. Illuſt. *Van Swieten*, Maladies des armées, p. 136. Soc. Royale II. Mem. p. 53. Ibid. III. Mem. p. 45. and 55.
Typhus caſtrenſis, S. ſp. 5.
Febris caſtrenſis, quam vulgo cephalalgiam epidemicam vocant *Henr. Maii* et *J. Ph. Koph.* Diſ. apud *Hallerum*, tom. V.
Febris Hungarica ſive caſtrenſis *Juncker.* 74. et *plurium Auctorum* *.
Febris caſtrenſis Gallorum in Bohemia, ann. 1742. *Scrinci.* Diſſ. apud *Haller.* tom. V.
Febris petechialis, *Sennert.* L. IV. cap. 13. *River.* prax. L. XVII. ſect. III. cap. I. *Hoffm.* II. p. 84. *Juncker.* 73. *Huxham* on fevers, chap. 8. *Ludwig.* Inſt. med. clin. No. 146. *Schreiber* von Erkenntniſs und Cur der Krankheiten, p. 126. *Monro*, Diſeaſes of military hoſpitals, p. 1
Febris catarrhalis maligna petechizans, *Juncker.* 72. *Hoffm.* II. 75. *Eller* de cogn. et cur. morb. ſect. VI.
Febris putrida, *Macb* p. 305.
Febris catarrhalis putrida 1768. *De Martens* Obſ. cap. 1.
Febris putrida bilioſa 1769. *De Martens*, cap. 2.
Febris putrida nervoſa 1770. *De Martens*, cap. 3.

Exempla febrium petechialium ſunt ſequentia.

Febris quæ lenticulas, puncticula, aut peticulas vocant, *Fracaſtorius* de morb. contag. L. II. cap. 6.
Febris peticularis Tridenti, ann. 1591. *Roboretus*, de febr. peticul.

Febris

* Morbum ſive febrem Hungaricam ad tertianas remittentes, cum Sauvageſio et Illuſt. Pringle, ſupra retuli; nec dubium eſt quin morbus Hungaricus dictus ſæpius ſub forma remittentis apparuerit; ſed ſimul conſtat febrem in caſtris Hungaricis primo ortam, et per milites inde redeuntes per totam fere Germaniam diſperſam, ex genere continuarum fuiſſe, (*Vide Ruland. de morbo Hungarico, cap.* VIII. *quæſt.* 39.), et plerumque eandem eſſe quam nunc in Noſocomiis quibuſvis ſæpe exorientem bene novimus. Ad hunc locum igitur etiam apponendam eſſe putavi.

Febris petechialis epidemica Coloniæ ann. 1672. *Donckers*, Idea febris petechialis.
Febris petechialis epidemica Pofonii 1683, *C. F. Loeu* in App. ad A. N. C. Vol. II.
Febris petechialis epidemica, Mutinæ, 1692. *Ramazzini*. Conft. Mutinenfis, Oper. p. 187.
Febris maligna petechizans, ann. 1698. *Hoffm.* II. p. 80.
Febris petechialis Wratiflaviæ, ann. 1699. *Helwich*, Ephem. Germ. D. III. A. VII. et VIII. obf. 132. p. 616.
Febris epidemia Lipfiæ 1718. *M. Adolph.* A. N. C. III. Obf. 131. p. 296.
Febris endemica et epidemica Corcagienfis, ann. 1708, 1718, et feq. *Rogers*, Effay on epidemic difeafes.
Febris continua epidemica Corcagienfis, ann. 1719. et feq. *M. o'Connel* Obferv. de morbis.
Febris petechialis epidemica, Cremonæ 1734. *Valcharengei* Med. ration. Sect. III.
Febris petechizans Petropoli 1735, *Weitbrecht*. Diff. apud Haller. tom. V.
Febris petechialis, ann. 1740, 1741, in Haffia, *Ritter*. A. N. C. vol. VII. obf. 4.
Febris petechialis epidemica Vigorniæ et aliis Angliæ locis. Wall's Works, p. 337.
Febris maligna petechialis Rintelii 1741. *Furftenau*. A. N. C. vol. VII. obf. 5.
Febris petechialis epidemica Silefiæ 1741 et feq. *Brandhorft*. Diff. apud *Haller*. tom. V.
Febris petechialis epidemica Viennæ 1757, *Hafenohrl*. Hift. med. cap. 2.
Febris petechialis epidemica Lipfiæ 1757. *Luduvig*. Adverfar. tom. 1. pars 1.
Febris petechialis epidemica variis Germaniæ locis ab ann. 1755 ad 1761. *Strack* de morbo cum petechiis.
Febris epidemica maligna a Coutances 1772 et 1773. Soc. Royale I. Mem. p. 23.
Febris petechialis nervofa a Dijon 1760 et 1761. Mem. par Maret. 1775.

II. Typhus *(icterodes)* cum flavedine cutis.

Typhus icterodes, S. fp. 7.
Febris flava Indiæ Occidentalis *Warren*, Malignant Fever of Barbadoes. *Hillary's* Difeafes of Barbadoes. *Linning* on the Yellow Fever of South Carolina. *Edinb.* Phyf. Liter. Effays, Vol. II. *Mackittrick* de febre flava Indiæ Occidentalis, Edinb. 1766.

Typhi

Typhi etiam ſpecies eſſe videtur,

Ephemera ſudatoria, S. ſp. 7.
Ephemera Britannica, *Caius* de ephem. Brit.
Sudor Anglicus, *Sennert.* L. IV. cap. 15.
Hydronoſus, *Foreſt.* L. VI. obſ. 8.

An eodem pertinet,

Miliaris ſudatoria, S. ſp. e.
Febris ſudatoria. *Le Suette* Gallorum, *Meyſerey* Meth. aisé, &c. *Ejuſd.* Maladies des Armées, 250. *Boyer* Methode à ſuivre dans les maladies epidemiques. Teſſier, Soc. Royale II. Mem. p. 46.?

De

Typho hyſterico verminoſo, S. ſp. 4.
Typho exhauſtorum, S. ſp. 8.
Typho a manipuera, S. ſp. 9.

nobis non liquet.

G. VI. SYNOCHUS *.

Morbus contagioſus. Febris ex ſynocha et typho compoſita, initio ſynocha, progreſſu et verſus finem typhus.

Synochus, S. G. 81. L. 13.
Lenta, L. 14.
Phrenitis, V. 18.
Febris continua putrida, *Boerh.* 730.

Varietates ex Sauvageſio ſunt.

Synochus ſanguinea, S. ſp. 1.
Febris depuratoria, ann. 1661 ad 1664. *Sydenh.* de morb. acut.
Synochus ſudatoria, S. ſp. 2.

Febris

* Cùm plures febres nec inflammatoriæ nec nervoſæ ex omni parte ſint, neque idcirco vel ad Synocham vel ad Typhum facile referendæ; genus Synochi, cujus typus hiſce regionibus frequens conſpicitur, hic inferui. Inter Typhum tamen et Synochum limites accuratos ponere non poſſum; et an revera pro diverſis generibus habenda, vel poſitis diverſis, utri eorum Synonyma auctorum referenda, ſunt, dubito. Quæ vero hic ſubjunguntur, a Sauvageſio ſpecies dictæ, ad Synochum ſatis recte, ut mihi videtur, referri poſſunt.

Febris continua epidemica, ann. 1665 ad 1667. *Sydenh.* ibid.
Synochus foporofa, S. fp. 12.
Febris continua epidemica, ann. 1673. *Sydenh.* ibid.
Febris continua putrida annor. variorum. *Wintringham.* Com. Nofolog.
Synochus ardens, S. fp. 6.
Synochus miliaris, S. fp. 14.
Synocha miliaris, S. fp. 6.

De

Synocho variolode, S. fp. 3. et
Synocha dyfenteriode, S. fp. 4.

nobis non fatis liquet; et minus adhuc de

Synocho anniverfaria, S. fp. 9.
Synocho fpermatica, S. fp. 10.
Synocho tarantata, S. fp. 11.

Complicata eft

Synochus fcorbutica, S. fp. 13.

Et fymptomatica eft

Synochus a fcabie, S. fp. 15.

HECTICA.

Febris quotidie revertens; acceffionibus meridianis et vefpertinis; remiffione, rarius apyrexiâ, matutinâ; plerumque fudoribus nocturnis, et urinâ fedimentum furfuraceo-lateritium deponente *.

Hectica, S. G. 83. L. 24. V. 80. Sag. 684.
Med. Tranf. II. 1.

Ex Sauvagefio fpecies funt,

Hectica chlorotica, S. fp. 3.

Hectica

* Cùm febrium in numerum, hecticam receperint Nofologi omnes, eam etiam cum charactere hic apponendam duxi. Ejufmodi autem febrem, cùm nunquam nifi fymptomaticam obfervaverim, in numerum idiopathicarum, quas folas enumerare licet, admittere nolui. In plerifque exemplis, hecticam revera fymptomaticam effe, ex Sauvagefii fpeciebus, quas vocat, hic recenfitis, fatis manifeftum fiet. Vide ipfius Sauvagefii Scholium, Tom. I. pag. 319.

Hectica syphilitica, S. sp. 4.
Hectica scrophulosa, S. sp. 5.
Hectica a calculis, S. sp. 6.
Hectica hydropum, S. sp. 7.
Hectica verminosa, S. sp. 9.
Hectica cachectarum, S. sp. 10.
Hectica fluxuum, S. sp. 11.
Hectica infantilis, S. sp. 1. Charactere caret, et nobis vel rachitica, vel scrophulosa, vel verminosa videtur.
Hectica vespertina, S. sp. 2. vix pro morbo haberi potest.

De

Hectica lymphatica, *Balglivi* S. sp. 12. et
Hectica nervea, Cl. *Lorry* S. sp. 13.

nobis non liquet.

ORD. II. PHLEGMASIÆ.

Febris synocha; phlogosis; vel dolor topicus, simul læsâ partis internæ functione; sanguis missus, et jam concretus, superficiem coriaceam albam ostendens.

Phlegmasiæ membranosæ et parenchymatosæ, S. Cl. III. O. I. II. *Sag.* 605 *.

Morbi

* Hæc phlegmasiarum in membranosas et parenchymatosas divisio prorsus inepta est; primo enim, quod de statu partium internarum statuit, de quo in Nosologia statuere non licet; dein, quod partes membranosæ et parenchymatosæ non satis certo distinguuntur; et hinc Metritis, quam inter membranosas recenset Sauvagesius, a Linnæo et Sagaro inter parenchymatosas collocatur; denique, quod phlegmasiæ quædam, ut hepatitis, vel membranosæ vel parenchymatosæ esse possunt.

Nec magis idonea est ordinis phlegmasiarum musculosarum apud Linnæum et Sagarum institutio, in qua neuter quidem satis accuratus est. Male enim phlegmone a Linnæo musculosa dicitur, nec bene Cynanche plerumque membranosa, rarius musculosa, a Sagaro ad musculosas in universum refertur.

Morbi febriles phlogiftici, L. Cl. III.
Febres continuæ compofitæ inflammatoriæ, V.
Morbi acuti febriles, *Boerh.* 770.
Febres inflammatoriæ, *Hoffm.* II. 105. *Junck.* 61.

G. VII. PHLOGOSIS *.

Pyrexia, partis externæ rubor, calor, et tenfio dolens.

Species funt,

I. Phlogofis (*Phlegmone*) rubore vivido; tumore circumfcripto, in faftigium plerumque elevato, fæpe in apoftema abeunte; dolore fæpe pulfatili.

Phlegmone *Auctorum*, S. G. 15. L. 39. V. 351. *Sag.* 299. *Macb.* p. 418.
Inflammatio, L. 231. *Boerh.* 370. *Junck.* 20.

1. Variat formâ.

Furunculus, S. G. 18. V. 352. *Sag.* 23. *Macb.* p. 422.
Terminthus, V. 381.
Papula, L. 275. S. p. 6.
Varus, V. 436. L. 269. S. p. 7.
Bacchia, L. 270.
Gutta rofea, S. G. 4.
Gutta rofacea, V. 437.

2. Variat fede †.

Hordeolum, S. G. 27. L. 276. V. 431.
Otalgia, S. G. 197. L. 44. V. 148.
Dolor otalgicus, *Hoffm.* II. 336.
Parulis, V. 362.
Maftodynia, S. G. 210. V. 153.
Paronychia, S. G. 21. L. 258. V. 345.
Arthrocace, S. G. 78. L. 256.
Pædarthrocace, V. 419.
Spina ventofa, *Boerh.* 526.

P Phimofis,

* Pro nomine generis cujus fpecies eft Erythema, minus recte in priore editione ufurpatum fuit Phlegmone. Novum nomen neceffarium nobis videbatur, et nihil aptius quàm Phlogòfis fuppetebat.

† An fequentes pro tòtidem fpeciebus recenferi poffint, judicent peritiores.

Phimofis, S. G. 22. L. 297. V. 348.
Paraphimofis, V. 349.
Proctitis, L. 30.
Proctalgia, S. G. 214.
Clunefia, V. 167.

II. Phlogofis (*Erythema*) colore rubicundo, preffione evanefcente; ambitu inæquali, ferpente; tumore vix evidente, in cuticulæ fquamulas, in phlyctænas vel veficulas abeunte; dolore urente.

Erythema, S. G. 11. *Sag.* 16.
Eryfipelas *Auctorum*, V. 343. *Macb.* 421.
Hieropyr, V. 344.

1. Variat vehementiâ.

Anthrax, S. G. 19. L. 272. V. 353. *Sag.* 24.
Carbo et carbunculus *Auctorum. Macb.* p. 423.
Erythema gangrænofum, S. fp. 7.

2. Variat caufâ remotâ.

Erythema a frigore,
Erythema pernio, S. fp. 4.
Pernio, L. 259. V. 350.

Erythema ambuftio, S. fp. 2.
Eryfipelas ambuftio, S. fp. 4.
Combuftura, L. 245.
Combuftio, *Boerh.* 476.
Encaufis, V. 347.

Erythema ab acri alieno applicato,
Eryfipelas Chinenfe, S. fp. 7.

Erythema ab acri inquilino,
Erythema intertrigo, S. fp. 5.
Intertrigo, L. 247. V. 502.

Erythema a compreffione,
Erythema paratrima, S. fp. 6.

Erythema a punctura, S. fp. 9.
Eryfipelas a vefpis, S. fp. 19.
Pfydracia a vefpis, S. fp. 2.

3. Variat complicata.

Erythema cum phlegmone,
Eryfipelas phlegmonodes *Auctorum*.

Erythema

* Erythema cum œdemate,
Eryfipelas fymptomaticum, S. fp. 6.

Phlogofis fequelæ funt,

Apostema.

Poft phlogofin, remittentibus dolore et pulfatione, tumor albefcens, mollis, fluctuans, pruriens.

Apoftema, S. G. 39. *Sag.* 55.
Abfceffus, L. 132. V. 354. *Boerh.* 387. 402. *Macb.* p. 414.
Puftula, L. 274.

Gangræna.

Poft phlogofin, pars livens, mollis, parum fenfibilis, fæpe cum veficulis ichorofis.

Gangræna, S. G. 314. L. 233. V. 327. *Sag.* 203. *Boerh.* 388. 419. *Macb.* p. 415.

Sphacelus.

Poft gangrænam pars nigricans, flaccida, facile lacerabilis, fine fenfu vel calore, et cum fœtore carnis putridæ; vitio celeriter ferpente.

Sphacelus, L. 234. V. 328. *Boerh.* 419. 457.

G. VIII. OPHTHALMIA.

Rubor et dolor oculi; lucis intolerantia; plerumque cum lachrymatione.

Ophthalmia, S. G. 196. L. 43. V. 341. *Sag.* 231. *Junck.* 24. *Macb.* p. 423.
Chemofis, V. 46.
Ophthalmites, V. 47.
Inflammatio oculorum, *Hoffm.* II. 165.

Ophthalmiæ ſpecies et varietates ſunt,

I. *Idiopathicæ.*

1. Ophthalmia *(membranarum)* in tunica adnata, et ei ſubjacentibus membranis, ſive tunicis oculi.

A. Variat gradu phlogoſis externæ.

Ophthalmia Taraxis, S. ſp. 1.
Ophthalmia humida, S. ſp. 8.
Ophthalmia chemoſis, S. ſp. 12.
Ophthalmia eryſipelatoſa, S. ſp. 7.
Ophthalmia puſtuloſa, S. ſp. 6.
Ophthalmia phlyctænodes, S. ſp. 21.

B. Variat affectis tunicis internis.

Ophthalmia choroideæ, S. ſp. 13.
Ophthalmia tenebricoſa, S. ſp. 10.

2. Ophthalmia *(Tarſi)* cum tumore, eroſione, et exudatione glutinoſa tarſi palpebrarum.

Ophthalmia trachoma, S. ſp. 4.
Ophthalmia ſicca, S. ſp. 5.

II. *Symptomaticæ.*

1. A morbo ipſius oculi.

Ophthalmia angularis, S. ſp. 14.
Ophthalmia tuberculoſa, S. ſp. 3.
Ophthalmia trichiaſis, S. ſp. 2.
Ophthalmia cancroſa, S. ſp. 15.
Ophthalmia a ſynechia, S. ſp. 16.
Ophthalmia a lagophthalmo, S. ſp. 17.
Ophthalmia ab elcomate, S. ſp. 18.
Ophthalmia ab ungue, S. ſp. 19.
Ophthalmia a corneæ fiſtula, S. ſp. 20.
Ophthalmia uveæ, S. ſp. 22.

2. A morbis aliarum partium vel totius corporis.

Ophthalmia metaſtatica, S. ſp. 24.
Ophthalmia ſcrophuloſa, S. ſp. 9.

Ophthalmia

Ophthalmia fyphilitica, S. fp. 11.
Ophthalmia febricofa, S. fp. 23.

G. IX. PHRENITIS.

Pyrexia vehemens; dolor capitis; rubor faciei et oculorum; lucis et foni intolerantia; pervigilium; delirium ferox vel typhomania.

Phrenitis, S. C. 101. L. 25. *Sag.* G. 301. *Boerh.* 771. *Hoffm.* II. 131. *Junck.* 63. *Macb.* p. 432.
Phrenifmus, V. 45.
Cephalitis, S. G. 109. *Sag.* G. 310 *.
Sphacelifmus, L. 32.
Siriafis, V. 34.

Phrenitidis *idiopathicæ* fpeciem unicam hic ponere licet, et cujus fynonyma fequentia effe putamus.

Phrenitis vera, S. fp. 1. *Boerh.* 771.
Phrenitis idiopathica, *Junck.* 63.
Cephalalgia inflammatoria, S. fp. 9.
Cephalitis fpontanea, S. fp. 3.
Cephalitis firiafis, S. fp. 4.
Siriafis, V. 34.
Cephalitis Littriana, S. fp. 5.

Phrenitides *Symptomaticæ* funt,

Phrenitis fynochi pleuriticæ, S. fp. 2.
Phrenitis fynochi fanguineæ, S. fp. 4.
Phrenitis calentura, S. fp. 11.
Phrenitis Indica, fp. 12.

* Cùm fymptomata nulla dentur quæ femper phlegmafiam cerebri a phlegmafia membranarum ejus, five meningum, certo diftinguere poffint; neque fectiones cadaverum diftinctiones a Sauvagefio, Linnæo, et Sagaro, adhibitas confirment, *Cephalitidem*, S. G. 109. *Sag.* G. 310. et *Sphacelifmum*, L. 32. pro generibus a *phrenitide* diverfis admittere nolui, et ea hic ideo, uti fynonyma, fub titulo Phrenitidis pofui.

Recte monet Vogelius. figna phrenitidis, vel ut vocat phrenifmi, hoc eft, inflammationis cerebri aut membranarum ejus, admodum ambigua effe.

Cephalitis Ægyptiaca, S. ſp. 1.
Cephalitis epidemica, ann. 1510, S. ſp. 6.
Cephalitis verminoſa, S. ſp. 7.
Cephalitis cerebelli, S. ſp. 8.

Phrenitis miliaris, S. ſp. 3.
Phrenitis varioloſa, S. ſp. 5.
Phrenitis morbilloſa, S. ſp. 6.

Phrenitis a plica, S. ſp. 8.
Phrenitis aphrodiſiaca, S. ſp. 9.
Phrenitis a tarantiſmo, S. ſp. 14.
Phrenitis hydrophobica, S. ſp. 15.

Phrenitis a dolore, S. ſp. 13.
Cephalitis traumatica, S. ſp. 2.

G. X. CYNANCHE.

Pyrexia aliquando typhodes; rubor et dolor faucium; deglutitio et ſpiratio difficiles, cum anguſtiæ in faucibus ſenſu.

Cynanche, S. G. 110. L. 33. *Sag.* G. 300.
Angina, V. 49. *Hoffm.* II. 125. *Junck.* 30.
Angina inflammatoria, *Boerh.* 798.

Species ſunt,

I. Cynanche *(tonſillaris)* membranam faucium mucoſam, et præcipue tonſillas, tumore et rubore afficiens, cum febre ſynocha.

Cynanche tonſillaris, S. ſp. 1.
Anginæ inflammatoriæ, ſp. 5. *Boerh.* 805.

II. Cynanche *(maligna)* tonſillas et membranam faucium mucoſam afficiens tumore, rubore, et cruſtis mucoſis coloris albeſcentis vel cineritii, ſerpentibus, et ulcera tegentibus; cum febre typhode et exanthematis.

Cynanche maligna, S. ſp. 3.
Cynanche ulceroſa, S. Var. a. Journ. de Med. 1758.
Cynanche gangrænoſa, S. Var. b. Journ. de Med. 1756.

Ulcera

Ulcera faucium et gutturis anginofa et lethalia. Hifpanis *Garrotillo*, *Lud. Mercat.* confult. 24.

Angina ulcerofa, Cl. *Fothergill*, Account of the ulcerous fore throat, Edit. 1751. *Huxham* on the malignant ulcerous fore throat, from 1751 to 1753.

Febris epidemica cum angina ulcufculofa, *Douglas* Practical Hiftory, Bofton 1736. Lond. Med. Obf. I. 20.

Angina epidemica, *Ruffel* Oecon. natur. p. 105.

Angina gangrænofa, *Withering's* Diff. Inaug. Edinb. 1766.

Angina fuffocativa, Bard's Inquiry, New-York, 1771.

Angina maligna, *Johnftone* on the malignant angina, &c. Worcefter 1779. Wall's Works, p. 58.

III. Cynanche *(trachealis)* refpiratione difficili, infpiratione ftrepente, voce raucâ, tuffi clangosâ, tumore fere nullo in faucibus apparente, deglutitione parum difficili, et febre fynochâ.

Cynanche trachealis, S. fp. 5.

Cynanche laryngea *Auctorum*, *Eller.* de cogn. et curand. morb. fect. 7.

Anginæ inflammatoriæ, fp. 1. *Boerh.* 801.

Angina latens et difficilis, *Dodon.* obf. 18.

Angina interna, *Tulp.* L. 1. obf. 51.

Angina perniciofa, *Greg. Horft.* Obferv. L. III. obf. 1.

N. An hæc Sauvagefii fynonyma et fequentia ad eundem morbum pertinent, videant experti ; fequentia autem ad morbum characteris dati manifeftò pertinere videntur.

Suffocatio ftridula, *Scotis* the Croup. Cl. *Home* on the Croup.

Afthma infantum, *Millar* on the afthma and chincough.

Afthma infantum fpafmodicum, *Rufh*, Differtation, London 1770.

Cynanche ftridula, *Crauford*, Diff. Inaug. Edinb. 1771.

Angina epidemica, ann. 1743. *Malloy* apud *Rutty's* hiftory of the weather.

Morbus ftrangulatorius, *Starr*, Phil. Tranf. No. 495 *.

* An hic morbus ad cynanchen malignam, an ad trachealem pertinet, mihi non certo conftat, et fæpius de eorundem morborum apud plures auctores defcriptionibus itidem incertus fum.

Morbus truculentus infantum, *Francof.* ad Viadrum et in vicinia graſſans, ann. 1758. C. a Bergen. A. nova. N. C. tom. II. p. 157.
Angina inflammatoria infantum, *Ruſſel*, Oecon. nat. p. 70.
Catarrhus ſuffocativus Barbadenſis, ann. 1758. *Hilary's* Barbadoes, p. 134.
Angina polypoſa, ſive membranacea *Michaelis*, Argentorati 1778, et *Auctores* ab ingenioſo et erudito *Michaele* allegati.
Morbus anginæ polypoſæ analogus, Soc. Royale II. Hiſt. p. 206.

IV. Cynanche *(pharyngea)* cum rubore in imis præſertim faucibus; deglutitione maxime difficili, dolentiſſima; reſpiratione ſatis commoda, et febre ſynocha.

Cynanche pharyngea, S. ſp. 6. *Eller.* de cogn. et cur. ſect. 7.
Anginæ inflammatoriæ, ſp. 4ta, *Boerh.* 804.

V. Cynanche *(parotidea)* cum tumore externo parotidum et maxillarum glandularum magno; reſpiratione et deglutitione parum læſis; febre ſynocha plerumque leni.

Cynanche parotidæa, S. ſp. 14. *Gallis* OREILLONS et OURLES, *Tiſſot* Avis au peuple, No. 116. *Encyclopédie*, au mot OREILLONS.
Angina externa, *Anglis* the MUMPS, *Ruſſel*, Oecon. natur. p. 114. *Scotis* the BRANKS.
Catarrhus Bellinſulanus, S. ſp. 4.
Oſſervazioni di *Girol. Gaſpari*, Venez. 1731.
Oſſervazioni di Targ. Tozzetti, Racolta 1ma, p. 176.

Cynanche purpuro-parotidæa S. ſp. 15. vel ad malignam, S. ſp. 3., vel ad Scarlatinam, pertinere videtur.

Cynanche *ſymptomaticæ* ſunt,

a. A cauſis internis.

Cynanche epidemica, S. ſp. 2.
Amphimerina anginoſa, S. ſp. 12.
Febris anginoſa, *Huxham* de aëre.
Cynanche prunella, S. ſp. 12.
Cynanche exanthematica, S. ſp. 4.

Cynanche arthritica, S. fp. 10.
Cynanche hepatica, S. fp. 8.
Cynanche a dyfenteria, S. fp. 13.

b. A caufis externis.

Cynanche a deglutitis, S. fp. 9.
Cynanche mercurialis, S. fp. 11.

Cynanche thymica, S. fp. 7. raro inflammatoria eft, et vix hujus loci.

G. XI. PNEUMONIA *.

Pyrexia; dolor in quadam thoracis parte; refpiratio difficilis; tuffis.

Febris pneumonica, *Hoffm.* II. 136. *Macb.* p. 435.

Species funt,

I. Pneumonia *(peripneumonia)* pulfu non femper duro, aliquando molli; dolore thoracis obtufo; refpiratione

* Ab omni ævo, in hunc fere diem, fcriptores medici, et eos fecuti Nofologi omnes, phlegmafiarum pectoris interni duo effe genera, Peripneumoniam fcilicet et Pleuritidem, ftatuerunt. Recentiores autem ex fectione cadaverum didicerunt, veteres de fede, ideoque de differentia horum morborum fæpe falsò ftatuiffe, et quem in pleura coftali fedem habere veteres putabant, fæpius in pleura pulmonem inveftiente fitum fuiffe invenerunt anatomici recentiores. Novimus, porro, quod fi quidem morbi illi diverfam aliquando fedem habuerint, id tamen per fymptomata vix certo cognofci poffe; et, utcunque fit, morbos illos quatenus, quovis modo diftinctos, revera maxime effe affines, plerumque fimul conjunctos, et eofdem diftinxiffe ad ufus medicinæ parum omnino contuliffe. Hifce igitur perpenfis, phlegmafias pectoris interni non nifi genus unicum conftituere, cum Hoffmanno expertiffimo putamus; quamobrem hujufmodi genus hic fub nomine Pneumoniæ pofuimus. Symptomata, quæ pro characterifticis adhibuimus, cùm quæ in omni phlegmafia pectoris interni femper adfint, et in qualibet præcipua fint, ea recte characterem genericum conftituere videntur.

An fpecies diverfæ vere ftatuendæ fint, anceps hæreo. Sed opinionibus et confuetudini medicorum aliquid concedere volens, peripneumoniæ et pleuritidis quatenus, vel ex opinione medicorum vel ex propria obfervatione, eas diftinguere liceat, characteres fpecificas dedi. Interim tamen obfervari velim, inter illos morbos, utcunque aliquando diftinctos, limites accuratos plerumque non ponendos effe.

tione perpetuò difficili, sæpe non nisi trunco corporis erecto exercendâ; faciei tumidæ colore purpureo; tussi plerumque humidâ, sæpe cruentâ.

Peripneumonia, S. G. 112. L. 34. V. 51. *Sag.* G. 311. *Boerh.* 820. *Juncker*, 67.

1. *Peripneumoniæ idiopathicæ simplices.*

Peripneumonia pura sive vera *Auctorum*, S. sp. 1.
Peripneumonia gastrica, S. sp. 11. *Morgagn.* de caus. et sed. Epist. XX. art 30. 31 *.

Variat gradu.

Peripneumonia catarrhalis, S. sp. 6.
Peripneumonia notha †, *Sydenh.* sect. 6. cap. 4. *Boerh.* 867. *Morgagni* de caus. et sed. Epist. XXI. 11.—15.

2. *Peripneumoniæ idiopathicæ complicatæ febre* ‡.

Peripneumonia putrida, S. sp. 2 §.

Peripneumonia

* Ad peripneumoniam, an ad pleuritidem, potius pertinet hæc varietas, mihi non certo constat.

† Peripneumoniam *notham* a *vera* gradu tantum differre opinor; ideoque uti varietas hic apposui. In eo quidem differre puto, quod in peripneumonia *notha* inflammatio sit lenior, et affluxus humorum in pulmones copiosior, quàm in *vera*. Cùm autem in *notha* symptomata pyrexiæ, doloris, dyspnœæ, et tussis, vario gradu et variâ ratione conjuncta, adesse possint, minime mirandum si hujus morbi apud diversos auctores descriptiones parum uniformes sint, et necne morbus sub titulo peripneumoniæ nothæ a diversis auctoribus descriptus idem revera sit, dubia quædam moverit doctissimus Morgagni. Perpensis tamen omnibus de hac re dictis, et cum observationibus pluribus apud ipsos ægros factis collatis, nihil dubito quin morbus a Sydenhamo et Boerhaavio, sub titulo *peripneumoniæ nothæ* descriptus, unus idemque sit, nec ab eo morbum a Valsalva in Francisco Corallio, vel morbum in celebri Antonio Valisnerio, ab ipso Morgagni observatum, reipsa diversum fuisse puto. Vide First Lines of the Practice of Physic, edit. 1784, § CCCLXXVI.

‡ Cùm morbi diversi simul complicati sint, sæpe, quis illorum pro morbo primario habendus sit dubitari potest; nec in hac re me ubique recte judicatum iri spondeo. In quibusdam mei ipsius judicio usus sum; in plerisque vero Sauvagesium secutus sum. Sufficere plerumque ratus ob oculos studiosorum complicationes istas quomodocunque ponere.

§ Sauvagesium, ut soleo, secutus, hanc et tres sequentes species quasi diversas recensui, cùm tamen pro una eademque habere vellem.

Peripneumonia ardens, S. ſp. 3.
Peripneumonia maligna, S. ſp. 4.
Peripneumonia typhodes, S. ſp. 5.

Amphimerina peripneumonica, S. ſp. 15.

3. *Peripneumoniæ ſymptomaticæ.*

Peripneumonia arthritica, S. ſp. 7.
Peripneumonia exanthematica, S. ſp. 9.
Peripneumonia phthiſicorum, S. ſp. 8.
Peripneumonia hydrophobica, S. ſp. 10.
Peripneumonia rachialgica, S. ſp. 12.

II. Pneumonia *(pleuritis)* pulſo duro; dolore, plerumque lateris, pungente, ſub inſpiratione præſertim aucto; decubitu in latus moleſto; tuſſi dolentiſſimâ, initio ſiccâ, poſtea humidâ, ſæpe cruentâ.

Pleuritis S. G. 103. L. 27. V. 50. *Sag.* G. 304. *Boerh.* 875. *Junck.* 67.
Paraphreneſis, S. G. 102. L. 26 *.
Paraphrenitis, V. 55. *Boerh.* 907.
Diaphragmitis, *Sag.* G. 304.

1. *Pleuritides idiopathicæ ſimplices.*

Pleuritis vera, S. ſp. 1. *Boerh.* 875. *Verna* princeps morb. acut. pleuritis, L. 1. cap. 2. 3. *Zeviani* della parapleuritide, cap. 3. *Morgag.* de ſed. et cauſ. morb. Ep. XX. art. 56. XXI. 45. *Wendt.* de pleuritide, apud *Sandifort.* Theſ. II.
Pleuritis pulmonis, S. ſp. 2. *Zevian.* dell. parapleur. III. 28. &c.

Pleuripneumonia,

* In morbo qui vulgo *paraphreneſis* vel *paraphrenitis*, et rectius a Sagaro *diaphragmatis*, appellatur, pleuræ ſuper diaphragma extenſæ inflammationem adeſſe, et in ea morbum conſiſtere agnoſcunt medici omnes; non recte igitur uti genus a pneumonia diverſum recenſuerunt Noſologi.

Nec quidem pro diverſa a pleuritide ſpecie recenſeri poteſt; cùm plerumque nulla alia præter illa pleuritidis ſymptomata oſtendit. Quæ a plurimis huic morbo tributa ſunt, riſus nempe ſardonicus, et delirium phreniticum, certe non ſemper adſunt. Primum, quod nunquam vidi, certe rariſſimum eſt; et poſterius, alias etiam pneumoniæ ſpecies ſæpe comitatur, nec tantum a parte pleuræ inflammata, quantum a gradu pyrexiæ, vel diatheſis phlogiſticæ, pendere videtur.

Pleuripneumonia, pleuro-peripneumonia, peripneumo-pleuritis *Auctorum*. *Baronius* de pleuripneumonia.

Ill. *Halleri* opufcul. patholog. ob. 13. *Morgagn.* de fed. et cauf. Epift. XX. et XXI. paffim. *Cleghorn* Minorca, p. 247. *Triller* de pleuritide, aph. 1. 2. 3. cap. I. 8. *Huxham* Dif. on pleurifies, &c. chap. I. Ill. *Pringle* Diff. of the army, p. 147.

Pleuritis convulfiva, S. fp. 13. *Bianch.* Hift. hep. vol. I. p. 234.
Pleuritis hydrothoracica, S. fp. 15. *Morgag.* de cauf. et fed. XX. 34.

Pleuritis dorfalis, S. fp. 3. *Verna*, P. III. cap. 8.
Pleuritis mediaftini, S. fp. 4. *P. Sal. Div.* de affect. part. cap. 6. *Friend*, Hift. Med. de Avenzoare.
Mediaftina, V. 52.

Pleuritis pericardii, S. fp. 5. *Verna*, P. III. cap. 9.
Parapleuritis *Zeviani* della parapleuritide.
Pleurodyne, parapleuritis, S. fp. 19.

Paraphrenefis diaphragmatica, S. fp. 1. *De Haen.* Rat. Med. I. 7. III. pag. 31.
Paraphrenefis pleuritica, S. fp. 2.
Paraphrenefis hepatica, S. fp. 3.

De inflammatione mediaftini, pericardii, et diaphragmatis Vide *Morgagn.* de cauf. et fed. VIII. 13. XXI. 35. 36. 46. XLV. 16. *Van Swieten* ad *Boerh.* 913.

2. *Pleuritides complicatæ.*

a. Febre.

Pleuritis biliofa, S. fp. 7.
Pleuritis eryfipelatofa, S. fp. 11.
Pleuritis biliofa, *Bianch.* Hift. hep. vol. 1. p. 236.
Pleuritis putrida, S. fp. 9.
Synochus pleuritica, S. fp. 5.
Pleuritis peftilens, S. fp. 16.
Pleuritis miliaris, S. fp. 20.

b. Catarrho.

Pleuritis catarrhalis, S. fp. 10.
Pleuritis lymphatica, *Bianch.* Hift. hep. I. p. 233.

3. *Pleuritides*

3. *Pleuritides ſymptomaticæ.*

Pleuritis traumatica, S. ſp. 6.
Pleuritis verminoſa, S. ſp. 8. *Verna* pleur. p. I. cap. 1. P. III. cap. 11. *Morgagn.* de ſed. et cauſ. XXI. 43. 44.
Pleuritis ſtomachalis, *Bianch.* Hiſt. hep. I. p. 232.
Pleurodyne verminoſa, S. ſp. 2.
Pleuritis lactea, S. ſp. 17.
Pleuritis Polonica, S. ſp. 18.

4. *Pleuritides falſæ.*

Pleuritis hepatica, S. ſp. 12. *Panarol.* Pentac. I. obſ. 37.
Pleuritis ſplenica, S. ſp. 19.

Pneumoniæ ſequelæ ſunt:

Vomica.

Poſt pneumoniam, reſolutione quâdam non terminatam, dyſpnœa et tuſſis perſtantes, cum decubitu in latus ſanum difficili, et febre hectica.

Vomica *Boerh.* 835. *Junck.* 35 *.
Pleurodyne vomica, S. ſp. 21.

Empyema.

Poſt pneumoniam ſuppuratione terminatam, ſæpe poſt vomicam, remiſſio doloris, dum perſtant dyſpnœa, tuſſis, decubitus difficilis, et febris hectica, ſæpe cum ſenſu liquoris in pectore fluctuantis, et ſignis hydrothoracis.

Varietates ex Sauvageſio, licèt non ſemper diſtinguendas, hic ſubjungimus.

Empyema a peripneumonia, S. ſp. 1.
Empyema a vomica, S. ſp. 2.

Empyema

* Vomicam vocamus quam Vomicam clauſam appellant medici, et inde character noſter. Characteres autem vomicæ apud Linnæum et Vogelium, vomicam apertam tantum reſpiciunt; ideoque ad illos auctores hic non referimus.

Empyema pleuræ, S. ſp. 3.
Empyema mediaſtini, S. ſp. 4.
Empyema diaphragmatis, S. ſp. 5.
Empyema intercoſtale, S. ſp. 6.

G. XIII. CARDITIS *.

Pyrexia ; dolor in regione cordis ; anxietas ; ſpiritus difficilis ; tuſſis ; pulſus inæqualis ; palpitatio ; ſyncope.

Carditis, S. G. 111. V. 54.
Pericarditis, V. 53.

I. *Idiopathica.*

Carditis ſpontanea, S. ſp. 1. *Senac.* Traité de cœur, L. IV. chap. 7. *Meckel,* Mem. de Berlin, 1756.
Eryſipelas pulmonis, *Lomm.* Obſerv. Lib. II.

II. *Symptomatica.*

Carditis traumatica, S. ſp. 2. *Senac.* ibid. chap. 6.

G. XIV. PERITONITIS.

Pyrexia ; dolor abdominis, corpore erecto auctus ; abſque propriis aliarum phlegmaſiarum abdominalium ſignis.

Si ſigna darentur quibus dignoſci queant, ſequentes pro ſpeciebus peritonitis recenſeri poſſent.

I. Peritonitis

* Recte omnino dixit Vogelius, *Carditidis ſymptomata fere eadem eſſe ut in peripneumonia, ſed graviora,* et ita etiam ſenſiſſe videtur Linnæus, cùm apud illum neque *Carditis,* neque *Pericarditis,* inter morbos phlogiſticos recenſetur. Certe novimus, pericardium ſæpe inflammatum fuiſſe ſine aliis præter peripneumoniæ ſignis.

I. Peritonitis *(propria)* in peritonæo ſtrictius dicto, ſive in peritonæo abdomen intus ſuccingente.

Peritonitis, V. 62. *Lieutaud.* Hiſt. anat. med. L. 1. obſ. 3. *Raygerus* apud eund. L. 1. obſ. 341. *Morgagn.* de ſed. LVII. 20.

II. Peritonitis *(omentalis)* in peritonæo, per omentum extenſo.

Epiploitis, S. G. 106. *Sag.* G. 308 *.
Omentitis, V. 61.
Omenti inflammatio, *Boerh.* 958. et Ill. *Van Swieten* Comm. *Störk.* Ann. med. I. 132. *Hulme* on the puerperal fever.

III. Peritonitis *(meſenterica)* in peritonæo, per meſenterium extenſo.

Meſenteritis, V. 60.
Enteritis meſenterica, S. ſp. 4.

G. XV. GASTRITIS.

Pyrexia typhodes; anxietas; in epigaſtrio ardor et dolor, ingeſtis quibuſlibet auctus; vomendi cupiditas, et ingeſta protinus rejecta; ſingultus.

Gaſtritis, S. G. 104. L. 28. V. 56. *Sag.* G. 306.
Ventriculi inflammatio, *Boerh.* 951.
Febris ſtomachica inflammatoria, *Hoffm.* II. 120.

I. *Idiopathicæ.*

1. A cauſis internis.

A,

* Tum Epiploitis, tum Meſenteritis, ut Peritonitidis ſpecies hic recenſetur, non quàm quod ejuſdem continuæ membranæ ſint affectiones, quàm quod nulla fere ſigna dari poſſunt, quibus a peritonitide, ſtrictius dicta, dignoſci queant.

A. Gaſtritis *(phlegmonodea)* dolore acuto, pyrexiâ vehementi *.

Gaſtritis legitima, S. ſp. 1. *Eller*, de cogn. et cur. morb. Sect. XI. *Haller*. obſ. 14. hiſt. 3. *Lieut*. Hiſt. anat. med. L. 1. 74.
Gaſtritis eryſipelatoſa, S. ſp. 4 †.
Cardialgia inflammatoria, S. ſp. 13. *Tralles* de opio, ſect. II. p. 231.

2. A cauſis externis.

Gaſtritis a veneno, S. ſp. 3.

B. Gaſtritis *(erythematica)* dolore et pyrexiâ lenioribus, rubore eryſipelatoſo in faucibus apparente.

II. *Symptomaticæ.*

Gaſtritis exanthematica, S. ſp. 5.
Gaſtritis herniosa, S. ſp. 7.

De gaſtritide ſternocoſtali, S. ſp. 6. non liquet.

G. XVI. ENTERITIS.

Pyrexia typho[illegible]s; dolor abdominis pungens, tendens, circa umbilicum torquens; vomitus; alvus pertinaciter adſtricta.

Enteritis, S G. 105. L. 29. V. 57. *Sag*. G. 307.
Inteſti[illegible]um inflammatio, *Boerh*. 959.

Febris

* Tum Gaſtritis, tum Enteritis duarum eſſe ſpecierum, quarum una phlegmonodea, altera erythematica dici poteſt, mihi ex pluribus obſervationibus ſatis certo conſtat; et ejuſmodi ſpecies itaque hic recenſui, etſi fatendum ſit, gaſtritidis eryſipelatoſæ, et magis adhuc enteritidis eryſipelatoſæ, ſigna ſæpe obſcura et incerta eſſe. De his verò monere volui, ut diligentius inq[illegible]irant poſteri.

† Quam hic Gaſtritidem eryſipelatoſam dixit Sauvageſius, omnino phlegmonodeam eſſe mihi videtur.

Febris inteftinorum inflammatoria ex mefenterio, *Hoffm.* II. 170.

I. *Idiopathicæ.*

Species funt,

1. Enteritis (*phlegmonodea*) dolore acuto, pyrexiâ vehementi, vomitu et alvo aftrictâ.

Enteritis iliaca, S. fp. 1.
Enteritis colica, S. fp. 2. *Boerh.* 963.

2. Enteritis (*erythematica*) dolore et pyrexiâ lenioribus, fine vomitu, et cum diarrhœa.

II. *Species fymptomaticæ.*

Enteritis flatulenta, S. fp. 3.
Enteritis enterocelica, S. fp. 5.

G. XVII. HEPATITIS.

Pyrexia; hypochondrii dextri tenfio et dolor, fæpe pungens pleuritici inftar, fæpius obtufus; dolor ad claviculam et fummum humeri dextri; decubitus in finiftrum latus difficilis; dyfpnœa; tuffis ficca; vomitus; fingultus *.

Hepatitis, S. G. 113. L. 35. V. 58. *Sag.* G. 312. *Boerh.* 914. *Hoffm.* II. 14. *Junck.* 66. *Macb.* p. 446.

Q Variat,

* Inter fymptomata hepatitidis, *colorem faciei flavefcentem*, pofuit tum Sauvagefius, tum Sagarus, et hic etiam addit, *urinas icteritias, biliofas, et ferum fanguinis miffi et crufta fubflava;* fed hæc fymptomata bilis regurgitantis vel reforptæ rectius a Linnæo et Vogelio omiffa fuiffe cenfeo; nam ejufmodi fymptomata non tantum non perpetua, fed etiam rariffima funt.

Variat,

I. Acuta, ſignis in charactere dictis dignoſcenda.

II. Chronica. Hæc ſæpe nulla quibus dignoſcatur ſigna præbet ; aliquando tamen eandem adeſſe ſuſpicari poteſt, ex hepatitidis cauſis quibuſdam prægreſſis, ex ſenſu quodam plenitudinis et gravitatis in hypochondrio dextro, ex doloribus plus minusve pungentibus in eadem parte ſubinde perceptis, ex dolore quodam a preſſo hypochondrio dextro vel a decubitu in latus ſiniſtrum ſentito, et denique ex pyrexia leviori cum dictis ſignis ſubinde infeſtante.

Sauvageſii ſpecies ſunt,

Hepatitis eryſipelatoſa, S. ſp. 1 *.
Hepatitis pleuritica, S. ſp. 2. *Bianch.* Hiſt. hep. tom. I. p. 388.
Pleuritis hepatica, S. ſp. 12.
Hepatitis cyſtica, S. ſp. 4 †.
Hepatitis obſcura, S. ſp. 5.

Pro ſpecie malè recenſetur morbus ſecundarius :

Hepatitis ſuppurans, S. ſp. 6. *Cheſton's* Pathol. Inq. Chap. III. Sect. 2. et app. Caſe 12.
Hepatalgia apoſtematoſa, S, ſp. 7.

G. XVIII.

* De erythemate vel eryſipelate, quod vocant, viſcerum, minus recte ſenſiſſe medicos cenſeo ; nam, me ſaltem judice, erythema non niſi ſuperficies illas internas quas tegit epithelion et tunica villoſa, epidermidi externæ continua et analoga, afficere poteſt. Nullum igitur eryſipelas pulmonis, de quo ſcripſit Lommius, Obſerv. lib. 2. agnoſco ; nec hepatitidem quandam a Sauvageſio hic eryſipelatoſam recte dictam eſſe puto, et hepatitidem quidem ex Amato hic deſcriptam revera phlegmonodeam fuiſſe credo.

† Quin ex contuſione vel aliis cauſis oriri poſſit inflammatio cyſtidis felleæ, vel ductûs choledochi, nullus dubito ; ſed quibus ſignis cognoſci queat, niſi in uno caſu, non novi. In ictero, ſcilicet, cum dolore in regione epigaſtrica acuto, a calculo, ut videtur, in ductu choledocho hærente, inflammationem ductûs cyſtici ſæpe ortam fuiſſe, omnino cenſendum, et ne oriatur ſemper cavendum.

G. XVIII. SPLENITIS.

Pyrexia; hypochondrii finiftri tenfio, calor, tumor, et dolor preffu auctus; abfque fignis nephritidis.

Splenitis, S. G. 114. L. 36. V. 59. *Junck.* 67. *Sag.* G. 313. *Macb.* p. 448.
Lienis inflammatio, *Boerh.* 958. et ill. *Van Swieten.* Comm.

Una tantum fpecies recenfetur.

Splenitis phlegmonodea, S. fp. 1. *Foreft*, L. XX. Obf. 5. 6. *De Haen*, apud *Van Swieten*, p. 958.
Pleuritis fplenica, S. fp. 19.
Splenalgia fuppuratoria, S. fp. 3.

G. XIX. NEPHRITIS.

Pyrexia; dolor in regione renis, fæpe ureteris iter fequens; mictio frequens urinæ, vel tenuis decoloris, vel ruberrimæ; vomitus; cruris ftupor; tefticuli ejufdem lateris retractio aut dolor.

Nephritis. S. G. 115. L. 37. V. 65. *Sag.* G. 314.

Species.

I. *Idiopathica.* Spontanea.

Nephritis vera, S. fp. 1.

II. *Symptomaticæ.*

Nephritis calculofa, S. fp. 2.
Nephralgia calculofa, S. fp. 1.
Nephralgia arenofa, S. fp. 2.
Nephralgia purulenta, S. fp. 7. *Chefton's* Inq. Chap. II.
Nephralgia arthritica, S. fp. 3.

G. XX. CYSTITIS.

Pyrexia; hypogaftrii tumor et dolor; mictio frequens dolorifica, vel ifchuria; tenefmus.

Cyftitis, S. G. 108. L. 31. V. 66. *Sag.* G. 309.

Inflammatio veſicæ, *Hoffm.* II. 157.

Species ſunt,

I. A cauſis internis.

Cyſtitis ſpontanea, S. ſp. 1.

II. A cauſis externis.

Cyſtitis a cantharidibus, S. ſp. 2.
Cyſtitis traumatica, S. ſp. 3.

G. XXI. HYSTERITIS.

Pyrexia; hypogaſtrii calor, tenſio, tumor, et dolor; os uteri tactu dolens; vomitus.

Hyſteritis, L. 38. V. 63.
Metritis, S. G. 107. *Sag.* G. 315.
Inflammatio et febris uterina, *Hoffm.* II. 156.

Species ſunt,

Metritis puerperarum, S. ſp. 1.
Metritis typhodes, S. ſp. 2.
Metritis lactea, S. ſp. 3.

G. XXII. RHEUMATISMUS.

Morbus ab externa, et plerumque evidente cauſa; pyrexia; dolor circa articulos, muſculorum tractum ſequens, genua et reliquos majores, potius quàm pedum vel manuum articulos, infeſtans, calore externo auctus.

Rheumatiſmus, S. G. 185. L. 62. V. 138. *Boerh.* 1490. *Junck.* 19
Dolores rheumatici et arthritici, *Hoffm.* II. 317.
Myoſitis, *Sag.* G. 301.
Lumbago, S. G. 212. V. 138. *Sag.* G. 169.
Iſchias, S. G. 213. V. 138. *Sag.* G. 170.
Pleurodyne, S. G. 148. V. 138. *Sag.* G. 254. *Macb.* p. 511.

Species

Species *idiopathica*,

Rheumatiſmus acutus, S. ſp. 1.
Rheumatiſmus vulgaris, S. Sp. 2.

Variat ſede.

A. In muſculis lumborum.

Lumbago rheumatica, S. G. 212. S. ſp. 1.
Nephralgia rheumatica, S. ſp. 4.

B. In muſculis coxendicis.

Iſchias rheumaticum, S. G. 213. ſp. 10.

C. In muſculis thoracis.

Pleurodyne rheumatica, S. G. 148. ſp. 3.
Pleuritis ſpuria, *Boerh.* 878.

Species *ſymptomaticæ.*

Lumbago plethorica, S. ſp. 3.
Iſchias ſanguineum, S. ſp. 2.
Pleurodyne plethorica, S. ſp. 1.

Rheumatiſmus hyſtericus, S. ſp. 7.
Iſchias hyſtericum, S. ſp. 3.
Pleurodyne hyſterica, S. ſp. 6.

Rheumatiſmus ſaltatorius, S. ſp. 8.
Pleurodyne flatulenta, S. ſp. 4.
Pleurodyne a ſpaſmate, S. ſp. 9.

Rheumatiſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Lumbago ſcorbutica, S. ſp. 5.
Pleurodyne ſcorbutica, S. ſp. 11.

Iſchias ſyphiliticum, S. ſp. 7.
Pleurodyne venerea, S. ſp. 5.

Lumbago ſympathica, S. ſp. 13.

a meſenterii glandulis induratis,
a pancreate tumido, purulento, ſcirrhoſo, putri,
ab induratis pyloro, vena cava, pancreate,
a rene ſcirrhoſo, putrefacto,
ab abſceſſu circa venæ cavæ biſurcationem,
a vermibus intra renes.

Lumbago a faburra, S. fp. 8.
Pleurodyne a cacochylia, S. fp. 7.

Rheumatifmus faltatorius verminofus, S. fp. 8.
Ifchias verminofum, S. fp. 8.
Pleurodyne verminofa, S. fp. 2.

Rheumatifmus metallicus, S. fp. 10.

Lumbago a hydrothorace, S. fp. 14.
Lumbago pfeudoifchuria, S. fp. 16.
Lumbago ex aneurifmate, S. fp. 11.
Pleurodyne ex aneurifmate, S. fp. 10.
Pleurodyne a rupto œfophago, S. fp. 20.
Pleurodyne rachitica, S. fp. 13.

Ifchias a fparganofi, S. fp. 5.
Pleurodyne catarrhalis, S. fp. 14.
Pleurodyne phthifica, S. fp. 8.

Rheumatifmus necrofeos, S. fp. 14.
Rheumatifmus convulfivus, S. fp. 15.

Ifchias gravidarum, S. fp. 4.
Lumbago partûs, S. fp. 7.
Lumbago a nifu, S. fp. 10.
Ifchias a fublaxatione, S. fp. 9.

Rheumatifmus dorfalis, S. fp. 11.
Lumbago a fatyriafi, S. fp. 15.

Rheumatifmus febricofus, S. fp. 9.
Lumbago febrilis, S. fp. 4.
Pleurodyne febricofa, S. fp. 15.

Rheumatifmus miliaris, S. fp. 12.
Lumbago miliaris, S. fp. 9.
Pleurodyne miliaris, S. fp. 16.

Rheumatifmi fequela eft,

ARTHRODYNIA *.

Poft rheumatifmum, nifum violentum, vel fubluxationem; dolores artuum vel mufculorum, fub motu præfertim,

* Si, ut quidam ftatuunt, rheumatifmus chronicus ab acuto, genere omnino diverfus fit, nomen fimplex, uti genus omne, habere oportet,

præſertim, aucti, plus minusve fugaces, calore lecti vel alio externo levati; artus debiles, rigidi, facile et ſæpe ſponte frigeſcentes; pyrexia nulla; tumor plerumque nullus.

Rheumatiſmus chronicus *Auctorum.*

Lumbago et iſchias aliquando morbi acuti, ſed cùm ſæpius chronici ſint, plerumque ad hunc locum pertinent.

Lond. Med. Obſ. IV. 5.

G. XXIII. ODONTALGIA *.

Rheumatiſmus vel arthrodynia maxillarum, a carie dentium.

Odontalgia, S. G. 198. L. 45. V. 145. *Sag.* G. 157. *Junck.* 25. *Macb.* 509.
Odontalgia, ſive rheumatiſmus odontalgicus, *Hoffm.* II. 330.

oportet, et hujuſmodi nec ineptum, ut puto, impoſui. Porro, cùm pro ſequela rheumatiſmi acuti vel rheumatiſmi ſimpliciter dicendi, rheumatiſmum chronicum dictum ſemper habeo, et cùm inter utrumque morbum ſæpe limites vix ſtatuendi ſint, ideoque pro diverſo genere rheumatiſmum chronicum recenſere vix potui; rheumatiſmus tamen chronicus exquiſitus ab acuto naturâ adeo diverſus evadit, et medelam adeo diverſam expoſcit, ut meritò nomine prorſus diverſo inſigniri poſſit; et ſi quis pro genere etiam diverſo ponere velit, per me profecto licet.

* In priori Noſologiæ Methodicæ noſtræ editione, Odontalgiam pro rheumatiſmi ſpecie habui, ac recenſui; ſed, cùm eam a rheumatiſmo alio quovis cauſam prorſus diverſam, acre, ſcilicet, membranas ſenſibiles irritans, habere obſervaverim, pro genere, a rheumatiſmo diverſo, etiam habere vellem, et hic itaque uti genus diverſum poſui.

Etiamſi odontalgiam a frigore et aliis irritamentis aliquando ſuſcitari videtur, cariem dentium, diatheſin phlogiſticam inducentem, ſemper ſubeſſe puto. Sunt fortaſſis alii morbi, ab acri irritante orti, qui rheumatiſmum exacte ſatis referunt; ſed de iis nobis non conſtat. Si tamen revera exiſteret, ad mentem Clariſſ. D. Cottunnii, *Iſchias nervoſa*, rheumatiſmi ab acri nervos irritante orti exemplum

Varietates ex Sauvagesio sunt,

Odontalgia cariosa, S. sp. 1.
Odontalgia scorbutica, S. sp. 4.
Odontalgia catarrhalis, S. sp. 3.
Odontalgia arthritica, S. sp. 6.
Odontalgia gravidarum, S. sp. 2.
Odontalgia hysterica, S. sp. 3.
Odontalgia stomachica, S. sp. 9.

G. XXIV. PODAGRA *.

Morbus hæreditarius, oriens sine causa externa evidente, sed præeunte plerumque ventriculi affectione insolitâ; pyrexia; dolor ad articulum, et plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis, potissimum infestus; per intervalla revertens, et sæpe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.

Podagra, V. 175. *Boerh.* 1254.
Febris podagrica, V. 69.
Arthritis, S. G. 183. L. 60. V. 139. *Sag.* G. 142. *Macb.* p. 487. Lond. Med. Obs. VI. 20.
Dolor podagricus et arthriticus verus, *Hoffm.* II. 339.
Dolores arthritici, *Hoffm.* II. 317.
Affectus spastico arthritici, *Junck.* 46.

Recte forsitan Sauvagesius, more sibi insolito, hujus morbi non nisi unicam esse speciem affirmavit: sed varietates sequentes notari possunt.

I. Podagra *(regularis)* cum inflammatione artuum satis vehementi, per aliquot dies perstante, et paulatim cum

plum aliud haberemus; sed neque phænomena a Cottunnio relata, neque ratio medendi, neque sectiones cadaverum, ejusmodi morbum unquam exstitisse mihi probant; ideoque neque hic, neque alibi, *Ischiadem nervosam Cottunnii* inter rheumatismi species recensui.

* *Arthritis* nomen, utpote apud medicos ambiguum, rejeci, et *podagra* nomine, utpote typum morbi præcipuum notante, cum celebri Boerhaavio usus sum.

cum tumore, pruritu, et defquamatione partis, recedente.

Arthritis podagra, S. fp. 1.
Arthritis rachialgica, S. fp. 11 *.
Arthritis æftiva, S. fp. 4.

II. Podagra *(atonica)* cum ventriculi vel alius partis internæ atonia, et vel fine expectata aut folita artuum inflammatione, vel cum doloribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et cum dyfpepfia vel aliis atoniæ fymptomatis, fubito fæpe alternantibus.

Arthritis melancholica, S. fp. 6.
Arthritis hiemalis, S. fp. 2.
Arthritis chlorotica, S. fp. 5.
Arthritis afthmatica, S. fp. 9.

III. Podagra *(retrograda)* cum inflammatione artuum fubito recedente, et ventriculi vel alius partis internæ atonia mox infecuta.

IV. Podagra *(aberrans)* cum partis internæ inflammatione, vel non prægrefsâ, vel prægrefsâ, et fubito recedente, inflammatione artuum.

Conjungitur aliquando aliis morbis podagra :

Arthritis rheumatica, S. fp. 3.
Arthritis fcorbutica, S. fp. 7.
Arthritis fyphilitica, S. fp. 8.

Ad podagram nequaquam pertinere videntur fequentes :

Arthritis rachitica, S. fp. 13.
Arthritis Americana, S. fp. 14.
Arthritis Bahamenfis, S. fp. 15.

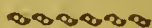
G. XXV.

* Ut folitus fum, Sauvagefii varietates, five fpecies quas vocat, hic appono ; fed tum quod fpecies ejus non femper bene definitæ fint, tum quod podagra regularis et atonica a fe invicem non femper prorfus disjungantur, in apponendis loco idoneo Sauvagefii speciebus, me ubique accuratum fore non fpondeo.

G. XXV. ARTHROPUOSIS *.

Dolores artuum vel partium musculosarum, sæpe post contusionem, profundi, obtusi, diuturni; tumor vel nullus, vel modicus, et diffusus; phlogosis nulla; pyrexia primum lenis, tandem hectica, et simul partis apostema.

Lumbago psoadica, S. sp. 6. *Fordyce*, Practice of Physic, P. II. pag. 70. *Cheston*, App. Case 4. et 5.
Lumbago apostematosa, S. sp. 12.
Lumbago ab arthrocace, S. sp. 17.
Ischias ex abscessu, S. sp. 6.
Morbus coxarius, *De Haen*, Rat. Med. Vol. I. C. xxxii.

Ord. III. EXANTHEMATA.

Morbi contagiosi, semel tantum in decursu vitæ aliquem afficientes; cum febre incipientes; definito tempore apparent phlogoses, sæpe plures, exiguæ, per cutem sparsæ †.

Exanthemata, *Sag*. Cl. X.
Phlegmasiæ exanthematicæ, S. Cl. III. O. I.
Morbi exanthematici, L. Cl. I. O. II.
Febres exanthematicæ, V. Cl. I. O. II.

G. XXVI.

* Cùm neque rheumatismum neque podagram in apostema unquam abire credo, est hic morbus ab utroque certe diversus, ideoque pro genere peculiari recensendus. Utinam character ad eum a rheumatismo, arthrodynia, arthrocace, et phlogosi, distinguendum, ubique satis certo adhibendus, dari posset.

† Quo charactere recte definiri, et quibus limitibus circumscribi debeat hic ordo, admodum incertum est. Si eruptiones enim a contagione specifica ortæ, solæ pro exanthematis, et morbis hujus ordinis, habendæ sint; certe eruptiones a nulla contagione specifica, sed a quodam febris statu solum, pendentes, inter exanthemata genuina nequaquam

G. XXVI. VARIOLA.

Synocha contagiofa cum vomitu, et, ex epigaftrio preffo, dolore.

Tertio die incipit, et quinto finitur eruptio papularum phlegmonodearum, quæ, fpatio octo dierum, in fuppurationem, et in cruftas demum abeunt, fæpe cicatrices depreffas, five foveolas in cute, relinquentes.

Variola, S. G. 92. L. 3. *Sag.* G. 290.
Febris variola, V. 35. *Hoffm.* II. 49.
Variolæ, *Boerh.* 1371. *Junck.* 76.

Species funt,

I. Variola *(difcreta)* puftulis paucis, difcretis, circumfcriptione circularibus, turgidis; febre, eruptione factâ, protinus ceffante.

Variola difcreta benigna, S. fp. 1.
Variolæ regulares difcretæ, *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.

Variolæ difcretæ fimplices, *Helvet.* obf. fp. 1.
Variola difcreta complicata, S. fp. 2. *Helv.* fp. 2.
Variolæ anomalæ, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 6.

Variola

nequaquam recenfendæ funt. Ita *petechia* a nobis omittitur, et forfitan tum *miliaria* tum *aphtha* omittenda effet. Dein, cùm exanthemata pleraque contagiofa fint, et non nifi femel in decurfu vitæ aliquem afficiant, omnino idoneum videtur ut hæc ab eruptionibus non contagiofis, quæ fæpe in decurfu vitæ aliquem afficiant vel afficere poffint, rite diftinguantur. Variola igitur et Eryfipelas minus recte fub eodem ordine collocantur. Denique, cùm eruptiones in morbo quodam non femper ejufdem fint formæ, nec femper, nec certo quovis morbi die, in illo morbo compareant, an ejufmodi morbus inter exanthemata recenfendus fit, merito dubitari poteft; ideoque an Peftis ad exanthematum, an ad febrium ordinem, referri debeat, dubito.

De hifce omnibus utiliter fortaffis difputari poteft; de iifdem vero certo ftatuere vix aufim; quod mihi tamen in Nofologia maxime idoneum effe videtur id ex charactere quem dedi fatis patebit.

Cùm autem ad characteres generum et fpecierum, ordinis character non omnino neceffarius fit, hunc quodammodo neglexi, et hic morbos a Nofologis pro exanthematis habitos plerofque recenfui.

Variola difcreta dyfenteriodes, S. fp. 4. *Sydenh.* Sect. IV. cap. 1.
Variola difcreta veficularis, S. fp. 5.
Variola difcreta cryftallina, *Mead* de variol. cap. 2.
Variola difcreta verrucofa, S. fp. 6. *Mead* ibid.
Variola difcreta filiquofa, S. fp. 7. *Friend.* Oper. p. 358.
Variola difcreta miliaris, S. fp. 8. *Helvet.* obf. fp. 3.

II. Variola *(confluens)* puftulis numerofis, confluentibus, circumfcriptione irregularibus, flaccidis, parum elevatis; febre poft eruptionem perftante.

Variola confluens, S. fp. 9.
Variolæ regulares confluentes, ann. 1667. *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.
Variolæ confluentes fimplices, *Helvet.* obf. fp. 1.

Variola confluens cryftallina, S. fp. 10.
Variola Japonica, *Kempfer.*
Veficulæ Divæ Barbaræ, *C. Pif.* obf. 149*.
Variola confluens maligua, *Helvet.* obf. fp. 1.

Variola confluens cohærens, S. fp. 11.
Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 2.

Variola confluens nigra, S. fp. 12. *Sydenh.* Sect. V. cap. 4.
Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 3.
Variola fanguinea, *Mead* de variolis, cap. 2.

Variola confluens corymbofa, S. fp. 13.
Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 4.

G. XXVII. VARICELLA.

Synocha.

Papulæ poft brevem febriculam erumpentes, in puftulas variolæ fimiles, fed vix in fuppurationem, euntes; poft paucos dies in fquamulas, nullâ cicatrice relictâ, definentes.

Varicella, V. 42.
Varicella lymphatica, S. fp. 1.

Anglis,

* Pro fpecie variolæ, has veficulas hic pofuit Sauvagefius. Sed veficulæ a Pifone defcriptæ potius ad pemphigum pertinere mihi videntur.

Anglis, the Chicken-Pox, *Edinb. Med. Effays*, Vol. II. Art. 2. near the end. *Heberden*, Med. Tranfact. Art. 17.

G. XXVIII. RUBEOLA.

Synocha contagiofa cum fternutatione, epiphora, et tuffi ficca, rauca.

Quarto die, vel paulo ferius, erumpunt papulæ exiguæ, confertæ, vix eminentes, et poft tres dies in fquamulas furfuraceas minimas abeuntes.

Rubeola, S. G. 94. L. 4. *Sag.* 293.
Febris morbillofa, V. 36: *Hoffm.* II. 62.
Morbilli, *Junck.* 76.

I. Rubeola *(vulgaris)* papulis minimis, confluentibus, corymbofis, vix eminentibus.

Rubeola vulgaris, S. fp. 1.
Morbilli regulares, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 5.
Lond. Med. Obf. IV. 19, 20.

Variat

1. Symptomatis gravioribus, et decurfu minus regulari.

Rubeola anomala, S. fp. 2.
Morbilli anomali, *Sydenh.* Sect. V. cap. 3.

2. Comitante Cynanche.

Rubeola anginofa, S. fp. 4. *Edinb. Effays*, Vol. V. art. 2.

3. Comitante diathefi putridâ, Clar. *Watfon*, Lond. Med. Obferv. Vol. IV. art. XI.

II. Rubeola

II. Rubeola *(variolodes)* papulis diſcretis eminentibus.

Rubeola variolodes, S. ſp. 3 *.

Scotis, the Nirles.

G. XXIX. SCARLATINA.

Synocha contagioſa.

Quarto morbi die, facies aliquantum tumens; ſimul in cute paſſim rubor floridus, maculis amplis, tandem coaleſcentibus, poſt tres dies in ſquamulas furfuraceas abiens; ſuperveniente dein ſæpe anaſarcâ.

Scarlatina, S. G. 98. V. 39. *Sag.* G. 294. *Junck.* 75.

Species ſunt,

I. Scarlatina *(ſimplex)* nullâ comitante cynanche.

Scarlatina febris, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. VI. cap. 2. Soc. Royale I. Mem. p. 10. *Macb.* p. 380.

II. Scarlatina *(cynanchica)* cum cynanche ulceroſa †.

Scarlatina anginoſa, S. ſp. 6. *Withering* on the ſcarlet fever.

De

* Sauvageſium ſecutus, hunc morbum hic indicavi, etſi multum dubito an recte ad rubeolam referendus ſit. Non ſolum enim formâ papularum plurimum differt, ſed, quod majoris momenti eſſe videtur, eſt plerumque abſque ſymptomatis catarrhalibus, rubeolæ adeo propriis.

† Spatio quadraginta annorum Scarlatinam ſexies vel ſepties in Scotia epidemicam obſervavi, et in unoquoque exemplo morbus illius ſpeciei erat quam Scarlatinam anginoſam vocat Sauvageſius. Nos Cynanchicam appellavimus, ex eo quod ulceribus faucium internarum fere ſemper comitata fuit. Cùm in pleriſque ægris morbus cynanchem malignam plurimum, aliquando ſatis exacte referebat,

De ſcarlatina porriginoſa, S. ſp. 3. Sydenh. Sect. VI. Cap. 6. et Scarlatina variolode, S. ſp. 5. nobis non liquet.

G. XXX. PESTIS.

Typhus maxime contagioſa, cum ſumma debilitate *.

Incerto morbi die, eruptio bubonum vel anthracum.

Peſtis, S. G. 91. L. 2. *Junck.* 78.
Febris peſtilentialis, V. 33. *Hoffm.* II. 93.

Variat

bat, nec unquam ſcarlatinam epidemicam in omnibus ægris ſimplicem eſſe viderim, ſæpe dubitavi annon ſcarlatina omnis ſit cynanchica, et ſemper idem fere morbus ac cynanche maligna, ſupra inter Phlegmaſias relata. Plures autem rationes in hanc ſententiam ire non ſinunt. Certe enim, teſtibus Sydenhamo perſpicaciſſimo et aliis, ſcarlatina ſimplex, ſive nullâ comitante cynanche, aliquando obſervata fuit, et datur itaque contagio quædam ſpecifica efflorefcentiam cutis ſcarlatinam, et hanc abſque affectione quadam cynanchica, gignens. Quod, ſi aliquando etiam contagio ſit, fauces afficiens, quæ plerumque etiam ſcarlatinam gignat, hoc nihil præterea mihi probare videtur, quàm quod ſit contagionum quarundam natura, ejuſmodi ut ſimul tum fauces, tum cutem, afficere valeat. Cùm tamen contagiones iſtæ ita differre poſſint, ut altera cutem, altera fauces magis et primario afficere proclivis ſit, hanc differentiam inter ſcarlatinæ et cynanchis malignæ contagionem ſemper ineſſe puto. In morbo epidemico, quem pro Scarlatina habui, aliquot ægrotantium ſine cynanche quacunque erant; et in iis fere omnibus, quibus adfuit cynanche, hæc benigna admodum, ulcera tonſillarum, parva tantum nec ſerpentia, et plerumque pus bonum fundentia, exhibuit, et morbus raro funeſtus fuit. In cynanche verò maligna ægrotantes omnes in ipſo morbi ingreſſu, cynanche correpti ſunt, et hæc fere ſemper ulcera maligna, fœda, ſerpentia, gangrænoſa, oſtendebat. Morbus porro, putredinis et debilitatis indicia plurima prodens, plerumque exitialis evaſit.

* De charactere Peſtis, lites inter medicos ſæpe ortæ ſunt, nec facile dirimendæ, ita ut character quibuſcunque peſtis caſibus adhibendus dari poſſit; ſed ſufficiat characterem dediſſe qui in pleriſque adhiberi queat.

Variat gradu.

Peſtis benigna, S. ſp. 2. Peſtis Maſſilienſis Claſſ. 3. Traité de la peſte, pag. 41. Ejuſdem peſtis, Cl. 5ta, Traité, p. 228.
Peſtis remittens, S. ſp. 9.
Peſtis vulgaris, S. ſp. 1. Peſtis Maſſil. Cl. 2. Traité, p. 38. Ejuſd. Cl. 2. 3. et 4ta, Traité, p. 225. &c. Waldſchmidt. de peſte Holſatica, apud *Halleri*, Diſſ. pract. tom. V. Chenot de peſte Tranſylvanica 1755, 1759. *De Haen*, Rat. med. pars xiv. Car de Mertens de peſte Moſcouenſe 1771. Samoilowitz Mémoire ſur la peſte de Moſcou 1771. Ejuſd. lettre ſur l'experiences des frictions glaciales pour la geuriſon de la peſte. Ejuſd. mém. ſur l'inoculation de la peſte. Unterricht vors Volk gegen die Peſt. Dantzig 1770. Muratoris Del Governo della peſte. Breſcia 1721.
Peſtis Ægyptiaca, S. ſp. 11. *Alpin.* de med. Ægypt.
Peſtis interna, S. ſp. 3. Peſt. Maſſil. Cl. 1. Traité, p. 37. 224.

Species dubiæ ſunt,

Peſtis ſporadica, S. ſp. 4.
Peſtis carbunculoſa, S. ſp. 5.
Peſtis Siamæa, S. ſp. 8.
Peſtis ſcorbutica, S. ſp. 10.

G. XXXI. ERYSIPELAS *.

Synocha duorum vel trium dierum, plerumque cum ſomnolentia, ſæpe cum delirio.

In aliqua cutis parte, ſæpius in facie, phlogoſis *erythema,* G. VII. ſp. 2.

Eryſipelas, S. G. 97. L. 10. *Sag.* G. 296.
Febris eryſipelacea, V. 68. *Hoffm.* II. 98.
Febris eryſipelatoſa, *Macb.* p. 382.

Species

* Vox Eryſipelas tum pro phlogoſi erythemate, tum pro febre eryſipelacea, a ſcriptoribus medicis uſurpatur, ſed recte Sauvageſius vitium cutaneum; quod nullam febrem, niſi ſymptomaticam, ſibi junctam habeat, erythema appellari, et eryſipelas, tantum febris illa exanthematica, quam erythema ſequitur, vocari velit.

Minus recte forſitan Ill. Linnæus eryſipelas pro protypo exanthematicorum habuit; inter exanthemata enim, an recte, recenſetur ipſum eryſipelas dubitari poteſt.

Species funt,

I. Eryfipelas *(veficulofum)* erythemate, rubedine ferpente, latum fpatium occupante, et locis ejus quibufdam in veficulas magnas abeunte.

Eryfipelas rofa, S. fp. 1. *Sennert.* de febr. L. II. c. 15.
Febris eryfipelatofa, *Sydenham,* fect. VI. cap. 5.
Eryfipelas typhodes, S. fp. 2 *.
Eryfipelas peftilens, S. fp. 5 †.
Eryfipelas contagiofum, S. fp. 9.

II. Eryfipelas *(phlyctænodes ‡)* erythemate ex papulis pluribus, trunci corporis partes præcipue occupantibus, et protinus in phlyctænas, five veficulas parvas, abeuntibus.

Eryfipelas Zofter, S. fp. 8.
Zona; Anglis, The Shingles, *Ruffel* de tabe gland. p. 124. Hift. 35.
Zona ignea, *Hoffm.* app. tom. III. p. 426.
Herpes Zofter, S. fp. 9.

Symptomaticum.

Eryfipelas a veneno, S. fp. 3.

Cæteræ Sauvagefii fpecies ad erythema pertinent.

G. XXXII. MILIARIA §.

Synochus cum anxietate, frequenti fufpirio, fudore olido, et punctionibus cutis.

R Incerto

* Hæc non nifi varietas eryfipelatis veficulofi, gradu folum differens, effe videtur.

† Hæc et fequens non nifi febres cum erythemate fymptomatico videntur. Hic tamen notandum eft, eryfipelas fæpe aliquid putridæ et gangrænofæ indolis præ fe ferre; nec dubito quin eryfipelas, quod in hac regione, plerumque diathefi phlogifticâ comitatur, aliquando, præfertim in regionibus calidioribus, cum diathefi putrida adfit; et forfitan duas eryfipelatis fpecies, inflammatoriam nempe et putridam, indicare potuiffemus; fed de pofteriori nobis non fatis conftat.

‡ An hæc fpecies ad idem cum eryfipelate veficulofo genus recte referatur, dubito; fed judicent periti.

§ Inter medicos, fpeciatim Viennenfes, de indole morbi miliaris nuper acriter difputatum eft; et imprimis an unquam idiopathicus,

Incerto morbi die erumpunt papulæ rubræ, exiguæ, difcretæ, per totam cutem, præter faciem, crebræ, quarum apices, poft unum vel alterum diem, puftulas minimas, albas, brevi manentes, oftendunt.

Miliaria, L. 7.
Miliaris, S. G. 95. *Sag*. G. 295.
Febris miliaris, V. 37.
Febris purpurata rubra et alba miliaris, *Hoffm*. II. 68.
Febris purpurea feu miliaris, *Junck*. 75.
Germannis, der FRIESEL. God. Welfch. Hift. med. de novo puerperarum morbo, qui der FRIESEL dicitur, Lipf. 1655.

De hoc morbo fcriptores præcipui funt:

Hamilton, de febr. miliar. 1710. *Fontanus*, de febr. mil. 1747. *Allioni* de miliar. 1758. *Fordyce*, de febr. mil. 1748.

an vero femper fymptomaticus fit, certatim quæritur. Quod nunquam idiopathicus fit, præter opinionem medicorum, a medio feculi decimi feptimi in hunc fere diem, omnium, et contra fententiam medicorum hujus ævi quorundam fpectabilium, affirmare non aufim; fed cùm experientiam in hac re fæpe fallacem, et medicos plerofque imitatorum fervum pecus fuiffe noverim, dubitare cogor; et, utcunque fit, morbum miliarem plerumque fymptomaticum fuiffe, ex obfervatione propria, per multos annos frequenti, certo novi. Nunquam contagiofum, nec manifefto epidemicum, quibufdam licet temporibus folito frequentiorem, vidi. Morbis febrilibus quibufcunque, tum inflammatoriis tum putridis, aliquando adjungitur; in nullis tamen, nifi regimine calido et fudoribus præeuntibus, ortum, et in pluribus, regimine temperato, et fudoribus vitatis, morbum, alias expectandum, prorfus vitatum obfervavi. In quibufdam corporis partibus quafi arte excitatum aliquoties novi. Denique, cùm contagionum fpecificarum plerarumque indolem materia, fi qua datur, miliaris nequaquam imitetur, tum quod certo morbi die eruptionem non efficiat, tum quod non femel tantum, fed fæpius in vitæ decurfu, hominem afficiat. De hujus igitur materiæ natura fpecifica, vel ad morbum quemvis idiopathicum gignendum apta, valde dubito. In hac re mecum fentientem experientiffimum et peritiffimum Carolum White habere mihi gratulor. Vide *White* on the Management of Lying-in Women.

Cum autem in hac re me falli potuiffe, facile agnofco; ne tamen alios fimul fallerem, miliariam inter exanthemata, hic recenfui, et characterem ejus, quem quivis, hunc morbum pro idiopathico habens, dare voluerit, exhibui; peritis quibufvis hanc rem certius dijudicandam relinquens.

1748. *Fischer* de febr. mil. 1767. *De Haen*, de divis. febr. 1760. et in Ratio med. passim. *Matt. Collin* ad *Baldinger* de miliar. 1764. Baraillon sur la fievre miliaire, Soc. Royale I. Mem. p. 193. ibid. II. Hist. p. 198.
Gastellier sur la fievre miliaire des femmes en couche, Montargis 1779. Varnier sur la fievre miliaire de Normandie, Soc. Royale III. Mem. p. 281.

Ad *idiopathicam* si qua datur, pertinent,

Miliaris benigna, S. sp. 1.
Miliaris maligna, S. sp. 2.
Miliaris recidivans, S. sp. 3.
Miliaris Germanica, S. sp. 5.

Symptomaticæ manifestò sunt,

Miliaris Boia, S. sp. *a*.
Miliaris Britannica, S. sp. *i*.
Miliaris nova febris, *Sydenh.* Sched. monit. S. sp. *d*.
Miliaris sudatoria, S. sp. *e*.
Miliaris nautica, S. sp. *g*.
Miliaris purpurata, S. sp. *h*.
Miliaris lactea, S. sp. *c*.
Miliaris puerperarum, S. sp. *k*.
Miliaris scorbutica, S. sp. *l*.
Miliaris critica, S. sp. *b*.

G. XXXIII. URTICARIA *.

Febris amphimerina †.

Die secundo rubores maculosi, urticarum puncturas referentes, interdiu fere evanescentes, vespere cum febre

R 2

* Est morbus ab Anglis, *The Nettle Rash* dictus, qui quibusdam Urticaria audit; sed morbus ille, *The Nettle Rash*, ut ab eruditissimo viro G. Heberden, in Coll. Reg. Med. Lond. Actis describitur, et qualem sæpius ipsi vidimus, est ab urticaria nosologorum omnino diversus, utpote sine febre chronicus, et ad Impetigines fortassis referendus.

† Hanc in priori editione contagiosam dixi; sed ex propria experientia contagiosam fuisse non novi, et quo auctore contagiosam antea dixi, nunc non invenio.

bre redeuntes, et poſt paucos dies in ſquamulas minutiſſimas penitus abeuntes *.

Febris urticata, V. 40.
Uredo, L. 8.
Purpura urticata, *Junck.* 75,
Scarlatina urticata, S. ſp. 2.
Eryſipelatis ſpecies altera, *Sydenh.* Sect. VI. cap. 6.
Febris Scarlatina, et febris urticata, *Meyſerey*, Mal. des armées, 291. et ſeq.

G. XXXIV. PEMPHIGUS.

Typhus contagioſa.

Primo, ſecundo, aut tertio morbi die, in variis partibus veſiculæ, avellanæ magnitudine, per plures dies manentes, tandem ichorem tenuem effundentes.

Pemphigus S. G. 93. *Sag.* 291.
Morta, L. I.
Febris bulloſa, V. 41.

Species ex SAUVAGESIO ſunt †,

Pemphigus major, S. ſp. 1.
Exanthemata ſeroſa, *C. Piſon.* obſ. 150.

Febris

* Ad aliorum potius quam meipſius mentem hic character conſcriptus eſt; nam hunc morbum raro vidi, et nunquam epidemicum, vel regulariter, ut hic deſcribitur, decurrentem, obſervavi.

† Cùm pemphigum, quem pro exanthemate habere poſſim, nondum ipſe viderim, et in ſcriptis medicorum de ejuſmodi morbo pauciſſima tantum invenerim; quæ in Noſologia noſtra de eo dicenda eſſent, omnia fere ex Sauvageſio neceſſario depromenda erant. Eum itaque ſecutus ſum; ſed hunc morbum lubenter ipſe prorſus omiſiſſem, cùm omnia fere de eo dicta, dubia, obſcura, et ambigua mihi videntur. Quæ ex ſui ipſius aut Caroli Piſonis obſervatione habet Sauvageſius, omnino credere fas eſt; quæ autem ex Chriſtophori Seligeri, tenuis certe judicii hominis, obſervatione duxit, parum attentione digna mihi videntur. Quæ porro ex D. Thierry relatione adducuntur meam fidem omnino ſuperant: Nimirum, *quod in morbo admodum exitiali acetum bezoarticum, a medico quodam datum, omnes ſalvos fecit, interea dum vix unus, aliis medicis commiſſus, mortem evadebat.* Denique, de morbo admodum ambiguo a D. Langhans, in Actis Helveticis deſcripto, donec aliæ obſervationes rem elucidaverint, nihil concludere

Febris pemphygodes, Ephem. Germ. D. I. A. VIII. obf. 56.
Pemphigus caftrenfis, S. fp. 2.
Febris fyneches, cum veficulis per pectus et collum fparfis, *Morton.* app. ad exerc. II.
Pemphigus Helveticus, S. fp. 3. *Langhans* in Act. Helvet. vol. 2. p. 260. et in *Befchreibung* des Seimenthals, Zurich, 1753.
Febris Veficatoria, *Macb.* p. 389.

De Pemphigo Indico, S. fp. 4. et
Pemphigo Brafilienfi, S. fp. 5. non liquet.

G. XXXV. APHTHA.

Synochus *.

Lingua tumidiufcula; linguæ et faucium color purpurafcens; efcharæ in faucibus et ad linguæ margines primum comparentes, os internum totum demum occupantes, albidæ, aliquando difcretæ, fæpe coalefcentes, abrafæ cito renafcentes, et incerto tempore manentes.

Aphtha, S. G. 100. L. 9. *Sag.* 298. *Boerh.* 978. *Hoffm.* II. 478. *Junck.* 137.
Febris aphthofa, V. 44.

 Speciem

concludere vellem. Nihil aliud, fortaffis, quàm cynanche maligna fuit ille morbus, et, ad fummum, quod pemphigus omnis morbus fymptomaticus fit, fatis verifimile videtur.—Paulo poftquam hæc impreffa funt, Collega nofter eximius Francifcus Home mihi hominem leviter febricitantem oftendit, cui primum in brachiis, et fucceffive demum in toto corpore, veficulæ magnitudinis avellanæ obortæ funt, et poft duos tresve dies effufo humoris ferofi pauxillo collapfæ funt. Hæc febris autem nullam indolem vel typum peculiarem monftrabat, et cito difparuit nequaquam contagiofa.

* An aphtha inter exanthemata recenfenda fit, dubito. Aphtha enim quæque fere quam ego vidi fine febre fuit; et fi quando cum aphtha infantum febris adfuit, hæc fere femper aphthæ fupervenerat. Aphtha adultorum quidem fæpe febri fupervenit. Sed, febribus diverfarum fpecierum plerumque fub earum finem jungitur, nec quantum novi, febris quævis aphthæ propria, a medicis nota, vel quidem dicta fuit.

Speciem *idiopathicam* unicam tantum novi:

Aphtha *infantum.*

Aphtha lactucimen, S. ſp. 1.

Symptomatica videntur,

Aphtha febrilis, S. ſp. 2.
Aphtha maligna, S. ſp. 3.

Manifeſtò ſymptomaticæ ſunt

Aphtha ſyphilitica, S. ſp. 4.
Aphtha ſcorbutica, S. ſp. 5.

Exanthema ſymptomaticum eſt,

Purpura, S. G. 96. *Sag.* G. 292 *.
Petechia, L. 5.

Ord. IV. HÆMORRHAGIÆ †.

Pyrexia cum profuſione ſanguinis abſque vi externa; ſanguis miſſus ut in phlegmaſiis apparet.

Hæmorrhagiæ V. Cl. II. O. I. *Hoffm.* II. 194. *Junck.* 5.
Sanguifluxus, S. Cl. IX. O. I. *Sag.* Cl. V. O. I.

G. XXXVI.

* Cum in quibuſvis febribus, vel intermittentibus vel continuis, in quibuſvis etiam exanthematis et profluviis, modò in iis morbis ſit quædam ad putredinem proclivitas, appareant petechiæ; has pro efflorefcentia ſymptomatica, potius quam pro exanthemate idiopathico, habere volui.

† Claſſem Fluxuum apud Sauvageſium et Sagarum, vel Profluviorum apud Vogelium, vel Morborum Evacuatoriorum apud Linnæum, cùm illa morbos, tum facie, tum naturâ, omnino diſſimules conjunxerit, minime naturalem eſſe, nec proinde idoneam putavi. In noſtram, igitur, Noſologiam ejuſmodi claſſem admittere nolui, et morbos in ea recenſitos aliorſum referendos eſſe cenſui. Illi quos pyrexia quædam ſemper comitatur, ſub claſſe Pyrexiarum certe recenſendi

G. XXXVI. EPISTAXIS *.

Capitis dolor vel gravitas; faciei rubor; profuſio ſanguinis e naribus.

Epiſtaxis, V. 82.
Hæmorrhagia S. G. 239. L. 173. *Sag.* G. 174.
Hæmorrhagia narium, *Hoffm.* II. 196. *Junck.* 6.

I. *Idiopathica.*

Hæmorrhagia plethorica, S. ſp. 2. *Hoffm.* II. 198.

Variat ratione ætatis,

Epiſtaxis (*juniorum*) cum ſignis plethoræ arterioſæ.

Epiſtaxis (*ſenum*) cum ſignis plethoræ venoſæ.

II. *Symptomaticæ.*

1. A cauſis internis.

Hæmorrhagia febrilis, S. ſp. 3.
Hæmorrhagia critica, S. ſp. 4. *Hoffm.* II. 198.
Hæmorrhagia inſalubris, S. ſp. 5. *Hoffm.* ibid.
Hæmorrhagia in chronicis, S. ſp. 6.

2. A cauſis externis.

Hæmorrhagia paſſiva, S. ſp. 1.
Hæmorrhagia a hirudine, S. ſp. 7.

cenſendi ſunt; et hic igitur hæmorrhagias *activas* quas vocant poſui. Hoffmannum ſequor, qui mox poſt febres de ejuſmodi hæmorrhagiis tractavit, et in præfatione rationem reddidit; quod, ſcilicet, "*probe conſideratis phænomenis, et paulo penſiculatius ſubductis rationibus, ſanguinis eruptiones iiſdem propemodum, utut, non ſatis completis motibus quibus febres oriuntur, progignuntur.*"

* Recte tum in Criticis Botanicis, tum in Philoſophia Botanica, No. 233. monuit Linnæus, "*Nomina generica, cum claſſium et ordinum naturalium nomenclaturis communis, ommittenda eſſe.*" Contra hanc regulam tamen ipſe peccat, cum vocabulo Hæmorrhagia, claſſis vel ordinis naturalis appellatione ſatis frequenter uſitata, pro nomine generico utatur. Nec quidem, cum erraverit, ipſe Hippocrates imitandus ſit. Hujus generis itaque nomen mutandum erat, et a Vogelio quod hic uſurpatum eſt deſumpſi.

G. XXXVII. HÆMOPTYSIS.

Genarum rubor; molestiæ aut doloris, et aliquando caloris, in pectore sensus; dyspnœa; titillatio faucium; tussis aut tussicula sanguinem floridum, sæpe spumosum, rejiciens.

Hæmoptysis S. G. 240. L. 179. V. 84. *Sag.* G. 175. *Junck.* 8.
Hæmoptoe, *Boerh.* 1198.
Sanguinis fluxus ex pulmonibus, *Hoffm.* II. 202.

Species *idiopathicæ* sunt,

1. Hæmoptysis (*plethorica*) nullâ vi externâ applicatâ, neque prægressâ tussi aut evacuationis solitæ suppressione.

2. Hæmoptysis (*violenta*) a vi externa applicata.

Hæmoptysis accidentalis, S. sp. 1.
Hæmoptysis habitualis, S. sp. 2.
Hæmoptysis traumatica, S. sp. 12.

3. Hæmoptysis (*phthisica*) post tussim cum macie et debilitate diuturnam.

Hæmoptysis phthisica, S. sp. 9.
Hæmoptysis ex tuberculo pulmonum, S. sp. 10.
Hæmoptoe, Lond. Med. Obs. IV. 16. 18.

4. Hæmoptysis (*calculosa*) rejectis simul moleculis calculosis plerumque calcariis.

Hæmoptysis calculosa, S. sp. 14.

5. Hæmoptysis (*vicaria*) post evacuationis solitæ suppressionem.

Hæmoptysis catamenialis, S. sp. 4.
Hæmoptysis periodica, S. sp. 5.

Symptomaticæ sunt,

Hæmoptysis *pneumonica*.
Hæmoptysis catarrhalis, S. sp. 8.
Hæmoptysis peripneumonica, *Lælii a fonte.*

Hæmoptysis

Hæmoptyſis *exanthematica.*
Hæmoptyſis varioloſa, S. ſp. 7.
Hæmoptyſis rubeoloſa.

Hæmoptyſis *hydropica,*
Hæmoptyſis aſcitica, S. ſp. 15.
Hæmoptyſis hydrothoracica,
Hæmoptyſis *cachectica,*
Hæmoptyſis ſplenetica, S. ſp. 16.

Ineptæ et ſpuriæ ſunt,

Hæmoptyſis a diapedeſi. S. ſp. 3.
Hæmoptyſis a ſpacelo pulmonum, S. ſp. 11.
Hæmoptyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Hæmoptyſis Helvigiana, S. ſp. 17.
Hæmoptyſis a hirudine, S. ſp. 13.

Hæmoptyſeos ſequela eſt

PHTHISIS.

Corporis emaciatio et debilitas, cum tuſſi, febre hectica, et plerumque expectoratione purulenta.

Phthiſis, S. G. 276. L. 208. V. 319. *Sag.* 101. *Junck.* 33.
Phthiſis pulmonalis, *Boerh.* 1196.
Affectio phthiſica, ſive tabes pulmonalis, *Hoffm.* III. 284. Lond. Med. Obſ. IV. 18. 23. V. 33.
Simmons on conſumptions 1780.

Species ſunt,

I. Phthiſis (*incipiens*) ſine expectoratione puris.

Phthiſis incipiens, *Morton.* Phyſiolog. L. II. cap. 3.
Phthiſis ſicca, S. ſp. 1.

II. Phthiſis (*confirmata*) cum expectoratione puris.

Phthiſis confirmata *Auctorum.*
Phthiſis humida, S. ſp. 2.

Variat utraque ſpecies,

Ratione cauſæ remotæ.

Phthiſis hæmoptoica, S. ſp. 6.
Phthiſis a peripneumonia, S. ſp. 11.

Phthiſis.

Phthifis afthmatica, S. fp. 5.
Phthifis calculofa, S. fp. 7.
Phthifis exanthematica, S. fp. 14.
Phthifis a febribus, S. fp. 13.
Phthifis rheumatico-arthritica, S. fp. 12.
Phthifis chlorotica, S. fp. 10.
Phthifis icteritia, S. fp. 15. *Schacht.* de phthifi icterit. 1724.
Phthifis hypochondriaca, S. fp. 16.
Phthifis fcrophulofa, S. fp. 3.
Phthifis chylofa, S. fp. 17.
Phthifis fcorbutica, S. fp. 4.
Phthifis fyphilitica, S. fp. 8.
Phthifis a plica, S. fp. 19.
Phthifis a metaftafi puris, S. fp. 9.

Variat ratione fontis purulentæ.

Phthifis a vomica, S. fp. 18.
Phthifis cellularis, S. fp. 20. *De Haen*, Rat. medendi, vol. I. cap. 7. 11. edit. Leid *.

G. XXXVIII. HÆMORRHOIS.

Capitis gravitas vel dolor; vertigo; lumborum dolor; dolor ani; circa anum tubercula livida dolentia, e quibus plerumque profluit fanguis, qui aliquando etiam, nullo tumore apparente, ex ano ftillat.

Hæmorrhois, S. G. 217. L. 192. *Sag.* G. 182. *Macb.* p. 481.
Hæmorrhoidalis fluxus, *Hoffm.* 219.
Hæmorrhoides, *Junck.* 11. et 12.
Leucorrhois, V. 112.
Proctalgia hæmorrhoidalis, *Macb.* p. 540.

Species funt,

1. Hæmorrhois (*tumens*) externa a marifcis.

Marifca, S. G. 35. *Sag.* G. 37.

Variat,

* Utrum, de hoc fonte puris, recte an fecus judicaverit Haenius, hujufmodi fpecies vix in Nofologia locum habere poteft, cùm a fignis quibufvis externis dignofci non queat.

Variat,

A. Cruenta.

Hæmorrhois moderata, S. ſp. 1.
Hæmorrhoides ordinatæ, *Junck.* 11.
Hæmorrhoides nimiæ, *Junck.* 11.
Hæmorrhois immodica, S. ſp. 2.
Hæmorrhoides excedentes, *Alberti* de hæmorrhoid. pag. 179.
Hæmorrhois polypoſa, S. ſp. 3.

B. Mucoſa.

Hæmorrhoides decoloratæ, albæ, et mucidæ, *Junck.* 13. *Alberti*, pag. 248.
Proctalgia intertriginoſa, *Macb.* p. 541.

2. Hæmorrhois *(procidens)* externa a procidentia ani.

Hæmorrhois ab exania, S. ſp. 4. Med. Eſſ. Liter. et Phyſ. II. 27. *Morg.* de cauſ. Ep. XXXIII.

3. Hæmorrhois *(fluens)* interna abſque tumore externo, vel procidentia ani *.

4. Hæmorrhois *(cæca)* cum dolore et tumore ani, ſine profuſione ſanguinis.

Hæmorrhoides

* Stahlius, et ejus ſequaces, diſtinxerunt hæmorrhoides in internas, quæ ſanguinem ex ramis venæ portarum, et externas, quæ ſanguinem ex ramis venæ cavæ, profundunt; ſed, quantum video, ſcaturigo ſanguinis profuſi nullo modo dignoſci queat. Huic itaque diſtinctioni nullus locus eſſe videtur, nec, ſi eſſet, quicquid ad diſtinguendam morbi naturam, vel effectum, conferre poſſet; nam arteriæ et venæ, ad inferiorem inteſtini recti partem pertinentes, ortu utcunque diverſæ, tam frequenter inter ſe invicem communicantur et conjungantur, ut uniuſcujuſvis affectio ad alteram ſtatim communicari, et utriuſvis effectus fere idem ſemper eſſe oporteat. Non ideo hæmorrhoidem internam et externam ad mentem Stahlianorum diſtinxi, ſed prout ſcaturigo ſanguinis profluentis magis intra vel extra anum fuerit.

Hæmorrhoides cæcæ, *Junck.* 12. *Alberti*, pag. 274 *.
Proctalgia inflammatoria, *Macb.* p. 540.

G. XXXIX. MENORRHAGIA.

Dorſi, lumborum, ventris, parturientium inſtar, dolores; menſtruorum copioſior, vel ſanguinis e vagina præter ordinem fluxus.

Mennorrhagia, S. G. 244. L. 202. V. 96.
Metrorrhagia, *Sag.* G. 179.
Uteri hæmorrhagia, *Hoffm.* II. 224.
Hæmorrhagia uterina, *Junck.* 14.
Leucorrhœa, S. G. 267. L. 201. V. 119. *Sag.* G. 202.
Cachexia uterina, ſive fluor albus, *Hoffm.* III. 348.
Fluor albus, *Junck.* 133 †.
Abortus, S. G. 245. L. 204. *Sag.* G. 180. *Junck.* 92.
Abortio, V. 97.
Fluor uterini ſanguinis, *Boerh.* 1303.
Convulſio uteri, ſive abortus, *Hoffm.* III. 176.

Species ſunt,

1. Menorrhagia (*rubra*) cruenta in non gravidis nec puerperis.

Menorrhagia immodica, S. ſp. 3. a. *Paſta* Diſſ. ſopra i meſtrui.

Menorrhagia

* Hæmorrhois ſæpe corporis univerſi morbus eſt, ſive a quodam univerſi corporis ſtatu pendens; ſed ſæpe etiam morbus eſt mere localis. Non tamen hujuſmodi ſpecies ad morbos locales referre volui; quoniam hæmorrhois quævis, etiamſi initio mere localis ſit, ſi ſæpius, ut ſolet, redierit, tandem, ſicut hæmorrhagia alia quævis ſæpe rediens, neceſſario fit univerſi corporis morbus. Affines itaque ſeparare nolui, et hæmorrhoidem quidem omnem hic inter morbos univerſales recenſendam eſſe cenſui.

† Leucorrhœam, ſive fluorem album *auctorum*, hic ad menorrhagiæ genus retuli, et leucorrhœam ſine vitio locali omnem huc omnino referendam eſſe cenſeo. Plerumque enim, et fere ſemper, leucorrhœa vel cum menorrhagia conjuncta eſt, vel eam mox ſecuta, et a temporibus quando apparet leucorrhœa ſerum ſub hac effuſum ab iiſdem vaſis, quæ menſes profundunt, provenire, et ſæpe leucorrhœam ab iiſdem cauſis ac menorrhagiam rubram oriri, ſatis veriſimile eſt.

Menorrhagia ſtillatitia, S. ſp. 2.

2. Menorrhagia *(abortûs)* cruenta in gravidis.

Menorrhagia gravidarum, S. ſp. 6. *Paſta* intorno al fluſſo di ſangue dall utero nelle gravide.
Abortûs effluxio, S. ſp. 1.
a. Abortus ſubtrimeſtris.
b. Abortus ſubſemeſtris.
c. Abortus octimeſtris.
Abortus ab uteri laxitate, S. ſp. 2.

3. Menorrhagia *(lochialis)* cruenta in puerperis.

Menorrhagia lochialis, S. ſp. 8. *Paſta* diſſ. ſupra citat.

4. Menorrhagia *(vitiorum)* cruenta ex vitio locali.

Menorrhagia ex hyſteroptoſi, S. ſp. 5.
Menorrhagia ulceroſa, S. ſp. 9.

5. Menorrhagia *(alba)* ſeroſa ſine vitio locali in non gravidis *.

Leucorrhœa, G. ut ſupra.
Menorrhagia decolor, S. ſp. 7.
Leucorrhœa Americana, S. ſp. 5.
Leucorrhœa Indica, S. ſp. 6.

6. Menorrhagia *(Nabothi)* ſeroſa in gravidis.

Leucorrhœa Nabothi, S. ſp. 9.
Leucorrhœa gravidarum, S. ſp. 8.

Menorrhagiam

* Hic fortaſſis lector eruditus mirari poſſit, quod ad clariſſ. medici Pariſienſis Raulin, de fluore albo librum, *Traité des fleurs blanches*, neque ſtudioſos relegaverim, neque ſpecies fluoris albi varias ab illuſtri auctore indicatas ipſe recenſuerim. Recte an ſecus fecerim, peritis dijudicandum relinquo; ſed quod non fecerim hæc cauſa fuit. Plura in libro illo ingenioſo ſubtilius, quàm verius dicta, mihi videntur; et vel quomodo fluor albus, ab aliarum præter uteri partium affectione oriri poſſit, non intelligo, vel quod revera oriantur, ex meis ſaltem obſervationibus, forſan paucioribus, mihi nequaquam conſtat. Lectores itaque noſtros potius ad auctorem ipſum relegare, quàm doctrinam ejus male intellectam, et forſan minus recte traditam, hic exhibere velim.

Menorrhagiam ferofam, five leucorrhœam ex vitio locali, ad morbos locales referendam effe cenfeo.

Hæmorrhagiæ fequentes plerumque, fi non femper, fymptomaticæ funt.

Stomacace, S. G. 241. L. 175. V. 85. *Sag.* G. 176.

Vel fcorbuti, vel vitii oris, vel injuriæ externæ, fymptoma eft.

Apud Sauvagefium fpecies funt,

1. Stomacace fcorbutica.
2. Stomacace univerfalis.
3. Stomacace ab hæmorrhoo.
4. Stomacace purulenta.

Hæmatemesis, S. G. 242. L. 184. V. 89. G. 177.

Plerumque hæmorrhagiæ folitæ vicaria eft, vel vitii ventriculi localis, vel morbi nigri, vel denique vis externæ, fymptoma eft,

1. Hæmatemefis plethorica.
2. Hæmatemefis ex aneurifmate.
3. Hæmatemefis traumatica.
4. Hæmatemefis ab hirudine.
5. Hæmatemefis catamenialis.
6. Hæmatemefis ex pancreate.
7. Hæmatemefis ex fplene.
8. Hæmatemefis fcorbutica.
9. Hæmatemefis cholerica.
10. Hæmatemefis fimulata.
11. Hæmatemefis carnofo cruente.
12. Hæmatemefis atra.
13. Hæmatemefis ab hepate.
14. Hæmatemefis a veneno.

Hæmaturia, S. G. 243. L. 198. V. 92. *Sag.* G. 178. Edinb. Eff. V. 72.

Plerumque calculi renalis, aliquando febrium putridarum fymptoma eft.

Species

Species ſecundum Sauvageſium ſunt.

Hæmaturia ſpontanea, S. ſp. 1.
catamenialis, S. ſp. 12.

calculoſa, S. ſp. 5.
nigra, S. ſp. 11.
purulenta, S. ſp. 4.

violenta, S. ſp. 2.
traumatica, S. ſp. 14.
hæmorrhoidalis, S. ſp. 9.
ejaculatoria, S. ſp. 7.

Hæmaturia ſtillatitia, S. ſp. 8.

in exanthematicis, S. ſp. 6.
Spuria, S. ſp. 10.
deceptiva, S. ſp. 3.
a transfuſione, S. ſp. 13.
a verme, S. ſp. 15.

CYSTIRRHAGIA, V. 93.

Plerumque calculi veſicalis, rarius alius morbi veſicæ, ſymptoma.

ORD. V. PROFLUVIA *.

Pyrexia cum excretione aucta, naturaliter non ſanguinea.

Profluvia, V. Cl. II.

G. XL. CATARRHUS.

Pyrexia ſæpe contagioſa ; muci, ex glandulis membranæ

* Ob eandem rationem qua hæmorrhagias, profluvia etiam febrilia quædam hic in claſſe pyrexiarum collocavi. Catarrhus quidem, pyrexiâ et diatheſi phlogiſticâ, phlegmaſiis maxime affinis eſt ; et dyſenteria non ſolum pyrexiâ ſemper comitatur, ſed in multis etiam a fluxibus aliis quibuſvis differt.

næ narium, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta; saltem hujus excretionis molimina.

Catarrhus, S. G. 186. V. 98. *Sag.* G. 145.
Coryza, L. 174. V. 100. *Sag.* G. 196.
Rheuma, S. G. 149. *Sag.* G. 225.
Tussis, S. G. 142. L. 155. V. 205. *Sag.* G. 249. *Junck.* 30.
Tussis catarrhalis et rheumatica, *Hoffm.* III. 109.

Genera sequentia ad hunc titulum referenda, plerumque *symptomatica* sunt:

Anacatharsis, S. G. 262. *Sag.* 198.
Expectoratio, L. 178.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Gravedo, L. 42.

Species sunt:

Sp. 1. Catarrhus a frigore.

Catarrhus benignus, S. sp. 1.
Catarrhus pectoreus, S. sp. 6.
Coryza catarrhalis, S. sp. 1.
Coryza phlegmatorrhagia, S. sp. 2. *Salmuth.* obs. cent. 1. 57. *Junck.* 28. *Morgagn.* de sed. XIV. 21.
Coryza febricosa, S. sp. 6.
Tussis catarrhalis, S. sp. 1. *N. Rosen* Diss. apud *Haller*, disput. pract. tom. II.
Rheuma catarrhale, S. sp. 1.
Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.
Febris remittens catarrhalis, *Macb.* p. 359.
Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.
Cephalalgia catarrhalis, S. sp. 10.

Sp. 2. Catarrhus a contagio.

Catarrhus epidemicus, S. sp. 3.
Rheuma epidemicum, S. sp. 2.
Synocha catarrhalis, S. sp. 5.

Hujus

Hujus exempla ſunt,

Anno 1323. Cronica meteorologica della Toſcana, apud *Targioni Tozzetti* Oſſervaz. Med. Raccolta I. pag. 175.
1328. Ibid.
1358. Ibid.
1387. Ibid.
Valeſcus de Taranta apud *Morgagn.* de ſedibus XIII. 4.
Marcheſi ibid.
1510. *Valleriola* append. ad loc. com. cap. 2.
1575. *Valleriola*, ibid.
Riverii Obſ. in biblioth. vet. repert. obſ. IX.
Foreſti, L. VI. obſ. 1.
1580. *Hæniſchius* in *Aretæum*, pag. 315. 396.
Wieri, Obſ. L. II.
P. Sal. Diverſus, de febre peſtilenti, cap. XI.
Foreſtus, L. VI. obſ. 3.
Riverii Obſ. in biblioth. vet. repert. obſ. X.
Sennertus de febre, L. IV. cap. 17.
1591. *Sennertus*, ibid.
Pechlin, L. II. Obſ. 17.
1658. *Willis* de febribus, cap. 16.
1675. *Sydenham*, Sect. V. cap. 5.
Raygerus in Ephem. Germ. D. I. A. VI. et VII. obſ. 213.
P. de Sorbait.
1679. *Sydenham*, Ep. reſp. ad *R. Brady.*
Zod. med. Gall. A. I. Decemb. obſ. 6.
1708. *Schroeckius* in Ephem. Germ. Cent. I. et II. in append. pag. 14.
1709. *Hoffm.* II. 47.
1712. *Camerarius* in Ephem. Germ. Cent. III. et IV. obſ. 58.
Schroeckius, ibid. in append. p. 26.
1729 et 1730. *Hoffm.* II. 109.
C. Fr. Loew. in append. ad A. N. C. vol. III.
Scheuchzer, Obſ. meterol. in app. ad A. N. C. vol. IV.
Morgagni de ſed. et cauſ. XIII. 3. 4.
Beccarius, A. N. C. III. obſ. 48. pag. 142.
Hillary on weather and diſeaſes, pag. 35.
Winteringham, Comm. Noſolog. pag. 319.

Anno 1729 et 1730. *Rutty's* hift. of weather, pag. 17.
Perkin's Soc. Royale I. Hift. p. 209.
1732 et 1733. *Commerc. lit. Norimb.* 1733. pag. 6. 52. 108. 267.
Detharding de febr. Eyderoftad. apud *Halleri* difputat. pract. vol. V.
Edin. Med. Eff. vol. II. art. 2.
Hillary of weather, &c. pag. 47.
Winteringham, Comm. Nofolog. p. 354.
Huxham de aëre, &c. 1733. M. Febr.
Rutty's hift. of weather, pag. 30.
1737. Jan. *Rutty*, ibid. pag. 60.
Octob. *Rutty*, ibid. pag. 60.
Julio. *Comm. lit. Norimb.* 1737, pag. 347.
1742, 1743. *Comm. lit. Norimb.* 1743, pag. 106. 188. 313. 336.
Juch et *Zuberbuchler* de febre catarrhali, apud *Haller.* Difp. pract. tom. V.
Huxham de aëre, 1743. M. April.
Rutty, hift. of weather, p. 99.
Targioni Tozzetti. Racolt. I. di offervaz. Med. pag. 176.
1748. *Cleghorn*, Minorca, pag. 132.
Perkin's Soc. Royale I. Hift. p. 210. et fuivans.
1758. *Rutty*, hift. of weather, pag. 211.
Whytt, Lond. Med. Obf. vol. II. art. 13.
1762 *Baker* de catarrho, Lond. 1764.
1764. *Monro*, Dif. of mil. hofp. p. 137. *Macb.* p. 333.
1767. *Heberden*, Med. Tranfact. I. art. 18. *Macb.* p. 334.
1775. Lond. Med. Obf. VI. 30.
1779 et 1780. Soc. Royale III. Mem. p. 16.
Saillant Tableau des Epidemies catarrhales 1780.

Inter catarrhi, coryzæ, et tuffis fpecies apud Sauvagefium, *fymptomaticæ* funt:

Catarrhus rubeolofus, S. fp. 5.
Tuffis exanthematica, S. fp. 20.
Coryza variolofa, S. fp. 4.
Coryza virulenta, S. fp. 3.
Coryza purulenta, S. fp. 5.
Tuffis accidentalis, S. fp. 4.

Tuffi

Tuſſis gutturalis, S. ſp. 8.
Tuſſis xerolaryngea, S. ſp. 23.
Tuſſis verminoſa, S. ſp. 21.

Tuſſis ſicca, S. ſp. 3.
Tuſſis calculoſa, S. ſp. 22.
Tuſſis phthiſica, S. ſp. 17.
Tuſſis hæmoptoica, S. ſp. 15.
Tuſſis a polypo, S. ſp. 16.

Tuſſis a dentitione, S. ſp. 12.
Tuſſis ſtomachalis humida, S. ſp. 6.
Tuſſis ſtomachalis ſicca, S. ſp. 7.
Tuſſis hyſterica, S. ſp. 2.
Tuſſis gravidarum, S. ſp. 14.
Tuſſis hepatica, S. ſp. 9.
Tuſſis rheumatica, S. ſp. 18.
Tuſſis arthritica, S. ſp. 19.
Tuſſis metallicolarum, S. ſp. 4.

XLI. DYSENTERIA.

Pyrexia contagioſa; dejectiones frequentes, mucoſæ, vel ſanguinolentæ, retentis plerumque fæcibus alvinis; tormina; teneſmus.

Dyſenteria, S. G. 248. L. 191. V. 107. *Sag.* 183. *Hoffm.* III. 151. *Junck.* 76.

Non niſi ſpeciem unicam novi cujus nomina apud Sauvageſium ſunt,

Dyſenteria epidemica, S. ſp. 6. *Sydenham*, ſect. IV. cap. 3. *Helwich.* in hiſt. morb. Wratiſlav. ann. 1699. *Degner.* de Dyſenteria Neomagenſi 1736. *Huxham*, de aëre, &c. ad ann. 1743. *Cleghorn's* Minorca, chap. 5. *Grimm.* hiſt. dyſenteriæ malign. 1759, &c. in append. ad. A. Nov. N. C. vol. III. *Baker* de catarrho et dyſenteria, Lond. 1762. *Akenſide* de dyſenteria, Lond. 1762. *Stark*, Hiſt. et ſectiones dyſenteric. diſſ. inaug. L. B. 1766. *Zimmerman* von der Ruhr. *Zurich*, 1767. Soc, Royale III. Mem. p. 32.

Dysenteria castrensis, S. sp. 7. *Ramazzini* de morb. artific. cap. 40. Illust. *Pringle*, Dis. of the army, pag. 224. Cl. *Monro*, Dis. of mil. hospitals, pag. 57.
Dysenteria æquinoctialis, S. sp. 14. *Bont.* de med. Ind. cap. 3.

Variat,

1. Vermibus comitata.

Dysenteria verminosa, S. sp. 15. *Huxham* de aëre, &c. ad ann. 1743. M. Maio. Ill. *Pringle*, pag. 225. *Monro*, pag. 62.

2. Rejectis moleculis carnosis, vel sebaceis.

Dysenteria carnosa, S. sp. 16.
Diarrhœa carnosa, S. sp. 5. *Wedelius* Ephem. Germ. D. II. A. II. obs. 182. *Wagner*, ibid. D. II. A. III. obs. 187. cum scholio *Schroeckii*, *Morgagn.* de sed. Ep. XXXI. 17—24. Ill. *Pringle*, pag. 237. *Monro*, pag. 62.

3. Febre intermittente comitata.

Dysenteria intermittens, S. sp. 17. *Morton* in append. ad Exerc. II. *Cleghorn's* Minorca, pag. 236. *Lautter.* hist. med. bienn. cas. 17. 20.

4. Sine sanguine.

Dysenteria alba, S. sp. 10. *Willis*, Pharm. rat. P. I. Sect. III. cap. 3. *Sydenham*, edit. Leid. pag. 179. *Morgagn.* de sed. Ep. XXXI. 11. Ill. *Pringle*, pag. 225. Cl. *Monro*, pag. 61. *Roederer* de morbo mucoso, Gotting. 1762.

5. Miliariâ comitata.

Dysenteria miliaris Gruberi, S. sp. 2. Febris exanthematico-dysenterica Tiguri epidemica, 1747.

Symptomaticæ

Symptomaticæ ſunt,

Dyſenteria benigna ſpontanea, S. ſp. 1.
Dyſenteria catamenialis, S. ſp. 2.
Dyſenteria gravidarum, S. ſp. 4.
Dyſenteria atrabilaria, S. ſp. 5.
Dyſenteria ſyphilitica, S. ſp. 13.
Dyſenteria ſcorbutica, S. ſp. 18.
Dyſenteria Polonica, S. ſp. 19.
Dyſenteria meſenterii vomica, S. ſp. 11.

Ad diarrhœam pertinent,

Dyſenteria Pariſiaca, S. ſp. 3.
Dyſenteria a catharticis, S. ſp. 12.

CL. II. NEUROSES*.

Senſus et motus læſi, ſine pyrexia idiopathica, et ſine morbo locali.

OR. I. COMATA.

Motus voluntarii imminuti, cum ſopore ſive ſenſuum feriatione.

Comata, S. Cl. VI. O. II. *Sag*. Cl. IX. O. V.
Soporoſi, L. Cl. VI. O. II.
Adynamiæ, V. Cl. VI.
Nervorum reſolutiones, *Hoffm*. III. 194.
Affectus ſoporoſi, *Hoffm*. III. 209.
Motuum vitialium defectus, *Junck*. 114.

G. XLII.

* A tempore celebris quondam apud Anglos medici Thomæ Willis, morbos quoſdam ab aliis quibuſvis, ſub nomine Nervoſorum, diſtinxerunt Britanni; ſed, ni fallor, parum accurate, dum affectiones hyſtericas et hypochondriacas fere ſolas ſub nomine Nervoſarum indigitârunt. Quantum ego quidem video, motus morboſi fere omnes a motibus in ſyſtemate nervorum ita pendent, ut morbi fere omnes quodammodo Nervoſi dici queant. Inter eos tamen diſtinctionem ſatis commode adhibere licet, et morbi iſti qui nervorum ſyſtema fere ſolum, vel ſaltem primario, neque ſimul vel ſanguinis circuitum, vel humorum naturam, niſi ſecundario afficiunt, Nervoſi a nobis dicendi ſunt. Claſſem itaque tam a claſſe Pyrexiarum, quàm a claſſe Cachexiarum diverſam, ſub nomine Neuroſium recte inſtituiſſe mihi videor.

G. XLII. APOPLEXIA.

Motus voluntarii fere omnes imminuti, cum fopore *, plus minus profundo, fuperftite motu cordis et arteriarum.

Apoplexia, S. G. 182. L. 101. V. 229. *Boerh.* 1007. *Junck.* 117. *Sag.* G. 228. *Wepfer.* hift. apoplecticorum.
Carus, S. G. 181. L. 100. V. 231. *Boerh.* 1045. *Sag.* G. 287. *Macb.* p. 561 †.
Cataphora, S. G. 180. L. 99. V. 232. *Boerh.* 1048. *Sag.* G. 286.
Coma, V. 232. *Boerh.* 1048.
Hæmorrhagia cerebri, *Hoffm.* II. 240.

Ad hoc genus pertinere mihi videntur,

Catalepfis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G, 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.
Affectus cerebri fpafmodico-ecftaticus, *Hoffm.* III. 44.
Ecftafis, S. G. 177. V. 333. *Sag.* G. 283.

Symptomatica effe videntur,

Typhomania, S. G. 178. L. 97. V. 23. *Sag.* G. 284.
Lethargus, S. G. 179. L. 98. V. 22. *Sag.* G. 285.

Apoplexiæ *idiopathicæ* fpecies funt,

1. Apoplexia *(fanguinea)* cum fignis plethoræ univerfalis, et præcipue capitis.

Apoplexia fanguinea, S. fp. 1. *Morgagn.* de caufis, &c. II. III. LX. *Preyfinger*, fp. 1.

 Carus,

* Apud Linnæum vocabulum Sopor, tam pro motuum, quàm pro fenfuum feriatione ponitur; fed fenfu vulgari, tantum pro fomno, vel pro ftatu fomno fimili, eodem utimur.

† Cùm genera *carus*, &c. hic fubjuncta non nifi apoplexiæ leviores effe videntur, nec vel refpiratione vel excitatione fatis accurate diftinguenda fint, ad unum genus omnia referenda effe cenfui.

Carus spontaneus, S. sp. 2. *Boerh.* 1045.
Asphyxia * spinalis, *Du Hamel*, Hist. Acad. ann. 1688. cap. 2. *Boerh.* Prælect. ad Instit. 401. *Morgagn.* de caus. &c. III. 3.
Cataphora coma, S. sp. 2.

2. Apoplexia (*serosa*) in corpore, plerumque senum, leucophlegmatico.

Apoplexia pituitosa, S. sp. 7. Apoplexia serosa, *Preysinger*, Sp. 4. *Morg.* de causis, &c. IV. LX.
Carus a hydrocephalo, S. sp. 16.
Cataphora hydrocephalica, S. sp. 6.
Cataphora somnolenta, S. sp 1.
Lethargus literatorum, S. sp. 7. *Van Swieten* in aph. 1010. 2 γ. et 3 α.

3. Apoplexia (*hydrocephalica* †) paulatim adoriens; infantes et impuberes, primum lassitudine, febriculâ,

* Genus *asphyxiæ* ad *syncopen* olim retuli, et ejusdem species quasdam non nisi gradu a syncope differre, adhuc censeo. Plures vero asphyxiæ species ad apoplexiæ genus pertinere olim et nunc etiam persuasum habeo; ideoque eas hic recensui. Asphyxia spinalis quidem hic apposita, utpote signis nullis externis dignoscenda, male inter species recensetur; si vero ad causas internas unquam respicere liceret, certe inter apoplexiæ species recensenda esset. Cum autem ad causas externas et evidentes omnino respicere liceat, ab his satis perspectis plures asphyxiæ species a Sauvagesio recensitas inter apoplexiæ species enumeravi; nec huic obstare velim quod, in quibusdam asphyxiæ speciebus, tum pulsus arteriarum tum respiratio, vita etiam superstite, tandem penitus cessant; nam in harum plerisque sub initio, cùm motus et sensus fere penitus abolentur, superest adhuc motus quidam tum cordis tum pulmonum; et si tandem omnino cessant, idem aliquando apoplecticis ante mortem accidit. In apoplexia porro, cerebrum, in syncope autem cor, primariò affectum esse opinor; et asphyxiæ species itaque, prout cerebrum vel cor primariò afficiant, quatenus id fieri, ex causis earum externis, conjicere liceat, ad Apoplexiæ vel Syncopes genus refero.

† In opere nosologico, morbos qui sub suo decursu variam induunt formam, rite collocare, ideoque Apoplexiæ hydrocephalicæ locum maxime idoneum assignare, difficile est. Hunc morbum autem sub Apoplexiæ potius quam Hydrocephali titulo ponere vellem; primo, quia hydrocephalus, qui hic subest, nequaquam sensibus evidens est; dein quia hic morbus symptomatis ab hydrocephalo evidente plurimum differt; denique, quia causâ proximâ et tandem symptomatis, apoplexiæ quàm maxime affinis est.

culâ, et dolore capitis, dein pulſu tardiore, pupillæ dilatatione, et ſomnolentiâ afficiens.

Hydrocephalus interior, S. ſp. 1.
Hydrocephalus internus, *Whytt's Works*, pag. 725. *Lond. Med. Obſerv.* Vol. IV. art. 3. 6. and 25.; VI. 6, 7, 8. *Gaudelius* de hydrocephalo, apud *Sandifort* Theſaur. Vol. II. Ed. Med. Eſſ. II. 18. III. 23. Soc. Royale III. Mem. p. 194.
Hydrocephalus acutus, *Quin*, Diſſ. de hydrocephalo, Edinb. 1779.
Aſthenia a hydrocephalo, S. ſp. 3.

4. Apoplexia (*atrabilaria*) in corpore melancholico.

Apoplexia atrabilaria, S. ſp. 12. *Preyſinger*, ſp. 6.
Carus traumaticus, S. ſp. 5.

5. Apoplexia (*traumatica*) a vi externa mechanica, capiti illata.

Apoplexia traumatica, S. ſp. 2. Ed. Eſſ. V. 52.

6. Apoplexia (*venenata*) a potentiis ſedantibus interne vel externe adhibitis.

Apoplexia temulenta, S. ſp. 3.
Carus a narcoticis, S. ſp. 14.
Lethargus a narcoticis, S. ſp. 3.
Carus a plumbagine, S. ſp. 10.

Apoplexia mephitica, S. ſp. 14. Ed. Eſſ. V. 55.
Aſphyxia a mephitide, S. ſp. 9.
Aſphyxia a muſto, S. ſp. 3.
Catelepſis a fumo, S. ſp. 3.
Aſphyxia a fumis, S. ſp. 2.
Aſphyxia a carbone, S. ſp. 16.
Aſphyxia foricariorum, S. ſp. 11.
Aſphyxia ſideratorum, S. ſp. 10.

Carus ab inſolatione, S. ſp. 12.

Carus a frigore, S. ſp. 14.
Lethargus a frigore, S. ſp. 6.
Aſphyxia congelatorum, S. ſp. 5.

7. Apoplexia

7. Apoplexia (*mentalis*) a pathemate mentis.

Carus a pathemate, S. ſp. 11.
Aſphyxia a pathemate, S. ſp. 7.
Ecſtaſis catoche, S. ſp. 1.
Ecſtaſis reſoluta, S. ſp. 2.

8. Apoplexia (*cataleptica* *) muſculis, ſub artuum a vi externa motu, contractilibus.

Catalepſis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Species apud Sauvageſium ſunt,

Catalepſis hyſterica, S. ſp. 1.
——— verminoſa, S. ſp. 2.
——— a fumo, S. ſp. 3.
——— a menoſtaſia, S. ſp. 4.
——— melancholica, S. ſp. 5.
——— delirans, S. ſp. 6.

9. Apoplexia (*ſuffocata*) a potentia externa ſuffocante.

Aſphyxia ſuſpenſorum, S. ſp. 4.
Aſphyxia immerſorum, S. ſp. 1. *M'Donel* de ſubmerſis, Edin. 1784.

Aſphyxia flatulenta, S. ſp. 12. ad apoplexiæ genus pertinet, ſi a ſignis externis dignoſci poſſet.

Apoplexia ſæpe *ſymptomatica* eſt,

1. Febris intermittentis.

Apoplexia febricoſa, S. ſp. 9.
Carus febricoſus, S. ſp. 3.
Cataphora timor, S. ſp. 8.
Typhomania febricoſa, S. ſp. 1.
Catalepſis quartanaria, S. ſp. 7.

Febris

* Catalepſin niſi ſimulatam ipſe nunquam vidi, et ab aliis viſam frequenter ſimulatam fuiſſe credo. De morbo itaque rarius viſo, varie deſcripto, et ſæpe prorſus ſimulato, pro certo ſtatuere mihi vix liceret; ſed genere ab apoplexia neutiquam diverſum eſſe, bene perſuaſus ſum; ideoque hic inter apoplexiæ ſpecies collocavi.

2. Febris continuæ.

Carus febrilis, S. ſp. 2.
Typhomania continua, S. ſp. 2.
Typhomania agrypnocoma, S. ſp. 3.
Lethargus a febre, S. ſp. 1.

3. Phlegmaſiæ.

Apoplexia inflammatoria, S. ſp. 13.
Lethargus cephaliticus, S. ſp. 4.
Lethargus pulmonicus, S. ſp. 2.

4. Exanthematis.

Carus varioloſus, S. ſp. 8.
Apoplexia metaſtatica, S. ſp. 6.
Carus exanthematicus, S. ſp. 18.
Cataphora exanthematica, S. ſp. 5.

5. Hyſteriæ.

Apoplexia hyſterica, S. ſp. 4.
Carus hyſtericus, S. ſp. 9.
Aſphyxia hyſterica, S. ſp. 8.
Carus myſtagmus, S. ſp. 17.
Carus hypochondriacus, S. ſp. 13.

6. Epilepſiæ.

Apoplexia epileptica, S. ſp. 8.
Apoplexia ſuſpirioſa, S. ſp. 10.

7. Podagræ.

Apoplexia arthritica, S. ſp. 5.
Carus arthriticus, S. ſp. 6.
Cataphora arthritica, S. ſp. 4.
Lethargus arthriticus, S. ſp. 5.

8. Vermium.

Apoplexia verminoſa, S. ſp. 15.
Carus verminoſus, S. ſp. 7.
Typhomania verminoſa, S. ſp. 4.

9. Ischuriæ.

Carus Ischuriosus, S. sp. 4.

10. Scorbuti.

Cataphora scorbutica, S. sp. 3.

G. XLIII. PARALYSIS.

Motus voluntarii nonnulli tantum imminuti, sæpe cum sopore.

Paralysis, *Boerh.* 1057.
Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228.
Paraplexia, S. G. 171.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Atonia, L. 120.

I. Species *idiopathicæ* sunt,

1. Paralysis *(partialis)* quorundam musculorum tantum.

Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Paralysis plethorica, S. sp. 1.
Paralysis serosa, S. sp. 12.
Paralysis nervea, S. sp. 11.
Mutitas a glossolysi, S. sp. 1.
Aphonia paralytica, S. sp. 8.

2. Paralysis *(hemiplegica)* alterius corporis lateris.

Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228. *Sag.* G. 276.

Variat ratione habitûs corporis.

a. Hemiplegia in habitu plethorico.

Hemiplegia ex apoplexia, S. sp. 7.
Hemiplegia spasmodica, S. sp. 2.

b. Hemiplegia in habitu leucophlegmatico.

Hemiplegia ſeroſa, S. ſp. 10.

Malè recenſetur

Hemiplegia apoſtematodes, S. ſp. 11.

Quæ ſignis externis dignoſci non poteſt ; et

Hemiplegia ex epilepſia, S. ſp. 12.

recenſeri vix meretur.

3. Paralyſis *(paraplegica)* dimidii corporis tranſverſim ſumpti.

Paraplexia, S. G. 171. *Sag.* G. 277.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paraplexia ſanguinea, S. ſp. 2.
Paraplexia a ſpina bifida, S. ſp. 3.
Paraplexia rheumatica, S. ſp. 1.

4. Paralyſis *(venenata)* a potentiis ſedantibus externe vel interne adhibitis.

Paralyſis metallariorum, S. ſp. 22.
Hemiplegia ſaturnina, S. ſp. 14.

II. Species *ſymptomaticæ* ſunt,

Hemiplegia intermittens, S. ſp. 8.
Paraplegia intermittens, S. ſp. 6.
Paralyſis febrilis, S. ſp. 8.
Hemiplegia exanthematica, S. ſp. 6.

Paralyſis rheumatica, S. ſp. 3.
Hemiplegia arthritica, S. ſp. 5.
Paralyſis rachialgica, S. ſp. 2.
Paraplegia rachialgica, S. ſp. 5.
Paralyſis bilioſa, S. ſp. 9.
Hemiplegia tranſverſa, S. ſp. 1.
Paralyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Paralyſis ſcrophuloſa, S. ſp. 5.
Hemiplegia ſcrophuloſa, S. ſp. 4.
Hemiplegia ſyphilitica, S. ſp. 3.

Paraplegia

Paraplegia fyphilitica, S. fp. 7.
Paralyfis Polonica, S. fp. 7.

Paralyfis a vomica, S. fp. 10.

Paralyfis traumatica, S. fp. 4.
Hemiplegia traumatica, S. fp. 9.
Paraplegia traumatica, S. fp. 4.

Tremorem, utpote femper fymptomaticum, in numerum generum recipere nollem; fpecies autem a Sauvagefio recenfitas, prout mihi vel Afthenia vel Paralyfios, vel convulfionis fymptomata effe videntur, hic fubjungam.

TREMOR.

Artûs alterna per itus et reditus frequentes motitatio.

Tremor, S. G. 129. L. 139. V. 184. *Sag.* 236.

1. Species afthenicæ,

Tremor a debilitate, S. fp. 1.
Tremor fenilis, S. fp. 2.
Tremor a coffæa, S. fp. 4.
Tremor a pathemate, metu, ira, gaudio, libidine, S. fp. 14.
Tremor typhodes, S. fp. 19.

2. Species paralyticæ.

Tremor paralytodes, S. fp. 11.
Tremor vertiginofus, S. fp. 7.
Tremor a plethora, S. fp. 13.
Tremor a faburra, S. fp. 12.
Tremor a hydrocephalo, S. fp. 8.
Tremor fcorbuticus, S. fp. 10.
Tremor rheumatifmalis, S. fp. 18.
Tremor temulentus S. fp. 3.
Tremor metallurgorum, S. fp. 5.
Tremor traumaticus, S. fp. 17.

3. Species

3. Species convulfivæ.

Tremor coactus, S. fp. 6.
Tremor tendinum, S. fp. 9.
Tremor palpitans, S. fp. 16.

Ord. II. ADYNAMIÆ.

Motus involuntarii, five vitales five naturales, imminuti.

Adynamiæ, V. Cl. VI.
Defectivi, L. Cl. VI. O. I.
Leipopfychiæ, S. Cl. VI. O. IV. *Sag.* Cl. IX. O. IV.

G. XLIV. SYNCOPE.

Motus cordis imminutus, vel aliquamdiu quiefcens.

Syncope, S. G. 174. S. 94. V. 274. *Sag.* 280. *Junck.* 119.
Leipothymia, S. G. 173. L. 93. V. 273. *Sag.* 279.
Afphyxia, S. G. 175. L. 95. V. 275. *Sag.* 281.
Virium lapfus et animi deliquia, *Hoffm.* III. 267.

I. *Idiopathicæ.*

1. Syncope *(cardiaca)* fine caufa manifefta fæpe rediens, cum palpitatione cordis vehementi in intervallis: *Ex vitio cordis vel vaforum vicinorum.*

Syncope plethorica, S. fp. 5. *Senac*, Tr. de cœur, p. 540.
Syncope a cardiogmo, S. fp. 7. *Senac*, de cœur, 414. *Morgagn.* de fed. XXV. 2. 3. 10.
Syncope a polypo, S. fp. 8. *Senac*, p. 471.
Syncope ab hydrocardia, S. fp. 12. *Senac*, 533. *Schreiber* Almag. L. III. § 196.
Syncope *Lanzoni*, S fp. 18. *Lanzon.* Op. II. p. 462.
Afphyxia Valfalviana, S. fp. 13.

2. Syncope

2. Syncope *(occasionalis)* a causa manifesta oriens: *Ex affectione totius systematis.*

Leipothymia a pathemate, S. sp. 1. *Senac*, p. 544.
Syncope pathetica, S. sp. 21.
Asphyxiæ a pathemate, S. sp. 7.
Syncope ab antipathia, S. sp. 9. *Senac*, p. 554.
Syncope a veneno, S. sp. 10. *Senac*, p. 546.
Syncope ab apostematis, S. sp. 11. *Senac*, p. 554.
Syncope a sphacelo, S. sp. 14. *Senac*, p. 553.
Syncope ab inanitione, S. sp. 1. *Senac*, p. 536.
Syncope a phlebotomia, S. sp. 4.
Syncope a dolore, S. sp. 2. *Senac*, p. 583.
Asphyxia traumatica,, S. sp. 14.
Asphyxia neophytorum, S. sp. 17.

II. *Symptomaticæ*, sive symptomata morborum vel totius systematis, vel aliarum præter cor partium.

Syncope febrilis, S. sp. 3. *Senac*, p. 548.
Syncope febricosa, S. sp. 17. *Torti* Therap. spec. L. III, cap. 1.
Syncope exanthematica, S. sp. 19.
Syncope metastatica, S. sp. 20.
Leipothymia stomachica, S. sp. 2.
Syncope stomachica, S. sp. 13. *Senac*, p. 545.
Syncope hysterica, S. sp. 6. *Senac*, p. 547.
Syncope arthritica, S. sp. 16. *Musgrave* de arthr. anomala, cap. 8.
Syncope scorbutica, S. sp. 15. *Lind* Treat. on scurvy, P. II. chap. 11. *Senac*, p. 552.

G. XLV. DYSPEPSIA.

Anorexia, nausea, vomitus, inflatio, ructus, ruminatio, cardialgia, gastrodynia, pauciora saltem vel plura horum simul concurrentia, plerumque cum alvo adstricta, et sine alio vel ventriculi ipsius, vel aliarum partium, morbo.

Dyspepsia, V. 277. Lond. Med. Obs. VI. 11.
Apepsia, V. 276.
Diaphora, V. 278.
Anorexia, S. G. 162. L. 116. *Sag.* G. 268.

Cardialgia,

Cardialgia, S. G. 202. L. 48. V. 157. *Sag.* G. 160.
Gaſtrodynia, S. G. 203. *Sag.* G. 161.
Soda, L. 47. V. 161.
Nauſea, S. G. 250. L. 182. V. 159. *Sag.* G. 185.
Vomitus, S. G. 251. L. 183. V. 214. *Sag.* G. 186.
Flatulentia, S. G. 271. L. 165. V. 127. *Sag.* G. 207.

I. *Idiopathicæ.*

Anorexia pituitoſa, S. ſp. 2.
Anorexia a ſaburra, S. ſp. 9.
Anorexia exhauſtorum, S. ſp. 8.
Anorexia paralytica, S. ſp. 1.

Nauſea ex cacochylia, S. ſp. 11.
Vomitus pituitoſus, S. ſp. 26.
Vomitus ruminatio, S. ſp. 6.
Vomitus a ſaburra, S. ſp. 2.
Vomitus a crapula, S. ſp. 1.
Vomitus lacteus, S. ſp. 3.

Flatulentia infantilis, S. ſp. 5.
Flatulentia acida, S. ſp. 1.
Flatulentia nidiroſa, S. ſp. 2.

Cardialgia bradypepta, S. ſp. 9.
Cardialgia a ſaburra, S. ſp. 2.
Cardialgia lactantium, S. ſp. 11.
Cardialgia flatulenta, S. ſp. 3.
Cardialgia paralytica, S. ſp. 7.

Gaſtrodynia ſaburralis, S. ſp. 1.
Gaſtrodynia flatulenta, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia periodynia, S. ſp. 7.
Gaſtrodynia aſtringens, S. ſp. 9.
Gaſtrodynia atterens, S. ſp. 10.
Gaſtrodynia a frigore, S. ſp. 18.

II. *Symptomaticæ.*

1. A morbo ipſius ventriculi.

Cardialgia ſcirrhoſa, S. ſp. 6.
Vomitus a pyloro calloſo, S. ſp. 8.
Vomitus a ſteatomate ventriculi, S ſp. 11.

Nauſea ab apoſtemate circa cardiam, S. ſp. 9.
Gaſtrodynia ulceroſa, S. ſp. 5.
Vomitus ab ulcere ventriculi, S. ſp. 10.

Cardialgia a veneno, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia a veneno, S. ſp. 4.
Vomitus a veneno, S. ſp. 7.

Flatulentia accidentalis, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia a peregrinis, S. ſp. 11.
Anorexia bilioſa, S. ſp. 6.
Nauſea bilioſa, S. ſp. 6.
Gaſtrodynia bilioſa, S. ſp. 3.

Vomitus urinoſus, S. ſp. 27.

Gaſtrodynia calculoſa, S. ſp. 8.
Vomitus bezoarticus, S. ſp. 13.

Cardialgia verminoſa, S. ſp. 10.
Nauſea a tænia, S. ſp. 1.
Vomitus verminoſus, S. ſp. 5.

Gaſtrodynia a xiphoide, S. ſp. 12.
Gaſtrodynia Americana, S. ſp. 6.
Nauſea ex compreſſo ventriculo, S. ſp. 5.
Vomitus a cartilagine xiphoidea, S. ſp. 22.

Vomitus ab œſophago obſtructo, S. ſp. 21.
Gaſtrodynia gaſtrocelica, S. ſp. 20.
Nauſea ex gaſtrocele, S. ſp. 4.
Vomitus gaſtrocelicus, S. ſp. 18.

Cardialgia ſputatoria, S. ſp. 5.
Cardialgia inflammatoria, S. ſp. 13.
Nauſea ex gaſtritide, S. ſp. 10.
Vomitus gaſtriticus, S. ſp. 19.

2. A morbo aliarum partium vel totius corporis.

Vomitus cephalalgicus, S. ſp. 23.
Vomitus a dentitione, S. ſp. 4.
Vomitus iliacus, S. ſp. 24.
Nauſea ex pancreatis ſcirrho, S. ſp. 3.
Vomitus a pancreate, S. ſp. 17.
Vomitus ab hepate obſtructo, S. ſp. 16.
Anorexia melancholica, S. ſp. 5.
Gaſtrodynia hypochondriaca, S. ſp. 16.
Flatulentia hypochondriaca, S. ſp. 3.
Flatulentia convulſiva, S. ſp. 7.
Vomitus hypochondriacus, S. ſp. 6.
Vomitus atrabilarius, S. ſp. 15.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.

Gaſtrodynia

Gaſtrodynia hyſterica, S. ſp. 14.
Gaſtrodynia pulſatilis, S. ſp. 13.
Gaſtrodynia chlorotica, S. ſp. 15.
Nauſea a ſemine corrupto, S. ſp. 8.
Nauſea gravidarum, S. ſp. 2.
Vomitus gravidarum, S. ſp. 12.
Flatulentia lochialis, S. ſp. 6.
Anorexia arthritica, S. ſp. 12.
Cardialgia arthritica, S. ſp. 8.
Nauſea nephritica, S. ſp. 7.
Vomitus nephriticus, S. ſp. 20.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.
Cardialgia a cardiogmo, S. ſp. 12.
Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia cachectarum, S. ſp. 7.
Anorexia febrilis, S. ſp. 4.
Cardialgia febricoſa, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia febricoſa, S. ſp. 17.
Vomitus febricoſus, S. ſp. 29.
Vomitus rabioſus, S. ſp. 14.
Vomitus hæmorrhagicus, S. ſp. 28.
Gaſtrodynia metaſtatica, S. ſp. 19.
Nauſea marina, S. ſp. 12.
Vomitus marinus, S. ſp. 25.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.

G. XLVI. HYPOCHONDRIASIS.

Dyſpepſia cum languore, mœſtitia, et metu, ex cauſis non æquis, in temperamento melancholico.

Hypochondriaſis, S. G. 220. L. 76. V. 218. *Sag*. 332
Morbus hypochondriacus, *Boerh*. 1098.
Malum hypochondriacum, *Hoffm*. III. 64. *Junck*. 36

Speciem *idiopathicam* unicam tantum novi.

Hypochondriaſis melancholica, S. ſp. 3.

De Hypochondriaſi algida, S. ſp. 10. mihi non liquet.

Species fequentes ex Fræcassino, ex theoria parum certa confictæ, mihi videntur.

Hypochondriafis biliofa, S. fp. 1.
Hypochondriafis fanguinea, S. fp. 2.
Hypochondriafis pituitofa, S. fp. 4.

Symptomaticæ funt,

Hypochondriafis hyfterica, S. fp. 5.
Hypochondriafis phthifica, S. fp. 6.
Hypochondriafis afthmatica, S. fp. 7.
Hypochondriafis calculofa, S. fp. 8.
Hypochondriafis tympanitica, S. fp. 9.

G. XLVII. CHLOROSIS.

Dyfpepfia, vel rei non efculentæ defiderium; cutis pallor vel decoloratio; venæ minus plenæ, corporis tumor mollis; afthenia; palpitatio; menftruorum * retentio.

Chlorofis, S. G. 309. L. 222. V. 305. *Sag.* G. 135. *Boerh.* 1285. *Hoffm.* III. 311. *Junck.* 86.

Chlorofeos unicam fpeciem veram agnofcimus, fcilicet,

Chlorofis virginea, S. fp. 1.
a. Chlorofis amatoria.

Cæteræ

* In hoc charactere antea dixi menftruorum *fæpe* retentio; quafi fpecies chlorofis effet in qua menfes rite fluxerunt, et cogitavi de fpecie quadam cachexiæ huc referenda. Sed nunc dubito an fpecies cachexiæ quævis fub titulo Chlorofis, vel fub charactere hic dato, recte poni poffit; et nullam chlorofis fpeciem veram, præter illam quæ retentionem menftruorum comitatur, agnofcere vellem. Hinc vocabulum *fæpe* in charactere nunc omiffum eft; fed fimul fateri cogor, Chlorofin ideo hic minus recte pro genere recenfitam effe, cùm pro fymptomate Amenorrhœæ femper haberi poffit.

Cæteræ Sauvagesii species spuriæ, sive decolorationes, symptomaticæ sunt.

Chlorosis a menorrhagia, S. sp. 2.
Chlorosis gravidarum, S. sp. 3.
Chlorosis infantum, S. sp. 4.
Chlorosis verminosa, S. sp. 5.
Chlorosis viridis, S. sp. 6.
Chlorosis ab hydrothorace, S. sp. 7.
Chlorosis maculosa, S. sp. 8.
Chlorosis Carthagenica, S. sp. 10.
Chlorosis Bengualensis, S. sp. 11.
Chlorosis rachialgica, S. sp. 12.

Ord. III. SPASMI.

Musculorum vel fibrarum muscularium motus abnormes *.

Spasmi, S. Cl. IV. V. Cl. V. *Sag.* Cl. VII.
Motorii, L. Cl. VII.
Morbi spasmodici et convulsivi, *Hoffm.* III. 9.
Spasmi et convulsiones, *Junck.* 45. 54.
Epilepsia, *Boerh.* 1071. 1088.

Sect. I. In Functionibus Animalibus.

G. XLVIII. TETANUS.

Plurium musculorum rigiditas spastica.

 Variat

* Motus abnormes sunt qui ex causa præternaturali oriuntur, et qui violentiâ, frequentiâ, vel diuturnitate contractionis præter modum fiunt; et nullus dubito quin hujusmodi motus, in morbis omnibus sub hoc ordine a nobis collocatis, revera fiunt; plures licèt morbi sint, quàm sub eodem ordine ab aliis nosologis recensiti fuerunt.

Variat gradu.

I. Tetanus.

Dimidium vel totum corpus ſpaſmis affectum.

Tetanus, S. G. 122. L. 127. V. 180. *Sag.* 228.
Catochus *, S. G. 123. L. 128. V. 183. *Sag.* G. 229.
Opiſthotonos, V. 181.
Empiſthotonos, V. 182.

Hujus ſpecies, ut ſolet, plures recenſuit Sauvageſius; ſed omnes, quæ *idiopathicæ* dici queunt, ad unam, ni fallor, referri poſſunt, et cujus forma præcipua apud Sauvageſium appellatur

Tetanus Indicus, S. ſp. 5. de quo plura haberi poſſunt apud *Hillary*, Barbadoes, p. 219. *Chalmers*, Lond. Med. Obſ. Vol. I. Art. 12. *D. Monro*, Edinb. Phyſ. et Liter. Eſſays, Vol. III. Art. 30. *A. Monro*, Art. 31.; et ſub nomine Spaſmi apud *Bontium* de med. Ind. meth. med. cap. 2.

Nec alius morbus eſt

Convulſio Indica, S. ſp. 9.

Variat autem Tetanus ratione cauſæ remotæ, quatenus nimirum vel a cauſa interna, vel a frigore, vel a vulnere oriatur. A vulnere, varietas frequentiſſima apud Sauvageſium appellatur

Tetanus traumaticus, S. ſp. 11.

Variat

* Catochus apud Sauvageſium genus eſt minime naturale, cùm genus illud conjunxerit ſpecies naturâ prorſus diverſas; ideoque ejuſmodi genus omiſi, ſed ſpecies ſub eo recenſitas, quæ a rigiditate ſpaſtica pendeant, ad Tetani genus huc retuli.

Variat etiam quâvis causâ ortus Tetanus ratione partis corporis affectæ; hinc,

Tetanus tonicus, S. fp. 1.
Tetanus holotonicus, S. fp. 4.
Catochus holotonicus, S. fp. 1. *M. Febr.* in Ephem. German. D. II. A. I. Obf. 1.
Catochus cervinus, S. fp. 2. *Störk.* Ann. Med. 1758. *M. Julir.*
Tetanus opifthotonicus, S. fp. 3.
Tetanus emprofthotonicus, S. fp. 2.

Tetani fpecies *fymptomaticæ* funt,

Tetanus febricofus, S. fp. 10. *Störk.* Ann. Med. 759. p. 166.
Tetanus hemiplegicus, S. fp. 9.
Tetanus lateralis*, S. fp. 6. *Morgagn.* de cauf. et fed. X. 2. et 3.
Pleurofthotonos Strack.
Tetanus fyphiliticus, S. fp. 7.
Tetanus verminofus, S. fp. 8.
Tetanus hyftericus, S. fp. 12.
Tetanus mirandus, S. fp. 13.
Catochus diurnus, S. fp. 6.

II. Trifmus. Præcipue maxillæ inferioris Spaftica rigiditas.

Trifmus, S. G. 117. L. 124. *Sag.* G. 223.
Capiftrum, V. 208.

* In exemplo Tetani lateralis quod profert Sauvagefius, adfuit in eodem ægro alterius lateris paralyfis; ideoque hic mox poft Tetanum hemiplegicum pofui; fed fi Tetani lateralis exemplum a Morgagnio allatum, fine alterius lateris paralyfi fuit, de quo tamen mihi non conftat, idem inter varietates idiopathicas recenferi potuiffet. Interim, donec hæc res certius determinaretur, poft Tetanum lateralem pofui Pleurofthoton Strackii.

1. Species veræ ſunt,

a. Triſmus *(naſcentium)* infantes intra duas primas a nativate ſeptimanas corripiens.

Triſmus naſcentium, S. ſp. 1. Gallis Americanis, mal de mâchoire. *Heiſter*, Comp. Med. pract. cap. XV. § 10. *Cleghorn's* Minorca, Introd. p. 33. *Hofer.* in Act. Helvet. tom. I. p. 65. *Macb.* p. 459.

b. Triſmus *(traumaticus)* omnium ætatum, a vulnere vel frigore.

Triſmus traumaticus, S. ſp. 2. *Lond. Med. Obſ.* Vol. I. Art. I. 7. Vol. II. 8. 34. Vol. III. 31. Vol. IV. 7. VI. 13. Med. Tranſ. II. 4.
Angina ſpaſmodica, S. ſp. 18. *Zwingeri* act. Helvet. tom. III. p. 319.
Convulſio a nervi punctura, S. ſp. 2.
Triſmus catarrhalis, S. ſp. 15. *Hillary's* Barbadoes, 221. Lond. Med. Obſ. Vol. IV. 7.

2. Sequentes apud Sauvageſium Triſmi ſpecies, ſpurias, vel falſas dicimus; vel quod non a ſpaſmo, ſed ab alio muſculorum vitio pendeant, vel quod convulſivæ potius quàm ſpaſmodicæ ſint, vel, denique, quod faciei potius quàm maxillæ inferioris, muſculorum affectiones ſint.

Triſmus inflammatorius, S. ſp. 3.
Triſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Triſmus capiſtratus, S. ſp. 11.
Triſmus arthriticus, S. ſp. 9.

Triſmus verminoſus, S. ſp. 5.
Triſmus hypochondriacus, S. ſp. 8.
Triſmus febrilis, S. ſp. 10.
Triſmus crepitans, S. ſp. 7.

Triſmus

Triſmus occipitalis, S. ſp. 12.
Triſmus maxillaris, S. ſp. 13.
Triſmus dolorificus, S. ſp. 14.
Triſmus cynicus, S. ſp. 16.
Triſmus cynogelos, S. ſp. 17.
Triſmus ſardonicus, S. ſp. 18.
Triſmus diaſtrophe, S. ſp. 19.

G. L. CONVULSIO.

Muſculorum contractio clonica, abnormis, citra ſoporem.

Convulſio, S. G. 128. L. 142. V. 191. *Sag.* G. 235.

I. *Idiopathicæ.*

Convulſio univerſalis, S. ſp. 11.
Hieranoſos, L. 144. V. 190.
Convulſio habitualis, S. ſp. 12.
Convulſio intermittens, S. ſp. 16.
Convulſio hemitotonos, S. ſp. 15.
Convulſio abdominis, S. ſp. 10.
Convulſio ab inanitione, S. ſp. 1.
Convulſio ab onaniſmo, S. ſp. 13.
Scelotyrbe feſtinans, S. ſp. 2.

II. *Symptomaticæ.*

Convulſio a capitis ictu, S. ſp. 4.
Convulſio nephralgica, S. ſp. 6.
Convulſio gravidarum, S. ſp. 14.
Scelotyrbe verminoſa, S. ſp. 5.
Convulſio febrilis, S. ſp. 3.

G. LI. CHOREA *.

Impuberes utriuſque ſexus, ut plurimum intra decimum et decimum quartum ætatis annum adorientes, motus convulſivi

* In priore hujus libri editione, Choream pro convulſionis ſpecie habui; cum autem ratione tum ætatis quam adoritur, tum motuum quos exhibet, a quavis alia convulſionis ſpecie plurimum differat, hic pro genere diverſo poſui.

convulſivi ex parte voluntarii, plerumque alterius lateris, in brachiorum et manuum motu, hiſtrionum geſticulationes referentes; in greſſu, pedem alterum ſæpius trahentes quàm attollentes.

Scelotyrbe, S. G. 136. *Sag.* G. 243.
Chorea, L. 139.

Speciem unam tantùm videre mihi contigit, quæ apud Sauvageſium audit

Scelotyrbe chorea Viti, S. ſp. 1.
Chorea St Viti, *Sydenham*. Sched. monitoria.

Nec alia eſt,

Scelotyrbe inſtabilis, S. ſp. 3.; et fortaſſis
Scelotyrbe intermittens, S. ſp. 4.
Hieranoſis, *Macb.* 558.

G. LII. RAPHANIA.

Articulorum contractio ſpaſtica, cum agitatione convulſiva, dolore violentiſſimo, periodico.

Raphania, L. 145. V. 193. *Linn.* Amœn. acad. Vol. VI.
Convulſivo raphania, S. ſp. 7.

Germanis, DIE KRIEBEL KRANKHEIT.

Eclampſia typhodes, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 16. *Gregor. Horſt.* oper. tom. II. L. VIII. Obſ. 22. *Willis* de morb. convulſ. *Müller* apud *Haller*, diſp. tom. I. *Waltſchmied* apud *Haller* diſp. tom. VII. *Wedel*, ibid. *Hoffm.* tom. I. 231. *Kannigieſſer*, A. N. C. tom. VII. *Brunner* in Ephem. Germ. D. III. A. II. obſ. 224. *Williſch.* ibid. Cent. VII. obſ. 13. *Wepfer* de affect. cap. obſ. 120. *Breſlauver* Sammlung 1717. Julio, Septembri, et Decembr. Ibid. 1723. Januar. A. N. C. Vol. VII. Obſ. 41. *Bruckmann.* Comm. Norimb. 1743,

1743, pag. 50. Soc. Royale, I. Mem. p. 303. II. Mem. p. 587.
Convulſio ab uſtilagine, S. ſp. 8.

An *Convulſio Solonienſis* vel *Necroſis uſtilaginea* ſit idem morbus?

Vide *Salerne* in Memoires preſentés a l'acad. des ſciences, tom. II.

G. LIII. EPILEPSIA.

Muſculorum convulſio cum ſopore.

Epilepſia, S. G. 134. L. 143. V. 188. *Sag.* G. 24. *Boerh.* 1071. *Hoffm.* III. 9. *Junck.* 54. Lond. Med. Obſ. VI. 9.
Eclampſia *, S. G. 133. V. 189. *Sag.* G. 240.

Species *idiopathicæ* ſunt,

1. Epilepſia *(cerebralis)* ſine cauſa manifeſta ſubito adoriens; prægreſsâ nullâ ſenſatione moleſtâ, niſi fortaſſis vertiginis vel ſcotomiæ alicujus.

Epilepſia plethorica, S. ſp. 1.
Eclampſia plethorica, S. ſp. 7.
Epilepſia cacheƈtica †, S. ſp. 2. ?

Epilepſia

* Eclampſiam quaſi morbum acutum, ab epilepſia, quam pro chronico habent, diſtinguere, et pro diverſo genere ponere, voluerunt Sauvageſius et Vogelius; ſed, cùm inter morbos acutos et chronicos limites accuratos ponere ubique difficile ſit, et cùm eclampſia Sauvageſii, tum cauſis tum phænomenis plerumque cum epilepſia exactè congruat, illam genere ab epilepſia diverſam eſſe nequaquam habere poſſum. Ejuſmodi genus prorſus omiſit Linnæus, et quæ plura ad eclampſiam ab epilepſia diſtinguendam protulit Sagarus, ſpeciem tantum, non genus, diſtinguere poſſunt.

† Epilepſia, apud Sauvageſium *cacheƈtica* diƈta, revera duarum ſpecierum eſſe videtur. Primo enim hanc *cacheƈticam* cum *ſeroſa* Hoffmanni et Piſonis eandem eſſe auƈtor ſtatuit; deinceps, utpote acri repulſo orta, eadem eſſe cum ſpecie ſua undecima, nimirum *exanthematica*, ſtatui poteſt. Hinc eſt quod hanc epilepſiam cacheƈticam utroque loco poſui, ſed dubius, et aliis dijudicandum relinquens.

Epilepſia a terrore, *Macb.* p. 556.

2. Epilepſia *(ſympathica)* ſine cauſa manifeſta; ſed prægreſsâ ſenſatione auræ cujuſdam a parte corporis quadam verſus caput aſſurgentis.

Epilepſia ſympathica, S. ſp. 8.
Epilepſia pediſymptomatica, S. ſp. 6.

3. Epilepſia *(occaſionalis)* ab irritatione manifeſta oriens, et ablatâ irratione ceſſans.

Variat pro diverſitate irritamenti, et hinc

Ab injuria capiti illata.

Epilepſia traumatica, S. ſp. 13.
Eclampſia traumatica, S. ſp. 9.

A dolore.

Epilepſia a dolore, S. ſp. 10. Ed. Eſſ. V. 61.
Epilepſia rachialgica, S. ſp. 14.
Eclampſia a doloribus, S. ſp. 4.
a. Rachialgica.
b. Ab otalgia.
c. A dentitione.
Eclampſia parturientium, S. ſp. 3.

A vermibus.

Eclampſia verminoſa, S. ſp. 2.

A veneno.

Eclampſia ab atropa, S. ſp. 11.
Eclampſia ab œnanthe, S. ſp. 12.
Eclampſia a cicuta, S. ſp. 13.
Eclampſia a coriaria, S. ſp. 14.

A ſcabie, vel alia acris humoris effuſione, retropulſa.

Epilepſia exanthematica, S. ſp. 11.
Epilepſia cachectica, S. ſp. 2.

A

A cruditate ventriculi.

Epilepſia ſtomachica, S. ſp. 3.
Eclampſia a ſaburra, S. ſp. 5.

A pathemate mentis.

Epilepſia a pathemate, S. ſp. 7.

Ab hæmorrhagia nimia.

Eclampſia ab inanitione, S. ſp. 8.

A debilitate.

Eclampſia neophytorum, S. ſp. 15.

Epilepſiæ *ſymptomaticæ* ſunt,

Epilepſia febricoſa, S. ſp. 9.
Eclampſia febricoſa, S. ſp. 17.
Eclampſia exanthematica, S. ſp. 10.
Epilepſia uterina, S. ſp. 4.
Epilepſia ſyphilitica, S. ſp. 12.
Eclampſia ab hydrocephalo, S. ſp. 16.
Eclampſia ab iſchuria, S. ſp. 6.

Sect. II. In Functionibus Vitalibus.

A. *In actione cordis.*

G. LIV. PALPITATIO.

Motus cordis vehemens, abnormis.

Palpitatio, S. G. 130. L. 132. V. 213. *Sag.* 257. *Hoffm.* III. 83. *Junck.* 33. *Macb.* 569.

Si palpitationis cauſæ variæ externis ſignis dignoſci poſſent, plures ejus ſpecies cum Sauvageſio pro diverſitate cauſæ ſtatuere potuiſſemus; ſed, cùm cauſæ diverſæ nullo modo, quantum novimus, diſtingui queant,

ant, non nisi speciem unicam idiopathicam statuere possum, et quam charactere sequenti insigniri vellem.

Palpitatio *(cardiaca)* fere constans, saltem sæpe rediens, sine alio morbo evidente.

Pro synonymis sequentes Sauvagesii species recensere placet.

Palpitatio ab aneurysmate cordis, S. sp. 1. *Senac*, Mal. de cœur p. 284. *Lancisi* de aneurysm.
Palpitatio tremula, S. sp. 4. *Senac* de cœur, p. 504.
Palpitatio apostematoso, S. sp. 7. *Lancisi* de aneurysmate, lib. 1. prop. 5. *Senac* de cœur, 485.
Palpitatio a corde ossificato, S. sp. 2. *Senac* de cœur, pag. 484. *Morgagn.* de Sed. Ep. XXIV. 17.
Palpitatio calculosa, S. sp. 3.
Palpitatio a polypo, S. sp. 5. *Senac* de cœur, lib. IV. cap. 16. p. 484.
Palpitatio polyposa, S. sp. 6.
Palpitatio ex aortæ aneurysmate, S. sp. 8.
Palpitatio ex aortæ angustia, S. sp. 9. *Lancisi* de aneurys. prop. 53. *Senac*, 484.

Palpitationis species symptomaticæ sunt,

Palpitatio a pancreate, S. sp. 10. *Störk*, Ann. med. I. p. 245.
Palpitatio arthritica, S. sp. 11.
Palpitatio chlorotica, S. sp. 12.
Palpitatio hysterica, S. sp. 13
Palpitatio melancholica, S. sp. 14. *Lancisi* de aneurys. prop. 44.
Palpitatio febricosa, S. sp. 15. *Störk*, Ann. med. 1. p. 75.

B. *In actione pulmonum.*

G. LV. ASTHMA.

Spirandi difficultas per intervalla subiens; cum angustiæ in pectore sensu, et respiratione cum sibilo strepente;

pente ; tuffis fub initio paroxyfmi difficilis, vel nulla, verfus finem libera, cum fputo muci fæpe copiofo.

Afthma, S. G. 145. L. 161. V. 268. *Sag.* G. 252.
Afthma convulfivum et fpafmodico-flatulentum, *Hoffm.* III. 94.
Afthma fpafticum, *Junck.* tab. 51.

Species *idiopathicæ* funt,

1. Afthma *(fpontaneum)* fine caufa manifefta, vel alio morbo comitante.

Afthma humidum, S. fp. 1. flatulentum, *Floyer* on the afthma, chap. 1.
Afthma convulfivum, S. fp. 2. *Willis*, Pharm. rat. p. 2. Sect. 1. cap. 12. Med. Tr. I. 7.
Afthma hyftericum, S. fp. 3. *Floyer* on the afthma, chap. 1.
Afthma ftomachicum, S. fp. 8. *Floyer*, Scheme of the fpecies of afthma. Periodic afthma, 6.
Orthopnœa fpafmodica, S. fp. 3.
Orthopnœa hyfterica, S. fp. 4.

2. Afthma *(exanthematicum)* a fcabie vel alia acris effufione retropulfa.

Afthma exanthematicum, S. fp. 11.
Afthma cachecticum, S. fp. 13.

3. Afthma *(plethoricum)* a fuppreffa evacuatione fanguinis antea folita, vel a plethora fpontanea.

Afthma plethoricum, S. fp. 15.

Species afthmatis *fymptomaticæ* funt,

Afthma hypochondriacum, S. fp. 4.
Afthma arthriticum, S. fp. 5.
Afthma venereum, S. fp. 14. *Junck.* tab. 32.

G. LVI.

G. LVI. DYSPNOEA.

Spirandi difficultas perpetua, fine anguftiæ, et potius cum repletionis et infarctûs in pectore, fenfu. Tuffis per totum morbi decurfum frequens.

Dyfpnœa, S. G. 144. L. 160. V. 267. *Sag*. 251. *Junck*. 32.
Orthopnœa, S. G. 146. L. 162. V. 269. *Sag*. G. 253. M. 574.

Species *idiopathicæ* funt,

1. Dyfpnœa *(catarrhalis)* cum tuffi frequente, mucum vifcidum copiofum ejiciente.

Afthma catarrhale, S. fp. 16.
Afthma pneumonicum, *Willis*, Pharm. rat. P. II. fect. I. cap. 12.
Afthma pituitofum, *Hoffm*. III. fect. II. cap. II. § 3.
Afthma pneumodes, S. fp. 17. Ed. Eff. III. 25.

2. Dyfpnœa *(ficca)* cum tuffi plerumque ficca.

Hujus caufæ variæ haud facile dignofcendæ funt; fequentes autem Sauvagefii fpecies huc referri poffunt.

Dyfpnœa a tuberculis, S. fp. 2.
Dyfpnœa a fteatomatis, S. fp. 5.
Orthopnœa a lipomate, S. fp. 18.
Dyfpnœa a hydatidibus, S. fp. 4.
Dyfpnœa polypofa, S. fp. 20.

3. Dyfpnœa *(aërea)* a minima quavis tempeftatum mutatione aucta.

Dyfpnœa a pneumatia, S. fp. 12.

4. Dyfpnœa *(terrea)* cum tuffi materiem terream vel calculofam ejiciente.

Dyfpnœa calculofa, M. 574.

5. Dyfpnœa

5. Dyfpnœa *(aquofa)* cum urina parca et œdemate pedum, fine fluctuatione in pectore, vel aliis characterifticis hydrothoracis fignis.

Dyfpnœa pituitofa, S. fp. 1.
Orthopnœa ab hydropneumonia, S. fp. 12.

6. Dyfpnœa *(pinguedinofa)* in hominibus valde obefis.

Orthopnœa a pinguedine, S. fp. 6.

7. Dyfpnœa *(thoracica)* a partibus thoracem cingentibus læfis, vel male conformatis.

Dyfpnœa traumatica, S. fp. 15.
Orthopnœa traumatica, S. fp. 14.
Dyfpnœa Galenica, S. fp. 16.

Dyfpnœa rachitica, S. fp. 10.
Afthma a gibbo, S. fp. 9.

8. Dyfpnœa *(extrinfeca)* a caufis externis manifeftis.

Afthma pulverulentorum, S. fp. 7.
Afthma metallicum, S. fp. 12.
Orthopnœa a vaporibus, S. fp. 16.
Orthopnœa a deglutitis, S. fp. 9.
Orthopnœa a fungis, S. fp. 25.
Orthopnœa ab antipathia, S. fp. 15.
Orthopnœa a bronchocele, S. fp. 10.

Dyfpnœæ fpecies *fymptomaticæ* funt fymptomata,

1. Morborum cordis, vel vaforum majorum,

Dyfpnœa a corde, S. fp. 11.
Afthma a polypo cordis, S. fp. 6.
Orthopnœa polypofa, S. fp. 26.
Orthopnœa cardiaca, S. fp. 2.
Dyfpnœa aneuryfmatica, S. fp. 19.
Orthopnœa ab aneuryfmate, S. fp. 8.
Dyfpnœa ab aortæ anguftia, S. fp. 22.

2. Tumoris abdominalis.

Dyſpnœa a phyſconia, S. ſp. 7.
Dyſpnœa a graviditate S. ſp. 8.
Dyſpnœa tympanitica,,S. ſp. 9.
Dyſpnœa a liene, S. ſp. 14.
Dyſpnœa a ſtomacho, S. ſp. 13.
Dyſpnœa a gaſtrocele, S. ſp. 17.
Orthopnœa a gaſtrocele, S. ſp. 11.

3. Variorum morborum.

Aſthma febricoſum, S. ſp. 18.
Orthopnœa febricoſa, S. ſp. 20.
Orthopnœa peripneumonica, S. ſp. 1.
Orthopnœa a pſeudo-peripneumonica, S. ſp. 21.
Orthopnœa varioloſa, S. ſp. 24.

Dyſpnœa ſcorbutica, S. ſp. 18.
Orthopnœa ſcorbutica, S. ſp. 22.

Orthopnœa a hydrothorace, S. ſp. 5.
Orthopnœa ab empyemate, S. ſp. 13.
Orthopnœa vomica, S. ſp. 7.
Dyſpnœa a vomica, S ſp. 6.

Orthopnœa a hydrocephalo, S. ſp. 23.
Orthopnœa a vermibus, S. ſp. 17.

G. LVII. PERTUSSIS.

Morbus contagioſus; tuſſis convulſiva, ſtrangulans, cum inſpiratione ſonora, iterata; ſæpe vomitus.

Pertuſſis *Sydenham*. ed. Leid. p. 200. 311, 312. *Huxham* de aëre, ad ann. 1732. Lond. Med. Obſ. III. 27. 30. Soc. Royale III. Hiſt. p. 268.
Tuſſis convulſiva, ſive ferina, *Hoffm*. III. 111.
Tuſſis ferina, S. ſp. 10. *Sag*. ſp. 10.
Tuſſis convulſiva, S. ſp. 11. *Sag*. ſp. 11.
Amphimerina tuſſiculoſa, S. ſp. 13.

SECT. III.

Sect. III. In Functionibus Naturalibus.

G. LVIII. PYROSIS.

Epigaftrii dolor urens, cum copia humoris aquei, plerumque infipidi, aliquando acris, eructata.

Pyrofis, S. G. 200. *Sag.* G. 158.
Soda, L. 47. V. 154.
Scotis, the Water-Brash.

Species unica vera,

Pyrofis Suecica, S. fp. 4.
Cardialgia fputatoria, S. fp. 5. *Mach.* p. 515.

Cæteræ Sauvagesii fpecies fymptomaticæ funt,

Pyrofis vulgaris, S. fp. 1.
Pyrofis a conceptione, S. fp. 6.
Pyrofis biliofa, S. fp 2.
Pyrofis a phlogofi, S. fp. 3.
Pyrofis ulcerofa, S. fp. 5.

G. LIX. COLICA.

Dolor abdominis, præcipue circa umbilicum torquens; vomitus; alvus adftricta.

Colica, S. g. 204. L. 50. V. 160. *Sag.* G. 162. *Junck.* 106.
Colica fpafmodica et flatulenta, *Hoff.* II. 284. *Macb.* p. 519.
Rachialgia, S. G. 211. *Sag.* G. 168.
Ileus, S. G. 252. V. 162. *Sag.* G. 187.
Iliaca, L. 185.
Dolor et fpafmus iliacus, *Hoffm.* II. 263.
Paffio iliaca, *Junck.* 107.

Species *idiopathicæ* funt,

1. Colica (*fpafmodica*) cum retractione umbilici et fpafmis mufculorum abdominalium.

Colica fpafmodica, S. fp. 7.

Colica flatulenta, S. ſp. 1.
Ileus phyſodes, S. ſp. 9.
Colica bilioſa, S. ſp. 5 *. Edin. Med. Eſſ. III. 27.
Colica pituitoſa, S. ſp. 2 †.
Ileus a colo pituita infarcto, S. ſp. 5.
Ileus Indicus, S. ſp. 8.

Variat ſymptomatis ſuperadditis; hinc,

a. Colica cum vomitu ſtercoris, vel rerum per anum injectarum.

Ileus ſpaſmodicus, S. ſp. 3 ‡. Lond. Med. Obſ. IV. 17. Edinb. Phyſ. Eſſ. II. 27. 28.
Ileus volvulus, S. ſp. 7.

b. Colica cum inflammatione ſuperveniente.

Ileus inflammatorius, S. ſp. 1.
Colica phlogiſtica, S. ſp. 6.

2. Colica (*pictonum*) præeunte ponderis vel moleſtiæ in abdomine, præcipue circa umbilicum, ſenſu; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et præcipue poſt paſtum aucto; tandem graviore et fere perpetuo; cum dolore brachiorum, et dorſi, in paralyſin demum abeunte.

Rachialgia

* Cùm vomitus quivis vehemens et ſæpe repetitus bilem plerumque eliciat, *colicam* quam, ex vomitu bilis ſolo, *bilioſam* appellârunt medici, omnino *ſpaſmodicam* eſſe cenſeo.

† Pituita in parte quadam inteſtinorum congeſta non niſi a ſpaſmo obſtruente fieri videtur; ideoque tum *colicam pituitoſam*, tum *ileum, a colo pituita infarcto*, hic appoſui.

‡ *Ileus* gradu tantum, nequaquam naturâ, a *colica* differre mihi videtur; ideoque *ileum* pro varietate *colicæ* tantum hic recenſui. Multi quidem medici *ileum* omnem inflammatorium eſſe putârunt. Dolorem autem abdominis, ſive colicam, cum vomitu ſtercoris ſine inflammatione adeſſe, ipſe aliquoties vidi. Sin autem inflammatio aliquando adſit, ſi eadem *colicæ* ſupervenerit, *colicam phlogiſticam* dari recte monuit Sauvageſius; nec ideo epigenomeno genus mutari; et ſi quidem cum dolore abdominis et vomitu ab initio adfuerit inflammatio, morbum pro *enteritide* habere vellem. Denique, quovis modo dari *ileum* genus a *colica* diverſum concedere non poſſum.

Rachialgia pictonum, S. sp. 1 *.
Colica pictonum *Citesii* et succedentium *Auctorum*. Med. Transf. I. 12. 13. 14. 15. 20. Edinb. Phys. Ess. I. 22. *Chalmers's* Carolina, p. 187.
Colica nervosa, *Macb.* p. 524.

Variat ratione causæ remotæ; et hinc

a. A veneno metallico,

Rachialgia metallica, S. sp. 3.
Colica pictonum *Tronchin.* Sp. sive a causa remota 2da.

b. Ab acidis ingestis.

Rachialgia pictonum, S. sp. 1. *Tronchin.* sp. 3.

c. A frigore.

Rachialgia ab adiapneustia, *Tronchin.* sp. 5.

d. A contusione dorsi.

Rachialgia traumatica, S. sp. 7.

3. Colica (*stercorea*) in hominibus alvi tardæ, post diuturnam alvi obstipationem.

Colica stercorea, S. sp. 3.
Ileus a fæcibus induratis, S. sp. 2.

4. Colica (*accidentalis*) a materie acri ingesta.

Colica accidentalis, S. sp. 18.
Colica Japonica, S. sp. 10.
Colica lactentium, S. sp. 20.
Ileus a veneno, S. sp. 14.
Cholera sicca auriginosa a fungis venenatis, S. sp. 2.

U 3 5. Colica

* *Rachialgiam* a *colica* genere diversam esse nequaquam video. Symptomata enim *colicæ* essentialia in utroque morbo semper adsunt; et si forte alteri quædam superaddita sint, hæc speciem non genus diversum constituere possunt. Ut medici igitur nuperi fere omnes, ita ego quam *rachialgiam* appellârunt Astrucius et Sauvagesius, pro specie *colicæ* habui ac recensui.

5. Colica (*meconialis*) neophytorum a meconio retento.

Colica meconialis, S. ſp. 19.

6. Colica (*calloſa*) cum ſenſu in quadam inteſtinorum parte ſtricturæ, et ſæpe ante eam collecti flatûs cum aliquo dolore, qui flatus etiam per eandem paulatim tranſiens evaneſcit; alvo tardâ, et tandem non niſi fæces paucas liquidas egerente.

Ileus a calloſa coli ſtrictura, S. ſp. 11. Edin. Med. Eſſ. IV. 31.

7. Colica (*calculoſa*) cum duritie in quadam parte abdominis fixa; calculis quondam per anum dejectis.

Colica calculoſa, S. ſp. 15. Edinb. Med. Eſſ. I. 32. Edinb. Phyſ. Eſſ. II. 26.
Ileus calculoſus, S. ſp. 10.

Colicæ *ſymptomaticæ* ſunt,

Colica febricoſa, S. ſp. 21.
Rachialgia febricoſa, S. ſp. 2. *Tronchin.* ſp. 1.

Colica hyſterica, S. ſp. 17.
Colica gravidarum, S. ſp. 16.

Colica verminoſa, S. ſp. 4.
Ileus verminoſus, S. ſp. 13.
Colica Lapponica, S. ſp. 9.

Rachialgia arthritica, S. ſp. 4. *Tronchin.* ſp.
Rachialgia ſcorbutica, S. ſp. 6.

Ileus hernioſus, S. ſp. 6.
Colica enterocelica, S. ſp. 22.
Ileus ab inteſtino compreſſo, S. ſp. 4.
Colica ſcirrhoſa, S. ſp. 12.
Colica pancreatica, S. ſp. 13.
Colica meſenterica, S. ſp. 11.

Rachialgia ab oſteoſarcoſi, S. ſp. 8.

Colica

Colica plethorica, S. ſp. 8.

a. Hæmorrhoidalis.
b. Catamenialis.

Colica pulſatilis, S. ſp. 14.
Ileus imperforatorum, S. ſp. 12.

G. LX. CHOLERA.

Humoris bilioſi vomitus, ejuſdem ſimul dejectio frequens; anxietas; tormina; ſurarum ſpaſmata.

Cholera, S. 253. L. 186. V. 110. *Sag.* G. 188. *Hoffm.* II. 165.
Diarrhœa cholerica, *Junck.* 112.

Species *idiopathicæ* ſunt,

1. Cholera (*ſpontanea*) tempeſtate calidâ, ſine cauſa manifeſta oboriens.

Cholera ſpontanea, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. IV. cap. 2. *Cleghorn's* Diſeaſes of Minorca.
Cholera Indica, S. ſp. 7.

2. Cholera (*accidentalis*) a rebus acribus ingeſtis.

Cholera crapuloſa, S. ſp. 11.
Cholera a venenis foſſilibus, S. ſp. 4.
Cholera a veneno animali, S. ſp. 5.

Choleræ *ſymptomaticæ* ſunt,

Cholera intermittens, S. ſp. 6.
Cholera inflammatoria, S. ſp. 8.
Cholera arthritica, S. ſp. 10.
Cholera verminoſa, S. ſp. 9.

G. LXI. DIARRHOEA.

Dejectio frequens; morbus non contagioſus; pyrexia nulla primaria.

Diarrhœa, S. G. 253. L. 187. V. 105. *Sag.* G. 189. *Junck.* 112.
Hepatirrhœa, S. G. 246.
Cholerica, L. 190.

Cœliaca, S. G. 255. L. 189. V. 109. *Sag.* G. 199.
Lienteria, S. G. 256. L. 18 . V. 108. *Sag.* G. 191.
Pituitaria, V. 111.
Leucorrhois, V 112.
Lambſma ventris fluxus multiplex, Amſt. 1756.

I. Species *idiopathicæ* ſunt,

1. Diarrhœa *(crapuloſa)* qua ſtercora naturalibus liquidiora et majori copiâ dejiciuntur.

Dia a ſtercoroſa, S. ſp. 1.
Diarrhœa vulgaris, S. ſp. 2.

2. Diarrhœa *(bilioſa)* qua fæces flavæ magnâ copiâ dejiciuntu .

Diarrhœa bilioſa, S. ſp. 8.

3. Diarrhœa *(mucoſa)* qua, vel ab acribus ingeſtis, vel a frigore, præcipue pedibus applicato, mucus copioſus dejicitur.

Diarrhœa lactentium, S. ſp. 19.
Dyſenteria Pariſiaca, S. ſp. 3.
Diarrhœa ab hypercatharſi, S. ſp. 16.
Dyſenteria a catharticis, S. ſp. 12.

Pituitaria, V. 111.
Leucorrhois, V. 112.
Diarrhœa pituitoſa, S. ſp. 4.
Cœliaca mucoſa, S. ſp. 3.
Diarrhœa ſeroſa, S. ſp. 10.
a. Diarrhœa urinoſa

4. Diarrhœa *(cœliaca)* qua humor lacteus ſpecie chyli dejicitur.

Cœliaca chyloſa, S. ſp. 1.
Cœliaca lactea, S. ſp. 4.

5. Diarrhœa *(lienteria)* qua ingeſta parum mutata celeriter dejiciuntur.

Lienteria ſpontanea, S. ſp. 2.

6. Diarrhœa

6. Diarrhœa (*hepatirrhœa*) qua materies ferofo-cruenta, fine dolore dejicitur.

Hepatirrhœa inteftinalis, S. fp. 2.

II. *Symptomaticæ.*

Diarrhœa febrilis, S. fp. 3.
Diarrhœa febricofa, S. fp. 20.
Hepatirrhœa intermittens, S. fp. 7.
Diarrhœa variolofa, S. fp. 6.
Diarrhœa pleuriticorum, S. fp. 21.
Diarrhœa arthritica, S. fp. 9.
Diarrhœa colliquativa, S. fp. 13.
Diarrhœa choleriodes, S. fp. 17.
Hepatirrhœa vera, S. fp. 1.
Hepatirrhœa a vulnere, S. fp. 3.
Hepatirrhœa mefenterica, S. fp. 4.
Dyfenteria a mefenterii vomica, S. fp. 11.
Diarrhœa purulenta, S. fp. 11.
Cœliaca purulenta, S. fp. 2.
Hepatirrhœa fcorbutica, S. fp. 5.
Dyfenteria fcorbutica, S. fp. 18.
Lienteria fcorbutica, S. fp. 3.
Lienteria ex ulcere ventriculi, S. fp. 1.
Lienteria aphthofa, S. fp. 4.
Lienteria fecundaria, S. fp. 5.
Diarrhœa verminofa, S. fp. 14.
Diarrhœa a dentitione, S. fp. 15.
Diarrhœa chilienfis, S. fp. 12.
Diarrhœa acrafia, S. fp. 7.

G. LXII. DIABETES.

Urinæ plerumque præternaturalis, copiâ immodicâ, profufio chronica.

Diabetes, S. G. 263. L. 197. V. 115. *Sag.* G. 199. *Junck.* 99. *Dobfon*, Lond. Med. Obfervations, Vol. V. Art. 27. *Home's* Clinical Experiments, fect. xvi.
Diurefis, V. 114.

Species

Species *idiopathicæ* ſunt,

I. Diabetes (*mellitus*) cum urina odoris, coloris, et ſaporis mellei.

Diabetes Anglicus, S. ſp. 2. *Mead* on poiſons, Eſſay 1. *Ejuſdem* Monita Med. Cap. IX. ſect. 2. Lond. Med. Obſ. III. 26. *Dobſon*, in Lond. Med. Obſ. Vol. V. Art. 27. *Myers*, Diſſ. inaug. de Diabete, Edinb. 1779.
Diabetes febricoſus, S. ſp. 7. *Sydenh.* Epiſt. reſp. ad *R. Brady* *.

II. Diabetes (*inſipidus*) cum urina limpida non dulci †.

M. Liſter

* Quæri poteſt, an Diabetes febricoſus Sydenhami ad Diabetem Mellitum, an ad Inſipidum referri debeat? Et ſimul quæri poteſt, an urina in diabete hyſterico vel arthritico ſit mellita, an inſipida, cùm Sydenhamus ipſe nullibi de ſapore urinæ, in diabete quovis, quicquid dixerit? Ad poſterius reſpondere poſſum, quod, ex propria obſervatione, novi, urinam in diabete hyſterico et arthritico nequaquam dulcem, et fere prorſus inſipidam, eſſe, et diabetem febricoſum Sydenhami ad diabetem mellitum ideo retuli; quod in ſimili ſenis, poſt diuturnam febrem, diabete, urinam omnino dulcem inveni.

† An hujuſmodi Diabetis ſpecies ſit frequens, incertum eſt. In omnibus exemplis, iisque non paucis, quæ viderat Williſius, urinam mellitam ſemper invenit; et obſervationes nuperæ frequentes fere omnes ejuſmodi urinam exhibuerunt; ita ut dubium ſit, an alia Diabetis idiopathicæ et permanentis ſpecies revera detur. Affirmat autem Liſterus; et ego ipſe inter plures mellitas unicam inſipidam obſervavi. Ejuſmodi itaque ſpeciem dari concedo, ideoque recenſui; ſed, an recte legitima dici queat, vel an diabetes Aretæi et plurium auctorum ejuſmodi fuiſſent, multum dubito. Ante Williſium quidem, vel prioris ævi, vel extra Angliam, medicorum nemo urinam dulcem annotaverat; ſed ejuſmodi urinam temporibus Williſii primo et in Anglia tantum comparuiſſe, minus veriſimile eſt; omneſque ante Williſium de urina in diabete dulci prorſus ſiluiſſe, potius obſervationi perſunctoriæ, vel omnino neglectæ, imputarem. Quod obſervatores, quibus diabetis exempla antea occurrebant, vel negligentes vel malæ fidei fuiſſent ſuſpicor; cùm plurimi eorum tam incredibilia, de potu in diabeticis per renes tranſeunte prorſus immutato, narrant. Sydenhamum autem ipſum, adeo perſpicacem et diligentem, de ſtatu urinæ nihil monuiſſe, mirum videtur; ſed, cum ſcripta Williſii, Sydenhamo ſatis nota, urinam ſemper eſſe dulcem aſſeruerint, ſi diverſam inveniſſet Sydenhamus, quin id indicâſſet, nullus dubito.

M. Lister Exerc. medicin. II. de Diabete.
Diabetes legitimus, S. sp. 1. *Aretæus* de Morb. diuturn. L. II. cap. 2.
Diabetes ex vino, S. sp. 5. *Ephem. Germ.* D. I. A. II. Obs. 122.

Symptomaticæ sunt,

Diabetes hystericus, S. sp. 3. *Sydenh.* diss. epist. ad *G. Cole.*
Diabetes arthriticus, S. sp. 6. *Sydenh.* de podagra.
Diabetes artificialis, S. sp. 4. *Malpigh.* de liene.

G. LXIII. HYSTERIA.

Ventris murmura: sensus globi in abdomine se volventis, ad ventriculum et fauces ascendentis, ibique strangulantis; sopor; convulsiones; urinæ limpidæ copia profusa; animus, nec sponte, varius et mutabilis*.

Hysteria, S. G. 135. L. 226. V. 219. *Sag.* G. 242.
Malum hystericum, *Hoffm.* III. 50. *Junck.* 36.
Affectio hysterica, *Willis* de morb. convulsiv. cap. 5. 10. 11. *Sydenh.* diss. epist. ad *G. Cole.* *Whytt* on nervous disorders.

Quatenus specie differat hysteria idiopathica, dicere non possum, nec, ut opinor, recte dixit Sauvagesius. Species enim ab eo recensitæ non, nisi ratione causæ remotæ, varietates esse mihi videntur. Ita habet,

A.

* Novit quisque, in Nosologia et in Medicina facienda quadantenus exercitatus, quàm difficile sit inter Dyspepsiam, Hypochondriasin, et Hysteriam semper accurate distinguere. Genera autem vera, et satis a se invicem distincta, indicâsse mihi videor: Recte autem, an secus, fecerim, aliis dijudicandum relinquo. Morbos affines facile inter se misceri probe novi; et, in quocunque casu, quisnam eorum pro primario sit habendus, per characteres nosologicos indicare, mihi difficillimum fore agnosco. Posteri, ut spero, hanc rem luculentius expositam dabunt.

A. Ab emanſione menſium,

Hyſteria chlorotica, S. ſp. 2. *Raulin*, cap. 13.

B. A menorrhagia cruenta.

Hyſteria a menorrhagia, S. ſp. 3. *Raulin*. *Sydenham*. Diſſ. epiſt. ad *G. Cole*.

C. A menorrhagia ſeroſa, ſive fluore albo.

Hyſteria a leucorrhœa, S. ſp. 4. *Raulin*, cap. 14.

D. A viſcerum obſtructione.

Hyſteria emphractica, S. ſp. 5. *Raulin*, cap. 5.

E. A vitio ſtomachi.

Hyſteria ſtomachica, S. ſp. 7. *Raulin*, cap. 4.

F. A ſalacitate nimia.

Hyſteria libidinoſa, S. ſp. 6 *.

Manifeſtò *ſymptomaticæ* ſunt,

Hyſteria verminoſa, S. ſp. 1. *Delii* Amœnit. Academ.
Hyſteria febricoſa, S. ſp. 8. *Wedel.* in Ephem. German. D. I. A. II. Obſ. 193.

G. LXIV.

* In ſpeciebus hyſteriæ recenſendis, egregius Sauvageſius, Raulinum, theoriæ ſubtili et fallaci, potius quàm obſervationi, innitentem, ſecutus fuiſſe videtur. Nec quidem inter cæteras hyſteriæ ſpecies indicâſſe videtur Sauvageſius, illam quam maxime exquiſitam et frequentiſſimam, cenſeo, illam, ſcilicet, quæ fœminas adultas, lâute viventes, ſanguineas, plethoricas, valentiores, et a morbo alio quovis immunes, ſæpe ex pathemate mentis ſolo adoritur.

G. LXIV. HYDROPHOBIA.

Potionis cujuflibet, utpote convulfionem pharyngis dolentem cientis, faftidium et horror; plerumque e morfu animalis rabidi.

Hydrophobia, S. G. 231. L. 86. V. 30. *Sag.* G. 343. *Boerh.* 1138. *Junck.* 114. *Mead* on poifons. *Default* fur la rage. *Sauvages* diff. fur la rage. *James* on canine madnefs. *Dalby*, Virtues of cinnabar and mufk againft the bite of a mad dog. *Nugent* on the hydrophobia. *Choifel*, Nouvelle methode pour le traitement de la rage. *Journal de Medecine*, paffim. *Lond. Med. Obf. and Inquir.* Vol. III. Art. 34. Vol. V. Art. 19. 26. and App. *Lond. Med. Tranf.* Vol. II. Art. 5. 12. and 15. *Edin. Med. Eff.* V. Art. 51. *Heyfham*, Diff. inaug. de rab. canin. Edinb. 1777. *Parry*, Diff. inaug. de rab. contagiof. five canin. Edinb. 1778. *Soc. Royale* I. Mem. p. 105. 146. *Andry*, Recherches fur la rage, 1780. *Soc. Royale* II. Hift. p. 229. 230. 456. III. Hift. p. 167. *Vaughan*, Cafes of hyrophobia, fecond edit. 1778.

Species funt,

I. Hydrophobia (*rabiofa*) cum mordendi cupiditate, ex morfu animalis rabidi.

Hydrophobia vulgaris, S. fp. 1.

II. Hydrophobia (*fimplex*) fine rabie, vel mordendi cupiditate.

Hydrophobia fpontanea, S. fp. 2. Edinb. Med. Eff. I. 29.

Ord.

Ord. IV. VESANIÆ *.

Mentis † judicantis functiones læsæ sine pyrexia vel comate.

Paranoiæ, V. Cl. IX.
Deliria, S. Cl. VIII. O. III. *Sag*. Cl. XI. O. III.
Ideales, L. Cl. V. O. I.

G. LXV.

* *Vesaniarum* ordinem hic instituere velim, quæ cum classe Vogelii nona, *Paranoiæ* inscripta, eadem omnino sit; sed a classe *Vesaniarum* Sauvagesii et Sagari in eo diversa, quod horum auctorum ordines *Hallucinationum* et *Morositatum* prorsus excludat; itidemque a classe *Mentalium* apud Linnæum diversa, quod hujus auctoris ordines *Imaginariorum* et *Patheticorum* etiam omittat.

A classe *Vesaniarum* autem, tum *Hallucinationes* tum *Morositates* exclusas esse velim; quia neque causis, neque symptomatis cum *Vesaniis* stricte dictis ullo modo congruant. Quis enim Syrigmum vel Bulimiam, vel aliam *Hallucinationem* sive *Morositatem*, quæ a mentis judicio non pendeant Vesaniam appellare vellet? Verum quidem est, tum hallucinationes, tum morositates, cum vesaniis aliquando conjunctas esse, sed simul adsunt alia vesaniæ indicia, quæ ejusmodi hallucinationes et morositates affectionis magis generalis symptomata tantum esse ostendunt. Ob has rationes, Hallucinationes Sauvagesii et Imaginarios Linnæi ad morbos locales olim detuli; et nunc morositates Sauvagesii et patheticos Linnæi, antea a nobis omnino omissos, ad locales etiam deferendos esse censui.

† In priore Nosologiæ nostræ editione, has functiones simpliciter mentis esse dixi, minus autem recte; nam perceptio falsa sive *hallucinatio*, et appetitus erroneus sive *morositas*, quodammodo ad mentis functiones pertinent; cùm verò utrasque ab hac classe exclusas esse velim, oportebat classis characterem nunc mutare, et mentis *judicantis* functiones dicere.

G. LXV. AMENTIA.

Mentis judicantis imbecillitas, qua homines rerum relationes, vel non percipiunt, vel non reminiſcuntur.

Amentia, S. G. 233. V. 337. *Sag.* G. 346.
Moroſis, L. 106.
Stupiditas, moroſis, fatuitas, V. 336.
Amneſia *, S. G. 237. *Sag.* G. 347.
Oblivio, L. 107. V. 338.
Memoriæ debilitas, *Junck.* 120.

Species ſunt,

I. Amentia (*congenita*) a nativitate conſtans.

Amentia moroſis, S. ſp. 8.
Amentia microcephala, S. ſp. 6.

II. Amentia (*ſenilis*) ex perceptione et memoria, ingraveſcente ætate, imminutis.

Amentia ſenilis, S. ſp. 1.
Amneſia ſenilis, S. ſp. 2.

III. Amentia (*acquiſita*) a cauſis externis evidentibus hominibus ſanæ mentis ſuperveniens.

Amneſia febriſequa, S. ſp. 8.
Amentia a quartana, S. ſp. 11.
Amneſia cephalalgica, S. ſp. 6.
Amneſia plethorica, S. ſp. 4.
Amentia rachialgica, S. ſp. 10.

Amneſia a venere, S. ſp. 1.
Amneſia a pathemate, S. ſp. 5.

Amentia

* Amneſiam cum Amentia ad unum genus retuli, tum quia plerumque conjungantur, tum quia ab iiſdem cauſis plerumque oriantur, et amneſia ingraveſcens ad amentiam ſemper ducat.

Amentia a venenis, S. ſp. 3.
Amentia a temulentia, S. ſp. 7.

Amentia ab ictu, S. ſp. 9.
Amneſia traumatica, S. ſp. 3.

Sequentes Sauvageſii ſpecies in Noſologia methodica nequaquam recenſeri debent, cùm cauſæ internæ a quibus characteres deſumuntur, per ſigna externa nequaquam dignoſci poſſint:

Amentia ſeroſa, S. ſp. 2.
Amentia a tumore, S. ſp. 4.
Amentia a hydatidibus, S. ſp. 5.
Amentia a ſiccitate, S. ſp. 7.
Amentia calculoſa, S, ſp. 12.

G. LXVI. MELANCHOLIA.

Inſania * partialis ſine dyſpepſia †.

Melancholia, S. G. 234. L. 71. V. 332. *Sag.* G. 347, *Boerh.* 1089. *Junck.* 121.
Dæmonomania, S. G. 236. *Sag.* 348.
Dæmonia, L. 69.
Veſania, L. 70.
Panophobia, L. 75.
Athymia, V. 329.
Delirium melancholicum, *Hoffm.* III. 251.
Erotomania, L. 82.
Noſtalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G 338. *Junck.* 125.
Melancholia, nervea, Cl. *Lorry* de melancholia, P. I.

Variat

* Inſaniam adeſſe dicimus, quando rerum relationes omnino falſæ mente concipiuntur, ita ut hominis vel pathemata vel actiones præter rationem excitentur.

† Hypochondriaſis et Melancholia non ſemper diſtingui poſſunt. Si quando autem poſſint, nullo alio ſigno quàm per dyſpepſiam in hypochondriaſi ſemper præſentem, in melancholia ſæpe abſentem rite, quantum video, diſtinguendi ſunt.

Variat pro varietate rerum de quibus homo delirat. Ita eſt

1. Cum hallucinatione de ſtatu corporis ſui a levibus cauſis periculoſo; vel de ſtatu rerum ſuarum triſti metuendo.

Melancholia vulgaris, S. ſp. 1.
Melancholia argantis, S. ſp. 4.
Panophobia phrontis, S. ſp. 3.

2. Cum hallucinatione de ſtatu rerum ſuarum jucundo.

Melancholia moria, S. ſp. 5.
Melancholia enthuſiaſtica, S. ſp. 13.
Melancholia ſaltans, S. ſp. 8.

3. Cum amore vehementi ſine ſatyriaſi vel nymphomania.

Melancholia amatoria, S. ſp. 2.
Erotomania, L. 82.

4. Cum ſuperſtitioſo futurorum metu.

Melancholia religioſa, S. ſp. 3.

5. Cum averſatione motûs et omnium vitæ officiorum.

Melancholia atonita, S. ſp. 6.

6. Cum inquietudine et ſtatûs cujuſvis impatientia.

Melancholia errabunda, S. ſp. 7.

7. Cum tædio vitæ.

Melancholia Anglica*, S. ſp. 11.
Melancholia phrontis, S. ſp. 14.

X 8. Cum

* Apud Anglos fortaſſis tædium vitæ non ſemper a morbo pendet.

8. Cum hallucinatione de ſuæ ſpeciei natura.

Melancholia zoantropica, S. ſp. 12.
Melancholia hippantropica, S. ſp. 9.
Melancholia ſcytharum, S. ſp. 10.

Dæmonomaniam nullam veram eſſe cenſeo *, et noſtrâ ſententiâ ſpecies ſub hoc titulo a Sauvagesio recenſitæ ſunt, vel,

1. Species melancholiæ ſive maniæ, uti

Dæmonomania fanatica, S. ſp. 5.
Dæmonomania Indica, S. ſp. 7.

Vel, 2do, Morbi ab adſtantibus ad dæmonum potentiam falſo relati, uti

Dæmonomania a vermibus, S. ſp. 4.
Dæmonomania Polonica, S. ſp. 8.
Dæmonomania a cardiogmo, S. ſp. 9.

Vel, 3tio, Morbi omnino ſimulati, uti

Dæmonomania ſagarum, S. ſp. 1.
Dæmonomania vampiriſmus, S. ſp. 2.
Dæmonomania ſimulata, S. ſp. 3.

Vel, 4to, Morbi partim veri, ut No. 2. partim ſimulati, ut 3tio, recenſiti, uti

Dæmonomania hyſterica, S. ſp. 6.

G. LXVII. MANIA.

Inſania univerſalis.

Mania,

* Ita cenſeo, quia dæmonum in noſtra corpora, vel hiſce temporibus in mentes noſtras, potentiam ullam eſſe pauci jam credunt.

Mania, S. G. 235. L. 68. V. 331. *Sag.* G. 349. *Boerh.* 1118. *Junck.* 122. *Battie* on madneſs.
Paraphroſyne, L. 66.
Amentia, L. 67.
Delirium maniacum, *Hoffm.* III. 251.

1. Mania *(mentalis)* omnino a pathemate mentis.

Mania a pathemate, S. ſp. 1. Exempla inveniuntur ex melancholia apud *Preyſingerum* de diagnoſi morborum capitis; ex terrore, apud *Locherum* de mania; ex amore, apud Ephem. Nat. Cur. Dec. II. A. X. Obſ. 126.; ex ira, apud *Hoffman.* III. p. 263.

2. Mania *(corporea)* a vitio corporis evidente.

Variat pro varietate vitii corporis; hinc

Mania metaſtatica, S. ſp. 4.
ab ulcere ſiccato *Amat. Luſitan.* Cent. II. cur. 67.
a reſecta plica, *Hoffm.* tom. III. p. 263. Ephem. N. Cur. Cent. I. Obſ. 35.
a repreſſo herpete, *Locher* de mania.
a menſtruis retentis, *Schenck.* Obſ. p. 142.
a ſemine retento, *Schenck.* ibid.
a repreſſa ſcabie, *Lorry* de melancholia, tom. II. P. II. cap. 3.
a graviditate, *Lorry*, P. I. cap. 7.
a parciori lactis et lochiorum fluxu, *Puzos*, 3. Mem.
Mania lactea, S. ſp. 2.
Mania hyſteralgica, S. ſp. 8.
Mania ab hemicrania, S. ſp. 3.
Mania a venenis, S. ſp. 5.
Phrenitis inanitorum, S. ſp. 16.

3. Mania *(obſcura)* prægreſſo nullo vel pathemate mentis, vel vitio corporis evidente.

Mania vulgaris, S. ſp. 7.
Phrenitis apyreta, S. ſp. 10.
Mania periodica, S. ſp. 6.

Maniæ ſpecies *ſymptomaticæ* ſunt,

PARAPHROSYNE, S. G. 232. *Sag.* G. 345.

1. Paraphroſyne a venenis,

Paraphroſyne temulenta, S. ſp. 1.
Paraphroſyne a datura, S. ſp. 2.
Paraphroſyne ab opio, S. ſp. 3.
Paraphroſyne a conio, S. ſp. 4.
Paraphroſyne magica, S. ſp. 5.

2. Paraphroſyne a pathemate, S. ſp. 7.

Paraphroſyne hyſterica, S. ſp. 12.

3. Paraphroſyne febrilis.

Delirium, L. 65. V. 330.
Paraphroſyne febricoſa, S. ſp. 10.
Paraphroſyne critica, ſp. 11.
Paraphroſyne calentura, S. ſp. 9.
Paraphroſyne puerperarum, S. ſp. 8.

G. LXVIII. ONEIRODYNIA.

In ſomno imaginatio vehementior vel moleſta.

Somnium, V. 339.
Somnambuliſmus, S. G. 221. L. 77. *Sag.* G. 333.
Hypnobataſis, V. 340.
Noctambulatio, *Junck.* 124.
Ephialtes, S. G. 138. L. 163. *Sag.* 245.
Incubus, V. 211. *Junck.* 50.

1. Oneirodynia *(activa)* excitans ad ambulationem, et motus varios.

Somnambuliſmus vulgaris, S. ſp. 1.
Somnambuliſmus catalepticus, S. ſp. 2.

2. Oneirodynia

2. Oneirodynia (*gravans*) ex ſenſu ponderis alicujus incumbentis, et pectus præcipue comprimentis.

Ephialtes plethorica, S. ſp. 1.
Ephialtes ſtomachica, S. ſp. 2.
Ephialtes hypochondriaca, S. ſp. 6.
Ephialtes tertianaria, S. ſp. 5.
Ephialtes verminoſa, S. ſp. 4.
Ephialtes ex hydrocephalo *, S. ſp. 3.

* Cùm hydrocephalus per ſigna externa non ſemper dignoſci poſſit, hæc ſpecies minus apte recenſetur; ſed ideo appoſui, quod ephialtes in iis qui ſimul anaſarcâ crurum, et hydrothorace vel aſcite laborant, ad hydrocephalum utcunque referri poſſit.

CL. III. CACHEXIÆ.

Totius vel magnæ partis corporis habitus depravatus; ſine pyrexia primaria vel neuroſi.

Cachexiæ, S. Cl. X. V. Cl. VIII. *Sag.* Cl. III.
Deformes, L. Cl. X.

ORD. I. MARCORES.

Corporis totius macies.

Macies, S. Cl X. O. I. *Sag.* Cl. III. O. I.
Emaciantes, L. Cl. X. O. I.

G. LXIX. TABES.

Marcor; aſthenia; pyrexia hectica.

Tabes, S. G. 275. L. 209. V. 309. *ag.* G. 100.

Species ſunt,

1. Tabes *(purulenta)* ex ulcere externo vel interno vel ex vomica,

Tabes a vomica, S. ſp. 15.
Tabes ulceroſa, S. ſp. 12.
Tabes apoſtematodes, S. ſp. 3.

Variat

Variat ſede ; hinc

Tabes renalis, S. ſp. 2.
Tabes hepatica, S. ſp. 8.
Tabes a ſtomacho, S. ſp. 14.
Tabes a pericardio, S. ſp. 7.
Tabes catarrhalis *, S. ſp. 13.

2. Tabes (*ſcrophuloſa*) in corporibus ſcrophuloſis.

Tabes glandularis, S. ſp. 10.
Tabes meſenterica, S. ſp. 9.
Scrophula meſenterica, S. ſp. 4.
Atrophia infantalis, S. ſp. 13.
Atrophia rachitica, S. ſp. 8.
Tabes rachialgica, S. ſp. 16.

3. Tabes (*venenata*) a veneno ingeſto.

Tabes a veneno, S. ſp. 17.

Atrophia *febriſequa*, S. ſp. 16. ad tabem purulentam, vel ad genus atrophiæ, pertinet.

G. LXX. ATROPHIA.

Marcor et aſthenia, ſine pyrexia † hectica.

Atrophia, S. G. 277. L. 210. V. 308. *Sag.* G. 102. *Junck.* 41.
Maraſmus, L. 211.

Species ſunt,

1. Atrophia (*inanitorum*) ex evacuatione nimia.

Atrophia a ptyaliſmo, S. ſp. 7.

Si c u m catarrho diuturno adfuerit tabes, cum pyrexia hectica, nihil dubitarem ejuſmodi tabem catarrhalem ad purulentam referre.

† Atrophia fortaſſis nunquam ſine pyrexia, ſaltem ſine pulſu ſolito frequentiori, adeſt ; ſed abſentia pyrexiæ hecticæ, (pag. 223.), fere ſemper Atrophiam a Tabe diſtinguit.

Atrophia a vomitu, S. ſp. 9.
Atrophia ab alvi fluxu, S. ſp. 6.
Tabes nutricum, S. ſp. 4.
Atrophia nutricum, S. ſp. 5.
Atrophia a leucorrhœa, S. ſp. 4.
Tabes dorſalis *, S. ſp. 1.
Tabes ſudatoria, S. ſp. 6.
Tabes a ſanguifluxu, S. ſp. 2.
Sanguinis inopia Illuſ. Lieutaud. ſynopſ. univ. med. vol. I. pag. 52.

2. Atrophia *(famelicorum)* a nutrimento deficiente.

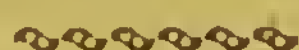
Atrophia lactentium, S. ſp. 3.

3. Atrophia *(cacochymica)* a nutrimento corrupto.

Atrophia ſcorbutica, 12.
Tabes ſyphilitica, S. ſp. 11.
Tabes a hydrope, S. ſp. 5.

4. Atrophia *(debilium)* a nutritionis functione depravata, prægreſsâ nullâ vel evacuatione nimiâ, vel cacochymiâ.

Atrophia nervea, S. ſp. 1.
Atrophia lateralis, S. ſp. 15.
Atrophia ſenilis, S. ſp. 11.

ORD. II. INTUMESCENTIÆ.

Totum vel magna corporis pars extrorſum tumens.

Intumeſcentiæ, S. Cl. X. O. II. *Sag.* Cl. III. O. II.
Tumidoſi, L. Cl. X. O. II.

SECT. I.

* An ad atrophiam inanitorum, an ad atrophiam debilium, pertinet tabes dorſalis, dubium mihi videtur, et ad poſteriorem referre mallem.

Sect. I. *ADIPOSÆ.*

G. LXXI. POLYSARCIA.

Corporis pinguedinoſa intumeſcentia moleſta.

Polyſarcia, S. G. 279. L. 213. V. 540. *Sag.* G. 106.
Steatites, V. 390.

Species unica,

Polyſarcia adipoſa, S. ſp. 1. Lond. Med. Obſ. III. 9. V. 21. 22. Med. Tranſ. II. 18.

Sect. II. *FLATUOSÆ.*

G. LXXII. PNEUMATOSIS.

Corporis intumeſcentia tenſa, elaſtica, ſub manu crepitans.

Pneumatoſis, S. G. 280. V. 391. *Sag.* G. 107.
Emphyſema, S. G. 13. L. 288. V. 392.
Leucophlegmatia, L. 214.
Combaluſier de flatulentis corporis humani affectibus.

Species ſunt,

1. Pneumatoſis *(ſpontanea)* ſine cauſa manifeſta.

Emphyſema ſpontaneum, S. ſp. 1.
Pneumatoſis febrilis, S. ſpecies aliquot. Lond. Med. Obſ. VI. 19.

2. Pneumatoſis *(traumatica)* a vulnere thoracis.

Pneumatoſis a vulnere, S. ſp. 2. Lond. Med. Obſ. II. 2. III. 4. 35. 36. *Cheſton,* chap. 1.
Pneumatoſis febrilis, S. ſpecies aliquot.

3. Pneumatoſis

3. Pneumatoſis *(venenata)* a veneno injecto vel applicato.

Pneumatoſis a veneno, S. ſp. 1.

4. Pneumatoſis *(hyſterica)* cum hyſteria.

Pneumatoſis hyſterica, S. ſp. 3.

G. LXXIII. TYMPANITES.

Abdominis intumeſcentia tenſa, elaſtica, ſonora; alvus adſtricta; cæterarum partium macies.

Tympanites, S. G. 291. L. 219. V. 316. *Sag.* G. 118. *Boerh.* 226. *Junck.* 87.
Affectio tympanitica, *Hoffm.* III. 339.
Meteoriſmus, S. G. 292.

Species ſunt,

1. Tympanites *(inteſtinalis)* cum tumore abdominis ſæpe inæquali, et cum rejectione aëris frequenti, tenſionem et dolorem levante.

Tympanites inteſtinalis, S. ſp. 1. Edinb. Med. Eſſ. I. 31.
Tympanites enterophyſodes, S. ſp. 3.
Tympanites verminoſus, S. ſp. 7.
Tympanites ſpaſmodicus, S. ſp. 5.

Meteoriſmus ventriculi, S. ſp. 1.
Meteoriſmus abdominis, S. ſp. 2.
Meteoriſmus hyſtericus, S. ſp. 3.
Meteoriſmus a manzanilla, S. ſp. 4.

2. Tympanites *abdominalis* cum reſonitu evidentiore, tumore magis æquabili, et emiſſione flatuum rariori et minus levante.

Tympanites abdominalis, S. ſp. 2.
Tympanites aſciticus, S. ſp. 4.
Aſcites flatulento-peritoneus, S. ſp. 28.
Tympanites Stewartii, S. ſp. 6.

G. LXXIV.

G. LXXIV. PHYSOMETRA.

Tumor levis, elasticus, in hypogastrio figuram et sedem uteri referens.

Physometra, S. G. 290. *Sag.* G. 117.
Hysterophyse, V. 317.

Species sunt,

Physometra sicca, S. sp. 1.
Tympanites uteri sicca, *Astruc*, sur les malad. des femmes, L. II. cap. 9.
Physometra humida, S. sp. 2.
Tympanites uteri humida, *Astruc*, loc. cit.

Sect. III. *AQUOSÆ, sive HYDROPES.*

G. LXXV. ANASARCA.

Corporis totius vel partis ejus intumescentia mollis, inelastica.

Anasarca, S. G. 281. L. 215. V. 313. *Sag.* G. 108. *Boerh.* 1225. *Hoffm.* III. 322. *Junck.* 87. *Monro* on the dropsy, 1765. *Milman*, Animadversiones de hydrope, 1779.
Phlegmatia, S. G. 282.
Angina aquosa, *Boerh.* 791.

Species sunt,

1. Anasarca (*serosa*) a retento sero ob evacuationes solitas suppressas, vel ab aucto sero ob ingestam aquam nimiam.

Anasarca metastatica, S. sp. 1.
a. Anasarca periodica.
b. Anasarca ab adiapneustia.
Phlegmatia lactea, S. sp. 3.
Phlegmatia a menostasia, S. sp. 5.
Anasarca urinosa, S. sp. 11.
Anasarca hydropotarum, S. sp. 10.

2. Anasarca

2. Anaſarca *(oppilata)* a compreſſione venarum.

Anaſarca gravidarum, S. ſp. 5.
Phlegmatia gravidarum, S. ſp. 4.
Phlegmatia cruralis, S. ſp. 9.
Angina Loweriana, S. ſp. 2.
Angina œdematoſa, *Boerh.* 761.

3. Anaſarca (*exanthematica*) poſt exanthemata, et præcipue poſt eryſipelas, ſuborta.

Anaſarca exanthematica, S. ſp. 3.
Phlegmatia exanthematica, S. ſp. 10.
Phlegmatia ulceroſa, S. ſp. 6.
Phlegmatia Malabarica, S. ſp. 7.
Phlegmatia elephantina, S. ſp. 8.
Anaſarca Americana, S. ſp. 7.

4. Anaſarca *(anœmia)* a tenuitate ſanguinis per hæmorrhagiam producta.

Anaſarca a fluxu, S. ſp. 2.

5. Anaſarca (*debilium*) in debilibus a morbis longis, vel ab aliis cauſis.

Phlegmatia vulgaris, S. ſp. 1.
Anaſarca a febribus, S. ſp. 4.
Anaſarca hyſterica, S. ſp. 2.
Phlegmatia hyſterica, S. ſp. 2.
Anaſarca rachialgica, S. ſp. 8.
Phlegmatia Delienſis, S. ſp. 11.

Anaſarca purulenta, S. ſp. 9. vix ad anaſarcam referri poteſt.

G. LXXVI. HYDROCEPHALUS.

Capitis intumeſcentia mollis, inelaſtica, hiantibus cranii ſuturis.

Hydrocephalus, S. G. 285. L. 216. *Boerh.* 1217.
Hydrocephalum, V. 384.

Species

Species unica,

Hydrocephalus exterior, S. ſp. 2 *. Lond. Med. Obſ. V. 13. Med. Tranſ. II. 18. Edinb. Med. Eſſ. III. 22.

G. LXXVII. HYDRORACHITIS.

Tumor ſupra vertebras lumborum, mollis, exiguus, hiantibus vertebris.

Hydrorachitis, S. G. 287. *Morgagn.* de ſed. XII. 9. et ſeq.
Spinola, L. 289.
Spina bifida, V. 386.

G. LXXVIII. HYDROTHORAX.

Dyſpnœa; faciei pallor; pedum œdemata; urina parca; decubitus difficilis; ſubita et ſpontanea ex ſomno cum palpitatione excitatio; aqua in pectore fluctuans.

Hydrothorax S. 150. V. 311. *Boerh.* 1219.

Species ſunt,

Hydrothorax vulgaris, S. ſp. 3.
Hydrothorax febriſequens, S. ſp. 4.
Hydrothorax a ſcabie, S. ſp. 9.

Sequentes minus recte recenſentur, cùm liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque ſedes, per ſigna externa dignoſci queat.

Hydrothorax chyloſus, S. ſp. 1. *Willis*, Pharm. rat. P. I. ſect. I. Cap. 13.
Hydrothorax hydatidoſus, S. ſp. 5. *Morg.* de ſed. XVI. 33.
Hydrothorax mediaſtini, S. ſp. 6.

Hydrothorax

* Hydrocephalum internum, antea hic recenſitum, ad Apoplexiam, ſub nomine Apoplexiæ hydrocephalicæ, jam ſupra retuli.

Hydrothorax pleuræ, S. ſp. 7. *Hoffm.* III. p. 337. *Bergeron*, diſſ. de hydrope pectoris.
Hydrothorax pericardii, S. ſp. 8. *Morg.* de ſed. XVI. 34. 36. *Senac* de cœur, tom. II. p. 349. Edinb. Med. Eſſ. V. 56. 58. 59.

Minus recte a Sauvageſio hic recenſetur

Hydrothorax ab omento, S. ſp. 2.

G. LXXIX. ASCITES.

Abdominis intumeſcentia tenſa, vix elaſtica, ſed fluctuoſa.

Aſcites, S. G. 288. L. 217. V. 314. *Sag.* G. 115. *Boerh.* 1226. *Hoffm.* III. p. 322. *Junck.* 87. *D. Monro* on the dropſy, 1765. Med. Tranſ. II. 17. *Milman*, Animadverſiones de hydrope, 1779.

Species ſunt,

1. Aſcites (*abdominalis*) cum tumore totius abdominis æquali, et cum fluctuatione ſatis evidente.

Aſcites vulgatior, S. ſp. 1.

Variat ratione cauſæ.

A. Ab oppilatione viſcerum.

Aſcites ab oppilatione, S. ſp. 2.
Aſcites ab hepate, S. ſp. 3.
Aſcites a liene, S. ſp. 4.
Aſcites ſcrophuloſus, S. ſp. 5.
Aſcites artificialis, S. ſp. 10.

B. A debilitate.

Aſcites ab exanthematis, S. ſp. 8.
Aſcites arthriticus, S. ſp. 9.

Afcites febrilis, S. fp. 12.
Afcites ex quartana, *Werlhof.*
Afcites fcorbutica, S. fp. 11.

C. A tenuitate fanguinis.

Afcites a fanguifluxibus, S. fp. 7.

Variat etiam ratione liquidi effufi.

Afcites purulentus, S. fp. 21 *.
Afcites urinofus, S. fp. 22.
Afcites chylofus, S. fp. 23.
Afcites oleofus, S. fp. 24.

2. Afcites (*faccatus*) cum tumore abdominis, faltem initio, partiali, et cum fluctuatione minus evidente.

Afcites ab ovariis, S. fp. 6.
Afcites ovarii, S. fp. 19.
a. Afcites faccatus.
Hydrometra ovarii, S. fp. 6.
Afcites cruentus, S. fp. 20. Edinb. Med. Eff. V. 63.

Afcites ftomachi, S. fp. 16.
Afcites omentalis, S. fp. 18.

Afcites intercus, S. fp. 14.
Afcites fanguineo-intercus, S. fp. 26.
Afcites fanguineo-peritonæus, S. fp. 27.
Afcites purulento-peritonæus, S. fp. 29.

G. LXXX.

* De hifce et pluribus aliis afcitis fpeciebus recenfitis idem notandum eft, ac in pag. 333. : " Liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque fedes, per figna externa dignofci queat."

G. LXXX. HYDROMETRA.

Hypogaftrii in mulieribus paulatim crefcens tumor, uteri figuram referens, preffui cedens fluctuansve ; citra ifchuriam et graviditatem.

Hydrometra, S. G. 289. *Sag.* G. 116. *Boerh.* 1224.

Species per externa figna diftinguendæ vix dari poffunt ; fed fequentes ex Sauvagefio recenfentur.

Hydrometra afcitica, S. fp. 1.
Hydrometra gravidarum, S. fp. 2.
Hydrometra hydatica, S. fp. 4.
Afcites uterinus, S. fp. 15.
Hydrometra fanguinea, S. fp. 3.
Afcites fanguineo-uterinus, S. fp. 25.
Hydrometra puriformis, S. fp. 5.

G. LXXXI. HYDROCELE.

Tumor fcroti non dolens, paulatim crefcens, mollis, fluctuans, pellucidus.

Ofcheocele, S. G. 41. V. 388.
Ofcheophyma, *Sag.* G. 44.
Hydrops fcroti, V. 389.
Hydrops teftium, *Boerh.* 1227.

Species funt,

Ofcheocele aquofa, S. fp. 2. *Monro* in Edinb. Med. Eff. Vol. V. Art. 21. *Sharp's* Operations and critical inquiry. *Douglas* on the hydrocele. *Pott's* remarks on the hydrocele. *Le Dran*, Operations de Chirurgie. *Bertrandi* in Mem. de l'Acad. de chirurgie, Vol. III.
Ofcheocele hydatidofa, S. fp. 3.
Ofcheocele Malabarica, S. fp. 4. *Kempfer*, Amœn. exot. fafc. III. obf. 7.

Sect. IV.

Sect. IV. *SOLIDÆ.*

G. LXXXII. PHYSCONIA.

Tumor quandam abdominis partem potiſſimum occupans, paulatim creſcens, nec ſonora, nec fluctuans.

Phyſconia, S. G. 283. V. 325. *Sag.* G. 110.
Hypoſarca, L. 218.

Species ſunt *,

Phyſconia hepatica, S. ſp. 1.

Cl. *Cuſſon. Bonet.* Sepulchr. de graviditate falſa, obſ. 3. n. 8. 9. 10. *Verduc* Patholog. du rachitis.

a. *Schirrhodea.* G. *Segeri* M. Nat. Cur. D. I. Ann. IV. obſ. 142.

b. *Calculoſa Bonet.* Sepulchr. de hypochondrii tumore, obſ. 5.

c. *Hydatidoſa Winckerii* Diſp. de hydatidibus apud *Bonet.* Med. Septent. T. II. pag. 313.

Phyſconia ſplenica, S. ſp. 2.

a. *Emphractica Haller.* Diſp. pathol. T. IV. Diſp. 109. *Tulp.* Obſ. med. lib. II. cap. 30.

b. *Schirrhodea Bonet.* Sepulchr. de ventris tumore, obſ. 34. n. 3.

* Species ſequentes nequaquam ad normam Noſologiæ methodicæ recenſentur, ſed accuratius Phyſconiæ ſpecies indicare difficile foret, ſaltem plus exegiſſet, quàm quo nunc fruor otii. Interim *Cuſſoni* doctiſſimi opus ſummæ ad pathologiam utilitatis repetere hic placuit.

Physconia renalis, S. sp. 3.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. n. 7.

a. *Calculosa Plater.* Obs. L. II. p. 449. *River*, cent. IV. obs. 34.

b. *Sarcomatico-cystica, Haller.* Disp. pathol. Disp. 114.

Physconia uterina, S. sp. 4.

Bonet. Sepulchret. de gravid. falsa, obs. 2. n. 5. 6, 7.

Physconia ab ovario, S. sp. 5.

Monro, Edinb. Med. Ess. tom. VI. Art. 74. obs. 1.

Physconia mesenterica, S. sp. 6.

a. *Hydatidosa Greg. Horstii*, Lib. 5. obs. 33. *Tulp.* obs. Lib. II. c. 34.

b. *Strumosa Bonet.* ex Rudnicio de ventr. tumore, obs. X. n. 15. *Ambr. Pare*, L. c. 21. *Scultet.* Armam. chirurg. obs. 38.

c. *Schirrhodea Marc. Donat.* Hist. med. mir. lib. VII. c. 15. *Claudin.* consult. Sect. II. consult. 134. *Trincavell*, lib. III. cons. 22. *Riolan.* Anthropogr. lib. II. c. 26. *Morgagni* de sedib. ep. 39. n. 2.

d. *Sarcomatica, Bonet.* Sepulchr. de falsa gravid. obs. 3, n. 1.

e. *Steatomatosa, Barth. Cabrol.* Obs. 33. et 35. *Tulp.* Obs. Lib. II. c. 32. et 33. *J. Lechelii* apud *Bonet.* Med. sept. T. II. p. 486. Idem Collect. acad. tom. III. p. 585. *Hierne* Collect. Acad. tom. III. p. 226. Obs. 166.

f. *Fungosa, Bonet.* Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3.

Physconia intestinalis, S. sp. 7.

a. *Concreto-glomerata, Morgagn.* de sedib. epist. 39. n. 21. 25.

b. *Sarcomatica, Fontan.* Obs. med. selectiores, obs. 11.

Physconia

Phyſconia omentalis, S. ſp. 8.

Frid. Reebman Diſſ. de omento.

Phyſconia polyſplachna, S. ſp. 9.

a. *Schirrhodea, Fabr. Hildani* cent. II. obſ. 45.

b. *Schirrhodea et ſarcomatica, Huldenreich,* Miſc. Nat. C. D. I. ann. VI. et VII. p. 321.

c. *Schirrhodea et adipoſa, T. Bartholin.* cent. III. obſ. 6.

d. *Hydatidoſa, Volch. Coiter.* Obſ. anat. p. 117. *Maur. Cordæi* comm. 5. ad lib. priorem, *Hippocr.* de muliebr.

e. *Hydatidoſa et ſchirrhodea, Halleri* Diſp. pathol. tom. V. p. 256.

Phyſconia viſceralis, S. ſp. 10.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falſa, obſ. 3. Megaloſplachnos *Hippocrat. Marc. Donat.* Hiſt. med. mir. lib. VI. c. 2. *Schenck.* ex Garnero de liene, Lib. III. Obſ. 9. *Salmuth.* cent. I. obſ. 21. *Bonet.* Med. ſept. Lib. VII. p. 487. *Bianchi* Hiſt. hepat. T. I. p. 130.

Phyſconia externa lupialis, S. ſp. 11.

Graham Tranſ. philoſ. compend. V. IX. cap. 4. p. 187.

Phyſconia externa ſchirrhodea, S. ſp. 12.

Ger. Blaſ. Obſ. med. VI.

Phyſconia externa hydatidoſa, S. ſp. 13.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falſa, obſ. 3. § 2, 3, 4. 11. &c. *Achotzii* apud *Schenckium,* Lib. III. de hydrope, obſ. 4. et apud *Scholtzium.* conſ. 339. *Solenandri,* conſ. 15. Sect. V. *Riverii* Obſ. communicat. ultim.

Phyſconia ab adipe ſubcutaneo, S. ſp. 14.

a. *Simplex*, Cl. *Lieutaud.* Comp. med. *J. Mich. Febr.* apud *Bonet.* Med. ſept. T. I. p. 636.
b. *Syphilitica*, obſervante celeb. *Fizes.*

Phyſconia ab excreſcentia, S. ſp. 15.

G. LXXXIII. RACHITIS.

Caput magnum anterius maximè tumens; genicula tumida; coſtæ depreſſæ; abdomen tumidum; cætera marceſcentia.

Rachitis, S. G. 294. L. 212. V. 312. *Sag.* G. 120. *Boerh.* 1480. *Hoffm.* III. 487. *Zeviani* della rachitide.

Variat,

1. Simplex ſine alio morbo.

Rachitis nodoſa, S. ſp. 1.
Rachitis Britannica *, S. ſp. 2. *Gliſſon* de rachitide.

2. Aliis morbis conjuncta.

Rachitis ſtrumoſa, S. ſp. 3.
Rachitis Polonica, S. ſp. 5.
Rachitis elephantiaca, S. ſp. 6.

Neque rachitis *calmucana*, S. ſp. 4. neque rachitis a *caſtratione*, S. ſp. 7. pro morbo haberi poteſt.

Ord.

* Minus recte pro diverſis ſpeciebus ponuntur Rachitis *nodoſa* et *Britannica*, cùm non differant aliter quàm morbus incipiens et confirmatus.

Ord. III. IMPETIGINES.

Cachexiæ, cutem et externum corpus præcipue deformantes.

Impetigines, S. Cl. X. O. V. *Sag.* Cl. III. O. V.

G. LXXXIV. SCROPHULA.

Glandularum conglobatarum, præfertim in collo, tumores ; labium fuperius et columna nafi tumida ; facies florida, cutis lævis ; tumidum abdomen.

Scrophula, S. G. 285. V. 367. *Sag.* G. 121.
Struma, L. 284.

Species funt,

1. Scrophula (*vulgaris*) fimplex, externa, permanens.

Scrophula vulgaris, S. fp. 1.

2. Scrophula (*mefenterica*) fimplex, interna, cum pallore faciei, inappetentia, tumore abdominis, et fœtore fæcum infolito.

Scrophula mefenterica, S. fp. 4.

3. Scrophula (*fugax*) fimpliciffima, et tantum circa collum, plerumque a reforptione ex ulceribus capitis proveniens.

Scrophula fugax, S. fp. 2.

4. Scrophula (*Americana*) cum frambœsia conjuncta.

Scrophula Americana, S. sp. 5.

Neque scrophula *periodica*, S. sp. 6. neque scrophula *Moluccana*, S. sp, 8. ad genus scrophulæ pertinere mihi videtur.

G. LXXXV. SYPHILIS.

Morbus contagiosus, post concubitum impurum et genitalium morbum, ulcera tonsillarum; cutis, præsertim ad marginem capillitii, papulæ corymbosæ, in crustas et in ulcera crustosa abeuntes; dolores ostocopi; exostoses.

Syphilis, S. G. 3086. L. 6. V. 319. *Sag.* G. 126. Lues venerea, *Boerh.* 1440. *Hoffm.* III. 413. *Junck.* 96. *Astruc* de lue venerea.

Species unica,

Syphilis venerea, S. sp. 6.

Syphilis *Polonica*, S. sp. 2. nequaquam ad hoc genus pertinet, et de Syphilide *Indica*, S. sp. 3. nobis non satis constat, ut pro diversa specie ponatur.

G. LXXXVI. SCORBUTUS.

In regione frigida post victum putrescentem, salitum, ex animalibus confectum, deficiente simul materiâ vegetabili recente; asthenia; stomacace; in cute maculæ diversicolores, plerumque livescentes, præsertim ad pilorum radices.

Scorbutus, S. G. 391. L. 223. V. 318. *Sag.* G. 127. *Boerh.* 1148. *Hoffm.* III. 369. *Junck.* 91. *Lind* on the scurvy.

fcurvy. *Hulme* de fcorbuto. *Rouppe* de morbis navigantium, Med. Tranf. II. 18. 21. *Milman* on the Scurvy. *Ferris* de fanguinis per corpus vivum circulantis putredine, Ed. 1784.

Variat gradu.

a. Scorbutus incipiens.
b. Scorbutus crefcens.
c. Scorbutus inveteratus.

Variat etiam fymptomatibus.

d. Scorbutus lividus, *Nitzfch*, Theoret. pract. ab Handl. des Scharbockes, &c.
e. Scorbutus petechialis, *Nitzfch*, ibid.
f. Scorbutus pallidus, *Nitzfch*, ibid.
g. Scorbutus ruber, *Nitzfch*, ibid.
h. Scorbutus calidus, *Nitzfch*, ibid.

G. LXXXVII. ELEPHANTIASIS.

Morbus contagiofus; cutis craffa, rugofa, afpera, unctuofa, pilis deftituta; in extremis artubus anæfthefia; facies tuberibus deformis; vox rauca et nafalis.

Elephantiafis, S. G. 302. V. 321. *Sag.* G. 128.
Elephantia Arabum, V. 322.

Varietates funt,

Elephantiafis Orientalis, S. fp. 1.
Elephantiafis legitima, S. fp. 2. *Lond. Med. Obf.* Vol. I. Art. 19. Soc. Royale I. mem. p. 161.
Elephantiafis leonina, S. fp. 3.
Elephantiafis Tyria, S. fp. 4.
Elephantiafis Alopecia, S. fp. 5.
Elephantiafis fyphilitica, S. fp. 6.
Elephantiafis Javanenfis, S. fp. 7.
Elephantiafis Indica, S. fp. 9 *.

* De Elephantiafi, Lepra, Frambœfia, et Trichomate, utpote morbis a meipfo nunquam vifis, amplius ftatuere non aufus fum.

G. LXXXVIII. LEPRA.

Cutis eſcharis albis, furfuraceis, rimoſis, aſpera, aliquando ſubtus humida, pruriginoſa.

Lepra, S. G. 303. L. 262. *Sag*. G. 129.
Lepra Græcorum, V. 320.

Varietates ſunt.

Lepra Græcorum, S. ſp. 1.
Lepra ichthyoſis, S. ſp. 2.
Lepra Indica, S. ſp. 3.
Lepra Aſturienſis, S. ſp. 4.
Lepra herpetica, S. ſp. 5.
Lepra malum mortuum, S. ſp. 6.

G. LXXXIX. FRAMBOESIA.

Fungi, mori, vel rubi idæi fructus referentes, in variis cutis partibus enati.

Frambœſia, S. G. 229. *Sag*. G. 125.

Varietates ſunt,

Frambœſia Guineenſis, S. ſp. 1. Edinb. Eſſays, Vol. VI. Art. 71.
Frambœſia Americana, S. ſp. 2.

G. XC. TRICHOMA.

Morbus contagioſus, capilli ſolito craſſiores, in cirrhos et funiculos inextricabiles implicati.

Trichoma, S. G. 311. *Sag*. G. 137.
Plica, L. 313.
Plica ſive Rhopaloſis, V. 323.

Species

Species ſunt,

Trichoma cirroſum, S. ſp. 1.
Trichoma villoſum, S. ſp. 2.

G. XCI. ICTERUS.

Flavedo cutis et oculorum, fæces albidæ; urina obſcurè rubra, immiſſa colore luteo tingens.

Icterus, L. 224. V. 306. *Boerh.* 918. *Junck.* 90.
Aurigo, S. G. 306. *Sag.* G. 132.
Cachexia icterica, *Hoffm.* III. 301.

Species *idiopathicæ* ſunt,

1. Icterus (*calculoſus*) cum dolore in regione epigaſtrica acuto, poſt paſtum aucto, et cum dejectione concretionum bilioſarum.

   Aurigo calculoſa, S. ſp. 9. Edinb. Med. Eſſ. I. 33. II. 28, 29. Med. Tranſ. II. 10.

2. Icterus (*ſpaſmodicus*) ſine dolore, poſt morbos ſpaſmodicos et pathemata mentis.

   Aurigo hyſterica, S. ſp. 13.

   Species quædam, quæ a Sauvageſio ſub titulo Auriginis a venenis, recenſentur.

3. Icterus (*hepaticus*) ſine dolore, poſt morbos hepatis.

   Aurigo hepatica, S. ſp. 11.
   Aurigo ab obſtructione, S. ſp. 6.
   Aurigo purulenta, S. ſp. 7.

4. Icterus (*gravidarum*) ſub graviditate oriens, et poſt partum abiens. *Van Swiet.* ad *Boerh.* Aph. 950.

   Aurigo plethorica, S. ſp. 5.

5. Icterus (*infantum*) in infantibus haud diu poſt natales oriens.

Aurigo neophytorum, S. ſp. 12.

Icteri ſequentes, ſiquidem recte Icteri dicantur *, *ſymptomaticæ* ſunt,

Aurigo febrilis, S. ſp. 1.
Aurigo febricoſa, S. ſp. 8.
Aurigo accidentalis, S. ſp. 2.
Aurigo typhodes, S. ſp. 10.
Aurigo rachialgica, S. ſp. 14.
Aurigo a venenis, S. ſp. 4.

Aurigo Indica, S. ſp. 3. ſive quarundam gentium color naturalis, nequaquam pro morbo haberi poteſt.

CL. IV.

* Flavedo cutis oriri poteſt, vel a bile non, ut ſolet, excreta, ſed in vaſa ſanguifera excepta, et inde ſubter cuticulam effuſa ; vel a ſero ſanguinis ſæpe flaveſcente, ſubter cuticulam, ut in ecchymoſi, effuſo. In quibuſdam caſibus, an flavedo cutis ab una vel altera illarum cauſarum oriatur, apud medicos non ſemper conſtat ; ſed tantum ex prima icterum genuinum, et ab altera morbum diverſum quique, quantum fieri poſſit, diſtingui debet, oriri cenſemus.

CL. IV. LOCALES *.

Partis, non totius corporis, affectio.

Vitia †, S. Cl. I. L. Cl. XI. V. Cl. X. *Sag.* Cl. I.
Plagæ, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.
Morbi organici *Auctorum.*

Ord. I. DYSÆSTHESIÆ.

Senſus depravati aut deleti, ex organorum externorum vitio ‡.

Dyſæſtheſiæ, S. Cl. VI. O. I. *Sag.* Cl. IX. O. I.
Hallucinationes, S. Cl. VIII. O. I. *Sag.* Cl. XIII. O. I.
Privativi, L. Cl. VI. O. III.

G. XCII.

* Fortaſſis aliquando ambiguum eſſe poteſt, utrum ad univerſales, vel ad locales, morbi quidam referri debent; de pleriſque vero, utri claſſi referendi ſint, ſatis obvium erit; et ex inſtitutione hujus *Localium* claſſis, quamplurimos morbos rectius et facilius, quàm in aliorum noſologorum ſyſtematibus, diſponi poſſe contendimus.

† *Vitia* hic dixi, utpote ſub hac claſſe *Localium* comprehenſa; morbos vero multo plures comprehendit hic claſſis, ita ut vox *vitia* pro hujus ſynonymo nequaquam haberi poteſt, et idem de *Plagis* Sagari dictum velim.

‡ Vereor ne in ſequentibus aliquando ſpecies recenſuerim quæ characteri ordinis non prorſus reſpondeant, quaſdam, ſcilicet, dyſæſtheſias quæ ex organorum externorum vitio non pendeant. Hujuſmodi ſpecies quidem aliquando recenſui; ſed paucæ omnino ſunt, et feci, quia ſpecies affines, et hic loci expectandas, ſeparare nolui.

G. XCII. CALIGO.

Vifus imminutus, vel prorfus abolitus, ob repagulum opacum, inter objecta et retinam, oculo ipfo vel palpebris inhærens.

Caligo, S. G. 153. V. 288. S. G. 259.
Cataracta, L. 109.

Species funt,

1. Caligo *(lentis)* ob maculam opacam pone pupillam.

Cataracta *, S. G. 152. L. 109. V. 239. *Sag*. G. 26.

Apud Sauvagefium fpecies funt, veræ vel fpuriæ.

Veræ varietates funt,

Cataracta vera, S. fp. 1.
Glaucoma Woolhoufii.
Cataracta antiglaucoma, S. fp. 2.
Cataracta glaucoma, S. fp. 3.
Glaucoma *Maitre Jan* et *St Ives*.

Spuriæ varietates funt,

Cataracta membranacea, S. fp. 4.
Cataracta fecundaria, S. fp. 5.

2. Caligo *(corneæ)* ob corneam opacam.

Achlys, V. 242.

Variat pro varietate morbi opacitatem facientis.

Caligo a nephelio, S. fp. 5.
Caligo a leucomate, S. fp. 6.
Caligo ceratocele, S. fp. 10.
Caligo a ftaphylomate, S. fp. 11.

Caligo

* Non video quod, cum Sauvagefio, *Cataracta* pro diverfo a *Caligine* genere haberi poffit; et judicent periti, annon ideo recte *Caliginis* characterem mutaverim, et *cataractam* pro ejus fpecie pofuerim.

Caligo a pterygio, S. ſp. 12.
Caligo hypoſphagma, S. ſp. 13.

3. Caligo (*pupillæ*) ob obſtructam pupillam.

Variat pro varietate cauſæ.

Caligo ab ectaſi, S. ſp. 18.
Amauroſis a ſynchyſi, S. ſp. 6.
Amauroſis a myoſi, S. ſp. 7.
Caligo a ſynizeſi, S. ſp. 19.
Synizeſis, V. 240.

4. Caligo (*humorum*) ob vitium vel defectum humoris aquei.

Glaucoma, V. 241.

Variat pro diverſo humoris ſtatu.

Caligo hypoæmia, S. ſp. 15.
Caligo lactea, S. ſp. 16.
Caligo a rhytidoſi, S. ſp. 17.
Ambylopia hydrophthalmica, S. ſp. 7.

5. Caligo (*palpebrarum*) ob vitium palpebris inhærens.

Variat pro varietate vitii palpebrarum.

Caligo a ſymblepharoſi, S. ſp. 1.
Caligo ab ancyloblepharo, S. ſp. 2.
Caligo a blepharoptoſi, S. ſp. 3.
Caligo a pacheablepharoſi, S. ſp. 4.
Caligo a lupia, S. ſp. 7.
Caligo a ſarcomate, S. ſp. 8.
Caligo a cancro, S. ſp. 9.

G. XCIII. AMAUROSIS.

Viſus imminutus vel prorſus abolitus, ſine vitio oculi evidente; plerumque cum pupilla dilatata et immobili.

Amauroſis S. G. 155. L. 110. V. 238. *Sag*. G. 261.
Mydriaſis,

Mydriasis, V. 237.
Amblyopia, L. 108. V. 236.

Species sunt,

1. Amaurosis (*compressionis*) post causas et cum signis congestionis in cerebro.

Variat pro varietate causæ remotæ.

Amaurosis pituitosa, S. sp. 2.
Amaurosis scrophulosa, S. sp. 3.
Amaurosis plethorica, S. sp. 4.
Amaurosis intermittens, S. sp. 13.
Amaurosis exanthematica, S. sp. 11.
Amaurosis venerea, S. sp. 10.
Amaurosis traumatica, S. sp. 1.

2. Amaurosis (*atonica*) post causas et cum signis debilitatis.

Amaurosis congenita, S. sp. 5.
Amaurosis exhaustorum, S. sp. 16.
Amaurosis rachialgica, S. sp. 14.
Amaurosis arthritica, S. sp. 17.
Amblyopia absoluta, S. sp. 6.

3. Amaurosis (*spasmodica*) post causas et cum signis spasmi.

Amaurosis a spasmo, S. sp. 8.
Amaurosis hysterica, S. sp. 15.

4. Amaurosis (*venenata*) a veneno ingesto vel applicato.

Amaurosis a narcoticis, S. sp. 12.
Amaurosis foricariorum, S. sp. 9.

G. XCIV. DYSOPIA *.

Visus depravatus, ita ut non nisi certâ luce, vel ad certam

* Verbum *Amblyopia*, quo pro hujus generis nomine utitur Sauvagesius, alio sensu intelligunt tum veteres, tum Linnæus et Vogelius; ideoque hujus generis nomen mutare necessarium duxi.

tam diſtantiam, vel in certa poſitura, objecta clarè videantur.

Amblyopia, S. G. 154. *Sag.* G. 258.

Species ſunt,

1. Dyſopia (*tenebrarum*) in qua non niſi in magna luce objecta videntur.

   Amblyopia crepuſcularis, S. ſp. 1.

2. Dyſopia (*luminis*) in qua non niſi in obſcura luce objecta videntur.

   Amblyopia meridiana, S. ſp. 2.

3. Dyſopia (*diſſitorum*) in qua longè diſtantia non videntur.

   Amblyopia diſſitorum, S. ſp. 3.
   Myopia, L. 309.
   Myopiaſis, V. 515.

4. Dyſopia (*proximorum*) in qua proxima non videntur.

   Amblyopia proximorum, S. ſp. 4.
   Preſbytia, L. 308.

5. Dyſopia (*lateralis*) in qua non niſi obliquè poſita videntur.

   Amblyopia luſcorum, S. ſp. 5.

G. XCV. PSEUDOBLEPSIS.

Viſus depravatus, ita ut quæ non exiſtant homo ſe videre imaginatur, vel quæ exiſtunt aliter videt ac revera ſe habeant.

Suffuſio, S. G. 217. *Sag.* 329.
Phantaſma L. 73. V. 289.

Species

Species sunt,

1. Pseudoblepsis (*imaginaria*) in qua quæ non existunt conspici videntur.

Variat pro varietate phantasmatis.

a. Suffusio myodes, S. sp. 1.
b. Suffusio reticularis, S. sp. 2.
c. Suffusio scintillans, S. sp. 3.
Marmaryge, V. 290.
d. Suffusio coloris, S. sp. 4.
Hæmalopia, V. 239.

2. Pseudoblepsis (*mutans*) in qua objecta revera existentia aliquomodo mutata apparent.

Variat pro varia objectorum mutatione.

a. Suffusio metamorphosis, S. sp. 5.
b. Suffusio nutans, S. sp. 7.
c. Suffusio dimidians objecta, S. sp. 6.
d. Suffusio multiplicans.

Diplopia, S. G. 218. *Sag*. G. 330.
Dysopia, V. 291.

Diplopia iterum variat pro varietate causæ remotæ.

α. Diplopia pyrectica, S. varietas 1.
β. Diplopia a spasmo, S. Var. 2.
γ. Diplopia a paralysi, S. Var. 3.
δ. Diplopia ab ancyloblepharo, S. Var. 4.
ε. Diplopia a catarrho, S. Var. 5.
ζ. Diplopia a debilitate, S. Var. 6.
η. Diplopia a contusione, S. Var. 8.
θ. Diplopia a terrore, S. Var. 9.
ι. Diplopia a temulentia, S. Var. 10.
κ. Diplopia remotorum, S. Var. 7.

G. XCVI. DYSECOEA.

Auditus imminutus vel abolitus.

Dysecœa, S. G. 158. V. 246. *Sag*. G. 264.
Cophosis, S. G. 160. L. 112. *Sag*. G. 266.
Surditas, V. 247.

Species

Species ſunt,

1. Dyſecœa (*organica*) ob vitium in organis ſonos ad internam aurem tranſmittentibus.

Variat pro varietate vitii et partis affectæ.

a. Dyſecœa monotonon ſeu malcorum, S. ſp. 1.
b. Dyſecœa a meatu obſtructo, S. ſp. 2.
Gophoſis a meatu, S. ſp. 1.
c. Dyſecœa a myringæ atonia, S. ſp. 3.
Cophoſis a tympano, S. ſp. 4.
d. Dyſecœa a myringæ duritie, S. ſp. 4.
e. Dyſecœa a myringa perforata, S. ſp. 5.
f. Dyſecœa a tympani fiſtula, S. ſp. 6.
g. Dyſecœa a hydrotympano, S. ſp. 7.
h. Dyſecœa a tuba obſtructa, S. ſp. 8.
Cophoſis a tubâ, S. ſp. 3.
i. Dyſecœa ſyphilitica.
Cophoſis ſyphilitica.

Cophoſis congenita, S. ſp. 8.

2. Dyſecœa (*atonica*) ſine organorum ſonos tranſmittentium vitio evidente.

Variat pro varietate cauſæ.

a. Cophoſis critica, S. ſp. 2.
Dyſecœa febrilis.
b. Cophoſis a comate, S. ſp. 7.
c. Cophoſis ſeroſa, S. ſp. 6.
d. Cophoſis a ſteatomate, S. ſp. 9.

G. XCVII. PARACUSIS.

Auditus depravatus.

Paracuſis, S. G. 159. *Sag.* G. 265.
Syrigmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.

Species ſunt,

1. Paracuſis (*imperfecta*) in qua ſoni ab externis venientes percipiuntur, non autem accurate vel cum ſolitis conditionibus.

 Variat,

Variat,

a. Cum auditu gravi.

Paracufis barycœa, S. fp. 1.

b. Cum auditu nimis fenfibili.

Paracufis oxycœa, S. fp. 2.

c. Cum fono unico externo a caufis internis duplicato.

Paracufis duplicata, S. fp. 3.

d. Soni quos homo audire velit, nifi fono alio vehementi fimul excitato non audiuntur.

Paracufis Willifiana, S. fp. 4.

2. Paracufis (*imaginaria*) in qua foni extrinfecus non exiftentes ab internis caufis excitantur.

Syrigmus, S G. 219 *Sag*. G. 231.
Syringmos, L. 72.
Sufurrus, V. 292.

Variat pro varietate foni percepti.

a. Syrigmus fibilus, S. fp. 4.
b. Syrigmus fufurrus, S. fp. 5.
c. Syrigmus bombus, S. fp. 11.

Variat etiam pro varietate caufæ remotæ.

d. Syrigmus a debilitate, S. fp. 1.
e. Syrigmus criticus, S. fp. 2
f. Syrigmus plethoricus, S. fp. 3.
g. Syrigmus vertiginofus, S. fp. 10.
h. Syrigmus cephalalgicus, S. fp. 6.
i. Syrigmus a ventriculo, S. fp. 7.
k. Syrigmus catarrhalis, S. fp. 8.
l. Syrigmus ab oxycœa, S. fp. 9.

G. XCVIII.

G XCVIII. ANOSMIA.

Olfactus imminutus vel abolitus.

Anofmia, S. G. 156. L. 113. V. 248. *Sag.* 262.

Species funt,

1. Anofmia (*organica*) ob vitium in membrana nares internas inveftiente.

Variat pro varietate vitii.

Anofmia catarrhalis, S. fp. 1.
Anofmia a ficcitate, S. fp. 6.
Anofmia a polypo, S. fp. 3.
Anofmia ab ozæna, S. fp. 2.
Anofmia fyphilitica, S. fp. 4.
Anofmia verminofa, S. fp. 5.

2. Anofmia (*atonica*) fine vitio membranæ narium evidente.

Anofmia paralytica, S. fp. 7.

G. XCIX. AGHEUSTIA.

Guftus imminutus vel abolitus.

Agheuftia, S. G. 157. *Sag.* G. 263.
Agheuftia, L. 114.
Apogeufis, V. 449.

Species funt,

1. Agheuftia (*organica*) ob vitium in membrana linguæ, a nervis fapida arcens.

Agheuftia febrilis, S. fp. 1.

2. Agheuſtia (*atonica*) ſine vitio linguæ evidente.

Agheuſtia paralytica, S. ſp. 2.

G. C. ANÆSTHESIA.

Tactus imminutus vel abolitus.

Anæſtheſia, S. G. 161. L. 118. *Sag*. G. 267.
Anodynia, V. 274.

Sequentes ſpecies a Sauvageſio recenſentur, et, cùm de iis mihi non ſatis liqueat, nihil mutare volui.

Anæſtheſia a ſpina bifida, S. ſp. 1.
Anæſtheſia plethorica, S. ſp. 2.
Anæſtheſia naſcentium, S. ſp. 3.
Anæſtheſia melancholica, S. ſp. 4.

ORD. II. DYSOREXIÆ *.

Appetitus erroneus vel deficiens.

SECT. I. *APPETITUS ERRONEI.*

Moroſitates, S. G. VIII. O. II. *Sag*. Cl. XIII. O. II.
Pathetici, L. Cl. V. O. II.
Hyperæſtheſes, V. Cl. VII.

G. CI. BULIMIA.

Appetitus eſculentorum majori copiâ quàm quæ digeri poſſit.

Bulimia, S. G. 223. L. 79. *Sag*. 335.

Bulimus,

* *Moroſitates* Sauvageſii minus recte ad *Veſaniarum* claſſem referri, ſupra dixi, et nunc ad Locales detuli: Recte, ni fallor, cùm dyſorexiæ fere omnes manifeſtò partis ſingularis, potius quàm totius corporis. affectiones ſint. Noſtalgia ſola, ſi quidem revera morbus ſit, minime pro locali haberi poteſt; ſed morbum incertum a cæteris dyſorexiis ſeparare non bene potui.

Bulimus, V. 296.
Addephagia, V. 297.
Cynorexia, V. 298.

Species *idiopathicæ* ſunt,

1. Bulimia *(helluonum)*, ſine morbo ventriculi, cibi majorem ſolitâ copiam appetens.

Bulimia eſurigo, S. ſp. 4.
Addephagia, V. 297.

2. Bulimia *(ſyncopalis)* cibum frequenter appetens, ob ſenſum famis ſyncopen minitantis.

Bulimia cardialgica, S. ſp. 2.
Bulimus, V. 296.

3. Bulimia *(emetica)* cibum magnâ copiâ appetens, et mox per vomitum rejiciens.

Bulimia canina, S. ſp. 1.
Cynorexia, V. 298.

Species *ſymptomaticæ* ſunt,

Bulimia verminoſa, S. ſp. 3.
Bulimia addephagia, S. ſp. 5.
Bulimia convulſorum, S. ſp. 6.
Bulimia ab acidis, S. ſp. 7.

G. CII. POLYDIPSIA,

Appetitus majoris ſolitâ copiæ potulentorum.

Polydipſia, S. G. 224. L. 80. V. 275. *Sag.* G. 336.

Polydipſia fere ſemper ſymptomatica eſt, et variat tantum pro varietate morborum quos comitatur; hinc

Polydipſia febrilis, S. Var. a.
Polydipſia hydropica, S. Var. b.
Polydipſia fluxuum, S. Var. c.
Polydipſia, a venenis, S. Var. d.

G. CIII. PICA.

Defiderium non efculenti ingerendi.

Pica, S. G. 222. *Sag.* G. 334.
Citta, L. 78.
Allotriophagia, V. 299.
Malacia, V. 300.

Cùm de fpeciebus *picæ* mihi non fatis liqueat, fequentes ex Sauvagefio recenfeo.

Pica infantilis, S. fp. 1.
Pica chlorofiantium, S. fp. 2.
Pica malacia, S. fp. 3.
Pica abfcorbuticorum, S. fp. 4.
Pica voluntaria, S. fp. 5.

G. CIV. SATYRIASIS.

In maribus effrænis veneris cupiditas.

Satyriafis, S. G. 228. L. 81. *Sag.* G. 340.
Satyriafim pro fpecie maniæ habet Vogelius.

Species funt,

1. Satyriafis (*juvenilis*) cum veneris cupiditate præter modum vehementi, corpore fimul parum perturbato.

Satyriafis neogamorum, S. fp. 5.

2. Satyriafis (*furens*) cum veneris cupiditate effræni, corpore fimul multum perturbato.

Satyriafis acuta, S. fp. 1. *Aretæi Cappad.* Acut. Lib. II. cap. 12.

Satyriafis

Satyriaſis chronica, S. ſp. 2. ad priapiſmum pertinet; et Satyriaſis venerea, S. ſp. 3. necnon ſatyriaſis hydrophobica, S. ſp. 4. manifeſtò ſymptomatica eſt.

G. CV. NYMPHOMANIA.

In fœminis effræne veneris deſiderium.

Nymphomania, S. G. 229. *Sag.* G. 341.
Satyriaſis, L. 81.

Furorem uterinum pro ſpecie maniæ habet Vogelius.

Nymphomaniæ ſpecies unica eſt, et gradu tantum varians, hinc

Nymphomania ſalacitas, S. ſp. 1.
Nymphomania furibunda, S. ſp. 2.
Nymphomania fervor uteri, S. ſp. 3.
Nymphomania pruriginoſa, S. ſp. 4.

G. CVI. NOSTALGIA.

In abſentibus a patria, vehemens eandem reviſendi deſiderium.

Noſtalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338.

Noſtalgiam pro ſpecie melancholiæ habet Vogelius.

Species ſunt,

1. Noſtalgia (*ſimplex*) ſine alio morbo.

Noſtalgia ſimplex, S. ſp. 1.

2. Noſtalgia (*complicata*) aliis morbis comitata.

Noſtalgia complicata, S. ſp. 2.

SECT. II. *APPETITUS DEFICIENTES.*

Anepithymiæ, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* IX. O. II.
Privativi, L. Cl. VI. O. III.
Adynamiæ, V. Cl. VI.

G. CVII. ANOREXIA.

Appetitus esculentorum deficiens.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. V. 279. *Sag.* G. 268.

Omnis anorexia mihi symptomatica esse videtur, et variat tantum pro varietate morbi quem comitatur. Species quidem omnes, quotquot a Sauvagesio fuerant recensitæ, ad genus dyspepsiæ supra retuli; sed fortassis utile hic erit easdem seorsum, et rectius ordinatas, iterum recensere.

Species sunt,

1. Anorexia (*humoralis*) ab humore ventriculum gravante.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.
Anorexia biliosa, S. sp. 6.
Anorexia a saburra, S. sp. 9.

2. Anorexia (*atonica*) ob tonum fibrarum ventriculi amissum.

Anorexia paralytica, S. sp. 1.
Anorexia exhaustorum, S. sp. 8.
Anorexia melancholica, S. sp. 5.
Anorexia cachectarum, S. sp. 7.
Anorexia arthritica, S. sp. 12.
Anorexia febrilis, S. sp. 4.

Incertæ

Incertæ naturæ ſunt,

Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.

G. CVIII. ADIPSIA.

Appetitûs potulentorum ſuppreſſio, ſive ſitis feriatio.

Adipſia, S. G. 163. L. 117. V. 281. *Sag.* G. 269.

Adipſiam ſine alio morbo, qualis eſt

Adipſia primaria, S. ſp. 1.

pro morbo habere nollem; omnemque adipſiam pro ſympathica, ſive ſymptomate morbi cujuſdam, ſenſorium commune afficientis, habeo; ideoque non ad Locales referendi.

G. CIX. ANAPHRODISIA.

Libidinis defectus, vel veneris impotentia.

Anaphrodiſia, S. G. 164. *Sag.* G. 270,
Atechnia, L. 119.
Ageneſia, V. 283.

Species veræ ſunt,

Anaphrodiſia paralytica, S. ſp. 1.
Anaphrodiſia gonorrhoica, S. ſp. 2.

Species

Species ſpuriæ, ſive veneris ritè exercendæ impedimenta, ſunt,

Anaphrodiſia a mariſcis, S. ſp. 4.
Anaphrodiſia ab urethræ vitio, S. ſp. 5 *.

Pro ficta et falſa habenda eſt

Anaphrodiſia magica, S. ſp. 3.

ORD. III. DYSCINESIÆ.

Motus impediti vel depravati ex organorum vitio.

Dyſcineſiæ, S. Cl. VI. O. III. *Sag.* Cl. IX. O. III.

G. CX. APHONIA.

Vocis plena ſuppreſſio, citra coma aut ſyncopen.

Aphonia, S. G. 166. L. 115. V. 253. *Sag.* G. 272.

Species ſunt,

1. Aphonia *(gutturalis)* a tumefactis faucibus et glottide.

   Aphonia catarrhalis, S. ſp. 4. Anginoſa *Morgagni.*

2. Aphonia *(trachealis)* a compreſſa trachea.

   Aphonia aneuriſmatica, S. ſp. 5.
   Aphonia pulmonica, S. ſp. 9.

3. Aphonia

* Ad dyſpermatiſmi genus pertinet.

3. Aphonia *(atonica)* a nervis laryngis resectis.

Aphonia traumatica, S. sp. 6.

Sequentes *symptomaticæ* esse videntur:

Aphonia melancholica, S. sp. 1.
Aphonia paralytica, S. sp. 8.
Aphonia temulentorum, S. sp. 3.
Aphonia hysterica, S. sp. 7.
Aphonia ab antipathia, S. sp. 2.

G. CXI. MUTITAS.

Verba articulandi impotentia.

Mutitas, S. G. 165. V. 257. *Sag.* G. 271.

Species sunt,

1. Mutitas *(organica)* ex lingua ablata vel vitiata.

Mutitas elinguium, S. sp. 4.
Mutitas a siccitate, S. sp. 5.

2. Mutitas *(atonica)* ex nervis linguæ læsis.

Mutitas traumatica, S. sp. 2.

3. Mutitas *(surdorum)* ex surditate congenita, vel pueribus annis aborta.

Mutitas surdorum, S. sp. 8.

Sequentes *symptomaticæ* sunt,

Mutitas a glossocele, S. sp. 1.
Mutitas a narcoticis, S. sp. 3.
Mutitas spasmodica, S. sp. 6.
Mutitas proæretica, S. sp. 7.

G. CXII. PARAPHONIA.

Vocis ſonus depravatus.

Paraphonia, S. G. 168.
Cacophonia, *Sag.* G. 274.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Aſaphia, V. 250.
Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.
Rhenophonia, V. 256.

Species ſunt,

1. Paraphonia *(puberum)* in qua, circa pubertatis tempus, vox ab acutiori et ſuavi in graviorem et ingratam mutatur.

Paraphonia puberum, S. ſp. 1.

2. Paraphonia *(rauca)* in qua, ob ſiccitatem vel tumorem faucium flaccidum, vox ſit rauca et ſcabra.

Paraphonia catarrhalis, S. ſp. 3.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 250.

3. Paraphonia *(reſonans)* in qua, ob obſtructas nares, vox ſit rauca, cum ſonitu per nares ſibilante.

Paraphonia naſalis, S. ſp. 2.
Paraphonia a polypo, S. ſp. 8.
Rhenophonia, V. 256.

4. Paraphonia (*palatina*) in qua, ob deficientem vel diviſam uvulam, plerumque cum labio leporino, vox ſit rauca, obſcura, et ingrata.

Paraphonia gutturalis, S. ſp. 5.
Aſaphia, V. 250.

5. Paraphonia

5. Paraphonia (*clangens*) in qua vox in acutam, clangentem, et exilem mutatur.

Paraphonia ulcerofa, S. fp. 4.
Paraphonia fibilans, S. fp. 7.
Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.

6. Paraphonia (*comatofa*) in qua, ob laxatum velum palati et glottidem, fonus inter infpirandum editur.

Paraphonia ftertens, S. fp. 6.

G. CXIII. PSELLISMUS.

Verba articulandi vitium.

Pfellifmus, S. G. 167. L. 138. *Sag.* G. 273.
Pfellotis, V. 259.
Traulotis, V. 258.
Ifchnophonia, V. 260.
Battarifmus, V. 261.

Species funt,

1. Pfellifmus (*hæfitans*) in quo fermonis verba, præfertim prima, non facile proferuntur, et non nifi prima fyllaba fæpius repetita.

Pfellifmus ifchnophonia, S. fp. 1.
Ifchnophonia, V. 201.
Battarifmus, V. 261.

2. Pfellifmus (*ringens*) in quo fonus literæ R femper afpiratur, et quafi geminatur.

Pfellifmus rottacifmus, S. fp. 2.
Traulotis five blæfitas, V. 258.

3. Pſelliſmus (*lallans*) in quo ſonus literæ L fit liquidior, vel loco literæ R pronunciatur.

Pſelliſmus lamdaciſmus, S. ſp. 3.

4. Pſelliſmus (*emolliens*) in quo literæ duræ in molliores mutantur, et litera S multum uſurpatur.

Pſelliſmus traulotes, S. ſp. 4.

5. Pſelliſmus (*balbutiens*) in quo, ob linguam magnam vel tumefactam, literæ labiales magis audiuntur, et ſæpe loco aliarum proferuntur.

Pſelliſmus balbuties, S. ſp. 5.
Pſelliſmus a ranula, S. ſp. 11.

6. Pſelliſmus (*acheilos*) in quo literæ labiales vix vel non omnino pronunciari poſſunt.

Pſelliſmus mogilalia, S. ſp. 6.

7. Pſelliſmus (*lagoſtomatum*) in quo, ob diviſum palatum, literæ gutturales minus recte pronunciantur.

Pſelliſmus lagoſtomatum, S. ſp. 10.
Pſelliſmus cotaciſmus, S. ſp. 8.

G. CXIV. STRABISMUS.

Oculorum axes optici non convergentes.

Strabiſmus, S. G. 116. L. 304. V. 514. *Sag.* G. 222.

Species ſunt,

1. Strabiſmus (*habitualis*) a conſuetudine prava oculo tantum uno utendi.

Strabiſmus vulgaris, S. ſp. 2.

2. Strabiſmus

2. Strabiſmus *(commodus)* ab unius oculi, præ altero, debilitate vel mobilitate majori, adeo ut uterque oculus non commode adhibeatur.

Strabiſmus Buffonii, S. ſp. 3.
Strabiſmus ſpaſmodicus, S. ſp. 4.
Strabiſmus paralyticus, S. ſp. 5.
Strabiſmus catarrhalis, S. ſp. 6.

3. Strabiſmus *(neceſſarius)* ob mutatum ſitum vel figuram partium oculi.

Strabiſmus a luſcitate, S. ſp. 1.
Strabiſmus caligantium, S. ſp. 11.
Strabiſmus a cryſtallino, S. ſp. 12.
Strabiſmus myopum, S. ſp. 9.

De Strabiſmo æquinoctiali mihi non liquet.

Minus recte, ut mihi videtur, ad Strabiſmum referuntur ſequentes:

Strabiſmus ſymptomaticus, S. ſp. 7.
Strabiſmus lagophthalmos, S. ſp. 8.

G. CXV. DYSPHAGIA.

Moleſtia deglutitionem impediens ſine reſpirationis læſione vel phlegmaſia.

Dyſphagia, S. G. 199. *Sag.* G. 216.
Acatapoſis, V. 149.

Species a Sauvageſio recenſitæ ſunt,

1. Dyſphagia ſpaſmodica.
2. ——— hyſterica.
3. ——— paralytica.
4. ——— pharyngea.
5. ——— œſophagea.
6. ——— lactentium.

7. Dyſphagia

7. Dyſphagia tuſſiculoſa.
8. ——— hydrophobica.
9. ——— nauſeoſa.
10. ——— a deglutitis.
11. ——— a datura.
12. ——— a ſcarcomate.
13. ——— ab ſcirrho.
14. ——— canina.
15. ——— valſalviana.
16. ——— aneuriſmatica.
17. ——— a labario.
18. ——— a ſiccitate.
19. ——— ab hypoſtaphyle.

G. CXVI. CONTRACTURA.

Artûs unius vel plurimum contractio diuturna, rigida.

Contractura, S. G. 119. L. 299. *Sag.* G. 255.
Obſtipitas, S. G. 11.
Caput obſtipum, V. 513.
Digitium, V. 221.

Species ſunt,

1. Contractura *(primaria)* a muſculis contractis, rigidis.

a. A muſculis ab inflammatione rigidis.

Contractura doloroſica, S. ſp. 2.
Contractura arthritica, S. ſp. 7.
Contractura catarrhalis, S. ſp. 8.
Obſtipitas catarrhalis, S. ſp. 3.

b. A muſculis a ſpaſmo rigidis.

Contractura ſpaſmodica, S. ſp. 11.
Obſtipitas ſpaſmodica, S. ſp. 6.
Obſtipitas renuens, S. ſp. 1.
Obſtipitas lateralis, S. ſp. 5.
Contractura hypochondriaca, S. ſp. 1.

c. A

c. A mufculis, ob antagoniftas paralyticos, contractis.

Contractura paralytica, S. fp. 4.
Contractura rachialgica, S. fp. 5.
Contractura Bohemica, S. fp. 6.
Obftipitas annuens, S. fp. 2.

d. A mufculis ab acrimonia irritante contractis.

Contractura fcorbutica, S. fp. 3.

2. Contractura *(articularis)* ob artus rigidos.

Contractura anchylofis, S. fp. 9.
Contractura fyphilitica, S. fp. 10.
Obftipitas gibbofa, S. fp. 4.

Ord. IV. APOCENOSES.

Fluxus five fanguis, aut humores alii, folito uberius profluens, fine pyrexia impetuve fluidorum aucto.

Apocenofes, V. Cl. II. O. II.
Fluxus, S. Cl. IX. *Sag.* Cl. V.
Morbi evacuatorii, L. Cl. IX.

G. CXVII. PROFUSIO.

Fluxus fanguinis.

Profufio, L. 239.
Hæmorrhagia, V. 81. *Boerh.* 218.

Ex sanguifluxibus, a Sauvagesio recensitis, sequentes, ad hunc locum pertinere videntur.

Hæmorrhagia passiva, S. sp. 1.
Hæmoptysis traumatica, S. sp. 12.
Hæmatemesis traumatica, S. sp. 3.
Hæmaturia traumatica, S. sp. 14.
Hæmaturia violenta, S. sp. 2.
Hæmorrhagia ab hirudine, S. sp. 7.
Hæmoptysis ab hirudine, S. sp. 13.
Hæmatemesis ab hirudine, S. sp. 4.

G. CXVIII. EPHIDROSIS *.

Sudoris præter naturam evacuatio.

Ephidrosis, S. G. 258. *Sag.* G. 194.
Sudor, L. 208.
Hydropedesis, V. 121.

Species *idiopathica* unica est,

Ephidrosis spontanea, S. sp. 1.

Ephidroses *symptomaticæ* variant, pro varietate morbi quem comitantur, et simul pro varietate sudoris eliciti, et quodammodo pro varietate partis maximè sudantis. Hinc

Ephidrosis febrilis, S. sp. 3.
Ephidrosis febricosa, S. sp. 7.
Ephidrosis hectica, S. sp. 5.
Ephidrosis exanthematum, S. sp. 6.
Ephidrosis syncoptica, S. sp. 4.
Ephidrosis scorbutica, S. sp. 2.
Ephidrosis a saburra, S. sp. 18.

Ephidrosis lactea, S. sp. 9.

Ephidrosis

* Ephidrosin minus recte ad morbos locales relatam esse agnosco; cùm autem huic morbo nullum in systemate nostro locum idoneum invenerim, ne prorsus omitteretur, hic cum aliis quodammodo affinibus morbis evacuatoriis recensui.

Ephidroſis mellea, S. ſp. 10.
Ephidroſis venoſa, S. ſp. 11.
Ephidroſis viridis, S. ſp. 12.
Ephidroſis nigra, S. ſp. 13.
Ephidroſis lutea, S. ſp. 14.
Ephidroſis urinoſa, S. ſp. 15.
Ephidroſis cruenta, S. ſp. 16.
Ephidroſis cœrulea, S. ſp. 17.
Ephridoſis acida, S. ſp. 19.
Ephidroſis arenoſa, S. ſp. 20.

Ephidroſis lateralis, S. ſp. 8.

G. CXIX. EPIPHORA.

Fluxus humoris lachrymalis.

Epiphora, S. G. 259. L. 172. V. 99. *Sag*. G. 195.

Ex ſpeciebus a Sauvageſio recenſitis, nulla pro *idiopathica* haberi poteſt, niſi

Epiphora frigida, S. ſp. 8.

Cæteræ omnes *ſymptomaticæ* ſunt,

Epiphora a pathemate, S. ſp. 1.
Epiphora ophthalmica, S. ſp. 3.
Epiphora calida, S. ſp. 9.
Epiphora ex variolis, S. ſp. 4.
Epiphora arthritica, S. ſp. 12.
Epiphora cruenta, S. ſp. 10.

Epiphora ex rhyade, S. ſp. 2.
Epiphora ex ægilope, S. ſp. 5.
Epiphora ab ectropio, S. ſp. 6.
Epiphora ab anchylope, S. ſp. 7.

Epiphora ſebacea, S. ſp. 11.
Epiphora lactea, S. ſp. 13.

G. CXX. PTYALISMUS.

Fluxus falivæ.

Ptyalifmus, S. G. 261. L. 176. V. 103. *Sag.* G. 197.

Si quis ptyalifmus *idiopathicus* fit, pro eo habere vellem

Ptyalifmum a laxitate, S. fp. 4.

Sequentes omnes *fymptomaticæ* funt,

Ptyalifmus naufeofus, S. fp. 1.
Ptyalifmus hypochondriacus, S. fp. 8.
Ptyalifmus gravidarum, S. fp. 14.
Ptyalifmus a pyrofi, S. fp. 2.
Ptyalifmus Lapponicus, S. fp. 3.
Ptyalifmus febrilis, S. fp. 18.
Ptyalifmus variolofus, S. fp. 6.
Ptyalifmus arthriticus, S. fp. 9.
Ptyalifmus phthificus, S. fp. 10.
Ptyalifmus fcorbuticus, S. fp. 7.

Ptyalifmus catarrhalis, S. fp. 15.
Ptyalifmus aphthofus, S. fp. 13.
Ptyalifmus a carie, S. fp. 16.
Ptyalifmus purulentus, S. fp. 12.
Ptyalifmus a calculo, S. fp. 17.
Ptyalifmus fyphiliticus, S. fp. 19.
Ptyalifmus viridis, S. fp. 11.
Ptyalifmus urinofus, S. fp. 20.
Ptyalifmus mercurialis, S. fp. 5.

G. CXXI. ENURESIS.

Urinæ e vefica fluxus involuntarius non dolens.

Enurefis, S. G. 264. L. 195. V. 113. *Sag.* G. 200.

Species

Species funt,

1. Enurefis *(atonica)* poft morbos fphincterem veficæ lædentes.

Enurefis hernioforum, S. fp. 3.
Enurefis puerperarum, S. fp. 5.
Enurefis calculofa, S. fp. 7.
Enurefis a fiftula, S. fp. 8.

2. Enurefis *(irritata)* a compreffione vel irritatione veficæ.

Enurefis gravidarum, S. fp. 4.
Enurefis catamenialis, S. fp. 6.
Enurefis a fparganofi, S. fp. 9.

Symptomatica eft,

Enurefis paralytica, S. fp. 2.

Pro morbo non haberi poteft

Enurefis infantum, S. fp. 1.

G. CXXII. GONORRHOEA.

Humoris ex urethra, in maribus, cum vel abfque libidine, præter naturam fluxus.

Gonorrhœa, S. G. 268. L. 200. V. 118. *Sag.* G. 204.

Species funt,

1. Gonorrhœa *(pura)* in qua, prægreffo concubitu impuro nullo, humor puriformis, fine dyfuria vel libidine, ex urethra fubinde fluit.

Gonorrhœa pura, S. fp. 1.
Gonorrhœa benigna *Auctorum.*

2. Gonorrhœa *(impura)* in qua, poſt concubitum impurum, humor puriformis cum dyſuria ex urethra fluit.

Gonorrhœa ſyphilitica, S. ſp. 4.
Gonorrhœa maligna *Auctorum.*

Hujus ſequela eſt,

Gonorrhœa (*mucoſa*) in qua, poſt gonorrhœam impuram, humor mucoſus, cum minima vel nulla dyſuria, ex urethra ſubinde fluit.

Anglis, a GLEET.

3. Gonorrhœa *(laxorum)* in qua, humor plerumque pellucidus, ſine penis erectione, ſed cum libidine, in vigilante, ex urethra ſubinde fluit.

Gonorrhœa libidinoſa, S. ſp. 2.

4. Gonorrhœa (*dormientium*) in qua liquor ſeminalis cum erectione et libidine, in dormientibus, ex ſomnio libidinoſo, ejicitur.

Gonorrhœa oneirogonos, S. ſp. 3.

Species *ſpuriæ*, utpote in quibus ex urethra fluxus non fit.

Gonorrhœa ſpuria, S. ſp. 5. *Aſtruc*, lib. 3. cap. 3. § 2.
Gonorrhœa balani, S. ſp. 6.

ORD. V. EPISCHESES.

Excernendorum ſuppreſſiones.

Epiſcheſes, V. Cl. III.

Suppreſſorii,

Suppreſſorii, L. Cl. VIII. O. II.
Suppreſſiones, *Sag.* Cl. VI.

G. CXXIII. OBSTIPATIO.

Dejectio fæcum nulla vel ſolito rarior.

Obſtipatio, L. 166. V. 128. *Sag.* G. 221.

Species ſunt,

1. Obſtipatio *(debilium)* in hominibus laxis, debilibus, et plerumque dyſpepticis.

2. Obſtipatio (*rigidorum*) in hominibus fibræ rigidæ ſæpe hypochondriacis.

3. Obſtipatio (*obſtructorum*) cum ſymptomatis *Colicæ* 1*mæ*, 2*dæ*, 4*tæ*, vel 7*mæ* ſupra dictæ.

G. CXXIV. ISCHURIA.

Urinæ ſuppreſſio abſoluta.

Iſchuria, S. G. 293. L. 167. V. 129. *Sag.* G. 212. *Home's* Clinical Experiments, ſect. XV. Lond. Med. Obſ. V. Append.

Species ſunt,

1. Iſchuria *(renalis)* prægreſſo renum morbo, cum dolore vel moleſto gravitatis ſenſu in regione renum, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſæ; hinc *

a. *Nephritica*, a renum inflammatione, S. ſp. 1.

 b. *Nephrolithica*,

* Doctiſſimi Cussoni Collectanea egregia de iſchuria, licèt ad leges noſologiæ methodicæ minus confecta, non prorſus omittenda putavi.

b. *Nephrolithica*, a renum calculo, S. ſp. 2. Edinb. Med. Eſſ. II. 31.
c. *Nephroplethorica*, a plethora, S. ſp. 3.
d. *Lunatica*, *periodica*, S. ſp. 4.
e. *Nephroſpaſtica*, ſpaſmodica, S. ſp. 5.
f. *Nephrelmintica*, verminoſa, S. ſp. 6.
g. *Nephrothromboides*, a ſanguine congrumato, S. ſp. 7.
h. *Nephropyica*, a renum purulentia, S. ſp. 8.
i. *Nephrophlegmatica*, pituitoſa, ſeu mucoſa, S. ſp. 9.
k. *Nephroplegica*, paralytodæa, S. ſp. 10.
l. *Suppleta*, ab alia evacuatione ſuppleta, S. ſp. 11.

2. Iſchuria (*ureterica*) prægreſſo renum morbo, cum doloris vel moleſtiæ ſenſu in quadam ureteris parte, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſæ; hinc

a. *Ureteritica*, inflammatoria, S. ſp. 12.
b. *Ureterolithica*, calculoſa, S. ſp. 13.
c. *Ureterothromboides*, a ſauguinis grumo, S. ſp. 14.
d. *Ureterophlegmatica*, a pituita, S. ſp. 15.
e. *Ureteropyica*, purulenta, S. ſp. 16.
f. *Ureteroſtomatica*, ab orificii ureterum inferioris clauſura, S. ſp. 17.

3. Iſchuria (*veſicalis*) cum tumore hypogaſtrii, dolore ad cervicem veſicæ, et frequenti ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſæ; hinc

a. *Cyſtitica*, a veſicæ inflammatione, S. ſp. 18.
b. *Cyſtolithica*, a veſicæ calculo, S. ſp. 19.

e. *Cyſtoſpaſtica*,

tavi. Simul autem metuens, ne iis in hoc ſecundo tomo locus commodus eſſet, in tomo primo cum ſyſtemate Sauvageſiano inſerui. Cùm verò hic ſpecierum iſchuriæ characteres noſologicos dare volui, ut tota res ſub uno conſpectu appareret, ſpecies Cuſſoni ſummatim hic repetere placuit. Loca autem auctorum, in quibus iſchuriæ varia exempla inveniri poſſunt, ex primo tomo adhuc petenda ſunt. [Vide pag. 33. et ſeq.]

c. *Cyftofpaftica*, a fphincteris veficæ fpafmo, S. fp. 20.
d. *Cyftoplegica*, a veficæ paralyfi, S. fp. 21.
e. *Polyurica*, a vefica diftenta lotio diutius cohibita, S. fp. 21.
f. *Cyftopyica*, purulenta, S. fp. 23.
g. *Cyftothromboides*, a fanguinis grumo, S. fp. 24.
h. *Cyftophlegmatica*, a muco, S. fp. 25.
i. *Ectopocyftica*, a veficæ ectopia, S. fp. 26.
k. *Cyftoproctica*, ab inteftino recto fcybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abfceffu, hæmorrhoidibus, turgente, S. fp. 27.
l. *Hyfterocyftica*, ab utero, S. fp. 28.
m. *Atretarum*, a menftruis in vagina retentis, S. fp. 29.
n. *Paradoxa*, S. fp. 30.

4. Ifchuria (*urethralis*) cum tumore hypogaftrii, frequenti ad mingendum ftimulo, et dolore in aliqua parte urethræ.

Variat pro varietate caufæ; hinc

a. *Perinæalis*, a perinæi tumore, S. fp. 31.
b. *Urethrolithica*, a calculo urethræ impacto, S. fp. 32.
c. *Urethrophlegmatica*, a muco urethram infarciente, S. fp. 33.
d. *Urethrothromboides*, a fanguinis grumo urethram opplente, S. fp. 34.
e. *Urethropyica*, a pure urethram obftruente, S. fp. 36.
f. *Urethrohymenodes*, a membrana in urethram impacta, S. fp. 36.
g. *Urethrelmintica* verminofa, S. fp. 37.
h. *Urethritica*, ab urethræ inflammatione, S. fp. 38.
i. *Carunculofa*, a morbis ut vocant urethræ, S. fp. 39.
k. *Hydrocelodes*, ab urethræ ruptura in fcrotum hiante, S. fp. 40.
l. *Cryptopyica*, a penis intra corpus retractione, S. fp. 41.
m. *Peridefmica*, a vinculo ftrictiori peni injecto, S. fp. 42.
n. *Phimofica*, a phimofi, S. fp. 42.
o. *Afpadialis*, ab urethræ claufura, S. fp. 44.

G. CXXIV *. DYSURIA.

Dolorifica et quodammodo impedita urinæ emiſſio.

Dyſuria, S. G. 265. L. 57. V. 164. *Sag.* G. 213.
Stranguria *Auctorum.*

Species ſunt,

1. Dyſuria (*ardens*) cum ardore urinæ ſine morbo veſicæ evidente.

   Dyſuria primaria, S. ſp. 5.
   Dyſuria a cantharidibus ingeſtis vel applicatis.
   Dyſuria arſura, S. ſp. 7.
   Dyſuria neonympharum. S. ſp. 14.

2. Dyſuria (*ſpaſmodica*) a ſpaſmo ex aliis partibus cum veſica communicato.

   Dyſuria hyſterica, S. ſp. 1.
   Dyſuria rachialgica, S. ſp. 11.
   Dyſuria diabetica, S. ſp. 17.
   Dyſuria nephralgica, S. ſp. 3.

3. Dyſuria (*compreſſionis*) a vicinis partibus veſicam prementibus.

   Dyſuria gravidarum, S. ſp. 13.
   Dyſuria a cyſtocele, S. ſp. 8.
   Dyſuria ab hyſteroloxia, S. ſp. 10.
   Dyſuria atretarum, S. ſp. 16.

4. Dyſuria (*phlogiſtica*) a vicinis partibus inflammatis.

   Dyſuria ab hyſteritide, S. ſp. 9.
   Dyſuria hæmorrhoidalis, S. ſp. 6.
   Dyſuria venerea, S. ſp. 4.
   Dyſuria a caruncula, S. ſp. 5.

5. Dyſuria (*irritata*) cum ſignis calculi veſicalis.

   Dyſuria calculoſa, S. ſp. 12.

6. Dyſuria

6. Dyſuria (*mucoſa*) cum excretione muci copioſa.

Glus, L. 200.
Pyuria mucoſa, S. ſp. 6.
Pyuria viſcida, S. ſp. 5.
Rarus veſicæ morbus, *Hoffm.* T. IV. Conſult. Med. Centur. II. caſ. XCIII.
Catarrhus veſicæ *Lieutaud.* Syn. p. 272.
Pyuria arthritica, S. ſp. 9.

De dyſuria ab inſectis, S. ſp. 15. mihi non ſatis liquet.

G. CXXV. DYSPERMATISMUS.

Seminis in actu venereo tarda, impedita, et ad generationem inſufficiens emiſſio.

Dyſpermatiſmus, S. G. 260.
Sterilitas, L. 171. *Sag.* G. 211.
Ageneſia, V. 283.

Species ſunt,

1. Dyſpermatiſmus (*urethralis*) a morbis urethræ, S. ſp. 1.

2. Dyſpermatiſmus (*nodoſus*) a nodis corporum cavernoſorum, S. ſp. 2.

3. Dyſpermatiſmus (*præputialis*) ab anguſtiori præputii orificio, S. ſp. 3.

4. Dyſpermatiſmus (*mucoſus*) a muco urethram infarciente, S. ſp. 4.

5. Dyſpermatiſmus (*hypertonicus*) a validiori penis erectione, S. ſp. 5. Edinb. Eſſ. I. 35.

6. Dyſpermatiſmus (*epilepticus*) ab epilepſia ſpaſmodica in coitu adveniente, S. ſp. 6.

7. Dyſpermatiſmus

7. Dyſpermatiſmus (*apractodes*) a genitalium ignavia, S. ſp. 7.

8. Dyſpermatiſmus (*refluus*) in qua nulla ſeminis in coitu emiſſio, ob refluxum ejuſdem ex urethra in veſicam, S. ſp. 9.

De dyſpermatiſmo ſeroſo, S. ſp. 8. mihi non ſatis conſtat.

G. CXXVI. AMENORRHOEA.

Menſes tempore quo fluere ſolent, vel ſolito parciores, vel non omnino fluentes, citra graviditatem.

Amenorrhœa, V. 130.
Dyſmenorrhœa, L. 168. *Sag.* G. 218.

Species ſunt,

1. Amenorrhœa (*emanſionis*) in puberibus quibus poſt fluxûs tempus ſolitum, menſes non jam prodierint, et cùm ſimul variæ affectiones morbidæ adſint.

2. Amenorrhœa (*ſuppreſſionis*) in adultis, quibus menſes, quæ jam fluere ſolebant, ſuppreſſæ ſunt.

3. Amenorrhœa (*difficilis*) in qua menſes parciùs et cum dolore fluunt.

Menorrhagia difficilis, S. ſp. 1.

ORD.

Ord. VI. TUMORES.

Partis magnitudo aucta fine phlogofi.

Tumores protuberantes, L. Cl. X. O. V.

G. CXXVIII. ANEURISMA.

Tumor mollis, pulfans, fupra arteriam.

Aneurifma, S. G. 32. L. 282. V. 408. *Sag.* G. 35.

G. CXXIX. VARIX.

Tumor mollis, non pulfans, fupra venam.

Varix, S. G. 33. L. 282. V. 407. *Sag.* G. 36.

G. CXXX. ECCHYMOMA.

Tumor diffufus, parum eminens, livefcens.

Ecchymoma, S. G. 6. V. 451. *Sag.* G. 5.
Sugillatio, L. 230.

G. CXXXI. SCIRRHUS.

Partis, plerumque glandulæ, tumor durus, non dolens, ægrè fuppurans.

Scirrhus, S. G. 14. L. 283. V. 374. *Sag.* G. 19. *Boerh.* 392.

G. CXXXII. CANCER.

Tumor ſcirrhodeus dolens, in ulcus mali moris abiens.

Cancer, S. G. 20. V. 375. *Boerh.* 492. *Sag.* G. 25.

G. CXXXIII. BUBO.

Glandulæ conglobatæ tumor ſuppurans.

Bubo, L. 271.
Bubo, S. G. 16. V. 368. *Sag.* G. 21.
Parotis, S. G. 17. V. 370. *Sag.* G. 22.

G. CXXXIV. SARCOMA.

Extuberatio mollis, non dolens.

Sarcoma, S. G. 23. L. 294. V. 376. *Sag.* G. 28.
Polypus, V. 377.
Porrus, V. 427.

G. CXXXV. VERRUCA.

Extuberatio durior, ſcabra.

Verruca, S. G. 25. L. 277. V. 426. *Sag.* G. 30

G. CXXXVI. CLAVUS.

Cuticulæ craſſities dura, lamellata.

Clavus, L. 278. V. 428.
Callus ſive Tylloma, V. 429.

G. CXXXVII.

G. CXXXVII. LUPIA.

Extuberatio ſubter cutem mobilis, mollis, non dolens.

Lupia, S. G. 37. *Sag.* G. 40.
Atheroma, L. 285.
Encyſtis, V. 420.

G. CXXXVIII. GANGLION.

Extuberatio durior, mobilis, tendini inſidens.

Ganglion, L. 287. V. 379.

G. CXXXIX. HYDATIS.

Veſicula cuticularis humore aqueo plena.

Hydatis, S. G. 34. *Sag.* G. 38.
Phlyctæna, L. 273. V. 442.

G. CXL. HYDARTHRUS.

Articulorum, genu potiſſimum, tumor, parum primò eminens, cuti concolor, dolentiſſimus, et mobilitatem imminuens.

Hydarthrus, S. G. 38.
Anglis, a White Swelling.

Reimarus de fungo articulorum, Leid. 1757.
Cheſton Path. Inq. Chap. V.
Edinb. Eſſ. IV, 18, 19, 20.

G. CXLI. EXOSTOSIS.

Tumor durus oſſi inſidens.

Exoſtoſis, S. G. 29. L. 290. V. 417. *Sag.* G. 34.
Hyperoſtoſis, V. 418.

Ord.

Ord. VII. ECTOPIÆ *.

Pars ex ſua ſede dimota tumorem faciens.

Ectopiæ, S. Cl. I. O. VI. *Sag.* Cl. I. O. VI.

G. CXLII. HERNIA.

Partis mollis ectopia, cute et aliis integumentis adhuc tecta.

Hernia, L. 291. *Gaub.* Pathol.

G. CXLIII. PROLAPSUS.

Partis mollis ectopia nuda.

Prolapſus, L. 292.
Prolapſus et procidentia, *Gaub.* Pathol.

G. CXLIV. LUXATIO.

Os ex ſua in juncturis ſede dimotum.

Luxatio, *Gaub.* 226. V. 472.
Exarthrema, S. 60. *Sag.* G. 67.
Diaſtaſis, S. 61. *Sag.* G. 68.
Luxatura, L. 237.

Ord.

* Ectopiarum genera et ſpecies, quantum ad pathologiam pertinent, operâ ſolertiſſimi Cuſſoni, enumerata in pag. 8 et ſeq. inveniri, et ſummo cum fructu perlegi poſſunt.

Ord. VIII. DIALYSES.

Solutio continui visu tactuve manifesta.

Plagæ, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.
Vitia dialytica et solutiones continui, L. Cl. XI. O. II.
Exulcerationes, L. Cl. XI. O. III.
Dissolutiones, V. Cl. X. O. VI.

G. CXLV. VULNUS.

Soluta unio recens, cruenta, partis mollis, a corpore duro moto.

Vulnus, S. G. 63. L. 240. V. 465. *Sag* G. 78. *Boerh.* 145.
Punctura, S. G. 64. L. 243. *Sag.* G. 79.
Laceratura, L. 242.
Amputatura, S. G. 70. L. 243. *Sag.* G. 86.

G. CXLVI. ULCUS.

Partis mollis solutio purulenta vel ichorosa.

Ulcus, S. G. 71. L. 249. *Sag.* G. 89.
Exulceratio, S. G. 72. *Sag.* G. 90.
Sinus, S. G. 73. V. 492. *Sag.* G. 92.
Fistula, S. G. 74. L. 254. V. 491. *Sag.* G. 91. *Boerh.* 413.
Cacoethes, L. 250. V. 485.
Phagedæna, V. 488.
Moma, L. 251. V. 489.
Carcinoma, L. 252. V. 487.
Ozæna, L. 253. V. 500.
Achor, L. 265. V. 494.
Crusta lactea, V. 495.
Therioma, V. 486.
Sycosis, V. 490.

G. CXLVII. HERPES.

Phlyctænæ vel ulcufcula plurima, gregalia, ferpentia, dyfepulota.

Herpes, S. G. 7. L. 268. V. 443. *Sag.* G. 11.

G. CXLVIII. TINEA.

In cute capillata ad radices capillorum ulcufcula, humorem, in cruftam albam friabilem abeuntem, fundentia.

Tinea, L. 263. V. 497. *Sag.* G. 131.

G. CXLIX. PSORA.

Puftulæ et ulcufcula pruriginofa, contagiofa, manus male habens.

Pfora, L. 265.
Scabies, S. G. 304. V. 444. *Sag.* G. 130.

G. CL. FRACTURA.

Offis partes a cohæfione in magna fragmenta vi folutæ.

Fractura, S. G. 67. L. 235. V. 468. *Sag.* G. 98. *Boerh.* 339.

G. CLI. CARIES.

Offis exulceratio.

Caries, S. G. 77. L. 255. V. 493. *Sag.* G. 94.

INDEX

INDEX

CLASSIUM ET ORDINUM.

[*Numeri indicant paginas.*]

Hæmorrhagiæ,

INDEX GENERUM.

[*Numeri post literam M.* paginas, *sed post alias literas* genera, *indicant.*]

Amatoria,

Apnœa,

Batrachus,

C

Clitorismus,

D

Epilepfia,

Febris

M

Puſtula,

Ronchus,

S

Spanopogon,

T

U V

CATA-

CATALOGUS

MORBORUM a nobis omiſſorum, quos omiſiſſe fortaſſis non oportebat. *Vide Prolegomena, (pag.* 191.*)*

Aglactatio, L.
  Agalaxis, V.
Alopecia.
Anchylops.
  Ægilops.
Anchyloſis, L.
Anchyloſis, V.
Angina, S. et L.
Angina pectoris.
Antipathia.
Beriberia.
Cardiogmus.
Cephalæa.
Cephalalgia.
Diſtortio.
Aglutitio.
Acatapoſis.
Oeſophagiſmus.
Dyſtocia.
  Parturitio et alii gravidarum et parturientium morbi.
Elcoſis.
Eſſera.
Hemicrania.
Leucorrhœa ex vitio locali.

Lithiaſis in organis uropoëticis, et in aliis corporis partibus.
Malis.
Cocyta, L.
Melæna.
Melaſicterus.
Melanchlorus, V.
Myocoilites.
Necroſis.
Odaxiſmus.
Dentitio et alii infantum morbi.
Paralyſis partis ſingularis ex vitio muſculorum.
Phyſocephalus.
Pnigma.
Cattarrhus ſuffocativus *Auct.*
Pyuria.
Puoturia.
Sterilitas utriuſque ſexûs.
Acyiſis, V.
Stymatoſis.
Tarantiſmus.
Venena.
Vermes.

INDEX

INDEX

SPECIERUM SAUVAGESII, quæ in Syſtemate noſtro ſub Nominibus Genericis non inveniuntur.

[*Numeri indicant paginam.*]

Cephalalgia

D

E

H

I

L

M

N

O

P

P

Q

S

T

T

V

ERRATUM.

Pag. 252, *lin.* 4. *a calce paginæ, pro* Varicella *lege* Variola